

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

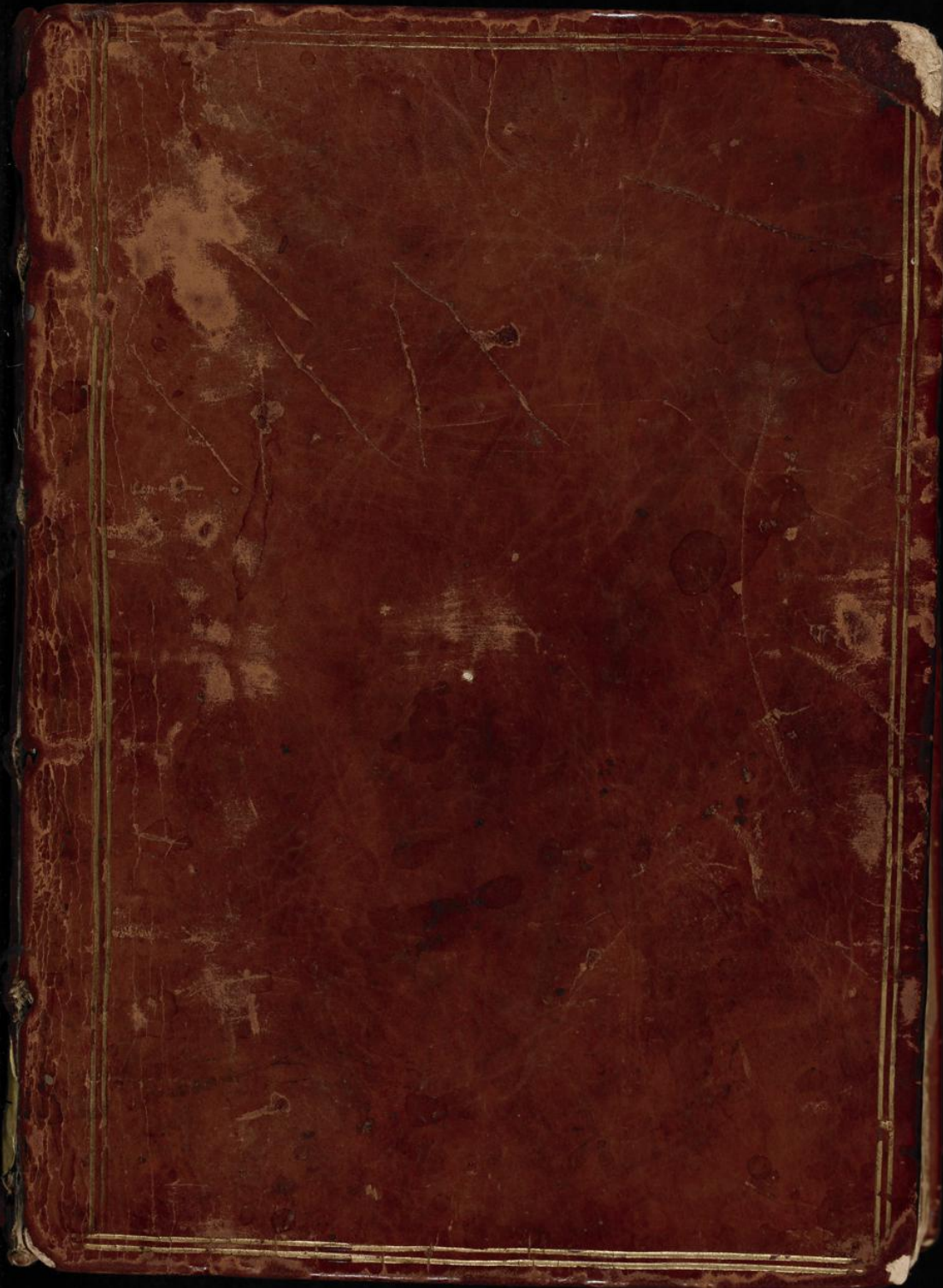
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Stultifera navis

Brant, Sebastian

Paris, 1498

[urn:nbn:de:bsz:31-65093](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65093)

Ink.

59 A 3334

Ink

ent
cu
nda
Cū
pū
te
oy sa
ur Ju
lun
seue
e scā
ur

Sebastien Brvant juris consulte, poëte, et Historien
de Strasbourg en Allemagne, professa vers l'an
1490 à Bâle, ou il s'acquit beaucoup d'estime
par ses ouvrages et son erudition. Il laissa
une Chronique, quelques vies de Saints, et
un Traicté intitulé Navis narragonis, ou
ou Statutis.

WR 395

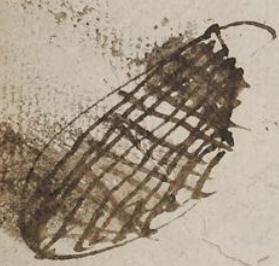
et
an
ma
Ca
pū
te
oz
ur
mm
ane
e
ura

Accursi? francisc? Durval medic? Ebroicensis.
mattia ^{ibsi} ~~Durval~~ ee

mattia ~~Durval~~

Mattia ~~Durval~~

Part
lauda
vernac
corin
enri
inertis
one & p
Iacobu
in latinu
deno se

Narragone profectio nis nunq̄ satis
 laudata Nauis: p̄ Sebastianū Brant:
 uernaculo uulgaricq̄ sermone & rhythmo p̄ con-
 ctorū mortaliū fatuitatis semitas effugere cupi-
 entiū directōe, speculo, cōmodoq̄ & salute: proq̄
 inertis ignaueq̄ stulticie p̄petua infamia, execrati-
 one & pfutatōe, nup̄ fabricata: Atq̄ iam pridē Per
 Iacobū Locher cognomēto Philomusum: Sueuū:
 in latinū traducta eloquiū: & p̄ Sebastianū Brant:
 denuo seduloq̄ reuisa: felici exordiū principio.

Labiche . Mi^o Bonn . Mi^o Durval .
 Doctor i^o Medico 1022

Narragonia latine facta a Jacobo Locher Philomuso. Sueuo:

Epigráma

Eiusdem Epigramma ad lectorem
Armina, sint quãuis triuiali sculpra moneta,
Plaude tamẽ teneris lector amice modis.
Cultius eloquium nobis superesse putabis:
Si canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos de pmpsimus orsu
Stultruagisq; uiris transtra locata patent.
Nauibus ergo uagis uentosq; aurasq; fauentes
Et salubres portus: & loca tuta precor.
Cogantur fatui tumido subsidere ponto.
Ne modo: da tutam Iuppiter alme uiam.
Si foret inter nos etas Saturnia: pacis
Sancta fides: uite conspicuumq; decus:
Non iam tot fatuos puppis cumulasset inertes:
Aequora qui sulcant: uelaq; picta trahunt.

Epistola Iacobi Locher Philomusi: Ad eruditissimum uirum Sebastianum Brant: Iuriconsultum & poetã argutissimũ. preceptorẽ suũ dilectissimũ.

**Epistola
ad S. Brãt.**

I fas esset: preceptor iucundissime: exotici
ac barbari sermonis quiddã tuis mũdissi-
mis auribus inculcare: In p̄senti preudio
rudis loquutor audaxq; iuuẽtus manibus tuis de-
dicarem: quod mihi labor ingenuus: sedẽ tariẽq; no-
ctes ac fr̄quens lucubratiõ peperere. Sed quia te
humanitatis splendore conspicuũ cenforẽ uideo:

absq; ruboris macula ad te scribendus pueriles ex
 citauit manus. nec eni es de numero eorum Critico
 rum: qui cū & ipsi nihil sapiant ingenii tamen aspe
 ritudinem in alios uertunt. nec modo ali⁹ designā
 tus uultu: alio uocis sono: alio q̄q; icessu: nec iactā
 tia obsoletiorē: nec superbia arrogātiorē: nec ca/
 pillator (ut imaliuoli solent) meam in te iuuenilem
 obseruantia manucapis. Memini dulciter me pue/
 rum stipendiis foelicis achademie sub te precepto
 re meruisse. O dulces confabulationes quas sermo
 ne tuo suauissimo conditas: publico in Auditorio
 te pfitente accepimus. auribus inq; tenellis & ad
 huc ppter pubertatis mollitudinē strepētibus: sa/
 lutares ac beniuolas solite tue facūdie disciplinas
 exhibuisti. Quoties enim in frequēti gymnasio cer/
 tamina poetarum grandissonamq; ueterū chelyn
 inflammasti: lepidosq; susurro cātilenas orphicas/
 delphicasq; permulisti: quotiens obphebi tui dex
 teritatē laureāq; coronabilez me ad aganippidos
 uireta scaturientesq; Gatalii riuulos concitasti.
 Quemadmodū atrice iucunditatis princeps Demo
 sthenes Platonisq; nostri tenellus auditor, oratōe
 quā gallistratus orator cōcitatissimus, p Oropo
 habuit ad eloquentie studiū cōmot⁹ extirrit. Ita tu
 charissime pceptor aim meū primit⁹ ad feliciores
 studiorū secessus: atraq; iuūc diora, tua affabilia,
 te ac urbanitate induxisti. Gratias ig tur nō quas
 uolumus sed quas nostri pectoris exiguitas ualet
 referre nō dedignemur. Nam si gratiarū actiones
 in hoc epistolio pro infusa eloquētia: proq; multa/
 rum inspiramine iam tibi psoluere conarer. Hilori
 a.ii.

Dēosthēs

Petrarcha

P. Beroaldus.

Isocrates.
Theophrastus,

Hubertinus.

ci calami argutia: egypticq; papyri crassitudo, non
stris sudoribus uix satis faceret. Nostrę itaq; rudi
taris exercitamenta, hilari fronte iucundissimq;
metis examine trutinabis. Laudabis discipuli tui
audaciam: qui sui preceptoris saluberrima rhyth-
mata: latialic (quauis dura ac bulbutienti) lingua e
theutonico liguagio uertit. Nec id pudoris loco
habendum duco. cum & Francisci Petrarchę philoso-
phi Sroici: ac Meonii uatis sectatoris celeberr: can-
tiones ulgares: uernaculaq; dictamia, Philippus Be-
roaldus Bononiens, eque preceptor meus, omniscq;
ueteritatis candidissimus inquisitor (cui etiam iam
dudum primas partes in omni dicendi genere Italia: fel-
sinaq; uiritim tribuit) in latinum sermonem uertere non
est dedignatus. Idem Boccatii interpret esse uoluit.
Maximi igitur spectatissimiq; honoris premitiq; loco
duxim: quod me sermonis tui uernaculi (quo egregie
polles) interpretem esse uoluisti. Illud nepe inter pre-
cipua humanitatis genera locari solet: cum a precepto-
re discipulus ad honores egregios eleuatur. Tanti igitur
te facio: quoniam Isocrates Platoq; Socrates, sanctissi-
mum fecere. Nec cedo ea in re Theophrasto: quod Aristoteli
peripatericoq; fundatorem maximum maxime fecit.
Ecquid prisca cito: cum satis superque mea in te obserua-
bilis pietas ueneratio, longe lateq; per fines Germanię:
eruditissimasq; latii scholas, me preconem, inuenit.
testis est mihi Hubertinus Clericus Cressetinas: mar-
chionis Montisferrati & pedemontanus poeta stipendarius:
apud quem Cassale tuam egregiam uirtutem
exposui. Interrogabat enim uir iste apprime doctus:

orator
tie ac ar
te aiebar
faceres. I
non desit
uorabili
non enim
obstinat
tulicq; ce
nobis in
tus: lar
q; nau
tiones
perabit
nobis sy
da came
uerfori
sacrāq;
q; libo
imper
auras
riis. A

orator tersissimus: an etiã Germanie fines eloquẽ,
 rie ac argutioris muse dogmata passim seminarẽt:
 te aiebam amicũ: qui stilo nasum apud nostrates
 faceres. Itaq; in uerba fidẽtior factus: te adhortari
 non desinam: ut in his nostris lucubratiũculis fa-
 uorabiliores assensus, curãq; presentẽ adhibeas.
 non enĩ dubito: quin crassis quidã auribus, corde
 obstinato: impexis superciliis, scissili palliastro: su-
 ruliq; centuculo amicti: manus sanguinarias temere
 nobis impingant. horum glutinosarũ fauciu latra-
 tus: larualesq; ac tortuosas exclamationes: celeusma
 q; nauticũ: cauillium exoricũ: sellulariasq; castiga-
 tiones te duce: te preside: te quoq; tutore facile su-
 perabimus. Est etiam nobis altior corhurnus: sunt
 nobis symmata longiora: & dexter Apollo cũ iucun-
 da canenarum chorea, nõdum edes ac nostra di-
 uersoria deseruit. casta sigdẽ manu palladis artes:
 sacrãq; Martheseos aram: thure uapido, frequenti
 q; libo ueneramur. Igitur: dulcissime fautor: ueris
 impera: et nauiculis nostris ac phaselis salubres
 auras precare. Vale. Datum Friburgi. cal. februa-
 riis. Anno domini. xc vii.

a.iii.

Carmē ad
S.Brant.

Carmē eiusdem: ad **Se. Brant**

Si mihi nunc p̄an sacros concederet arcus
Verteret in nidos & mea uerba pedes:
Et daret arguti cultissima plectra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude: nil tepidum: uenerando nomie dignum
Esse tuo poterit: tu quia dulce canis.
Siue uelis numeris facundos nectere sensus:
Seu lyricus chordis: optimus arte uales.
Experes numeris seu malis condere uoces:
Audes magnifico cum cicerone loqui.
Iam modo plaude: tuis foelix Germaia nymphis
Quas fontes Rheni Danubiiq; fouent.
Non sumus auersi a musis & Apolline dextro:
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates, phoebo duce, uenit ad oras.
Scimus & argutos uoce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos unda
Sacra scater: nec nos Aona prata rigant:
Grecia clara suos potuit lustrare poetas:
Hec quia uicino flumine pasta fuit.
Ad latiosq; lares facilis penetrauit Apollo:
Attulit & secum plectra canora lyrae.
Nos tamen, horrendis coelum produxit in oris,
In quibus ingenii est non bene cultus ager.
Sarmatice loquimur: ructamus uerba labello:
Crassiloquas uoces patria nostra tulit.
Sed postq; Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atq; docere modos:
Manauit studiosa cohors: que pectine molli

Ludit
Vile nam
Hoc n
Virtus &
Partu
Varibus
Errerit
Plaude se
Ductori
Pandere
Nil la
Oscula
Ver
Outina
Affid
Quicqu
Gand
In lyricis
Stru
Non el
Acc
Sed qu
Iam
Sapp
tis in
Grandit
Quo
Quos &

Ludir:& astringit uerba soluta pede.
 Vitale nam docto multis pallefcete ludo:
 Hoc nichil egregius maximus orbis habet.
 Virtus & ratio ftudiorum: premia laudum
 Partulit:& tituli ftemmata clara parat.
 Varibus & dantur meriti fometna laboris:
 Et retinet laudes diua thalia fuas.
 Plaude fenex noftro uiridis quoq; plaude iuuēta
 Ductori:uefter hoc duce crefcit honor.
 Pandere fcit numeris diui facraria phoebi:
 Nil latet Aoniis fontibus huncce uirum.
 Oscula fepe damus teneris iucunda labellis
 Verfibus egregiis:dulci amice:ruis.
 Outinam tecum poffem tractare loquelas
 Affiduas:nitidos & sociare pedes.
 Quicquid enim facris phoebi de fontibus hauris
 Gandidulis numeris nectis & eloquio.
 In lyricis modulis blandiffima carmina dicras:
 Structilis:argutus:candidus,atq; teres.
 Non elegis minor es:te choi facra philetę
 Accipiunt comitem.te fociumq; uocant.
 Sed quia non opus eft clarum laudare poeram:
 Iam facit emeritam pagina fcripta fidem.
Sapphicon eiusde; philomusi:excusan
 tis ingenii fui paruitatem.
 Grandibus poffunt numeris tonare
 Quos facit Pęan celebres poetas
 Quos & aspirant tenerę camęę
 Numine facro.

Excufario
auctoris.

Mentis hi crasse tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus

Pectore docto

Flatibus sacris agitantur usq;
Candidi uates monimenta condunt
In quibus fulgent animi furentis

Delphica sensa.

Inclirus uates radios Eoi
Solis inquirit refugasq; stellas
Mente rimatur: numerisq; condit
Sydera coeli.

Sepe uentorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreæq; flatus:
Frigida & septem numeris reuoluit

Plaustra trionis.

Candidus uates rutilo sub ortu
Colligit uersus quia magna querit
Facta: scit causas uarias latentis

Reddere mundi

Inclytus uates celebres camenas
Turribus regum uenerandus affert:
Resq; describit populi potentis;

Carminē magno.

Candidus uates lituo canoro
Bellicos forris recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocem: &
Prelia canrat.

Inclytus uates trahit ad cothurnum
Mentis ardores nitidumq; syrma

Induct:

Foetibus
Sic sinu
Incubat

Igneis n
Quas fa
Turba

Ergo
Nostr
Fluxu

Alter
Fabula
Marti

Mei
Con
Rite

Grati
Marti
Suffic

Induit: lapsus recolit potentum: &

Ardua fara.

Foetibus tantis mihi non repleuit
Sic sinum phoebus rigido sub antro

Incubat noster labor: & minutos

Concipit orsus.

Ignis non sum facibus perustus
Quas facer phoebi chorus, & diserta

Turba musarum, lepidis abunde

Mentibus infert.

Ergo supremam ueniam precamur

Nostraeq; riuo sterili camena

Fluxit: et sacras uiolauit undas

Carmine rauco

Alter in cecis cumulet latebris

Fabulas: tristes canat & labores

Martiae pugne: referat ferocem

Miltriamq; •

Me iuuat uersus humili boatu

Condere: & mentem cythara minori

Rite solari: pariter iocoso

Soluere neruo.

Gratiam: credo: dabitis tenellis

Musulis pigro genitis sub axe:

Sufficit: nostro siquidem magistro

(Crede) placebunt.

Epigramma in Narragoniam Jacobi

Locher philomusi. ad lectores.

Ad Lecto
res.

Nauem stultorum iucundo scōmate promsit
Brant: cuius celebris fama decusq; uiger.
Quam Saryrā uocitare queo : nam candida pāgit
Munera uirtutum: conterit atq; probum.
Efficere argiuus uix hoc potuisset Homerus
Qui lusit ueterum prelia magna ducum:
Sydere sub fausto nascentia fata tulisti
Preceptor dulcis: ingenuusq; comes:
Quos tibi concessit uernacula lingua lepores
In latios uertam simplicitate modos.
Currite qui nostrum cupitis conscendere nauem:
Transit ad hēspertum iam bene picta fretum.
Alter ad obliquos conuertit brachia remos.
Alter stultigerum candida uela gerat.
Currite: iam properat cursu compulsa triremis:
Et mare iam medion carbasa nostra tenent.

Ad Narragoniam

Psalmo Cvi. Hi sunt qui descendunt mare in nauibus/ faciētes
opatiōes in aquis multis. Ascendūt usq; ad celos :
& descēdunt usq; ad abyssos : anima eorū in malis
tabescebat.. Turbari sunt & moti sūt sicut ebrius:
& ois sapientia eorū deuorata est. Psalmo. cvi.

Ad Johannem Bergmānum de olpe.

Ad Io. Br.
de Olpc.

Jacobi Locher decarostichon.
Tempore foelici currunt presentia cursu:
In quibus Aonias euehis Olpe deas.
Nostrates/claros solus facis esse poeras:
Scripta palatino das quoq; nostra locui.

Te duce: multisonus Brant / claro nomine fulget.

Edidit & longę posteritatis opus.

Gloria magna tuis manibus debetur: & usq;

Debet Thespadium te celebrare chorus.

Imprimis argutis dictata recentia signis.

Roma pares nostris nō habet ipsa notas. Vale!

Ad Jacobum philomusum subeū de pro

fectiōis Narragonicę: e barbaria in latiale solū:

exhortatio Sebastiani Brant.

Exhorta-
tio S.Brāt

Nuper ego stultos uulgari carmine scripsi:

Est satis hic noster notus ubiq; labor.

Narragonum quādo nobis fabricata carina est:

Theutonico qualem struximus eloquio.

Quam deinde ut uolui contexere, forte latino

Scōmate pro doctis: principiumq; dedi:

Occurrere mihi tam crebra negocia passim:

Que uersu exorsum detinere pedem!

Quo fit, ut inceprū tam dig. ōū opus, ipse reliquit:

Et fregi calamum quem semel apposui.

Atq; ita destitui mediis palynurus, in undis

Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.

In re pro inde tibi nostra: preq; omnibus uni

Tradimus omnimodas chare lacobe uices:

Orius attollas malos: classemq; relaxa:

Antennasq; suo flamme uentus agat!

Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens

Fac fatuos quosuis per sua transra loces:

Flecte uiam uelis: remosq; impelle: rudentes

Excute: quō cursu concita nauis eat.

Incautos fuge sed scopulos: penitusq; latentes.

Scyllam atq; aduersi monstra caueto mali.

Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta:

Ne tibi collidant uentus & unda ratem.

Vortice precipitem, caue sis, ne te impetus ullus

Sive procella uorax obruat. inde uae.

In narragonicam profectionē Celeus,
ma Sebastiani Brant.

S. Brant.

Horror adeste uiri quos nūc uocat eur⁹: eū dū est
Stultorum in patriam, carbasa plena uolant.

Tēdite narragoniam propere atq; ab litore funē

Rumpite: nec mora sit: uncta carina notat.

Illic: obruimur: numerum sine fine uideris

Qui comitatur. eum non capit una ratis

Nec reputare uiam maribus dūtaxat apertam:

Quin & feminea est copia mixta uiris

Peruigil exegit noctes (mihi crede) perhēnes

Qui nos collegit. composuitq; rati.

Et merito quis enī nostrum presentia curat:

Preteritis ue dolet: sive futura cauēt:

Cōtemplator age hoc speculum: quicūq; cupiscis

Scire hominū uitas: interitusq; graues.

Nam quī se, uitamq; suam speculatur in isto

Codice: non dicet se facile esse bonum.

Qd si quis, sapiens sibi, se nusq; putet esse

Nos inter: cunctis se sciat esse locis.

Ipse ego cunq; locum uolui michi querere forsan:

Inueni in quouis me fore sepe loco

Vera loqui deceat: rumpantur ut illa stultis:

Illorum nec me iurgia uana mouent.

Prologus Jacobi Locher: Philomusi:
in Narragoniam incipit.

AUm mecum diu multumque cogitassem: lectores fauentissimi: de rerum humanarum cursu confusissimo: comperi me hercule: ex meditatione mea uigilanti, quam plurimos errorum gradus: quibus humanum genus in precipitum labitur. Ad sanandas igitur morralium egritudines, perturbatōesque intolerabiles: plerique sapientes ac litterati homines fructuosissima dogmata scripsere: que uulnera mentis lacerate Aesculapio melius sanarent. Quippe apud Grecos primitus instituta fuere gymnasia in quibus salubris profitebatur medicina: que perturbatis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima conferbat. Vnde & Socrates ille maximus philosophiae cultor primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus naturalibus: certum bonorum ac summe foelicitatis finem ponere nequiret: mentis suae contemplationes sublimes: ad moralium uirtutum studia contulit: & tantum in philosophia emicuit: ut ipse ex caelo philosophiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos procliuēs ac proinos ad uicia conspiceret: hoc remedio confusis moribus occurrere cogitans in publica Atheniensium palestra: ea docuit precepta: que summi boni fontes lipidōs recludunt. Post factum uero Socratis: successit diuinus ille Plato: qui bonam aetatis suae partem in morali philosophia consumpsit. nec ab re: quo nam studio melius aut sanctius humano succurrere potuisset generi: scripsit saluberrimas leges: edificauit

Socrates.

Plato.

Poetarū
origo:

rem publica ipeiosissima: constituit humanā soci
etatē iucundissimā: imposuit frenum libidini: igna
uiam mortaliū ad uirtutez excitauit. Tēpestate tñ
philosophorum etas poetarū fulgidissima iterue
nit que ob dicendi fingendiq; iucunditatē: nō me
diocrē locum inter eruditos obrinebat. Quorum
quidam heroicū carnē: quo res diuine humaneq;
decantari solent cultissima scriptiōe celebrarunt
Quidam de agricultura: alii de planetis & cursu sy
derū motuq; polorum. nonnulli de amoris impe
rio: ut elegiaci: Pleriq; de regum ac principū mise
rabili casu: ut Tragicī: poemata elegantissima com
posuere. Reliqui Commediā (quam Græci archeaz
uocarunt) cum magna dicendi libertate coluerūt.
Eguorū nūero Aristophanes: Eupolis Atq; Gra
tinus, Laudatissimi uates claruerunt cum enī uide
rent iuuentutē Atheniensium ceterēq; Græciē, o i
bus libidinum generibus irretiri: occasionē not an
di acceperunt: & plano quidem eloquio: quorum
cunq; sceleratorū hominū uicia ac peccata libere
mordebāt. Ex hac ueteri cōmediā nostri latini nō
inelegans scriptitandi genus formarunt: & primus
Lucyllius quidem satyram latinis dedit: in qua no
minatim scelera Rhomanorū principum: ciuūq;
priuatorū canebat: salibus multis: iucundaq; dica
citate torā perfricabat urbem. Non certe istac rati
one ductus: ut fandi lasciuiam & effrenatam quan
dā pricitatem exerceret: sed ut uirtutū studia: do
ctrinaq; salubres excitaret: & uicia e medio fuga
ret. Igitur Satyra tora latinorum est (ut inquit Fa
bius, libro decimo Institutōnum oratoriarū: pro

Lucillius.

Satyra
mediā
tate tñ
Norari
atq; em
Perfius
mortali
Iuena
ruit: id
mate
strate
cur p
igno
aut si
enī qu
quo fe
xurios
edace
auda
cerat
lau
tor
strate
qui ne
mund
denue
qui ma
man r
nostr
cor: p
liū sal

Satyra quam nos habemus Graei archaëa priscã Cõ
 mediã tractarũt. Post Luciliũ eloquio rudẽ:urbani/
 rate tñ ciuicãq; mordacitate nõ peitẽdũ auctorẽ:
 Noratius Venusinus successit qui sermone tersior
 atq; emunctior non paruã gloriã Satyra meruit.
 Persius unicũ librũ reliquit: in quo nomẽ suum im
 mortalitati cũmendauit. Postrem⁹ omniũ princeps
 Iuuenalis: qui quod in singulis Satyricis uatib⁹ eni
 ruit: id totum suo iucundissimo dulcissimoq; poe
 mate complexus ẽ. O mores: o tẽpora: ut quid no
 strates sapere nõ incipiunt: cur uates non colunt:
 cur poetarũ interp̄tes rapsodosq; nõ uenerãt. An
 ignorãt q; aut p̄desse uolunt: aut delectare poete:
 aut simul & iucũda & ydonea dicere uite. E docet
 enĩ quẽ mala: quẽ bona sint: quid uicia. quo uirt⁹:
 quo ferat error. Naz impios superbos, Auaros, lu
 xuriosos, lasciuos, dedicatos, iracõdos, gulosos,
 edaces, iuidos, ueneficos, fidefragos, temerarios,
 audaces, temulẽtos, indoctos & fatuos, poete la
 cerant. E contra uirtutis candidissimos imitatores
 laudibus magnis extollunt: & cuiq; suorum meri
 torum premia ascribũt. Cum uero nostra tempe
 state tã pene innumeri sint fatui & stulti homines,
 qui neglecto uirtutis amore: ad tenebras ac huius
 mundi illecebras tendant: opere precium fuit ut
 denuo uates aliquis eruditus & uaser resurgeret
 qui manifestaria stultorum delicta: uirtãq; spurcissi
 mam taxaret: Hãc scrihendi libertatem: preceptor
 noster iucundissimus Sebastianus Brant Iuriũ do
 ctor: poetaq; haud ignobilis: ad cõmunem morta
 liũ salutẽ ligua uernacula celebrauit. Imitat⁹ Dan

Horatius

Persius:

Iuuenalis.

S. Brant.

te Florētīnū atq; Franciscū Petrārcham heroicōs
uates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere
poemata. Cū uero Narragonia seu Nauis fatuorū
(quā non inepte Satyrā appellare possum?) oibus
gētibus p̄ necessaria sit: op̄p̄rium esse duxi: ut eā
in carmē uerterē latinū: quo exteris quoq; nationi
bus (qbus nullū est lingue nr̄e cōmeritiū) p̄desset.
Sūt enī Galli: sunt Ausonii: sunt Iberi: sūt Pānonii:
sunt deniq; Greci: qui id genus dictaīs nō capera/
ta fronte lectitent. At uos lectores date ueniā Iaco
bo Philomuso: si quid ob ingenioli sui mediocrita
tem peccauerit. Est quippe p̄ns liber: cum ad salu/
brem sapientiē cōmoditatīsq; doctrinam: tū ad de
mentīē: stultitiēq; uanitatē expurgandā ēditus
Intueat ergo hunc p̄legatq;: quisquis ueluti in spe
culo/conditionē uirāq; suā nouisse p̄ spexisseq; la
borat: quo foelicius transigere ualeat cū.

Hecatoſtichon in prologium auctoris: &
libelli Narragonici.

Preludiū. Per cunctas resonāt faustissima dogmata gentes:
Orbeq; nūc toto scripta sacrata uigent.
Biblia: quē uetē congregat mystica patrum:
Iura: fouet sacris pectora nostra cibus.
Sunt plures sōphię libri: quibus optima morē
Versatur series: cōmoditasq; pater.
Admiror tamē hoc: cuncti q̄ lumine uiso
Doctrinē: in tenebris pectora ceca gerunt.
Ex toto salubris mūdo doctrina fugatur:
Nocte igitur ceca fluctu at omnis homo.

Pallas ad ethereas rursus contemta cateruas
 Transiit: & superis seruit amica choris.
 Dexteritas simplex: ueri prudentia: cessit:
 Atq; fides: pietas: & probitatis, amor:
 Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
 Spernuntur legis & monumenta sacre.
 Idq; quod est peius: tales quia nescius error
 Voluit: & immoto continet usq; gradu:
 Per fora, p plateas, uicos, madidasq; tabernas:
 Passim stultorum magna caterua salit.
 Caupones: scurrasq; leues: & pharma copolas:
 In precio magno turbidus orbis habet.
 Doribus explosis animi: sectamur inertes
 Corporis illecebras: desidiaq; malam.
 Est igitur numerus stultorum maximus: orbem
 Qui taminat totum: stulticiaq; fouet.
 Quidam etiam meros toto se tempore stultos
 Cum uideant: sanos se tamen esse putant.
 Nil sapiunt homines precordia crassa gerentes:
 Prudentes nimium se tamen esse putant
 Attramen ut stultos possim cumulare prophanos
 Quemlibet ad meritum iure notare queam:
 Innumeras classes fingam, longasq; triremes:
 Et naues celeres: uel uolasq; rates:
 Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
 Effeda gallorum: iam sine fine struam
 Nec potis una ratis stultorum pondera ferre
 Quos gerit innumeris uersibus iste liber.
 De numero tanto stultorum qui modo uiuunt:
 Accelerant pedibus ad mea uela citis.
 Non aliter q; si uoliter per gramina florum
 Turba apium: dulces per strepat atq; fauos:
 Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:
 b.i.

Folio

Nando sequi stultam cogitat usq; ratem.
 Quilibet ad primum gliscit conscendere transtrū:
 Et regimen nauli solus habere cupit.
 Horatius Curritur ad nauem. postremus quisq; ueretur
 Esse. procul toto flumine uela micant.
 Narragonum hec classis, titulo sic iure feretur:
 In qua stultorum quilibet esse cupit.
 In speculo ueluti faciem quis rite tuerur:
 Effigiem uultus conspiciatq; sui:
 Sic modo de nostro capiat manifesta libello
 Signa: quibus uitam conspiciatq; suam.
 Seneca. Nemo caret uitis: nemo est sine crimine uite:
 Ergo stultorum candida uela trahit.
 Nec poterit quisq; causa sapienter in omni
 Se gerere: & nulla contaminare lue.
 Qui bene morales secum considerat actus:
 Et trutinat mentis omnia factasue:
 Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
 Ut modo secretur remigis usq; uiam.
 Quisquis enim stultum in depicto stigmate dignū
 Se putat: & uiuit simplicitate rudi:
 Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
 Et fieri diuę Palladis inde comes.
 Sed qui nūc prudens: casus uult esse per omnes:
 Nil sapiens, semper noliger esse solet.
 Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
 Perlegere: in propriis colligo quos titulis.
 Nobilis & clerus: uenit huc cum paupere, diues:
 Ciuibus urbanis carbasa plena sonant.
 Rusticus imberbis iuuenis: curuq; senectę
 Turba uenit: pueri: stultiloquusq; parens:
 Indocti doctiq; simul, longo ordine cincti:
 Ad pictas properant, accelerantq; rates.
 Foemineūq; genus: turpis quod sepe uoluptas

psalmo
 xlviij.

Eo mineñq; genus: turpis quod sepe uoluptas
 Incitat: & torquet non moderatus amor.
 Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:
 In speculo scelera & perspicere usq; sua.
 Attramen ut quisquis nostri dictaminis orsus
 Rite sciat: frontem præbeat oro piam:
 Pangimus ad certam multorū hæc scripta salutē.
 Stigmatē quē mordent duriter omne genus.
 Sed si forte malus uolet hos confundere risus:
 Scriptorisq; uafros dilaniare iocos:
 Facundas capiat causas: de codice primo:
 Theutonicis numeris qui bene cultus adest.
 Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:
 Cur multis pro sit fictio nostra uiris.
 Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetę:
 Mordentes populi dedecus atq; nefas:
 Hos sequimur: quibus studio / linguaq; minores:
 At cupimus mores nunc medicare malos.
 Est animus tenere multum prodesse iuuentę:
 Ut scelus explodat, stulticiãq; grauem.
 Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:
 Turritasq; rates ad freta nigra traho.
 Parcite: si uestris signum de moribus addam:
 Stultigeris frontem significemq; notis.

Excusatio
Scribentis.

b.ii.

Argumentum in narragoniam.

D humani generis foelicitatem: documē
 tumq; saluberrimū: stultorum classis ad
 Narragoniā cōstructa fulget: quā quidē
 oēs cōscendunt: qui de semita ueritatis: & aperto
 sani intellectus calle uagantes: in uarias & umbro
 sas mētis tenebras: ac corporis illecebras corruūt.
 potuisset presens hic noster libellus, nō incōcinne
 satyra nūcupari: sed auctorem nouitas tituli dele
 ctauit. sicuti enī prisci satyrici: uariis poematibus
 cōtextis: scelera ac prauitates mortalium reprehēde
 bāt: ita nostra hec pagina. stat^o & cōditiōes hoim
 ad oculos depīgīt: ut tanq̄ in nitidissimo speculo:
 quisquis mores & uite sue lineamenta cōtueatur.
 Nolim tamen arbitrei fidus laboris nostri lector:
 uerbum nos uerbo minus reddere (ut Flaccus ait)
 Sensus enī dūtaxat notasq; uernaculi carnis sim
 plici numero latine transtulimus. Quapropter &
 ueniam presume nostre audatię ab oibus lecto
 ribus nos cōsecuturos cōfidimus: si prius ingenti
 nostri mediocritatem: & teneros lanuginis annos
 cōsiderauerit. poeticas nēpe egressiōes, & fabulo
 sam obscuritatē studiose p̄terit: nudisq; & nariuis
 uerboꝝ structuris: faciliq; sentētijs iūctura: opus
 absolui. Nostris iccirco lucubrationibus uotisq;
 quisq; lector bene precari uelit: obsecramur.

De inutilibus libris.

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
 Prima: rego docili fastaq; uela manu.
 En ego possideo multos: quos raro libellos
 Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

Primus
 Stultus
 Non ra
 Conge
 Spem q
 Calleo
 Artam
 Puluer

Inutilitas
librorum .

q̄ si quis perurere oēs scrip-
tores cupiat:
opprimeſ tuꝝ
librorū multi-
tudine: tum di-
uerſa ſcriben-
tiꝝ uarietate:
ut haud facile
uerū poſſit eli-
cere. diſtrahit
enim libroruz
multitudo. et
faciēdi libros
plures non eſt
finis.

Primus in excelsa teneo q̄ naue rudentes
Stultiagosq̄ sequor comites per flumina uasta:
Non ratione uacat certa: sensuq̄ latenti:
Congeſtis etenim stultus confido libellis
Spem quoq̄ nec paruā collecta uolumina præbent:
Calleo nec uerbum: nec libri ſentio mentem.
At ramen in magno per me ſeruantur honore:
Pulueris & cariem, plumariſ tergo ſtabellis.

b.iii.

Diodorus.
Siculus li. i.
Ecclesi. xii.

Dabitur liber
nescientibus lit-
teras. Eſaie
xxix.

Ptolome⁹
philadel-
ph⁹. cuius
meminit.
Ioseph⁹ li.
xii.

Qui parū
studet pa-
rum profi-
cit glo. i. l.
unicuiq³.
C. de px.
sacr. scri.

Prouerbi.
V. ff. de o-
rigi. iur. l. ii
post origi-
nem.
Persius.

Ast ubi doctrine certamen uoluitur: inq̄
Aedibus in nostris librorum culta supellex
Eminet: & chartis uiuo contentus opertis:
Quas uideo ignorans: iuuat & me copia sola.
Constituit quondam diues Ptolomeus: haberet
Ut libros toto quęstos undiq³ mundo.
Quos grandes rerum thesauros esse purabat:
Non tamen archanę legis documenta tenebat:
Quis sine non poterat uite disponere cursum.
En pariter teneo numerosa uolumina, tardus
Pauca lego: uiridi contentus tegmine libri.
Cur uellem studio sensus turbare frequenti?
Aut tam sollicitis animum confundere rebus?
Qui studet, assiduo motu, fit stultus et amens.
Seu studeā: seu nō: dominus tamen esse uocabor
Et possum studio socium disponere nostro:
Qui pro me sapiat: doctaq³ examinet artes.
At si cum doctis uersos: concedere malo
Omnia: ne cogar fors uerba latina profari.
Theutonicos inter balbos sum maximus auctor:
Cum quibus incassum sperguntur uerba latina.
O uos doctores: qui grādia nomina fertis:
Respicite antiquos patres: iurisq³ peritos.
Non in candidulis pensabant dogmata libris:
Arte sed ingenua sitibundū pectus alebant.
Auriculis asini regitur sed magna caterua:

De bonis consultoribus.

Ciuilis quicunq³ gerit consulta senatus:
Iustitiamq³ uidens, sena aliena probat:
Condemnatq³ graui miseros errore potenter:
Prouer. V Ille agit, inq³ scobrem trudit ubiq³ suem.

Compl
Vir pop
Quos l
Consili
Roma
Quitas
Postide
Consi

Complures properant ciuilem intrare senatum:
 Ut populi ignaui uanos sectantur honores;
 Quos leges, fas, iura latent humanaq; recta
 Consilia: in tenebris et cæco tramite pergunt.
 Roma feues habuit consultoresq; peritos
 Qui fas atq; nefas iuste pensare solebant.
 Possidet insignis iam ciuica regna senatus:
 Consiliūq; regit: qui nescit soluere nodum
 b.iiii.

Judicis of ficiū.

Cum oī solici,
 rudie ac uiua,
 citate uerita/
 ris : indagāda
 est causa. Iudi/
 cātes ei opor/
 ret cūcta rima
 ri. pre ocul' ha
 bentes solum
 deū : a quo sic
 iudicabūt iu/
 dicabūt. & re/
 metiē in qua
 mēsurā fuerit
 mensi. Iudices
 ueritatē & le/
 guz & iusticie
 uestigia sequi
 debent.

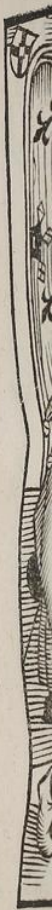
xlV. dif. omnis
 qui iudicat.
 Eccl'asti. ii.
 ii. q. Vii. sicut
 xxx. q. V. iudi/
 cantem.
 Salustius.
 l. ii. ff. d. ori. iu.

Iudicādū
 ē legibus
 nō exēplis
 I. nemo. C.
 de sen. &
 inter.
 xi. q. iii. &
 si ad tps.
 Virgilius.
 Salustius.
 p̄usq̄ icipi
 as p̄sulto.
 d̄ pe & re.
 c. cū ex eo.
 C. de iudi.
 I. rem non
 nouam.
 de re iudi.
 cuz eterni.
 li. Vi.
 Sap. V.

Hic in consilio magno a p̄tore rogatus:
 Non noua de crasso dictamina p̄ctore profert:
 Ast alios sequitur: ne sit contemptus ab illis:
 A quorū arbitrio dependet publicus usus.
 Heu grauis indocti surgit iactura senatus.
 Non satis est alios sectariet usq̄: sed orsus
 Tu proferre nouos debes: & uoluere mente
 Legis utrumq̄ caput: ne quis te iudice stulto
 Damnatu: superis diuis tua crimina ploret.
 Forte putas summum nusq̄ curare tonantem
 Res hominum: cursusq̄ uagos: mētēq̄ prophanas:
 Crede mihi: iuris normam si noscere uelles:
 Iusticięq̄ modum: quo, re sapienter in omni
 Consilium monstrare tuum: mentemq̄ ualeres:
 Antea consuleres doctos iurisq̄ peritos:
 q̄ tua de grauibus fieret sententia rebus.
 Qua trutinas alios mensura: aut lance rependis:
 Aeacus hac eadem strigis torquebit in undis.
 Est deus omnipotens qui nos post fata: supremo
 Iudicio cense: iusta quoq̄ lege citabit.
 Inueniet quisquis: populos quo iure misellos
 Torserit: et facti post mortem p̄mia sumer.
 Inter mortales qui non obseruat honestum:
 Iusticięq̄ uiam uiuus: post fata seuerum
 Questorem inueniet: nec tunc sapientia mundi:
 Nec uires animi censuram auertere possunt.

De auaritia & prodigalitate.

Pertinet ad proram nauis: cui summa uoluptas
 Est in diuitiis, terrigenisq̄ bonis:
 Gaudia magna purat n̄mos seruare dolosos:
 Nec fruitur parris: stultus ubiq̄: suis.

Qui le
 Raraq̄
 Stultus
 Conge
 Ad t̄p̄
 Eruda
 Nilibi
 Conge

Qui legit immensum nūmorum pondus & auri:
 Raraq; de patris caprat solatia rebus:
 Srultus ad illecebras, & gaudia sera nepotum
 Congerit hos sumptus: terraq; uorace recondit:
 Ad stygios penetrat sed cum defunctus auernos:
 Et uada cocyri tenebrosi pallida lustrat:
 Nil sibi diuitiꝝ profunt: nil sortis auarę
 Congeries: siccus Acherontis flumina guster.

Auari tia.

Mēs auari
 semel uicu
 lis cupidi,
 tatis astri,
 cta: sēp au
 rum, sp ar
 gētum ui/
 der. grati⁹
 ituef aurū
 q̄ solē. Sed
 nec facie,
 ras unq̄ ne
 q; finis ad
 erit cupidi
 tari.

xlVii. dif.
 sicut.

Psalmo
 xlViii.

Eccfast. V
 Psalmo
 xlViii.

- C. de cura. Stultior est timido multū (mihī credit) auaro
 furio. li. Prodigus: acceptis qui nescit limina rebus
 Ponere: sed uitii census largitur iniquis.
 Vēde aīaz Et male quēsitis opibus ludibria uendit.
 lucro. Per Est qui sollicitis stultus compilat amicus
 sus. Diuitias: animę nec uult curare salutem:
 Iuuenalis. Sed uigilare metu trepido noctesq; diesq;
 Cogitur: ut posita sit magnū pondus in arca.
 Lucę. xvi Heu frustra diues: inferna nocte sepultus.
 Iob. xxvii Non tibi delirias prestabit copia rerum:
 Heredesq; tui nullo te munere uellent
 Soluere: si uentis fugeres ut tartara ditis.
 Tātalus. Tantalus alter eris: glauco qui postus aceruo.
 Vndarum: inter eas sitibundo gutture flagres.
 Thob. iiii. Largiri debes pro diui nomine christi
 Danie. iiii. Pauperibus: coeli capies sic regna sereni.
 Luce. xi. Oprauit nemo sapiens, q; in orbe potenter
 Tullius in Regnaret: diuesq; foret: sed dulce Mineruę ut
 pa. Dogma sequi posset: secuta ut uiueret aura:
 Crassus. i. Excellit sapiens cuncti spectacula mundi.
 q. i. c. q; qd Auri sacra fames Crassum anticipare coegit
 V. crassus. Fata: q; is cupidus parthoz uasa sitiret.
 Thebanus sophiam cū uellet discere Crates:
 In mare proiecit nūmorum pondus & auri.
 crates thebanus. xii. Qui uigilant igitur terrenis rebus: auernis
 q. ii. gloria Cōmendant animas uacuis: ditioq; parentant.
 epi.

De nouis ritibus.

Quisquis amat ritus proferre & fingere inanes:
 Instituens populos sic nouitate rudes:
 Is mala dar' cupide ludibria multa iuente:
 Et stultum manibus stultior ipse trahit.

Tempo
 Atq; sce
 Amulri
 Laudis
 Atq; sup
 Socratis
 Cultore
 Deterui

**Uirorū esse
minatio.**

Rasit Anō di,
midiam partē
barbē eorū: &
pscudit uestes
eorū medias
usq; ad nates.
Frant aut̄ uiri
turpiter pfusi
ualde. Ve mū,
do a scādalo.
Vos etenī iu,
uenes animos
geritis mulie,
bres. Illaq; uir
go uiri.

Ennius & Tui
lius in officiis.

Tempore quę fuerant ignominiosa uetusto:
Atq; scelestā nimis: iam nostra ęrate probantur
A multis: ritusq; noui seruantur honore.
Laudis erat quondam barbatos esse parentes:
Atq; supercilium mento gestare pudico.
Socratis: exemplo barbā nutrire solebant
Cultores sphię: quorum sapientia mundum
Deseruit: cellas Iouis et conscendit ad arces.

Math. x. viii.
ii. Regum. x.

Socrates.

Nouitati,
bus indul
gēdū nō ē
xi. dif. c. fi.
de p̄sue. cū
p̄suetudis
Iuuenalis.

Sycambri.
Aethio/
pes.
d̄ ui. & ho
no. cle. ca.
pe. Tulli⁹.
xx. q. i. c.
ul.

li. i. C. de
uestiolob
& aur. li. xi
xxx. dif. si
q̄. & xx. V.
dif. si quis
uirorū.
Germania
Seneca in
hercle oe-
theo.

Folio

Sed nunc irrep̄sit morum corrupta libido:
Manauitq; nefas: & uite subdolos usus.
Ecce pudet multos barbam nutrire seueram
Sed uellunt toto excretos de corpore pilos:
Ut seruare cutem mollem: corpusq; supinum
Possint: & stultum casus ductare per omnes.
Crinibus in nodum contortis more sycambri,
Aethiopumq; micant: crispantes ferre capillos
Fas reputant: nudos fucari & pectoris artus
Pandere: ut ingenuas possint captare puella.
Colla premunt quidā fertis, & torquibus aureis:
Et digytos onerant gemmis: auroq; rotundo.
O mores hominum: corrupta o tempora, & atra!
Nemo nefas censer uestes gestare plicatas:
Atq; habitus curros nimium: tinctosq; colore:
Vnde palam apparent genitalia membra: pudore
Deposito: & nullo conduntur tegmine clunes.
Quid tunicas memorem uarias: quid pallia narrem:
Fimbria que croceo uestit circumdata lybo:
Quid ue pedum referam uestitus usq; probrosos:
Moribus assyrios sequimur: Thurcosq; pphanos:
Et recucitorum peiores ritibus: e heu
Talia cur pateris pugnax Germania: pelle
Pelle inq; ritus media de gente pudendos.
Ne ue tuam perdas famam: deus ultor acerbus
Hos premer: e quorū nascuntur crimina uita.

De antiquis fatuis.

Ad parulum quī languens declino sepulchrum:
Triuerit & metam iam mea uita datam.
Non tamen antiquos fatuorū desero mores.
Stultitriq; uias inueteratus amo.

Inueter
Non fo
Sum pu
Cōnum
Effe uel
Stultici
Et mala
Esēplar

Inuerata mee dementia crassa senectē:
 Non solitos linquit mores: uitam ue priorem:
 Sum puer: et centum transacti temporis annos
 Cōnumerare queo: nec enim sapientior usq̄
 Esse uelim: pueris stultorum signa ministro.
 Stulticięq; meę regimen p̄scribo malignum:
 Et mala uiuendi, mihi testamēta relinquo:
 Exēplarq; mali sum, duxq; & pessimus auctor.

De antiq̄s
 fatuis.
 Inueterate die
 rum malorum
 nūc uenerunt
 peccata tua q̄
 opabaris p̄us.
 A senioribus
 egressa ē iniq̄
 tas. Puer cētū
 ānoꝝ moriet̄.
 & pctōr cētū
 annoꝝ maledi
 ctus erit. Stul
 ticia ē que me
 non sinit esse
 senem.

Esaię. lxv

c. ex studi-
is. & c. cuz
i iuuēritate
De p̄sūpti-
onibus.

de cōse. di.
V. c. ult. in
glo.

Danielis
xiiii.

Quod puer edidici: factō monstratur inertī:
Stultus ego semper: tamen hac laudariē arte
Percupio: insanam & sceleris protendere famam:
Et uicium monstrare meum: moresq; pudendos
Audeo: de celebri ranq̄ certetur honore:
Nunc refero per me deceptas undiq; gentes:
Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum:
Immemor hunc prauum uitę conuertere cursum.
Quin doleo: q̄ non consueto tramite semper
Ire queo: & stultas penitus consummere uestes.
Sed quia non ualeo cursum complere uetustum:
Hęc nato discenda meo: teneroq; nepoti:
Proponam: fingamq; uias ad crimina largas..
Hic alacer / fatui patris / uestigia renter:
Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
Gaudet & ipse parens: natus q̄ crimine maior:
Progressum sceleris superat, numerūq; malorum:
Spemq; gerit pulchrā de nato: quom sua gestat
Signa: quibus uitę male sanos triuerit annos.
Moribus in prauis uersabitur illius etas.
Stulticięq; uias nunq̄ postponet inertes:
Ergo reget pictę stultorum carbasa nauis:
Proh pudor: effoeta o quid nūc cupis esse senecta:
Semper & in tenebris presentia uota morari:
Inueneratus enim fatuus bene uiuere nescit:
Nescit & ex animo foedos depellere mores.

De doctrina filiorum.

Indulget quicunq; suis ad crimina natis:
Sedulius emendat nec puerile nefas:
Sentiet is tandem damnum / serosq; dolores:
Ascendetq; nouę splendida transtra ratis.

Stultus erit
Quem non
Vita fugit
Temperet a
Non errare
Vivendi ue
Non bene c
Si sine mori

De eru-
ditōe pu-
erorum.

Qui par-
cit uirge
odit filiu
suum: qui at
diligit illū
istāter eru-
dit. Noli
subtrahe,
re a puero
disciplinā.
Si enī pec-
seris eū uir-
ga: nō mo-
rierur. Tu
uirga pec-
ris eum: &
aiāz ei⁹ ab
inferno li-
berabis.

Stultus erit semper, miser, & cæcatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum: quæq; modesta
Vita fugit: teneros auimos ut moribus ornet:
Temperet aut opera nascentia fata frequenti.
Non errare uerat: scelerum nec limina claudit:
Viuendi ue modum natis proponere curat.
Non bene consultur lasciuę (crede) iuuentę:
Si sine morigero passim ductore uagatur.

Folio

Sicut oves cursum linquunt pastore remoto.
 Sollicitatq; uagas nimium concessa uoluptas
 Sic tua per sceleris torturam pignora currunt.
 Stulte parens: natos cur excusare laboras?
 q; teneri nequeant recti conscendere callem:
 Et sentire nefas: aut ueri noscere cursum?
 Non eras mollis: non frontis barba tenelle
 Te excusare potest: teneris sapientia crescit
 Cordibus: & sancte disponit semina uitę:

Horatius

Quin melius retinent pueri documenta tenelli.
 Nam cecinit quodam Romę Venusinus alünus
 Quo semel est imbuta recens seruabit odorem
 Testa diu: remanetq; rudis primordia uasis.
 Elexilis est iuncus: salices flectuntur amarę:
 Robora dura minus: quid enim nunc prima moraris
 Tempora frugiferis citius depascere rebus:
 Quid moderata nocet pueris correctio blandis:
 Nam ferule: morum prebent alimenta bonorum:
 Expelluntq; malos incocti pectoris estus.

Priamus.

Ob culpas aliquando graues luxere parentes
 Crimina natorum: & uitam ingemuere nocentem.
 Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
 Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altris
 Filius Argolicas properat lasciuus ad oras.

Tarquini⁹
superbus.

Adsit in exemplum Tarquini fama superbi:
 Ob scelus infandum nati: luxumq; pudendum:

Lucretia.

Quo bona stuprate mentis Lucretia luxit:
 Expulsus regno: latius errauit in oris.

Caelina.

Transtulit innumeros ad nos Caelina nepotes:
 Filius assequitur patrem, uirilisq; uicissim
 Indulget: moresq; bibit ratione carentes.
 Heu melius pueris nunc consuleretur: inertes
 Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:

Prudentesq; bonę laudis sequerentur alumnos.
 Peleus emonio quondam rex clarus in orbe:
 Curam magnanimi phenici indulfit Achillis:
 Traderet ut sanctos tenero pro tempore mores.
 Rex quoq; pelles magna cum laude Philippus:
 Per loca Gratorum querebat cuncta magistrū:
 Posset Alexandrum qui dogmata culta docere:
 Doctus Aristoteles tandem compertus: adibat
 Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
 Artibus ingenuis: dabat & preconia linguę.
 Doctus Aristoteles primū documenta Platonis
 Candida gustarat: sphięq; exceperat artes:
 Antea q̄ teneros studio pascebat alumnos.
 Tempore sed nostro dementes cura parentes
 Nulla trahit: natos uideant ut rite peritos:
 Conducantq; grauem digna mercede magistrum.
 Ergo nunc fatuus procedit de patre stulto:
 Qui uitis largitur opes: studioq; decoro
 Parcit: & ingenii uirtutes negligit omnes.
 Thebani Cratis tristis querimonia fertur:
 Si mihi: dicebat passim clamare liceret:
 Vos omnes fatuos uellem appellare probrosos:
 Quos agitat nimio funesta pecunia ludo.
 Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
 Pectora lactatis: nec dexteritate fouetis:
 Tādem penitet & sceleris permissio mordens
 Grandeuū patrem: sero at medicina peterur
 Natorum quidam sceleratis undiq; rebus
 Se sociant: summiq; patris diuina lacesunt
 Numina: nonnulli uitam sine fine prophanam
 Sectantur: uitiumq; petunt noctesq; diesq;
 Atq; relicta malo fundunt patrimonía ludo.
 Quidam delitiis lasciuī corporis ardent:

c.l.

q̄ discipu-
 los didio
 reddunt
 stuliores
 q̄ accepe-
 rant. Tul.
 peleus. de
 quo Ho.
 Philippus.
 Alexāder
 Aristo.
 Plato.
 puer. x.

crates the
 banus.

puer. xix.
 Eccle. xxii.

Deutero.
 xxi.

- Et luxu flores consumunt temporis omnes.
 Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam.
 Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
 Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
 Artibus ingenuis: studiis nec rite fouentur:
 Ad uitium faciles sunt: & delicta parati.
 Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam
 Et morum prestare uiam: uitamq; modestam
 Quam salubris docti siquidem doctrina magistri:
 Principiū, mediū, finem quoq; prebet honoris.
 Vrilis ad teneros spectat correctio natos.
 Nobilitas res magna satis: decorare pusillos:
 Quę solet: at proprio non est quęsita labore.
 Profuerit quid enī maiorū stemma: quid autem
 Nobilitate tumes: quam non uirtute decora:
 Moribus aut cultis meruisti o stulte miselle:
 Sępe malos catulos pariunt animalia blanda:
 Sępe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
 Sed pater in culpa est: qui non uult esse seuerus
 Dogmaq; nec gnatis uiuendi suggerit aprum.

De delatoribus & litigiorū promotoribus

Qui duplici lingua litescq; & iurgia uendit:
 Et delatoris fungitur officio:
 Inter contiguos ponens sua crura molares:
 In precium sceleris sentiet exitium.

- puer. xvi Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
 & .xix. Litibus: atq; homines ad iurgia uana mouere.
 Ecclesia. Gaudet et interdum rixis turbare molestis
 xxvii. Pectora: sic igitur male sani est criminis auctor:
 Eccle. x. Ore tenet uirus: lingua mendacia fingit:

Atq; dolos uersat: quibus impugnare nocenter
 Concordes animos & pectora dulcia possit.
 Sepe ferit grauius / pherarrato uerba lingue
 Infantes hominū mentes: moresq; lacessit
 Innocuos uite: & fautores dispare uoto
 Inter se semper uersari & uiuere poscit.
 Nec tamen interea sentit sibi uulnus adactum
 Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui

c.ii.

Procuratō rixarum

Vir insipiens fo-
 dit malū: & in
 labiis ei⁹ ignis
 exardescit. ho-
 mo puerus
 suscitāt lites:
 & uerbosus se
 parat p̄cipes
 Parata sūt de-
 risoribus iudi-
 tia: & mallei p̄-
 cutientes stul-
 torū corpori-
 bus. Qui in al-
 tū mittet lapi-
 dē sup̄ caput
 ei⁹ cadet. Et q̄
 foueā fodit in-
 cidet in eam.

Prouer. xxix.

Folio

- Lingua. sed adueniunt feri lamenta doloris.
 Delatore nihil peius: nil turpius usq̃:
 Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
 Milleq̃ pictarum fraudum mendaria subsunt.
 Si uidet immoto concordēs uiuere nexu:
 Si sortios aliquos: fidos seu noscit amicos:
 Mortiferum uirus rauco de gutture ructat.
 Vnanimēsq̃ studet comites a foedere dulci
 Soluere: concordēs queat ut confundere mentes
 Mox rāmen excusat linguę rabiosa proteruę
 Sibila: & in fontem se a talibus esse fatetur.
 Et sceleris regit occulte maledicra perosa.
 Sic quidam applausus quęrunt: cupiuntq̃ placere
 Itis: de quorum nil sanum pectore manat:
 Fallaces Dauī: Gnatones: & parasytī:
 Ofores rabidi: balatrones: hoc genus omne
 Garrula mordacis diffundit semina linguę.
 Quisquis amicitię nexum dissoluit: & atro
 Strigmate concordēs maculas: & iurgia uendis:
 Indignus uita es presentī carcere dignus:
 Perperuo: ut careas uiuaci luce perosus.

Non sequi bona consilia.

Est: & non: solers, causa qui dicere in omni
 Nescit: & in quouis tempore recta sequi:
 Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille
 Damnorum fatuus pręmia solus habet.

- Stultus iners ille est: qui prudens usq̃ uideri
 Gliscit: & assueto tractat ludibria cursu:
 Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia uafum
 Estimāt: haud dubio fatuus est stultior illis:

puer. xliii.
 & xi.

Quorum
 Sic sapien
 Doribus
 Deterit a
 Consilia
 Senlacu
 Effurtion
 Et cupi

Quorum somnifero mens est cecata furore.
 Sit sapiens: cęq; do: munitus uiribus: atq;
 Doribus eloquii: tamen hæc ignauia nunq;
 Deserit assuetas confusi pectoris artes.
 Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum
 Sensa: quibus proprie mentis corroboret actus.
 Effutiunt mulri phalerato uerba colore:
 Et cupiunt uerbis prudentes inde putari:

c.iii.

Synere est lia salubria

Est uia que uide-
 tur homini
 iusta: nouissi-
 ma autē ei⁹ de-
 ducit ad mor-
 rem. Despexi,
 stis omne cōsi-
 liū & increpa-
 tiones neglexi-
 stis. Ego quo-
 q; in iteritu ue-
 stro ridebo:
 cū irruerit re-
 pērina calami-
 ras. Salus autē
 ubi multa cō-
 silia.

puerbi.i.
 Eccle.xix.

- Hi** terram findunt aratro, temoneq; longo:
 Stultorum gressu tacito monumenta perarant.
 c. ne. inite, ris de p̄sti. Consiliis nempe usq; suis: coeptoq; furori:
 Pyrrhus Confidunt: nusq; monira & meliora sequentes.
 epiro tarū Pyrrhus ad ausonios populos non castra locasset:
 Rex Haudq; fuga tantas clades cōmiserit auctor:
 Callida si Cyneę docti consulta probasset.
Hector Inconsulta ruit bellis priameia proles
 Hector: Achillea misere confossus ab hasta:
 Dum fugit annosi temere mandata parentis.
Nero Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
 Consiliiq; modos: telo transfixus acuto:
 Sera luit meriti malesanus damna furoris:
Thobias. Fertur Thobias gnatum monuisse decenter
 Ut bona prudentum sequeretur gesta uirorum.
Roboam. Dum temere antiquos spernit Roboam sapientes
 Ecclesia. Innumeras perdit gentes: atq; improbar acta.
 xlviij. Plura tibi possem priscorum exempla referre:
 Qui dum sectantur proprium caput: & sibi tantū
 Confidunt: ueterum & nolunt consulta uidere:
 Incurrunt p̄nas meritas: & tristia fata:
 Perperuoq; trahunt fatuę telluris aratrum.

De incompōsitis moribus.

Qui tenet incomptos mores, gestuq; pudendos:
 Et gestat uultum mobilitate leuem:
 Maturat fieri stultus: turbamq; profanam:
 Querit: & assiduo pilea stulta trahit.

- Sapi. xii. Moribus ingenuis paucissima turba uirorum
 Eccle. xx. Iam supercst: sed enim plures ad crimina currunt:
 Math. Vi. Et properant gustare nefas: turpesq; malorum

Illecebra
 Turpibus
 Sunt mo
 Candida
 Aegrotat
 Separat
 Crimibus
 Quidam

**De cor/
ruptis
morib⁹.**

Infantiū i/
fensorū i/
more uiuē
res: pper
hoc tanq̄
pueris in/
fensatis iu
diciū in de
risuz dedi/
sti: More i
disciplina
torum assi
due erit.
Boni autē
mores pl⁹
q̄ diuitie
operant̄.

Illecebras: & sic stultorum imitariēr escas.
Turpibus (heu miseri mortales) moribus omnes
Sunt modo cęcati: nec curant munera uite
Candida: nam paribus uitiis iuuenesq; senesq;
Aegrotant: nulloq; gradu distantia mores
Separat hosce malos: mētes nec ad optima trāffert.
Crinibus intortis quidam ludibria tractant:
Quidam se manibus iactant: uultumq; modestum
c.iiii.

Math. Vii
Treno. iiii
Esaye. Ivi
Math. xv

Esa. xiii.
ii. rhim. iiii.
Sapi. xii.

Folio

Assumunt nusq̄: leuibus sed moribus usq̄
 Se fatuos cunctis ostendunt: seq̄ perosos
 Reddunt: & grauium fugiunt commertia rerum.
 Iacobi. ii. Instabilis uita est illorum, stulta, pudenda,
 Inconstans, leuis & cum tempore mobilis omni
 Incessu quidam deformia gesta refingunt
 Deformantq̄ gradus: fatie quoq̄ mera relaxant
 Ludicra: nec quicq̄ faciunt ex ordine certo.
 Mens leuis est illis: animus quoq̄ dissonus: illos
 Vexat: & errores oculis & nubila crassa
 Obiicit: & mores uita deturpat inerti.
 Qui sapit: & mentem laudatis moribus auget:
 ff. de tu. & Atq̄ modum uite studet obseruare decorum
 cu. l. scire. Quicquid agit: plausu populi laudatur amici:
 Fasq̄ putat: quicquid sapiens agit ille: facitq̄:
 Sapiē. Vi. Qui grauitate bonos mores coniunxerit usq̄
 Psal. cx. Incipit (ut docti referunt) sapientia prima
 Moribus a cultis: & dexteritate modesta:
 Et timor ingenue confert exordia uite:
 Et pudor: atq̄ fides, probitas, constantia, uirtus:
 Laudatos faciunt iuuenes: claramq̄ senectam,
 Pax etiam tantis uirtutibus addita: prestat:
 Sinceros uite mores, & candida fata.

De lesione amicitie

Qui facit iniustitiam
 Exercet & potentiam
 In uiro forsan humili
 Hic facit scrobem tumuli.

Sapien. V. Est fatuus uecors: stultus, ferus, atq̄ malignus
 Prouer. iii Cuius subiectos iniusta potentia stringit:

Et premi
 O iudex
 Non licet
 innocuo

Dicere q̄
 Pellimus
 Errore
 Verus a

Et premit insones nullo de iure subactos.
 O iudex attende boni documenta decoris.
 Non licet iniuste nimium; nimiumque potenter
 Innocuos turbare uiros: & iura superba

Eccle.xi.

**Violare
amicos.**

Ne molli-
ris amico
tuo mali:
cum ille in
te habeat
fiduciam.

Qui uni
homini fa-
cit iniuriã:
multis mi-
natur. Po-
tentes po-
tenter tor-
menta pa-
tientur.

Dicere: que nequeas illeſa mente profari.
 Peſſimus ille quidem eſt fidum qui pungit amicum:
 Et nocumenta ſuis rebus damnosa miniſtrat:
 Verus amicitie gradus eſt: prodeſſe uiciſſim:

puer.iii.
&.xi.

- Eccf. xxv.** Et facere alternis uicibus bene facta propinquis.
Luce. xi. Tempore iam nostro non producuntur amici:
 Quales argolicas quondam uiguere per oras.
Achilles Filius equoreę nymphę formosus Achilles:
patroclus Atq; Menoeciades falsis confossus in armis.
Pylades Quas Pylades laudes: preconiã quanta meretur:
Horestes. Impiger insanum nusq; dum linquit Horestem:
 Atq; per ignotas terras comitatur amicum.
Demades. Quid Demaden laudo: quid pythia carmine tollo:
pythias Pignus amicitie solido qui adamante ligarunt:
Scipio. Scipio magnanimus libyę dominator & arcis
 Sydonię: charos recte est ueneratus amicos:
Lelius. Lelius ast itidem nobis exempla probatę
 Prebet amicitie: cunctis imitanda per orbem.
Theseus Theseus argiuus timor & formido tyrannis
 Qui fuit: & stygio uictor bene notus in orbe:
 Per diras acherontis aquas: per liuida regna:
 Per uada lethęi fluuũ: per tartara nigra
perithous Perithoum fidum comitem fuit usq; sequutus.
 Heu nunq; tales nunc inueniuntur amici.
puer. xiiii. Virilitas proprii cunctos iam uexat honoris,
& .xxix. Nulla fides: pieras: constantia nulla relucet.
Ecclesiastici Est animus nobis omni pernitor hasta:
xxxvii. Nec manet in cursu mens deprauata benigno.

De contemptu scripturę.

Si quis credere uult loquacitati:
 Atq; omni fatuo: uidens libellos
 Tot scriptos, anime bonum docentes:
 Ad nostros fatuos parat rudentes.

ad Thi.

iii.

Luce. xvi. Credere scripturis nolit quicumq; uetustis:
 Atq; prophetarum diuinos negligit orfus:

Est fatuus
 q̄ bona cel
 Credere qu
 Constanti

Non hom
 Non put
 Neclupe
 Nil tuar

Est fatuus, nugas potius dum querit aniles:
 q̄ bona celicolum sapiens documenta sequatur
 Credere qui scriptis nō uult: quibus arma salutis
 Constant: & fidei firmantur robora sacrę:

Non hominis uitam gerit is quin more ferino
 Non putat esse deum: nec fata potentia cęli:
 Nec superos trepidat: dominum nec credit olympi.
 Nil iuuat assidua quosdam lassare querela:

Eccl̄a. iiii.
 marci. x. Vi
 Ioh. iiii.

**Scrip
 ture con
 tēptus.**

Erit tēpus
 cuz sanam
 doctrinaz
 nō sustine
 bunt sed a
 ueritate q,
 dē auditū
 auerrent:
 ad fabulas
 aut cōuer
 rent. Si qs
 ex mortu,
 is ierit ad
 illos pñiaz
 agent. hñt
 moysen &
 pphās au
 diāt illos.

psal. xiiii.

x. di. c. fi.

- Atq; docere bonos mores: uitamq; decoram:
 Nec iuuat erherei depromere munera regni:
 Aeternosq; choros superum: sedesq; beatas:
 Nec prodest stygijs undas: erebique meatus
 Pandere lethiferos: cinctos liuentibus undis:
 psal. xci. Contio quid prodest fatuis: quid lectio sacra:
 Quid prodest recitare sacras per pulpita leges:
 puer. xxiiii Dogmata quid profunt a nostris scripta pphetis:
 Sunt adeo obrusi quidam: q; credere nolunt
 Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
 puer. xii. At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
 Iuuenalis. Nec duras barathri poenas: nec uerbera ditris
 Esse putant: cæco lic ducunt tempora cursu:
 Infanoq; nimis uiuendi errore uagantur.
 Ante pedes cernis fidei monumenta sacratę:
 Lucę. xvi Cernis & antiquas leges: christique triumphos:
 Nec ramen attendis quid diuum pagina dicat:
 Vnde salus anime maorat, requiesq; perennis:
 De cog. Non tua simplicitas poterit defendere crassos
 spi. cū uir. Errores: qui te tandem sub tartara mergent.
 Ergo malam, cuncti uitam emendare laborent.
 Eccle. iiii. Nam deus omnipotens sceleratos lance tremēda
 Math. xxi. Iudicat: & uarias infert formidine poenas.
 Lucę. xiiii. Immittitq; animas orco quo luce carebunt:

De improuidis fatuis.

Qui non prius scit parare
 Sellam: q̄ uult equitare.
 Si is cadit inconsultus:
 Risum mouens: erit stultus.

- puer. xiiii. Sunt fatui ulterius cupio quos rite docere
 Psal. clxxx Ne semper mentis nubila cęca gerant.

Incautus q
 Ignauus
 Accidit ad
 Hoc fier

Non anru
 Sufuer
 Post factu
 Sruint q

Incautus quia nam, demensq; improvidus, atq;
 Ignauus: curat fata futura nichil.
 Accidit aduersi si quid sibi: nemo putasset
 Hoc fieri, aut illud posse uenire malum.

Seneca.

Nō pui
 dere fu-
 tura.

Sapiens ti-
 met & de-
 clinat a ma-
 lo: stultus
 transiri &
 pfidit. Sa-
 piens non
 dicit: non
 purabam
 hoc fieri:
 sed oēs fu-
 turos pui-
 det euetus
 Dū ppe-
 xero, non
 cōfundar.

Non rantum lucis p̄s̄entis cernere cursum
 Sat fuerit: sapiens cuncta futura uidet.
 Post factum: rebus fatuus qui consultat actis.
 Stulticię effugiet uix mala damna suę.

Ecc̄l. xxxii

- Salustius. Consultare prius qui scit. securior omni
 Tempore erit: nocuum prouidet atq; malum.
- Adam. Anteaq; fructum ueritum gustauerat Adam
 Si prospexisset damna futura prius:
 De paradisyaco non pulsus gramine, nudus
 Exisset: facti pręmia dura luens.
- Ionathas. Antea si ionathas caperet q̄ dona Triphonis
 i. machab. Voluisset fraudes: lethiferosq; dolos:
 xii. Non circūuentus strepitu atq; hostilibus armis:
 Spectasset populi funera dira sui.
- Iuli⁹ cesar. Iulius externis metuendus Cesar in oris,
 Semper erat cautus: consilioq; potens:
 Ast ubi tranquillo uitam ducebat in euo:
 Languēbāt capitis prouidi facta sui.
 Nam si legisset porrectas ante senatum
 Chartas: interitus non properasset atrox.
- Nicanor. Ense metunt dextram linguāq; Nicanoris hostes:
 i. machab. Non erat incept⁹ prouidus ille sui.
 vii. Qui bene consultat rebus: qui prouidus omni est
 Prouer. ii. Tempore: foelici tramire fata subit.
 & xiii. Prodest quando quidem cautę meditatio mēris:
 Profuit examen: consiliumq; bonum.
 Cernimus aduersis urgeri casibus omnes
 Preter consilium qui sua fata gerunt.

De amore uenereo.

Insanos trahimus fatuos cum fune ligatos.
 Quisquis amat: passim retia nostra subit.
 Decipimus plures: & sautia membra sagittis
 Percutimus: uulnus nulla medela iuuat.

- Ecc̄l. xi. Qui tua blanda uenus: sequitur fera iussa, dolosq;
 puer. V. Et properat diros tempreare Cupidinis arcus:

is fatuus, m
 Quas Venu
 Quos homi
 Cōmemora

Et cecidit P
 Ob perdis
 Marcus rom
 Non iugul

Is fatuus, miseros casus, & fata subibit.
 Quas Venus insignes luxu prostrauerit urbes:
 Quos homines pharetris olim transfixerit atris:
 Cómemorare liber: ceciderunt pergama Troig:

Et cecidit Priami sedes: sceptrumq; iuperbum:
 Ob paridis cecum: quo cum flagrabat: amorem.
 Marcus romane princeps Antonius arcis:
 Non iugulo sua colla truci: lethoq; tremendo

Ouidius de re
 med. amo.
 Troia.
 priamus.

Calamitat amatoꝝ.

Ne intenderis
 fallacie mulie
 ris: Fauus eni
 distillās labia
 meretricis. &
 niriū oleo
 guttur ei? No
 uissima autem
 illi? amara q̄si
 absinthiu3, &
 lingua eius acu
 ra quasi gladi
 us biceps.

Littore quot
 cōchē: tot sūt
 in amore do
 lores.

M. anthonius

Folio

- Cleopatra Fregisset: si non Cleopatrem iussa tulisset.
 Et si non furia tanta tentasset amorem.
- Ouidius Quisquis amat: ratione caret: sine lege: modoque
 Discurret: patiturque graues in amore dolores.
- puer. V. Magna premit cunctos: ueneris uehementisque potestas.
 Nemo satis prudens: qui mollia spicula uitet.
 Quem feriunt autem: stultus durabit & amens:
 Nam sine mente ruit: constanti pectore nusquam
 Ambulat: ad ueneris semper mandata recurrens.
- Ouidius. ii. Quisquis enim pueri est pharetris transfixus acutis:
 mertha. In uultu nescit bene dissimulare furores.
- Phedra. Si non spurcus amor phedram torisisset adultam:
 Non tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
- Pasiphae. Pasiphae thauri non deperisisset amore
 Si procula ueneris stimulo secura fuisset.
- Iulia. Non rot abortiuus foedasset Iulia romam.
- Messalina Non calidum intrasset proch Messalina lupanar:
 Si bene casta faces ueneris uirasset & arcus.
 Ad miseros casus & magna pericla cupido
 Subdolanus & fallax sexum deducit utrumque.
- Additio Addo his infames draucos, paricosque cingdos:
 S. Brant. Quos contra, ultrices flammę, leges quoque surgant:
 In autem. ut Horret enim humanum genus hec comertia federa:
 non lux. col. Ob que flammiumo perierunt imbre Gomorreę.
 na. col. Vi.
- Sodoma

De peccatis super dei misericordiam.
 Quisquis forte putat sola pietate moueri:
 Et iustum pariter non putat esse deum.
 quod parcat uitiis semper miserator iniquis:
 Humana penitus hic ratione caret.

de pe. dist. Nunc fatuos referam quos uefania crassa
 quia diuinitatis. Omnia conturbat uitiis, ritumque prophano.

Sunt qui
 Sancti
 Is quia
 Iudicium
 Sit plus
 Omnia
 Human

Sunt quidam tantę nanq̃ impietatis: ut usq̃
 Sancta dei spernant posito decrera pauore:
 Is quia sit cunctis miserator gentibus: atq̃
 Iudicium non grande ferat: de crimine mundi:
 Sit pius atq̃ bonus: nec iam mortalia curer
 Omnia: peccanti liceat sperare frequenter.
 Humanum est peccare quidem: delicta parentes
 di.

Peccare sup mĩa dei.

Deus multo p
 nior ē ad mise,
 ricordiaz q̃ ad
 penā uel uindi
 ctā. Non tamē
 misereī eorum
 q̃ assidue pec,
 cant. unde nul
 lus expectet
 donec pecca,
 re non possit.
 penitentia enī
 ferotina mul,
 tos solet deci,
 pere. Vis ergo
 euadere quod
 icertū est, age
 penitentia dñi
 sanus es.

xciii. dif. dia.
 de. pe. dif. Vii.
 nullus.
 Eccī. V. & cxi.
 Psal. lxxx V.

Psal. c V.

- Fecerunt nostri. que nos tortura manebit:
 Alter ait comitum: non sunt pia regna, uel auctis
 Facta: poli aut brutis: ueterum scit scripta referre:
 Historias recitat: chartasq; & bibliopolas:
 Allegat peccasse patres: hominesq; priores:
 Eccle. i. q; nouum non sit scelus ullum tempore nostro
 Artamen (usq; uelim) peccator pensitet illud:
 q; delicta patrum nunq; impunita fuere.
 Exodi. xx. Semper habet uitium trutinam poenasq; sequaces.
 Sodoma. Non Sodomę luxus: non magna superbia Romę
 Roma Non furor in Mossen toruus: rabiesq; Pharonis:
 Pharao Effugit iustam celestis iudicis iram.
 Sapię. V. Dat spacium ad peccata deus: non omnibus horis:
 Peccantem punit: tamen impia facta malorum
 Iob. xxi. Iudicis ęterni sententia tristis in orbe
 Eccle. ix. Persequitur stygio: tenebris flammisq; seueris.
 Luce. x. Sit licet usq; dei pietas immensa: fauorq;
 Gratia sit numeris nullis pre scripta, modoq;
 Psal. xl vii Non tamen a summo diuina astręa tonante
 Sapię. i. Discedit: iusti remanet sed dextera regis.
 Esayę. i. Tempore si nostro, poena sine, crimina currunt:
 Morte sed ęterna trepidanda piacula soluent:
 Deu. xxiii. O male sperantes: magnus super ęthera princeps
 Eccle. ii. Iusticię normam: semper legesq; tenebit:
 Cum quibus ad fetidum sceleratos trudet auernum

De fatuis ędificandi incoeptibus.

Qui uult nunc ędificare:
 Et quid magnum attentare:
 Sumptus debet pensitare:
 Quibus possit hoc parare.

Quisqu
 Antea n
 Est fatu
 Quod p
 Vires: S
 Cooper
 Nec uir
 Penitit

Incipere et
nō prius p
uidere.

Qui edificat
domū suā in,
pendiis alienis
quasi qui colli
git lapides su,
os in hyeme.
Ve q edificat
domū suam in
iniusticia & ce
naculū suum ī
iudicio. Ira ex,
pendēdum est
ut ānuarim ali
quid super sit.
propter neces,
sitares supue,
nientes.

Quisquis opus magnum tentat cōponere: sumptus
Antea nec reputat: nec tempus computat ipsum:
Est fatuus plane. sapiens nāq̄ extruit illud:
Quod potis est: tentatq̄ nihil quod ferre recusent
Vires: & rerum census: nūmicq̄ paterni.
Coeperunt multi struere alta palatia, & edes:
Nec vires ualere suq̄: sumptusq̄ futuri.
Pēnituitq̄ operis tandem illos non bene cepti.

d. ii.

xxii. q. ii. faciat

Eccle. xxi.
Hiere. xxii.

- Nabucho Rex Nabuchodonosor fastu commotus iniquo:
do. q̄ manibus Babilona suis/struxisset/amenam.
- Danie.iiii. In caput illius tandem plaga magna reluxit:
Quam recinit nobis patrum sincera uetustas.
- Nemroth. Excelsam turrim produxit in æthera Nemroth:
Gene.x. Quam tumidi nunq̄ possent dirumpere flucus:
Imperfecta tamen molis structura remansit.
- Eccle. xxi. Diuitias grandes & plenos poscit aceruos/
Hieremię Qui molitur opus manibus componere uastum.
xxii. Vsq̄ adeo quidam fatui sunt: qui satis illa
Non pensant nec prospiciūt quos damna sequūtur.
A cunctisq̄ irridentur stloppo atq̄ cachinno
Magnificas edes:opera & sublimia:pauci
- Lucullus. Tentarunt ueteres:potuit fecisse Lucullus.
Crassus Istuc & Crassus:quo uix opulentior ullus
Floruit:Assyrias qui sparsit sanguine carras.
- Salustius. Quisquis magna cupit:factum quoq̄ nititur ingēs:
Sit cautus.nūmosq̄ suos,& computet arcam.
Quid possint uires rerum:quid parua facultas:
Ne risum multis creet:& ludibria tollat.
Nempe alias operis cępri:atq̄ impensa laboris
- Serui⁹ten. Perditur:incassum molesq̄ incepta uiderur.
in autē de Inceptare nihil,melius,q̄ linquere coeptuin.
nō a ie.col Qui facit id:damnū is sentit:labemq̄ notamq̄.
ii. Omne hominū inuentū tandem cariōsa uetustas:
Eccle.iii. Conterit:& rapido consumitur insuper euo.

De potatoribus & edacibus.

Paupertatis onus uix Ganeo præterit ille
Noctes atq̄ dies qui bibit atq̄ uorat:
Illius ingluuiēs:crapula:immoderata uoluptas:
Rerum:anīmę interitum:corporis atq̄ facit.

Hic etiam
Contrah
Noctes at
Estarcit fi
Nl agit h
Tractat: S
Immoder
Conditur

Hic etiam naues fatuorum scandit: & amplas
 Contrahit antennas manibus, longosq; rudentes:
 Noctes atq; dies uinum qui ingurgitat ori.
 Et farcit stomachum dapibus uictuq; guloso.
 Nil agit hic aliud, q̄ q̄ certamina uini
 Tractat: & euacuat calices, amplasq; lagenas.
 Immoderata meri rabies: mala tristitia morbi
 Concirat: & nullis rebus discrimina ponit.

d.iii.

De epuloni bus.

Cū ad equales
 bibit pot⁹ ille
 pl⁹ laudat qui
 plures iebriat:
 & calices fecit
 dios exhaustos,
 Potores bibuli
 media de nocte
 phalerani. Oderunt
 porrecta negatem
 pocula. Ebrietas
 & mētis inducit
 exiliū: & libidinis
 puocat incentiuū.
 Nō est hodie seruit⁹:
 si ebrietas non
 fuisset. Fecit
 di calices quos
 nō fecerunt
 desertum.

c.a. crapula de
 ui. & ho. cle.
 Horati⁹ i ep̄la
 xxx V. dif. sex,
 to die.
 Esay. V.
 Eccle. xxxi.
 de con. dif. V.
 ne tales.

Osee.iii. Inducit subitas mortes:& tristia fata:
 Luce.xxi. Laxat corporeos nexus:pręcordia soluit:
 xxx V. dif. Polluit & sensus:caput & geniũq; modestum.
 uinolęrũ. Contaminat uinum:simul & crapulosa uoluptas
 pue.xxiiii Vina nocent capiti:faciunt & pectora cęca:
 xxx V. dif. Ingenium frangunt nřidum.mentesq; uřiles.
 uenter Ebrietas parit omne nefas.& dedecus ingens:
 puer.xx. Et parit insanos homines sine lege,modoq;
 xxx V. dif. Qui uiuunt:sordesq; malas,luxusq; procaces
 luxuriam. Obseruant:semperq; meri certamina uersant.
 ad eph.V Ebrietas uenerem stimulat:lumbosq; salaces
 Hor.ĩ epi. Incitat ad luxum:parit & perulantia corda.
 puer.ulti. Ebrietas ratione carens furiosa per orbem
 xxx V. di. Transuolat.& finem nullo discrimine ponit.
 c.ultimo. Ebrietas mores frangit:linguasq; loquaces
 herodor⁹. Efficit.& mentis secretum sepe recludit.
 Iustin⁹ li. i. Rancidius nihil est:nihil est sceleratius illis:
 Thomiris Ingluies quorum uino insatiata:fatiscit.
 Cyrus. Non Thomiris natus cecidisset uictus ab ipso
 Q. Curti⁹. Cyro:si tumidi uitassent pocula bacchi.
 Alexāder. Magnus alexander morbo ebrietatis inepto
 i.Thim.V. Correptus:gladio proprios iugulabat amicos.
 Eccle.xxxi Est modus in rebus:uini moderatior usus
 Eccle.ii. Nil nocet:interdum sensus conseruat acutos.
 xxx V. dif. Qui sine lege bibit:magnas uacuando lagenas
 luxuriosa Sorbet:ad extremum poenā experietur amaram.

De inutilibus diuitiis.

Diuitias molles clausa qui continet arca:
 Et conseruat opes:concumulatq; suas:
 Vsq; adeo,ut miserum nunq; solerur amicum:
 Hic aliquando petet cum nihil accipiet.

Plurima
 q; colitu
 Thesaur
 Diuitiis
 Quam se
 Nil mor
 Nullus a
 Hic cap

Diuitiarū solicitude.

Noli anxio esse
in diuitiis inu-
stis. nō enī pro-
derūt tibi i die
obductiōis &
uindictę. Nil p-
derūt thesauri
impietatis: iu-
sticia uero libe-
rabit a morte.
Ve uobis diui-
tibus q̄a habe-
tis hic conso-
lationem uestrā
Diues & pau-
per obuiaue-
rūt sibi: utrius-
q̄ operator ē
dominus.

Plurima stulticia est: uotum quoq̄ inane putamus
q̄ colitur tantum funesta pecunia: & ingens
Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi:
Diuitiis lectis maiores dantur honores:
Quam sophię. meliore gradu stant munera ditis.
Nil mores colimus sanctos: uirtutis amator
Nullus adest: animos confundit copia rerum.
Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor
d.iiii.

Eccle. V.
puer. x. & xi.
Luce. xvi.
puer. xxii.
Iob. xxvii. &
psal. xlviii.
puer. xxviii.
Horatius. ii. i.

- Diues in exhausta nūmos qui possidet arca
 Curia sola patet diti/prudensq; senatus:
 Ouidi. i. fa. Solus habet laudes. conquirat solus honores:
 puer. xiiii. Solus amicitias: licet has uirtute meretur
 Iuuenalis Nulla: sed nūmis donantur premia tanta:
 De censu in primis: de moribus ultima semper
 Eccle. xiii. Questio: quot pascat nūmos: quot iugera campi.
 Quantum quisq; sua nūmorum seruat in arca
 Tantum habet et fidei. iuret licet: & samothracum
 Per ueteras aras: contemnere fulmina pauper
 Creditur: atq; deos, diis ignoscentibus ipsis.
 puer. xix. Quando quidem tales sanctissima diuitiarum
 Maiestras tollit titulos: & nomina confert:
 Diuitibus lepores: pisces: auiumq; saporis
 Atq; aprici clunes. & quicquid dulce macellum:
 Mittitur est uacue semper stant pauperis edes.
 Psalmo Ah uesana fames: & rerum dira libido:
 xxxvi. Quid tamen hoc pdest: quod deuorat oia auarus
 Eccle. iiii. Semper habens: nihil & ieiunio sufficit ori:
 Psalmo Nec modus aut requies: nō hunc cumulauit aceruū
 xxxviii. Is sibi. sed lites subitas post funera linquet.
 Ainos. ii. Vtilis est nūmus multis: inglorius illi
 puer. xi. Qui nescit seruare modum: legemq; modestam
 Math. xix. Qui nil pauperibus doni elargitur amicis:
 Marci. x. Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet:
 Luce. xii. Nec capiet uultu placido sua uota precesq;
 Thob. iiii.

De obsequio duorum dominorum.
 Ille duos lepores uenator captat in uno
 Tempore: per siluas quos canis unus agit
 Qui cupit ardenter dominis seruire duobus:
 Hic plusq; poterit: sepe agitare uolet.

Stultus &
 Et mundo
 Nam uelut
 Raro fit
 Qui capta
 Horum
 Vis sibi
 Raro fit

Stultus & is. summo qui uult magnosq; tonanti:
 Et mundo pariter querit seruire prophano.
 Nam ueluti dominis qui seruire duobus
 Raro fit: ut talis semper sit gratus utriq;
 Qui captare duos lepores conatur, in una
 Hora: uenator comitatus cum cane solo:
 Vix sibi contingit leporem q; subleuet unum,
 Raro ferit metam: signataq; stigmata luto:

Seruire duobus.

Nemo potest
 duobus dn̄is
 seruire: aut enī
 unum odiet &
 alterū diligit:
 aut uni adhe-
 rebit & alterū
 contēnet. Nō
 potestis deo
 seruire & mā-
 mone. Qui ad
 utrūq; festiat,
 neutrum bene
 peragit. Pluri-
 bus itētus mi-
 nor est ad sin-
 gula sensus.
 Cor ingrediēs
 duas uias non
 habebit suc-
 cessus.

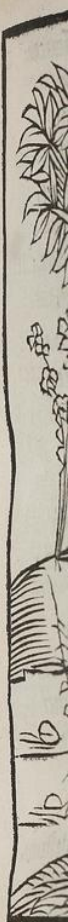
Math. Vi.
 Luce. xvi.
 Eccle. iiii.

glo. in l. fl. C.
 de assel.

x Vi. q. i. Qui pharetras multas tendit, uariasq; balistas
 p̄sbiteros. Quisquis multa suis humeris imponere rerum
 glo. i. c. ac/ Officia: & solus uastos uult ferre labores:
 cufar⁹ de/ Difficile est: semper licitum si seruet, honestum &
 here. li. Vi Nunc huc, nūc illuc raptus, sine fine uagatur:
 Aequora nūc sulcat: trabibus nunc per mare currit.
 c. diuers. Iam terram ignotam querit, gentesq; pererrat.
 de cle. cō. Raro diu perstat qui bina negocia gestat.
 Eccle. V. Qui facit ut placeat multis: hunc semper oportet
 Quēlibet astute blandis palpare lacertis.
 c. cū singu Perferat: officiis queat ut seruire duobus:
 la. de p̄bē. Verba det ingenuo que sint permixta lepore:
 li. Vi. Et quod sit placitum faciat semperq; loquatur:
 lxxxix. dif. Blandidulis cunctos uerbis, manibusq; saluet.
 c. i. Ceruicem domini succis: & pectus inungat
 Eccle. i. Illecebris: quo sit solita non maior in aula:
 & .ii. Et caueat ne quem turgenti concitet ira.
 Iacobi. i. Hic quia p̄gravidam gestat cum pondere molem
 c. ga in tm̄ Ocia rara simul: mentis raramq; quietem:
 de p̄ben. Attamen officii numerus pluralis, auentem
 Efficit, ut lucri sudores perferat atri.
 xxi. q. i. cle Sanctius & melius: domino seruire probato:
 ricum. Atq; uno: possis cui per benefacta placere:
 Eccle. ix. q̄ domino usq; nouo famularier omnibus horis.

De nimia garrulitate.

Qui linguam frenat: rictus compescit & oris:
 Mens angore huius tristitiaq; uacat.
 Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut
 Que pullos prodit murmure pica loquax.

Garrulus a
 Ad nauem
 Carbasa ue
 Sunt plures
 Summus &
 Dum tangit
 Inuidie telu
 Qui reuere

Garrulus atq; loquax qui tempore blaxterat omni
 Ad nauem is properet fatuam: cōscēdat in arcem.
 Carbasa uentus agit: fatui properate loquaces.
 Sunt plures quorū est summa oblectatio uitę:
 Summus & affectus linguam exercere procacem.
 Dum rangunt: quod nemo uolet retigisse: merentur
 Inuidie telum: melius tacuisse profecto
 Qui reticere potest cum magno forsan honore:

Garrula lingua.

Ois natura be
 stiarū & uolu
 crū & serpētū
 & ceterorū do
 manē & domi
 ra sūt a natura
 hūana: linguā
 aut null⁹ hoīs
 domare pōt.
 Ingerū malum
 plena ueneno
 mortifero. ipā
 maculat torū
 corpus & c.
 Qui custodit
 os suū custo
 dit aiām suā: q
 aut incōsidera
 tus est ad lo
 quēdū sentiet
 mala.

puer. xiii. & x.
 psal. cxxxix.
 Eccle. ix.
 iacobi. iiii.
 Ecclesiasti. V.

alistas
 rerum
 s:
 nestum &
 atur:
 oue.
 mare currit.
 errat.
 .
 oportet
 .
 s:
 pore:
 uatur:
 alutet.
 at
 at:
 .
 dcre molem
 n:
 tem
 ato:
 e:
 us horis.
 oris:
 .
 sicut
 quax.

- prouerbi. **A**ttamen eloquitur: nec uult compescere fauces:
 xVii. **I**ncurrit quandoq; grauis discrimina noxe:
 digito cō, **E**t casus miseros. melius strinxisse labellum.
 pesce la, **R**espondet qui sponde sua: non ante rogatus.
 bellum. **S**e fatuum infusum cunctis exponit: & offert,
 Iuuenalis. **O**bscene pariter cōmissa pericula lingue.
 Iob. xV. **S**unt fatui plures qui garrulitatis inique
 prouer. **L**eticiam capiunt: & lingue gaudia uana:
 xViii. **Q**ui tamen interdum pēna plectitur acerba.
Hieremię **M**ultos lingua procax casus sufferre coegit
 xViii. **A**ngustos: quid enim fallax delatio prodest:
Osee. Vii. **L**inguosus, sua cum fas est malefacta fateri:
Atq; sacerdoti culpam proferri. filescit:
Nec uerbum ructare potest: dum p̄mia celi
Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
Multi prudentes & sani forte fuissent:
Si se non proprię sedassent uerberē lingue
Adsit in exemplum miseris, normāq; salubrem
Pica **P**ica loquax, pullos que garrulitate frequenti
Ecclēsi. V. **P**rodit: & ad nidum nimio clamore susurrat.
puer. xxV **P**auca loqui: & castę seruare silentia lingue
Tutius & melius, qui respondere laborat
Omnibus: incurrit damnum quandoq; molestum.
Ecclē. iiii. **S**ermo placet modicus: moderato tempore fusus.
Virtus clara quidem est tutum seruare labellur.
Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.

Inuenire rem alienā & nō reddere.
Inueniens aliquid proprios quod seruat in usus
Istud & inuentum qui putat esse suum:
Tanq̄ iusta dei, sinat id retinere, uoluntas
Hunc dēmon fatuum decipit atq; ligat.

Feruor auar
 Carmina:
 Iccico faruo
 Qui sua ne
 Inueniunt qu
 Vibus ob
 Et tenebris e
 Ut credan

Feruor auaritię mea non sinir usq; silere
 Carmina: sed satyram tendere ubiq; meam.
 Iccirco fatuos merito hic dicemus inertes.
 Qui sua non solum: uerum aliena tenent.
 Inueniunt quidam thesauros: res alienas:
 Visibus obseruant hec q; reperta suis:
 Et tenebris cęcis adeo sua pectora firmant:
 Ut credant superos hec tribuisse deos:

**Inuenire
 et nō red
 dere.**

Si qd inue
 nisti & nō
 reddidisti
 rapuisti:
 q̄tū potui
 sti fecisti.
 quia plus
 nō iueisti.
 &c. Vnus
 quisq; enī
 scire d̄bet
 qd suū nō
 est: ad aliū
 perrinere.

xiiii. q. V.
 si quid in
 uenisti.

I. cū quere
 bas. C. Vn
 de. Vi.

- Non curant ad quem dominum res perdita spectet:
 Quod fortuna leuis obtulit: usq; tenent.
 Audi: quem tanta trahit impietate cupido
 Audi: nec renuas hęc documenta precor
Augusti. A casu si res alienas inuenis: illas
 Esse tuas nunq̄ credas: aliena profecto
 Sunt ea. quęso tuos: si quos in pectore sensus
 Usq; geras: censor consule stulte tuos:
i. petri. iiii. An bona que proprio non sunt quęsita labore.
Deutron. Rite tenere queas: impius error adest.
VII. Inuenias aliquid: quod nullo iure parastris:
 Ad dominum debes mittere sponte suum.
ange. insti. Si non est notus, res ad quem perdita spectat:
de re. diui. Nescis & heredes quos bona iura manent:
in fi. Inuenias debes mox res in pauperis usus
 Vertere: mendicos hisq; iuuare uiros.
 In proprios usus qui uertit res alienas:
 Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
 Hic acherontęis animam demerget in undis:
 Excutians sese perpetuaq; siti:
xxxii. dist. Thesauri raptor parum a pędone dolofo
erubescat. Distat: res raptas prauus uterq; premit.
Hier. xvii En deus omnipotens: teq; extra atq; in cute noscit
psal. vii. Actus deinde tuos: noscit & ingenium:
In regula Inuenies, si quod sacra iura tenere uerabunt:
pcrm. l. vi Redde: nec inuentis pollue corda malis.

De eo qui in alios animad,
 uertit, & met peccat.

Quisquis iter planum poterit transire uiator:
 Quod monstrat posita dextera fixa uia:
 Attramen in ceno: atq; siru: crassaq; palude
 Ambulat: is sensu, seu ratione caret.

Peruolat ad n
 Qui procul a
 Castigat facin
 Et proprias ui
 Abcondunt n
 Omnia facta h
 Kdiculum mal
 Nec tamen ad

Peruolat ad nostros, centorum turba, phaselos
 Qui procul aduertunt aliene crimina frontis.
 Castigat facinus: quod nec committere abhorrent:
 Et proprias uitii sordes, scelerisque parati
 Abscondunt maculas: alios culpae parati:
 Omnia facta hominum temere in conuitia uertunt
 Ridiculum nasum tollunt grandesque cachynnos,
 Nec tamen aduertunt quae sauitia membra malorum

Medice cura te ipsum.

Bñ docen
 do & male
 uiuendo
 deū instruis
 quomō te
 cōdenare
 d'beat, qui
 uidit utili
 us & facit
 dererora
 Ablit eira
 dius lucis
 sine mora.
 Extersis o
 culis alio
 rum dāna
 uidemus
 Ad discer
 nēdū ppa
 sensus hēt

xl. di. c. i. in
 sti. q. cum
 co. ceterū.
 gl. i. c. ea q̄
 d' sta. r̄gu.
 iii. q. vii.
 iudicet. &
 c. in graui
 bus.

dita specten
 ent.
 do
 cor

o
 nsus
 abore.

ti:
 um.
 ecrat:
 nent:

apit:
 andis:

ofo
 mit.
 cure noscī
 m:
 unt:
 lis.

iator:
 uia:
 de

Folio

- Gestent. & morbos uicioso in pectore natos.
 Sepe manus fixa in directo tramite campi
 Monstrat iter rectum: per quod non ambulat ipsa.
- iii. q. vii. Sic faciunt tales, hominum delicta norantes:
 tria. Nec proprium censent facinus: uitamq; pudendam
- Math. vii. Quiq; uolunt oculo de fratris sumere spinam:
 Luce. vi. Inspiciant se ferre trabem: pondusq; molestum.
- Iuuenalis. Multi se Curios simulant: durosq; Catones:
 Fabritiosq; probos: simulant sanctosq; Metellos:
- Esaye. ix. Multi Socraticam tentant ostendere frontem: &
 Grande supercilium: quor; tamen impia uita est.
- Iuuenalis. Et quor; tacita sudant p̄cordia noxa.
 Cícero. Hinc Ciceronis adest sententia clara disertī
 Qua docet: ut nullus peccata aliena fatiger:
 Hic nisi sit uacuis uitiis, & criminis expers.
- Luce. iiii. Multa tibi possem dare nunc prouerbia parrum.
 xxvi. dist. Nam ueluti medicus qui alios sanare medelis
 una tantū Molitur: nec se poterit sanare medendo
- i. q. i. multi Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
 Gliscit: & in propriis delictis turpiter h̄ret.
 Sunt plures: aliis bene consultare sciunt qui:
- xlvi. dist. At sibimet nequeunt licitum suadere & honestum
 sit rector Vos quoq; presbiteri: populo qui concionatis
- xxv. dist. Iussa dei: fideiq; simul p̄cepta saerat;:
 pm̄. xlii. Quando alios homines uerbis culpatis & ore:
 disti. i. ne, Vita sit immunis uestra, & sine sorde probata.
 cesse.

De contione sapientię.

Quem sacra delectat diuum sapientiã: quiq;
 Pectore flagranti dogmata sancta colit:
 Hic cunctis p̄stat: clarosq; meretur honores:
 In celo datur & digna corona sibi.

Clamat uo
 Ogenus hu
 Dicite que
 Dicite mor
 Et sacre par
 Solutiam
 Querite do
 Querite qu

Clamat uoce graui populo sapientia cuncto:
 O genus humanum ad nostram cōfede cathedrā.
 Discite quid recti doceant mea uerba, boniq;
 Discite mortales castę monumenta Minerę
 Et sacrę pariter sua dogmata discite lingue
 Stultitiam crassam tota deponite mente;
 Querite doctrinam, qua constat uita, salusq;
 Querite quę bona sunt: funesta pecunia nūq̄
 e. i.

Sapientie precepta

Usq̄ quo par,
 uuli diligiris i,
 fantiā & stulti
 ea q̄ sibi sūt no
 xia cupient:&
 iprudētes odi
 būt sciētiā:cō,
 uerrimi ad cor
 rectionē meā.
 Discite & o mi
 feri causas co,
 gnoscite rerū.
 Quid sumus
 aut quid nam
 uicturi gigni,
 mur ordo. q̄s
 dat? a merç q̄
 mollis fluxus:
 & unde.

Prouer. i.
 Persius. iii. sat.

Prouer. xlii.

- Alliciat uestros animos ad crimina spurca.
 Sardonychē fuluum superat sapientia, & aurum:
 Argentumq; simul, gemmas, nitidosq; berillos:
 Non Adamas melior: non est Magnesia cautes.
 Est maior toto sapientia prouida mundo.
 Quicquid & oprari poterit: non prestat aceruum.
 Aequalem sopher: cunctis prestantior ipsa est.
 Nil habet equiualeus: similis nec gloria fulget.
 Consiliis princeps toto dominatur in orbe.
 Temperat hęc urbes: populos: magnumq; senatum:
 Corporis hęc prebet uires: & corda polita.
 Clamitat ad cunctos sapientia, uoce tubali:
 Me duce sceptrā tenent reges, rutilasq; coronas:
 His mores legesq; dedi de pectore sacro:
 Me duce principibus regna obseruantur/auita:
 Ac per me gentes: sincera lege reguntur:
 Quę mala stulticię fugiunt: cęcosq; furores.
 Qui me rite colit: qui me ueneratur: amatq;
 Hunc ueneror: mitisq; sequor, cum laude perhenni:
 In me diuitię sacre: thesaurus & ingens:
 Et bona foelicis consistunt premia uite
 Me deus eternus diuino numine obumbrat:
 Nataq; de cerebro: sum magnum & sparsa per orbē.
 Celestis per me maestas cuncta parauit:
 Et sine me nihil, est in celo atq; orbe creatum.
 Insiptens igitur qui non mea dogmata tractet.

Iactatio & confidentia fortunę.
 Se fortunatum, foelicem, seq; beatum
 Qui putat: & sorti nimium confidit iniquę.
 Laudat & extollit fortunam: sentiet olim
 Cum minime retur: tectum crepitare domumq;

Hic quoq; d
 Prouenit
 Qui iactat
 Aridere
 Et iactat q
 Respicit
 Oportet
 Quorum

Hic quoque dignus erit nostra rate, siue lyburno
 Prouehi: & insipidum stultus adire chorum:
 Qui iacobundus fortunam semper in omni
 Arridere sibi reputat: atque cupit.
 Et iactat quod se gremio fortuna benigno
 Respiciat: sint & prospera cuncta sibi:
 O fatue: enormis que te uesania torquet:
 Quorsum, te rerum fata caduca trahunt:
 e.ii.

Fortune vanitas

Successus huius
 ne prosperitatis
 uerum indicium
 eterne damnati-
 onis est. De pro-
 ciato peccato no-
 li esse sine me,
 tu: neque adici,
 as peccatum super
 peccatum. Misere-
 ricordia enim &
 ira ab illo cito
 proximant. & in
 peccatores respi-
 cit ira illius. Len-
 to ei gradu ad
 uindictam sui,
 diuina prece-
 dit ira: tarditateque
 supplicii graui-
 tate compensat.

Augustinus,
 puer. xx viii.
 Eccle. V.
 Valeri. li. i.

Esaie. lx v.

Folio

- Cur nimium subitis audes confidere rebus:
 Cum bona fortunę non stabilita: ruunt:
 Incassum iactas sanę ludibria sortis:
 Augusti. v. Foelix qui se non implicat hisce bonis.
 Iactas diuitias: iactas q̄ copia rerum
 Te beat: inq; manus prospera multa fluūt.
 Iactas successus faustos, & fortis aceruos:
 Cum finem incertnm fors tamen omnis habet.
 Seneca in Pestihero multos fallit fors nubila uultu:
 hercule fu Instabilumq; trahit, non bene fida rotam:
 renti. Stultus quem passim rerum successus inescat:
 Confidit rebus qui bene fortuitis:
 Demonis horrendi. mihi credite: filius hic est:
 Posthabitis superis: qui bona uana colit.
 Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
 puer. xxi. Huic cumulum prestat diuitiasq; malas:
 Que damnant hominē sitibundū in gurgite fusco
 Luce. V. In quo ranarum pessima turba fluūt.
 Stultus qui iactat fortunę commoda: certus
 Prouer. i. In quibus, & stabilis non solet esse gradus.
 Fortunam patienter habe: nec prospera iactes
 Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
 Iuuenalis. Non in fortunę manibus foelicia rerum
 Munera dependent: sed deus illa tenet:
 Et mutat quodcunq; uolet: tu stulte profanam
 Ne fortem extollas: nunq̄ ea firma manet.

De nimia curiositate mortalium.

Qui curas hominum cunctorum ferre laborat:
 Nec proprios fructus: nec sua damna uidet.
 Is quoq; sit patiens: & discat ferre dolores
 Si premitur mundi mole, ruatq; graui.

Qui plus ferre
 quales: hic fa
 imprudens et
 Vult molem
 Cum sit opus
 Qui dorso im
 Et capit id qu
 Corruit: & c̄

Qui plus ferre cupit: propriis portare lacertis
 Quae ualer: hic fatuus sua sponte pericla subibit.
 Imprudens etenim quisquis ceruice parata
 Vult molem sufferre grauem: & iuga tristitia solus.
 Cum sit opus multis talem portare laborem.
 Qui dorso imponit spaciosi pondera coeli;
 Et capit id quod ferre nequit: uelociter iste
 Corruit: & cepti hunc tandem imprudētia mordet.
 e.iii,

Cura inuti- lis.

O curas hoim
 o quātū est i re
 bus inane. Alie
 na curas ea q̄
 ad te non arti,
 nēt. Noli pl^o sa
 pere q̄ oportet
 at. Altiora te
 ne quēsieris: &
 fortiora te ne
 scrutat^o fueris.
 Sed quē prece
 pit tibi de^o illa
 cogita: & i plu
 rib^o opibus ei^o
 ne fueris curio
 sus. Nō est enī
 tibi necessariū
 ea q̄ abscondita
 sunt uidere o,
 culis tuis &c.

de renun. c. i. in
 prin. li. Vi.
 Persius. i.
 Teren.
 Ad roma. xii.

Prouer. xx.
 Eccle. i. & xiii.

- Iuuenalis.** Historię nobis recinunt exempla: q̄ ille
Alexāder. Magnus Alexander toto sudasset in orbe:
 Europę atq; alię fines: non deniq; mundus
 Suffecere sibi: tanq̄ pro corpore paruo
 Non satis ista foret tellus quam iure teneret.
 Attamen exigua tandem compositus in urna:
 Sarcophago contentus erat paruoa; sepulchro.
Eccle. VII. Mors horrenda docet: quo quis contentus abire
 Debeat: & qualem sectentur corpora finem.
Diogenes Cynicus ille, fuit gręcis plus diues in oris
Horatius Cognitus: & sophię celebris p̄ceptor & auctor:
 Non edes magnas: non hic sublimia tecta
 Quę sūt: at uacuo speculatus uase: forato &
 Astrorum motus: curauit secula nusq̄.
 Magna quies istunc atq; ocia blanda manebunt
 Qui forti curas abigit de pectore uanas:
 Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
Iuuenalis. Maxima qui tentat: uo^o qui concipit alta:
 Pondus & aggreditur rerum: tolerare labore
 Grandia: quę mordax imponit cura lacertis.
pue. x VII. Quid iuuat ingētem | manibus q̄ uincimus orbem:
Sapient. V. Angoram frustra patimur: curasq; modestas:
Mat. x VII Si tandem hanc animā, stygias mittemus in oras:
 Qui curat quid mundus agat: quo cęsar in orbe
Sapient. VIII Martem agitet: nunq̄ tranquilla uiuit in hora.
 Stultus & is: curans q̄ nec mutare ualebit.

Mutuum accipere.

Haud facile emergit qui semper mutua sumit:
 Nam lupus, est mesę tempora nulla uorax.
 Calcitrat hunc usinus plantis quandoq; recuruis
 Seraq; mortiferi damna doloris agit.

Multiplica
 Eradic
 Profueritq;
 Soluend
 Expoliant
 Censib
 Sepe etiam
 Mutua

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit
 Era: hic uersuram soluere stultus habet.
 Profueritq; parum q; metam & tempora tarda:
 Soluendi statuit: mox quia tempus abir.
 Expoliant usura uorax & foenora multos
 Censibus: ingrata[m] pauperiemq; creat.
 Sepe etiam nudos homines facit es alienum.
 Mutua pauperibus exitiosa nocent:

e.iiii.

Mutuum accipere.

A nullo accipi
 ens mutuum.
 Qui enim mu-
 tuū recipit ser-
 uus est fenera-
 toris. Mutua,
 bis peccator &
 non soluetur,
 stus autem mi-
 seretur & retri-
 buet. Omnia
 tēpus habent:
 & suis spaciis
 trāseunt.

Deutro.xv.
 Prouer.xxii.
 Psal.xxxvi.
 Eccle.iii.
 Psal.lxxi.
 puer.xxviii.
 Lucę.vi.

Folio

Schemate quid tamen hoc præscripte pagina legis:
 Aut Satyre excursus: significare uelint:
 Accipe: nam fatuos uitiorum semita trita
 Quos trahit: & scelerū quos malus error habet.
 Deuoro: qui peccant: uetite quoq; mutua sumunt
 Legis: & impuro foenora corde fouent.
 Peccati cumulum faciunt: atq; aggere magno
 Constituunt molem: ponderibusq; grauant
 Imponunt humeris strictum cum mole capistrum:
 Pondere suscepto cunctaq; membra tremunt:
 Eccle. vii. Non ut peccatum cumules. tibi tempora donat
 & viii. Hęc deus: emendes sed malefacta petit:
 Eccle. xii. Vindicat interdum mortales uerbere diro:
 xxiii. q. iiii. Nabucho Viscitat & lento crimina sepe pede:
 donosor. Adsit in exemplum Sodomorum tarda ruina:
 Sodoma. Qua cecidit iuuenis: decrepituq; senex:
 Gen. x viii. Et Solyme præbent nobis exempla uetustę:
 iiii. re. x vi. Thob. xiiii. Propter peccatum que cecidere malum.
 Thob. xiiii. Nilicolas iridem plagis subitq; ruinis
 Mich. iiii. Ob scelerum molem triuerat ipse deus.
 Exodi. iiii. Et plagis uariis recutitę semina mentis
 Iohelis. iiii. Affecit: quamuis gens benedicta foret.
 Amos. ix. Murua qui sumit nequeat que soluere: stultus.
 Esaię. i. Nam metam positam non lupus ipse uorat.
 puer. xxii. Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora uite.
 Thob. xiiii. Non ut peccatum: sed bona perficias.
 Eze. x viii.

De inutilibus uotis & petitionibus.
 Qui superos passis manibus, uotisq; precatur:
 Nec tamen ex iusto pectore uota fluunt:
 Quod petit a superis uotum non percipit illud:
 Materiam risus deinde aliquando dabit.

Carpin^o hac
 Que temere a
 Voto homo
 Sed que tristi
 Adsit in exem
 Quitemere c
 Est: & hinc
 Huic fuit ad

Carpim⁹ hac Satyra optatus quoq; & improba uora
 Quę temere a superis nulla ratione precamur.
 Voto, homo sepe perit, quę non intelligit ipse.
 Sed quę tristia sint discrimina forte datura.
 Adsit in exemplum Midas rex: supplice uoto
 Qui temere optabat q̄ quicquid rangeret aurum
 Effret: & hinc stolidę damnosa optatio mentis
 Huic fuit ad pęnam, nam panis uersus in aurum

Quid orandum.

Ante oratiōez
 prepara aiam
 tuam. orōnes
 eniz iustorum
 exaudiet dñs.
 Melior ē finis
 orōnis q̄ prin-
 cipiū. Orandū
 est ut sit mens
 sana i corpore
 sano. Superos
 q̄ precetur &
 oret Vt redeat
 miseris abeat
 fortūa supbis.
 Scimus at̄ qm̄
 pctōres deus
 non exaudit.

Eccle. x. viii.
 puer. x. v.
 Ecclia. vii.
 Lucę. xx. in fi.
 Joh. ix.
 Midas Rex
 phrygum.
 Ouid. met. xi.
 Persius. i. fa.

Folio

- Atq; merum fuerat: sic uoti damna luebar:
 Auriculas asini fatua ut ceruice referret.
- puē. x. vii. Multi diuitias optant, censusq; superbos:
 Et manibus quatunt: Iouis atq; impellere tentant
 Aures: nūmorū ut magnum concedat aceruum.
- Sapie. viii. O male uouentes: funesta pecunia multos
 Ad miseros casus: & tristia fata retrussit.
- Lycinus Quid lycini profunt edes: quid iugera campi?
 Crassus Quid Crassi census: quid Croesi maxima gaza?
 Cresus Non faustum nacti finem: non funera recta.
 Poscit opem neruis quidam, longaq; senectam:
- Iuuenalis. Poscit & in longis opulentus uiuere seclis:
 Quem tamen assidue crapule, tucetaq; crassa
 Debilitant: neruosq; terit lasciuia uoluptas.
- Ad hebre. In poenam multis fuit olim annosa senectus
 viii. In qua sollicito sudamus sepe dolore.
- puē. x. vii. Peleus: & Nestor uiuax: Itacusq; Laertes:
 Peleus Questi sunt seram nimum tardamq; senectam.
 Nestor Accedunt senibus quandoq; incōmoda multra.
 Laertes Tum trahit ad uorum quosdam mundana potestas
- Horatius Exitiumq; que sepe parit, moestamq; ruina.
 in arte. Exoptant alii formosos corporis artus:
- Sapient. v. Atq; anime iccirco perdunt plerumq; salutem.
 Eccle. xi. Optandum est: ut sit mens sana in corpore sano
- Iuuenalis. Et bona fama: fides: & morum uita bonorum:
 Et sedeat uirtus in casto pectore fulgens.

De inutili studio.

Qui studium exercet uanum: sterilēq; palestram:
 Et frustra studii tempora coepta terit:
 Ad partes satyrę ueniat, stultasq; cohortes:
 Ut uideat quid sit perdidicisse nihil.

Nunc super
 Qui cappas h
 Unde trahunt
 Et secrete pur
 Dum studiis
 In plateis por
 Nil studii tra
 Cogitat ha

Nunc superest satyrę: faruos uectare studētes:
 Qui cappas humeris portāt, longosq; cucullos:
 Vnde trahunt post se capparum in puluere caudas:
 Et se scire putāt, quod nō didicere studendo.
 Dum studiis teneros deberent tradere mores:
 In plateis potius ludibria uana sequuntur.
 Nil studiū fructus curat male sana iuuetus:
 Cogitat haud artes magna ratione repertas:

Inutile studium.

In pueritia re-
 quirentes mo-
 dos musicos:
 & narrātes car-
 mina sc̄ptura,
 rum in ḡnatōi-
 bus gentis sue
 gloriāz adepti
 sūt & c. Ociū m
 sine l̄ris mors
 ē. & uiuī hoīs
 sep̄tura. Et ei
 cum deberētis
 m̄gri eē p̄pter
 t̄ps: rursū indi-
 getis ut doceā
 mini q̄ sint ele-
 menta exordii
 sermonū dei.

Eccle. xliiii.
 Ad hebre. V.
 ii. ad thimo. iii

Eccle. xx V.

xvi. q. i. sic
 uiue.

Folio

Sed potius fatui studio laqueantur inertī:
 Vnde nihil morum: nihil & uirtutis habebūt.
 At sophia est ueterum, magno sudore paranda:
 Seneca epi Ocia nil possunt prestare ignaua studentī:
 sto. x viii. Hinc magis admiror: q̄ multi errore profano
 c. nisi cum Nil nisi nunc manibus trīualia grāmata uoluūt.
 pridem de Grāmatices Priscę sincera uolumina spernit:
 renun. Cuius Alexander gallus p̄cordia turbat.
 xxx vii. Hic logicę nodos soluit sermone rotato:
 dis. nōne Et fillogismorum cum garrulitate molesta
 Currere nunc Sortem clamat: nunc stare Platonem.
 Blaxterat: & nescit uerbis imponere finem:
 Eccle. x vi Ars logicę falso nodos, & retia cauta
 Nectit: & explicitum tenebras deducit in atras.
 xxx vii. di. Noctes atq; dies ranarum murmura rauca
 legimus. Effundunt logicę uerbosaq; dogmata clamant.
 Talibus illecebris uiolatur prima iuuetus.
 Vrile nil querens: nil delectabile gustās.
 Eccle. viii Hic uolat ad VViēnā: tenet hūc Erfordia magna
 Hūc basilea fouet. Lyps istum Barbara tellus:
 Hic mare sulcauit: gentes hic uidit Iberos:
 xii. q. ii. Vidit & hic gallos: & magne menia Komę.
 glia epi. Ad patrios tandem redeūt sine laude penates:
 glo. i c. cū Et sine doctrina: cappas ceruice superbas
 ex lris d i. Gestant: pro stulto que respondere studente.
 inte. resti. Possint: incassum tractarunt tempora prima.
 puer. xiii.

Temere loquētes cōtra deum.

Si deus annueret precibus, nostrisq; petitis
 Semper: & ad uorum concederet omnia: plures
 In lachrymas fluerēt mēstas: fletusq; molestos:
 Stultitięq; sue captarent p̄mia iusta.

Vanam opera
 Qui folis r
 Et face succer
 Augere ut
 Stultor ille ra
 Atq; uolar
 Hic superat st
 Eumenide

Corripere facta dei.

Supuacuis la-
borat impen-
diis q solé cer-
tat facibus ad
iuuare. qm di-
uine gré pleni-
tudo adiecti,
one hūana nō
indiget: nec ul-
la regrit omē,
datōis augmē-
ta. sic qui mel-
multuz cōedit
nō est ei bonū
Sic qui scruta-
tor ē maiesta-
tis, oppmetur
a gloria.

Vanam operam impendit: fatuos stultosq; labores

Qui solis radios igne iuuare putat:

Et face succensa: se credit lampada phoebi

Augere: ut plenum plenius efficiat.

Stultior ille tamen: superi qui facta tonantis

Atq; uoluntatem corripit etheream:

Hic superat stultos omnes: uesanior hisq; est:

Eumenides quoꝝ pectora surda premunt.

Vi. q. i. si oia.

Eccle. iii.

Prouer. xxv.

Ad Ro. x. Nanq; dei nostri tanta est sapientia, uirtus,
Iusticia, ingenium, gloria, fama, decus:
Esaie. xl. Consilium tantum, maiestas: tanta potestas:
Non egeat nostro ut sceptriger auxilio.
Prouidus & sapiens a deo est: qui cuncta creauit:
Qui mare: qui terram: stelliferumq; polum:
Ut sua nec minui poterit diuina uoluntas:
Ne ue hominum augeri possit ab ore magis.
Omnia dispensans moderatur: & omnia noscit:
Cordaq; scrutatur: hunc later atq; nichil.
xxxii. dif. Omnia disponit sollerter: legeq; certa
erubescat. Singula constituit: preterit huncq; nichil.
Seu deus ergo tonat: niuibus seu spargit harenam:
Seu uibret forti fulmina dira manu:
Seu ros ethereum mittit: siue astra serena:
Effundit: nimbos seu deus horrifonos:
Sapientie. i. Non homini fas est diuina lacescere iura:
Lactare & controuerba maligna deum.
psal. c. iii. Omnia disposuit sapienter, maximus hic quem
Sapientie Corripis incassum, stulte proterue, deum:
xi. & xii. Vindictam queris scelerum: penamq; malorum:
Eccle. xxiii Cum temere irrumpis: uisq; docere deum
Murmura non fas est: crepitan tia uerba: susurros
Aduersus summum precipitare deum.
Nueri. xiiii Israel interit totiens sic murmure turba:
Iosue. ix. Stultoru hoc cecidit pars quoq; magna modo:
i. corith. x.

Qui alios iudicat.

Se iustum quicumq; putat: uitaq; probatum
Iudicat atq; alios homines, censetq; nocentes:
Nec contemplatur semet: capit ille ruina:
Sic licet in casu: cunctos norat ipse cadentes.

Solliciti uitio m
Incurrunt: mo
Quos spes uana
Properitas: q
Separat esse bon
Magnanimum
Non meruit mor
Floccifacit pe

Judicare alios.

Nolite iudicare
re & nō iudica
bimini. nolite
pdenare & nō
cōdenabimī.
quid āt uides
festucā ī oclō
frīs tui, & tra
bem in oculis
tuis nō uides?
Tollere festu
cam quī uis de
fratris ocello.
Que tua p̄tur
bat luīa tolle
trabē. Iudicet
ille de alterius
errore quō h̄z
in seipō quod
condēner.

Math. Vii.
Luce. Vi.
glo. i. c. ea que
de sta. reg. iiii.
q. Vii. iudicet.
puer. xxiiii.
& xxvi.

Stulticię uitio metuenda pericula multi
Incurrunt: mortis exitiumq; graue:
Quos spes uana trahit uirę: fausteq; salutis
Prosperitas: que mox fluminis instar abit.
Se putat esse bonum, se iustum: seq; potētem:
Magnanimum, & nullum posse subire malum
Non metuit mortem: quoniam spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.

irtus,
cus:
restas:
silio.
ra creauit:
polum:
tas:
re magis.
ia noscit:
nichil.

nichil.
git harenam:

ra:
os:
ra:
m.
ic quem
deum:
malorum:
deum
a: susurros
m.
a:
na modo.

um
centes:
am:
ntes.

- Horatius in epi.** Quicquid delirant alii: mox carpit iniquo
Dente Theonino: nec sua facta uider.
Sed fatuus qui uis spem pectore seruat inertis:
Qua sperat sese uiuere posse diu.
- Marth. VII** Si uider alterius mortem uirque ruinam
- Ad Ro. ii.** Affore: non meminit se prope posse mori.
- Eccle. xi.** Mox causam fingit: citius cur raptus: atque
Non alias ualidus, nec bene sanus erat.
- Ecclesiast. xxxviii.** Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atque dolis: improbulusque fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire uirum.
Post mortem fatuus sceleratus iudicat illum:
Forſitan etheri quem fouet aula poli.
- Sapie. iiii.** Inter coelestes sua qui solatia ciues:
Nectare & ambrosia fors bene pastus habet.
- Eccle. xxi.** Iudicat alterius mortem: qui compede strictus
Est scelerum: & uitiis membra ligata tenet:
- Eccle. VII.** Nec metuit poenam: neque mortis tempora: que mox
Obseruans lachesis: stamina fessa secat.
- Seneca.** Terminus incertus loeti est: incerta diesque: &
Apocal. xviij. Hora: uolant tacito tristia fata pede.
Vir bonus & iustus: falso quandoque putatur
Esse malus: noscitur pectora sola deus.
- iii. q. VII.** Iudicat alterius uitam quicumque probatum:
Iudicet. Sincera, & iustum condecet esse uirum.

De pluralitate beneficiorum.

Quisquis cupit possidere plura beneficia:
Multa solus obtinere possit ac officia:
Plus imponit hic a sello quam portare poterit:
Mortem saccorum misello multitudo parturit.

Sunt: quibus
Et sacru
Nec satis ill
Suscepru
Qui sacros
Morte fa
Et quem fo
Illius ad

Sunt: quibus est animus beneficia plura tenere
 Et sacrum manibus contaminare bonum:
 Nec satis illa ualent uigili curare labore:
 Susceptum nec onus præficere arte queunt.
 Qui saccos asino plures imponere tentat:
 Morre fatigatum destruit ille pecus.
 Et quem sola quidem posset præbenda fouere:
 Illius ad uitam quæ satis usq; forer:

f.i.

Bñficioꝝ pluralitas.

Ambitio quo
 rûdâ in tâtû p
 cessit ut nô du
 as uel tres, sed
 plures ecclias
 habere stude,
 ant: cû uix uni
 possint debirâ
 puisionē ipen
 dere. cû tñ mul
 titudo p̄bēda,
 rû canonib⁹ sit
 iimica. & ualde
 iustū & iiquū
 ē ut multi esu,
 riât forte meli
 ores. & un⁹ e,
 bri⁹ forte nul
 lus i uerbo, &
 pessimus i exē
 plo, abundet

de p̄ben. q̄a in
 tâtum. & c. de
 multa.
 De cle. non res.
 quia nonnulli.
 i. ad cor. xi.
 Eccle. xxiii.

Hunc sed amor nummi funesta pecunia cogit.
Absq̄ modo & numero congerere ulterius.
c. auaricie **Qui cupit assiduo beneficia plura tenere:**
de prebē. **Copia nec rerum quem satiare potest:**
xlVii. di. si **Vsq̄ adeo cecatus erit: pressusq̄ tenebris:**
cut. **Nesciat ut curas connumerare suas.**
Hunc nocturna quies nunq̄ solabitur ulla:
Semper hiat: nullo limite uita iacet.
Saccum hic circumfert in quo non fundus habetur
Sed ieiuna fames: atq̄ cupido uorax.
At magis indignum est asini, indocti, imq̄ periti
q̄ magis hęc faciunt: cuncta tenere uolunt:
Ecclesieq̄ bonis nulla uirtute fruuntur:
xVi. q. i. c. **Atq̄ deum uana religione colunt.**
ulti. xxiii. **Hęc bona pauperibus largiri coelica debent:**
q. viii. cō/ **Vsibus at prauis sic cumulata ruunt.**
uenior. **Dicite pontifices quid uos beneficia multa**
Confertis stultis: quę ratione carent:
An quia iumentisq̄ asinisq̄ imponere fas est
Cūctorum ut saccos atq̄ onera usq̄ ferant:
Quin etiam peius: contenti munere nullo
Conducunt census: mutua lucra locant:
Actu. viii **Hos nec apud satis est Hiesy cum simone tutus:**
i. q. i. petr⁹. **Mangones licitant: uendita rursus emunt**
& c. q. stu/ **Plures quisq̄ igitur prebendas possidet: ille.**
det. **Extremam expectet cum Ioue tartareo.**
iiii. reg. V.

De eo qui exceptiones querit
ad emendandum se.

Qui tantum corui/ cras cras imitatur: & usq̄
Cras canit: haud animo fata caduca notans:
Semper ager fatuuu; nam confidentia stulta hęc
Dicitur: illusit spes ea sepe suos.

Cui deus
 Illius & m
 Omne ne
 Emendet
 Sit licet h
 Sentiat &
 Et spatio
 Crocitra

Cui deus omnipotens de coelo numina mittit:
 Illius & mentem lustrat: quo certius inde
 Omne nefas purget: uitę & delicta peractę
 Emendet scelerumq; graues eliminat actus:
 Sit licet hic positus uitiorum in flumine magno:
 Sentiat & molem: qua mens agitur iniquam.
 Et spatium uitę quo recte uiuere posset:
 Groccitat attramen hic corui de more canendo
 f.ii.

Differens benefacere.

Non rardes cō
 uerti ad domi,
 nū: & ne diffe,
 ras de die in di
 em. Subito enī
 uenit ira illius:
 & in tēpore uī
 dicte disperdz
 te. Hodie ē &
 cras moriet. fe
 num quod ho
 die ē cras ī cly,
 banum mitteſ.
 Hodie ſi uocē
 eius audieritis
 nolite obdura
 re corda uſa.

Ecclesia. V.
 Pſal. xciii.
 Ad hebre. iiii.
 Luce. xii.

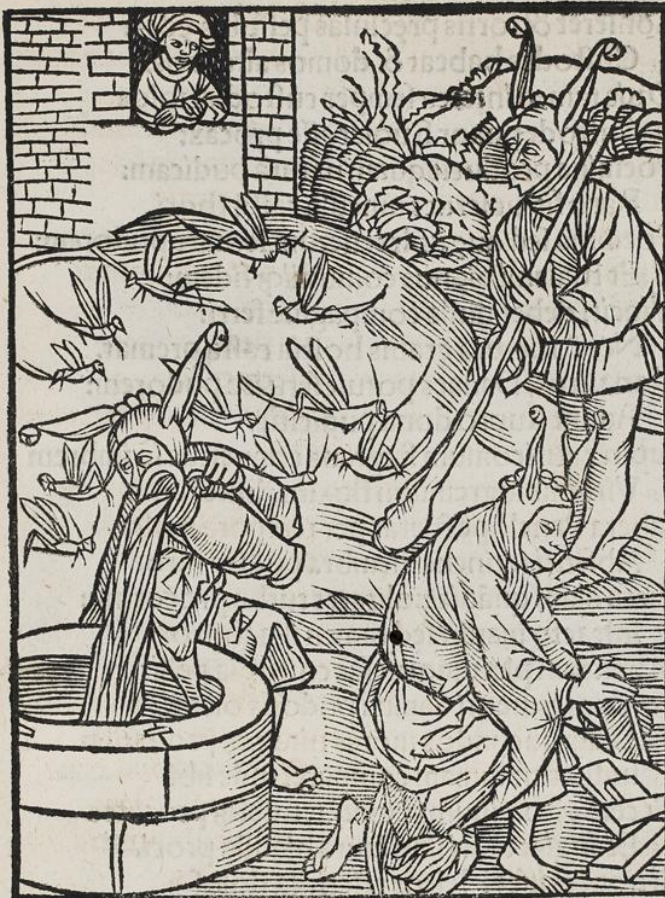
Folio

- Cras cras: in melius uitam mutabimus: aut cras.**
- Eccle. V.** Hinc stolidum-insanum, & stultum dicimus omnē:
Qui se uicrurum cras asserit: atq; fatetur:
- Prover. xx. VII.** Cum tamen in foribus mors assidet omnibus horis
Sera nimis uita est que fertur crastina: qui scis
- Ouidius.** An te fata sinant tam longo uiuere cursu:
Cras minus aptus eris: hodie bene uiuere debes:
- Esaie. lvi.** Et purgare caput: quod cum sudore grauatum
Pondera peccati gestat: curasq; minaces.
Ad mala ueloci uolitamus cum pede semper:
Atq; hodie facimus ea: nec differre putamus
- Iacobi. iiii.** Longius: adq; nephas presens nos mancipat hora:
Et festinamus semper ceruice parata:
Illa tamen nobis possunt que ferre salutem
Spernimus: insanos sic nos dementia turbat.
Si forte immineat scelerum confessio nobis:
Diffuginus: rauci repetentes murmura corui.
Et duo cras: aut plus, fatuo ructamus ab ore
- Ecclesi. x.** Implacata tamen: si mors irreperit: ut te
- Math. vi.** Auferat: atq; animam sub tartara nigra remittat:
- Luc. xii.** Tunc uelles fecisse bonum: potuisse nequibus:
Tunc tua sera nimis uox & querimonia: cras cras.
- Esaie. xxii.** Stulte quid exigui te temporis oro uoluptas
- i. cor. xv** Derinet: illa ruunt: & fluminis instar abibunt.
Incipe coelestes hodie perquirere sedes:
- puer. iiii.** Crastina precipitet ne te cunctatio uana.

De custodia mulierum

Custodit pulices fatuus sub sole calenti:
In puteum undantem & flumine, portat aquā.
Qui gerit uxoris curam metuitq; pudoris
Que sibi ni custos fuerit custodia uana est.

Stultior, ar
Spiritus
Quigerit u
Noctes a
Angorem f
Suscipis
Pone seras
Salus: f

Stultior, atq; magis furioso insanus Horeste est:
 Spiritus & uexat hunc male zelotypus:
 Qui gerit uxoris curam: & custodiam inanem
 Noctes atq; dies: sollicitusq; tremit:
 Angorem frustra toleras: frustra q; labores
 Suscipis: incassum te tua cura necat.
 Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes
 Saltus: & uigil hic latret ubiq; canis:

f.iii.

Obseruare mulieres.

Sí spūs zeloty,
 pie ꝑcitauerit
 uirū ꝑra uxo,
 ré q̄ nihil pol,
 luta ē uel falsa
 suspitiōe appe
 tit̄ relinq̄t deo
 facti hui⁹ iudi
 cū. Ille lauat la
 terē q̄ custodit
 mulierē, facili⁹
 est ardenti sub
 sole obseruare
 pulices: q̄ iuitā
 custodire mu
 lierē. Adde se,
 rá cohibe. sed
 quis custodiet
 ipos. Custodes
 cauta ē ab illis
 incipit uxor.

Iuuenalis.
 Vi. sati.
 Eccle. Vii.
 Numeri. V.
 Eccle. xix.

Iuuenalis.
 Prouer. xxx.

Folio

- Conseret & fortis preclusas pessulus edes:
 Custodes habeat & domos atra suos:
 Quis ramenterea semper custodiet ipsos
 Custodes: uxor si uolet esse procax?
- Ecc̄l. xxv. Foemina producit quam natura pudicam:
 Raro fit ut seruet uincula casta thori.
- puer. xii. Foemina sed que uult tenerum seruare pudorem:
 Et thalami pignus coniugiiq; fidem:
 Vinciri debet nulla compagine ferri:
 Nec structura grauis hostia casta premat.
- Danae. Non turris, Danaes potuit seruare pudorem:
 Ouidi⁹. iiii. Amisit stupro dona pudicitie.
 mertha. Iupiter auricomum flagrans conuersus in imbrem
 Virginis ingremium fluxit: adulter erat.
- Penelope. Libera Penelope fuerat per tempora multa,
 Homerus Absenti retinens membra pudica uiro.
 in odisea. Circa illam quauis uolitare turba procorum:
 Ouidi⁹ in Infracto mansit sed tamen illa thoro.
 epi. heroi. In ueritum plerumq; nefas custodia pellit
 Vxores: uetiti damna pudoris olent.
- Ecc̄l. xxvi Foemina iucundos mores uitamq; probatam
 Seneca in Iuduat: ut famam compareret inde sibi.
 de clama. Et cetus hominum fugiat: uetulasq; procaces
 Helena Et fugiat uafri murmura blanda proci.
 Ouidi⁹ in Si non legisset Helene rescripta dolosq;
 epi. heroi. Idci Paridis: non male rapta foret.

De adulterio.

Est fatuus qui scit uigilanti sterrere naso:
 Et faciem digitis contegere usq; suis.
 Vxoremq; suam subigi permittit: & audit
 Illecebras: ridet subdola catta iocos.

Res miseran
 q; uult co
 Nullus adul
 Italia lex d
 Non matier
 Conserua
 Multis dign
 Alterius

Zenocini
fatuitas.

Patron⁹ ē tur,
pitudinis q cri
men cęlat uxo
ris. qui paritur
uxorę suam de
linquere: matri
moniũq suum
cõrenit: q̃q cõ
taminationem
nõ indignatur
pęna adulterii
cõfligitur: do,
ct⁹ spectare la,
cunar: doctus
& ad calicę ui
gilanti sterręre
naso.

Res miseranda quidem, & censura digna Cathonis,
q̃ uult coniugii nemo tenere fidem:
Nullus adulterii legem, aut pia iura ueretur:
Iulia lex dormit: poena uetusta silet.
Non mulier nec uir sacrați foedera fulcri
Conseruare solent: męchus ubiq̃ iacet:
Multis digna quidem res & laudanda uidetur
Alterius lectum concutere, atq̃ thorum.
f.iiii.

Sene. de ira.
Valeri. li. iiii.
Prouer. xxii.
Iacobi. i.
Ecclesi. xxx.

Iuuenalis.
Vi. sati.

Leuiti. xx. Nec pudor ullus adest: nemo ense, aut saxa ueret:
 Deut. xxii. Iudicium parat: pena remissa lacet
 ff. ad. l. iul. Heu uetus in mechos tua lex tua Iulia dormit:
 de adul. Cesar: ab Elysiis fontibus oro ueni:
 Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar
 Iuuenalis. Docti: ut per thalamum cautus adulter eat.
 Apponunt digitos oculis uigilantibus: atq;
 Permittunt subigi pignora chara thori.
 c. quemad Vxoris ne scelus audes spectare pudendum:
 modus de Cognita nec culpas probra: marite taces:
 iu. iu. Expulit a regno fratrem Pelopeius Atreus:
 pue. x viii Foedasset proprii q; sibi iura thori:
 Atreus. Atq; duos natos mactauit funere mesto:
 Sen. i thy. Quo luerant moechi crimina foeda patris.
 ff. de adul. Ingens clamor erat quando Lucretia passa est
 l. stupor. Stuprum: a lasciuo contaminata uiro.
 Lucretia. Collatinus enim coniunx rumore leuato
 xxxii. q. v. Tarpeia regem petiit ab urbe malum.
 lucretia. Clodius in cunctis dominatur gentibus: q; heu:
 Targnii Clodius impune tractat adulterium.
 expulsus Heu mala dira parit putide mechatio mentis:
 Clodius Profiliunt ire, mortis & exitium:
 C. de adul. O uos mortales concordia uiuite nexu:
 gracchus. Foedera quid thalami sic uiolare iuuat:
 puer. Vi. Sit ueneranda fides uxoris: sitq; mariti:
 Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens.

Semper fatuus.

Est qui contendit se prudentem usq; putari
 Cum sapiat penitus nil (mihi crede) boni:
 Non discit mores: non est uirtutis amator:
 Sed manet infoelix anser: ut ante fuit.

Qui bona
 Audit &
 Virtutis m
 Conspicit
 Gymnasium
 Lutrat:
 Nil tamen
 Profun

Qui bona multa uider: preclaras perlegit artes:
 Audit & egregium quicquid in orbe uiget.
 Virtutis monumenta sacre moresq; politos
 Conspicit: & studii flumina amena uider
 Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi
 Lustrat: & arrectus per loca multa uolat.
 Nil tamen addiscit: neq; eni hęc monumēta uetusta
 Profunt: ut melior fiat & utilior.

Stulti
cia gau
diū stul
torum.

Vir pru,
 dēs dirigī
 gressus su
 os. Cēlum
 nō animū
 mutāt q̄
 mare cur,
 runt. Sapi
 entior sibi
 stult⁹ uide
 tur septez
 uiris lo,
 quēribus
 sentērias.

puer. xV.
 & xxVi.
Horatius
 in epi.
 Seneca pe
 regrinatio
 ñ facit me,
 dicū & nul
 la ars disci
 tur loco.

axa ueret:

dormit:

acunar

ter eat.

atq;

ori.

dum:

aces:

reus:

to:

patris:

affa est

o.

o

s:shew:

mentis:

uar:

quens.

rari

oni:

or:

- Eccē. xxix.** Quicquid habet rerum alterius collecta supellex
Aedibus id semper gliscit adesse suis.
Hoc desiderio stultissima uora notantur:
Res semper fatuis ex nouitate placent:
- pue. xxvi** Ad gentes currunt uarias populosq; peragrant
Luce. x v. Ignoros: lustrant quicquid in orbe iacet.
Ne quid in externis maneat regionibus usq;
Intacrum: peregre stultus ubiq; uolat.
Ad Parauī muros: ad celsę moenia Romę:
Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:
Curritur ad Lybien: penetrāt Memphirica regna.
Pyramides lustrant. Attica regna uident.
Attamen apportant sapientis premia nulla:
Non specimen morum: non decus ingenii:
- Horatius** Coelum non animū mutant qui transmare currunt.
in epist. Stulti discedunt: mox fatui redeunt.
Possumus hos mores inter cęnacula nostra
Discere: si imprudens uis fore: siste pedem:
In patriis laribus tam stultas carpimus arres.
Non aliena opus est perquirere inde loca
- Plato. de** Quin animo ex culto diuinum imitare Platonem:
quo Hier. Ut saperet doctos quęsit ille uiros:
in plogo Nec sine doctrina Graias confessit ad oras:
biblie. Quo tandem ingenuas cōcumularet opes.
Ad Hebr. Quisquis ab eade sua patria, uolat improbus anser:
xiii. Ille domum rediens, anser ut ante, manet.

De iracundiā ex leui causa.

Affiduis flagris tardum qui pungit a sellum:
Sepius ad longas corruit auriculas.
Ira breuis furor est: nil indignatio prodest
Sincerę mensis est inimica minax.

Hic fatuus
Turbida
Larar & ex
Nec uerb
Rancidulo
Litterar
Gaudet &
Plena m

Hic fatuus semper pigrum concendit asellum:
 Turbida quem motu concitat ira graui.
 Larrat & exclamat circum se more canino:
 Nec uerbum placidum toruus ab ore uomit.
 Rancidulo semper rucratur in ore canina
 Littera: nec motus mitigat ille, suos.
 Gaudet, & a populo merui sua facta: furoris
 Plena mali: mentis conscius ill e nihil.

**Ira sci
 sine cau
 sa.**

Vince iras
 aimq; tuū
 qui cerera
 uincis.

Impedit
 ira animū,
 ne possit
 cernere ue
 rum. Irat⁹
 nil nisi cri,
 minis loq,
 rur. Debet
 hō lentuz
 uehemens
 egtare iu,
 mentum.

xxxii. q.
 Vii. qd in
 nibus.
 Sapie. xiii.
 Ad Ro. ii.
 Hier. xxix.
 per sius
 prouer. xx
 pu. xxvii.

Folio

- Dicitur a cunctis: furiosum cernite stultum;
 Et sibi de fatuo hoc quilibet abstineat.
- Persius** Nam putat ille quidem stultos nō antea uisos:
prouer. xi. Auriculas asini solus habere cupit.
 Ira necat sensus: premit indignatio mentem;
 Precipitem inuertit illa uel illa uirum
- Archytas** Archytas sophie iccirco spectabilis auctor:
 Ille Tarentina natus in urbe procul:
 Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
 Atq; ire stimulos sic moderatus erat
- Plato** Sic Plato sic alii motus sedare solebant.
Socrates Socratici & plures doctiloquiq; uiri.
- puer. xxx.** Nempe furor ratione caret: precordia frangit:
Eccle. xix. Debilitat sensus. ira seuera nimis
- xi. q. iii. ira.** Hos contra motus, certa innitatur habena:
V. q. ii. rela Et frenum: atq; suum sentiat ira modum.
tum. & ca. Non sapiētis erit tristari: aut corde dolere:
seruetur. Passio, prudentis pectora, nulla premit:
puer. xxii. Est sapiens semper: tranquillus mente quietus:
& x. vii. Ira trahit fatuos inspidosq; uiros.
- Io. xxxvi.** Tempore cuncta quidē sapiens moderatur in omni
prouer. xii Addit & in cunctis rebus ubiq; modum:
Eccle. vii. Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
 Stulticiam effundit semper ubiq; suam:
 Ergo precipites asinum conscendite stulti:
 Quo celeres fatuos bestia tarda uehat.

De fortunę mutabilitate.

Quem rota fortunę cupida spe continet: atq;
 Voluit in excelsa fors sibi fausta gradu:
 Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes:
 Perpetuo nescit fors residere loco.

Complures fa
 Efficit in fi
 Fortunam me
 Et loca cor
 Inquiruntq; g
 Nec lapsum
 Nil adeo exce
 Debeat ad

Complures fatuos, latum fortuna per orbem
 Efficit instabili uoluit eosq; rota
 Fortunam multi sitibundo pectore uersant:
 Et loca continuo scandere celsa petunt.
 Inquiruntq; gradum: qui sit sibi uiribus impar:
 Nec lapsum fati pectora stulta uident.
 Nil adeo excelsum est, qd' non trepidare ruīnam
 Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt.

Fortūenu tabilitas.

Tollitur in al
 tum ut lapsu
 grauiore ruāt
 Nemo p̄fidat
 nimiū secūdis.
 Nemo despe,
 rat meliora la
 psis. Miscet
 hec illis prohi
 betq; Clotho
 Stare fortunā:
 rotat oē fatū.
 Nemo tam di,
 uos habuit fa
 uentes Crasti
 nū ut sibi pol
 liceri posset.

Eccle. x.
 i. Macha. ii.
 puer. xiiii.
 Seneca in her:
 fur.
 Claudianus,
 de pe. di. iiii. qd
 ergo. in glo.
 Prouer. x. Vii

- Horatius** Omnia que terris nunc sunt innata senescunt:
Labitur & quicquid terra beata dedit.
- Seneca in her. fu.** Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus:
Crastina promittat tempora ut ille sibi:
Aut se uicturum fortuna semper eadem
Spondeat: instabili uoluitur illa gradu.
- Martialis.** Nam lachesis duri semper pręnuntia fari
Non tibi permittit ducere fila diu.
Atropos haud nostris mulcetur turbida uotis:
Ut nobis longos pręstet in orbe dies.
Ad casum subitum plures funesta potestas
Allicit: ut loetho tunc grauiore ruant.
- Iuli⁹ cesar.** Iulius immenso dominator cesar in orbe.
Dum nimium sortis numina blanda colit:
In medio sensit mortalia fata senatu:
Hunc fortuna nichil iuuat ab exitio.
- Tulli⁹ i of. Eccle. xx.** Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
Inuisus multis imperiosus homo est
Delicias raras prębet metuenda potestas:
In ceruice sua tristia damna gerit.
- Sapient. V.** Quem metuunt multi: multos metuisse necesse est.
Odit quem metuit, perdere plębsq; studer.
- Eccle. xxi.** Imperiosus homo nullo palparur amore:
Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit.
Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
Nam rota uertetur cum deus ipse uolet.

De egrotante inobediente.

Egrotus si quis morbos in corpore tristes
Sentit: & urgetur anxietate graui:
Pręstita nec medici sequitur documenta periti:
Si cadit: ex merito damna doloris habet.

Quiaer in
Nec medi
Nec tener imp
Conualid
Pro uino nu
Poculaco
Querit & all
Efculent

Qui iacet in moesto egrotans angore:perito
 Nec medico parer:consiliumq; fugit.
 Nec tener impositam seruata lege dietam:
 Conualidus fieri qua mediante queat:
 Pro uino nunc gustat aquam:nunc cetera sumit
 Pocula:consultrix que medicina uetat.
 Querit & assidue rigido contraria morbo
 Esculenta:sibi temperat atq; nihil:

Patiēs ipatiēs.

Si opus medicātis
 expectas:
 uuln^o dete
 gas opor,
 ter. Nō est
 in medico
 sp releuef
 ut eger.
 Principiū
 obsta. Se,
 ro medici,
 na parañ:
 Cum mala
 per lōgas
 cōualuere
 moras.

glo. i. c. ad
 aures de e
 ra. & q. or.
 Eccle. x. &
 xxxviii.
 Boetius
 Iuuenalis.
 Persius
 Ecclesiast.
 xxxvii.

Donec ad tumulum feretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.

Eccē. x. viii. Qui cito sanari a morbo conaris amaro:
Ouidi⁹ de Principiis obsta: deteriora caue.
reme .am. Scintilla in flammam crescit quandoq; molestas:
Riuus & exiguus flumina magna facit.
Principium morbi modicum: capit incrementum
paulatim: salubris in medicina ueter.

Eccē. xxx. xi. Qui ualidus cupit esse cito, sua uulnera plane
Boeri⁹ de Demonstrat medico, pellat ut inde luem.
con. phil. Non sine lucrifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.

Ecclesiast. Nil quoq; mentiri medico debemus in ipso
xxx. viii. Morbo: non medici: sed tua uita perit.
Quicq; sacerdoti referens peccata peracta:
Mentitur: uitam decipit ille suam.
Qui medicum querit, sua nec documēta referuat
Expers consilii est: & ratione caret.
Consilium uetule potius sectamur, & herbas
Quas in thessalico littore saga coquit.
Infami dygito frontem hęc & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.

i. thimo.
iiii.

Qui uetulis credis malefanis: credit anili
Consilio: loethi fara seuera subit.
Moralem sensum nostro si carmine fumes:
In uitis egrum te mora nulla premet.

De nimium apertis cōsultatiōibus.
Quisquis forte palam mentis concepta reuelat:
Ante oculos uolucrum retia tensa locat:
Admonet hic omnes: caurelam præber, apertam:
Quo facile a laqueo quisq; cauere queat.

Quisquis
Retiaq;
Nec funes
Is facit u
Qui sempe
Publici
In tantum
Consi

Aperte
insidias
ponere.

Frustra ia
cū rete an
te oculos
pēnatorū.
que nimis
apparet re
tia uirat
auis.

Quisquis auis forsan contendit carpere plures:
Retiaq; ante illas tendit aperta nimis:
Nec funes, pedicas, laqueosq; plagasq; recondit:
Is facit ut sua mox retia uirer auis.
Qui semper manibus duris uerbisq; minatur
Publicitus: nullum uerberat ille canem,
In tantum mentis qui uerbis pandit apertis:
Consilium reagens omnibus atq; palam.

g.i.

Esopus in
apo.
Prouer. i.
Ouidi⁹ de
rem. amo.
glo. in cle.
pastoralis
de re iu.
Prouer. x.

Folio

De tali stulto poterit sibi quisq; cauere:
 Creditur hic toto corpore posse nihil.
 At puto prudentem & sapere hunc: secreta reuelat
 Qui nulli: intentum comprimit usq; suum.
 Solus agit mentis sincerę arcana: nec ulli
 Pandere uult animo si qua agitare uelit.
 Precipue in rebus: quę spectant forte salutem
 Corporis: aut regni: grande aliquod uel opus:
 Horatius Falluntur plures a delatoribus ipsis:
 in episto. Consilium domini qui sibi scire uolunt.
 Illecebris palpant: ut sic arcana resciscant.
 Qui noua scire cupit: dicere, & illa uolet.
 puer. xi. Est sapiens certa: mentis qui condere uotum
 Consiliumq; potest: nilq; referre palam.
 Quattuor esse solent res: quę se tempore nullo
 Occultare queunt. nec tacita esse uolunt.
 Eccle. viii Consilium fatui: structa urbs in uertice montis:
 Math. V. Actus amatoris: stramen & in crepida
 Ouidius. Occultam seruare potest rem pauper, inopsq;
 Iuuenalis Diuitis ast semper longius acta uolant.
 Virgilius Et mala fama palam concrescit ubiq; uolando:
 iiii. ene. Et domus interdum damna pudoris habet.
 Tu caueas: sapiens si fors cupis esse, catufq;
 Ne pandas animum, consilium, ue tuum:
 Seneca Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis:
 Catho. Sed tacitus mentis condito facta tuę.

Fatuorum damno sapientes
 nos fieri conuenit.
 Stultorum lapsum miserum, subitamq; ruinam
 Qui uidet: astutus nec sibi deinde cauet.
 Est stultus: cęco nec recto tramite pergens:
 Et fatui barbani mulcet ubiq; manu.

Cernimus
 Stultorum
 hidentur p
 Tempor
 Sunt & con
 Qui cap
 Accusat str
 Impiaste

Cernimus assiduos casus, lapsusq; frequentes
 Stultorum: & risus cernimus inde graues.
 Ridentur passim fatui: luduntur in omni
 Tempore: nil sapiunt: nil quoq; scire uolūt.
 Sunt & contempri multum a prudētibus ipsis
 Qui cappam in fatuis frontibus usq; gerunt.
 Accusat stultum stultus: conuitia iactant
 Impia: sed gressus stringit uterq; pares.

g. ii.

**Alienis
 piculis
 fieri sa-
 pientē.**

Attēde i il-
 lis ne forte
 cadas. Fe-
 lix quē fa-
 ciūt aliena
 picula cau-
 rū. Casus
 dementis
 correctio
 sit sapiētis
 Via ipiorū
 tenebrosa
 nesciunt
 ubi corru-
 ant.

Prouer.
 iiii. &. xv.
 Ioh. xvii.

Ecccl. xxv.

Ecclesi. x.

- Hieremie** Errat & assidue nec uult curare ruinam:
Vi. & Vii. Complures fatui qua cecidere prius:
Eccle.i. Nil exempla trahunt stultos/lapsusq; molesti:
 Semper ad interitum quid bone stulte ruis:
 Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
Math. xv Discant alterius uiuere uite malo.
Luce. Vi. Exprobrat cecum cecus, uisusq; carentem:
 Attamen in foueam sepius ambo cadunt.
Esopus in Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
apo. Ibat directam nec tamen ipse uiam.
Ecclesi. iiii. Qui matris non uult documenta sequi, ille nouerq;
 & xli. Imperium toleret obsequiumq; graue.
 Qui patris nunq; sequitur precepta salutis:
 Difficilem ingreditur sepius ille uiam.
Phaeton. Si Pheton quondam consulta salubria patris
Tul. iiii. off Audisset: currus non periisset iners:
Ouidius. Non Iouis erhereum sensisset fulmen & ignes:
 ii. me. Nec lacerum corpus uolueret Eridanus.
Icar^o. Oui. Icarus ingenui patris non iussa sequutus
Viii. meth Altius euolitans: nomina fecit aquis.
puer. xv. Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta:
 & xxiii. Nam uoluit neuter iussa paterna sequi.
Eccle. xi. Corruere insanum fatuum qui cernit: & audit:
Esopus Exemplum capiat: effugiatq; malum.
Horatius Cauta fuit uulpes nolens intrare cauernam
 in episto. Viderat ut nullam uafra redire feram.

Nil curare detractiones hominum.
 Non campana sonat que malleolo atq; bacillo est
 Expers: sit uulpis insira cauda licet.
 Iccirco stultum est omnes curare loquelas.
 Cum surda possis effugere aure sonum.

Quisquis
 Gliscit:
 Non curet
 Nec cur
 Qui cupit
 Et stab
 Est opus u
 Multa

Quisqnis in hoc mundo tranquilla uiuere mente
 Gliscit: & in requie ducere secla bona:
 Non curet uoces populi: famamq; malignam:
 Nec curet lingue sibila rauca male.
 Qui cupit in mundo sese exaltare superbo:
 Et stabilis magnum scandere rite gradum
 Est opus ut curas toleret quandoq; molestas
 Mulra oculis uideat non bene grata suis.
 g.iii.

**Nil cu
 rare de
 tractio
 nes ho
 minū.**

Cum recte
 uitas non
 cures uer,
 ba malor.
 Arbitrii
 nri non ē
 quid quis,
 q; loquaſ.
 Multū far
 ris habet
 qui cūctis
 obstruit
 ora.

Pſal. c. viii.
 pue. xxiuii
 Sapiērie. ii

Ad phi. ii.
 puer. xiiii.
 & .x. viii.

- Ad heb. xi** At sunt qui firmo tentoria rure locarunt:
 Mundum spernentes: orbis & illecebras.
 Nil modo securum: nil tutum: nilque uidemus
 Tranquillum in mundo. nulla & ubique fides:
 Multi urbes & opes, populos, ceterisque prophanos
 Fugerunt: tutus ut foret inde status.
- Iohan. x V** Qui statuit iustam semper traducere uitam
Sapient. xi. Et mores sanctos & benefacta sequi:
 Non curat quid mundus agat: tacitasue querelas
 Attendat: iustis nil mala lingua nocet.
- Satyri** Si uates satyri quondam: sanctique prophete
Prophete Pensassent hominum murmura loethifera:
 Nec monumenta bonę monstrassent uera salutis:
- Psal. lii.** Hic famam: hic meritum perderet atque decus.
Sapient. Vi. Nullus in orbe quidem uiuit tam sanctus: ut omni
 Nunc fatuo placeat: qui probitate caret.
- Eccle. Viii** Qui cunctis posset recte seruire: beatus
 Is foret: & seruus nobilitate bonus.
- Ecclesia.** Noctes atque dies opus est confringere somnos:
xxx Vii. Qui cunctis iam iam rite placere uolet:
 Quis farre, aut digitis stultorum claudere rictus
 Iam poterit: loquimur: penitet inde cito.
- i. corin. iiii.** Nil aliud mundus didicit: nisi uana profari
Eccle. ii. Verba: quibus iustos contaminare solet.
- puer. x V.** Nil sapiens curet uani ludibria mundi:
Eccle. Vii. Attendatque nihil quod uaga turba ferat.

De subsanatoribus & caluniatoribus?
 Stulti qui lapides iactant. & saxa retorquent:
 Hos fugiat, sapiens qui uolet esse, procul.
 Nam trahit a uitio fatuos correctio nulla.
 Nil discunt moris: nil probitatis habent.

Ofatui exco
 Incipiam
 Vos sacre ie
 Que mor
 Atque uiam p
 Quare ag
 Dicite quid
 Et fatuit

O fatui ex cordes nostram ad properate palestram:
 Incipiam uerum iamq; docere bonum.
 Vos sacre legis: patrum & documenta docebo
 Que monstrant rectum prosperitatis iter.
 Atq; uiam pandunt prudentum calle poliram.
 Quare agite & pedibus currite queso citis:
 Discite quid uirtus: quid sit prudentia rerum,
 Et fatui tandem desinite esse meri.

g. iiii.

Abstrahere
 a bono.

Abominantur iusti uirū impi-
 um: & abomi-
 nant impij eos
 qui recta sūt in
 uia. Sapia
 tia custodiuit illū
 ab inimicis. &
 a seductorib⁹
 tutauit illū. ui/
 debūt finem sa-
 pientis. & non
 intelligēt quid
 cogitauerit de
 illo deus.

Eccle. xxii.
 Prouer. xxiii.
 & xxix.
 Sapien. x.

Prouer. Vi.
 Baruth. iiii.

Folio

- Ad titū. lli Virtutes ornant homines: prudentia uestit
 Sapien. Vi Munditiis: sapiunt pectora stulta nihil.
 Eccle. x Vi Sed modo riores fatuos: sannasq; proteruas
 Corrigimus: strigili hos scalpere nempe iuuat.
 Iob. xii. Sunt fatui qui nunc rident documenta sophiæ:
 puer. xliii. Inq; bonos cunctos probra pudenda uomunt.
 Aduertuntq; nihil: bona si quandoq; docentur:
 Quin cuncta irrident mox documenta palam
 puer. ix. Increpat hinc stultum qui uerbis: aut corrigit ore
 Impingit sannam sepe met inde sibi.
 Eccle. xix. Corrige prudentem: qui tempore discit in omni:
 Festinatq; oris uerba tenere tui.
 Si cadit in iustos homines correctio iusta:
 Preceptum accipiunt, cum pietate, bonum.
 pue. xx V. Iniustus preceptores diffamat: & odit:
 Sepe percussus in sua tela ruens.
 puer. xix. Crede mihi sannis qui alios: risuq; lacescunt
 Nasuro: tandem premia digna ferent.
 Iuuenalis. Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
 iii. q. vii. q. Est sine qui uitiis rideat ille malos.
 sine. Stulte Nabal lueres sannas, toruosq; cachynnos:
 Nabal. Ni regem iratum flecteret Abigayl.
 i. Re. xx V. Quid pueros memorem qui uati illudere sancto
 iiii. Reg. ii. Dum certant: uris mordicus intereunt.
 Agrege stultorum caueat sibi quisq; maligno:
 Qui saxis iustos, innocuosq; petunt.

Contemptus eternorū gaudiorum.
 q̄ male delitias dūtaxat temporis huius
 Cogito: nec celeres pensito abire dies:
 Et regni eterni q̄ gaudia sperno beata:
 Causa est: n̄e genuit Simea stulta/parens.

Occurrit fatuo
 Querequit
 Stultus enim c
 Quisoler: S
 Ecce ait o sup
 Nilopro lea
 Id saltem lica
 Orbis & ex

Occurrit fatūꝛ rursus mihi turba cohortis:
 Quę requiem satyrę non sinit esse meę.
 Stultus enim certe est. animo iactare superbo
 Qui solet: & nimium uerba pudenda loqui:
 Ecce ait o superum, nitidi quoq; rector olym̃pi:
 Nil opto sedis regna beata tue.
 Id saltem liceat: multis mihi uiuere iustis:
 Orbis & extremum cernere posse diem.

**Trāsitoria
p̃ferre eter/
nis.**

Mēdaces filiī
 hoīm in stare,
 ris. ut decipiāt
 ipsi de uaitate
 in idipsū.
 Quid prodest
 homini si mū/
 dū uniuersum
 lucretur: aīme
 uero sue detri
 mentum patie
 tur? Aut quā
 dahit hō com
 mutatōez pro
 anima sua?

Eccle. xiiii.
 Psal. lxi.
 Marci. viii.
 Math. xvi.
 Sapiētie. iiii.
 Ad Roma. ii.
 Amos. v.
 Ecclesiast. ii.

- i. Ioh. ii. At non laudato, recte uirtutis amore
 Tam longas cui poscit habere uices:
 Sed magis exoptat: queat ut conuoluerit laute:
 Cum sociis paribus: delitiisq; frui:
- Luce. Vi. Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
 Non acheronticos post sua fata lacus.
- puer. xiiii. O fatue insignis: nil uani gaudia mundi
 Mellis habent: illis copia fellis inest.
- Tullius de senectute. Quid rogo delitias: tanti quid gaudia uana
 Stulte facis: pereunt que cito: more niuis:
- Ioh. x. Viii. Gaudia (crede mihi) terrarum: felle replentur
 Nec manet in cunctis perpetuata quies.
- puer. xix. Quo fit, ut infamis, lasciuia & spurca uoluptas
 Quem trahit: & fastus orbis & illecebra:
 Hic fatuus: mundi curas gustabit acerbis:
 Et mortis rapidum sentiet esse diem.
- Iob. Vi. Transibit mundus: transibunt gaudia mundi:
 Eccle. iiii. Transibit pariter quicquid in orbe uiret.
- Sapien. ii. Cernimus & tales hominum sine fine ruinas:
 & V. Cernimus occasus: cernimus exitia:
- Jacobi. i. Cernimus occasus: cernimus exitia:
 Luce. xii. Rectorem coeli tandem spectabimus omnes:
 Apoc. xiiii. Hic ad letitias: alter ad interitum:
 & xx. Se cupit a summo qui segregare tonante:
 Letitiae & longos optat habere dies:
- Mat. xx V. Cimmericis tenebris est obsecrator ille
 Pro uano linquens coelica regna luto.

Tumultus & cofabulatio in ecclesia.
 Accipitrem gestans per religiosa deorum
 Tempora: & quem sequitur sedula turba canum:
 Deuotos homines, & debita uota moratur,
 Et cuculum manibus palpat ubiq; suis.

Sunt quos latro
 Non pudeat
 Dum canit offi
 Tractat: & ex
 Dum fluit ad pe
 Ecclesie pi
 Ingre ditur fatu
 Stat similitu

Sunt quos latratu, strepitu, clamore, susurris
 Non pudeat sacras contaminare domos
 Dum canit officium; dum debita sacra sacerdos:
 Tractat: & extendit uota precesq; deo.
 Dum fluit ad populum diuinę contio legis:
 Ecclesięq; pium pangitur officium:
 Ingreditur fatuus quem rostris calceus urget:
 Stat simul in manibus nisus, & accipiter:

De hōesta/ re ecclesias.

In sacrosāctis
 ecclesiis, cū pa
 ce & qere uo/
 ta cōperit cele
 brari. Decet eī
 domū domini
 scitudo. Ces/
 sent in illis cō/
 silia: cōtiones:
 parlamēta. ces/
 sent uana &
 multo fortius
 fēda & ppha/
 na colloqa. Et
 postremo q̄cū
 q; diuinū p̄nt
 turbare offici/
 um, aut oculos
 diuīe maiesta/
 ris offendere.
 & cetera.

De imu. eccle.
 c. decet. li. Vi.
 l. denūciamus.
 C. de his q; ad
 ecc. confu.

Prouer. V.
 Treno. i.

Folio

- Sive uelis cuculus. magno clangore uagatur
 Per sanctas edes, sacrificiosq; focos.
 Latrantescq; canes, ululatu & cuncta replentes
 Ductirat: in strepitu turba benigna filet.
 Iam clangunt nolę: resonat latratus ad auras:
 Nunc pedibus pulsant: nunc manibusq; strepent.
 Nulla quies penes hos, fastu pompaq; furentes:
 Ioh. xii. Non propter christum. Lazarus artat eos:
 Tractantur cause: rerum cōmeritia: questus:
 Contractus omnes. officiumq; fori.
 Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
 In autē. ut Hic aliud tractat quod probitate caret.
 lic. ma. & Quidam etiam strepitus sua per calopodia stulti
 auie in fl. Concrepitant turpes: impediuntq; bonum.
 col. viii. Stultitiam quid enim querimur: solitoq; furores:
 Quos semel insipiens condere nemo cupit:
 Ioh. ii. Cum tamen exemplū christus deus ipseq; reliquit.
 Nullus ut in templū turpia facta ferat:
 Eccle. xxi. Sed precibus supplex, deuoto & pectore: patrem
 Iohelis. ii. Aeternum oraret: coelicolumq; choros.
 Psal. i. Expulit & ferulis tractantes foenera mercis:
 Marci. xi. Cum locus in templo sit sacer usq; deo.
 Luce. xix. Qui si de templis homines pulsare prophanos
 Bernard^o. Nunc uolet: atq; edes euacuare malis:
 Pauci quādo quidem sacrata in gente manerent:
 Thura decent superos: uerba prophana nihil.

De pteruo ac spōtaneo periculo.
 Qui cadit in flāmas & dira pericula querit
 Sponte sua, in puteum profilit atq; libens:
 Exitium merito patitur: si mergitur undis:
 Vritur aut flammis: dignus enim interitū.

Est farus c
 Er supple
 Sepurat & p
 Clamand
 Ut mea stult
 Er sapere
 Attamen hic
 Inducitur

De pro/
teruo ac
sponta/
neo peri
culo.

Qui amat
periculuz,
in illo peri
bit. Sit fas
liceatq; pe
rire mali,
gnis si iui,
tum q ser
uar idē fa,
cit occidē
ti Qui scis
an prudēs
huc se de
iecerit: an
ne seruari
nolit:

Est fatuus qui sepe deum superosq; precatur
Et supplex manibus cum pedibusq; rogar:
Se putat & proferre preces ex corde benignas:
Clamando assidue: me deus alme iuua:
Vt mea stulticiam solitam modo pectora linquant:
Et sapere incipiant: Iupiter alme iuua.
Attamen hic cappam stultorum semper anhelans
Induit: ingratas nam putat esse preces:

Eccle. iii.
Math. Vii
Luce. Vi.

Iuuenalis
Persius

Folio

- q̄ non mox uoti compos: deus in super illum
Audierit: quia non cuncta petita dedit.
- Math. xx. At fatuus plerūq̄ rogat / superosq̄ precatur.
Marci. x. Et nescit stulto quid sibi corde roget.
Ad Rom. In puteum qui sponte cadit: tentatq̄ periculum:
Viii. Seq̄ in fonte tamen mergier usq̄ timet:
Horatius Si clamat, uocesq̄ graues emittit in undis.
Clamat io diues iam date p̄sidium:
Nullus erit: restes, aut apportare rudentes
Qui uelit: hic merita morte, lueq̄ cadit.
- Empedo. Stultitia Empedocles simili cecatus: & excors:
Corporis exitium sponte, necemq̄ tulit.
Aetnos quoniam p̄ceps collapsus in ignes:
Stultitię ut faceret morte sua indicium.
Quisquis eum ardenti fatuum extraxisset ab ętna:
Hic uitam inuito, stultior ipse daret.
Nempe adeo cecatus erat: rationis & expers:
Tentasset rursus in p̄pia fata quidem.
- prouer. xxviii. Sic facit ille: deum rogans noctesq̄ diesq̄
Eccle. iiii. Debeat in coelum ut se trahere usq̄ deus:
& xxxv. Detq̄ sibi semper uiuaria munera: detq̄
Esaie. i. Fortunam ualidam: det bona magna sibi.
Qui rogat & nescit supremum rite precari
Rectorem: uentos sufflat in ore leues.
Luce. xx. Quem tenet intutus status: & damnosa uoluptas
Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

De uia foelicitatis & futura
peccatorum p̄na.

- Multi stultitię curram, rhedamq̄ bigasq̄
Viuentes uitis criminibusq̄ trahunt.
Cumq̄ sua reputant tales nece abire labores:
Quadriugas retrahent post sua fata rotas.

Non sinit ipse
Sare super te
Quotidies t
Sulcorum m
Qui moritur
Cogitur extr
Nosse deum
Quas parer

De via felicitatis.

Sapiētia calli,
di ē intelligere
uīam suam: &
prudētia stul-
torum errans.
Est uīa quide-
tur hoi iusta:
nouissima autē
eius deducūt
ad mortē. Vir
insipiens non
cognosceret. &
stult⁹ nō intel-
liget hec. Ne,
scierūt neq; in-
tellexerunt. in
tenebris am-
bulant.

Non finit ipse deus fatuum quemcūq; prophanum
Scire super terram que nam miracula fecit:
Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens
Stultorum: moritur terreno in corpore semper.
Qui moritur uitis hac in tellure malignis:
Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
Nosse deum qui non uult hic, & discere leges
Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris:

puer. xiiii.
psal. lxxxi. &
Sapi. xiii. (xci.
prouer. V.
Eccle. ii.
Eccle. ii.

- Ecclesiast.** Quasq; super cunctos statuit: iussitq; teneri
xii. & xl. In terra: cunctisq; dedit bene uiuere, normam:
Treno. iiii In mundo quęcunq; trahit male sana uoluptas:
 Iniusteq; suę consumit tempora uitę:
 Is trahit hic currus, molem, curasq; molestas:
Sapie. xix. Cogitur eternas post mortem soluere poenas:
 Perpetuo & tractu cogetur plausfra mouere.
Virgi. Vi. Ne modo stulte uiam quęras quę ducit ad orcum
 enei.
 Et phlegetontęos fluctus, cęcasq; tenebras:
Seneca. Hęc uia plana quidē est, pedibus calcata frequēter:
Math. Vii Est aditu facilis: multum penetrabilis: atq;
 Innumeros fatuis calles hęc semita monstrat:
Prouer. ii. Plana quidē & trita est (fatuos qa facta per oēs)
 & .iiii. Hęc haber assiduos motus, gressusq; frequētes.
Virgilius. Noctes atq; dies patet hec nullūq; refutat
Ecclesiast. Qui cupit ad fatuos cursim properare furentes,
 xxxii. Foelicitatis iter quod coelum tendit in altum:
Luce. xiiii. Et quod prudentes recipit: solosq; beatos:
 Est nimis angustum: patulo nec calle patescit:
 Nec tritum a multis: qm̄ (que maxima turba est)
Sapien. V. Gens mala uirat iter: iustis sanctisq; paratum
 psal. Vi. Mentibus: iniustus non has calcabit harenas.
 Virtutem posuit deus ut sudore paretur:
puer. xiiii Ast pauci tentant foelices figere gressus:
 & .xv. Ad bona supremi regni, nitidamq; cateruam.
Ezech. Vii Inde est q; multos orcus capit: ethraq; paucos.

Præua maiorum exempla.

Cum pater & genitrix ollas, pariterq; matellas
 Collidunt: pueri cacabos confringere discunt.
 Fiunt equales nati genitoribus: illic
 Sunt ubi non casti signa & monumenta pudoris.

Grandē p
 In uos na
 Audētis pr
 Effari mo
 Nunc uenē
 Eternis
 Non pudor
 Non de

Grandęui properate senes, fatuiq; parentes
 In uos nam satyrę torqueo rela meę:
 Auderis prauos coram matre atq; puellis
 Effari mores: ridiculumq; nefas:
 Nunc ueneris nugas: nũc uos dictatis amorem:
 Et natis teneris: ad mala: signa datis.
 Non pudor in uerbis: non est reuerentiã uitę:
 Non decus aut specimen, ingenuusue nitor:
 h.i.

**Mala exē/
pla parētū.**

Virga atq; cor
 rectio tribuit
 sapientiã. puer
 aut q dimittit
 uoluntari fug:
 cõfudit matrē
 suam. Maxima
 debet puero
 reuerentiã. si qd
 turpe paras ne
 tu pueri con/
 tẽpseris años.
 Sed peccaturo
 obliſtat tibi fi/
 lius ifans. Si dã
 noſa ſenem iu/
 uat alea: ludat
 & heres. Inſeq
 tur leuiter filia
 matris iter.

Prouer. xxix.
 Iuuenalis.
 Vale. li. ii. ca. i.
 Sapien. iiii.
 Eccleſi. xli.
 Eccle. iiii.
 Eccleſia. x.

- Non pueri mores discunt: non foemina seruat
 Signa pudicitiae: turpia cuncta sonant.
 Foemina de fatuo carpit mala signa marito:
 Sectatur proles moribus ipsa patrem.
- puer. xix.
 & xxix.
 Iuuenalis. Non docuit genitor fatuus bene uiuere natum:
 Iure igitur natus moribus alter erit.
 Si sunt lutores patres: pueri atque nepotes
 Rebus in his prauis se simulare solent.
- glo. in. l. q.
 si nolit. ff.
 de ed. edic
 glo. in c. fi.
 de con.
 dif. V. Trita etenim ueterum dicunt prouerbia: prauo
 Sepe solet similis filius esse patri.
 Ludere fas monachi reputant sibi: quando reponit
 Abbas taxillos: alea iacta placet.
- O mores miseros: o tempora plena furoris:
 Plenaque stultitiae: num deus usque feret:
 Se similem patri natus: se filia matri
 Reddit: ad exitium semina prima fluunt.
- Esopus in
 apol. More lupus ullus ouem genuit: non Tygride seu:
 Aut uitula aut agnus nascitur usque potest:
 Eccle. VII. More patris cancer retro serpitque, meatque.
 Sectantur pueri sic mala signa patrum.
 Quin & morigeros possunt generare parentes
 Filios: qui sunt morigeri atque boni.
- Diogenes
 Ecclesia. Cynicus ut puerum temulentum uiderat: inquit:
 Fili, te genuit ebrius ecce pater.
 xxx. VII. Aedibus iccirco propriis: sic uiuat honeste
 puer. xxii. Quisquis: ne pueris dogmata praua ferat.

De uoluptate corporali.

Simplicitate rudes, ad se lasciuia uoluptas
 Allicit interdum: more ouiumque necat.
 Quosdam etiam firmo, thaurinos detinet, unco.
 Ast alios uolucris fune, fugaque ligat.

Acquipara
 Que comp
 Et redimita
 Pellic & m
 Mox referat
 Et rogatur
 Delitit: par
 Illius inq

Æquiparat sese meretrici blanda uoluptas:
 Quę compta in platea seder & nudata mamillas:
 Et redimita comas: spurcum mercatur amorem:
 Pellicit & molles ad se: blandumq; cubile
 Mox referat: uilem sumens de crimine mercem:
 Et rogat ut quisquis secum lucretur, iniquis
 Delitiis: pariter falso oblectetur amore,
 Illius inq; sinum: nullo moderamine stulti.

h.ii.

Uolupta/ tis incómo da.

Mulier ornatu
 meretricio pre
 parata ad deci
 piendas aias: ir
 retiuit eñ mul
 tis sermonib⁹.
 Statim eã seq̃
 q̃si bos ductus
 ad uictimã: &
 quasi ignis la
 sciuiēs & igno
 rans. uelut lí a,
 uis festinet ad
 laqueum: & ne
 scit q̃ de peri
 culo aie illius
 agitur.

Prouer. Vii.
 Iuuenalis
 Ecclesia. ix.

Ezech. xvi.
 Micheę. i.
 puer. Vii.

Folio

- Eccle. xix.** Proſiliunt: ueluti bos uinctus tranſit, & agnus
Ad lanil cultrum: iugulumq; exponit ad ictus.
Accipe ſtulte precor q̄ ſit fugienda uoluptas:
- Hiere. xli.** Hęc animam damnat: ſtygis & mergit in undis:
Hęc ſenſus lacerat: confundit ſemina mentis:
Contaminatq; malo p̄cordia recta ſapore.
- puerb. V.** Parua uoluptatis quãuis ſint gaudia: longa
Eccleſi. ii. Pocna tamen ſequitur, miſero permixta dolore:
- Lucę. Viii** Deſine delitias mundi ſectarier uſq;
Non durant: fugiunt mox: & mutantur in horas.
- puer. Viii** Quisquis in hoc forſan contemnit gaudia mundo
& .xiii. Vana uoluptatis: nec ſeſe immergit in illas:
- Eccleſia. i.** Ille ſapit uere: & poſt mortem gaudia coeli:
Ambroſiamq; ſacram guſtabit lege perenni.
- Sardana,** Sardana palus enim, ſpreto uirtutis honore:
palus. Sola uoluptatis celebrabat ſacra, focosq;
Iuſti. li. i. Corporis illecebras: ſpurcum & libabat amorem:
Cenſuit eſſe quidem explendũ preſentibus ipſum
Delitiis animum: quoniam poſt fata uoluptas
Nulla foret: ſtygii eſt hęc nam ſententia diris.
- Micheę** At pater omnipotens hunc fato ſuſtulit atro:
Vi. Tartareisq; animam tandem damnauit in undis.
Delitię mundi: quas promit praua uoluptas
- puer. xxiii** Sunt procul a nobis pulſandę: dira uenena
Eccleſi. V. Ex ipſis manant: & fellis copia magna:
- Eccle. xx V** Haſ igitur fugiat ſapiens: & honeſta ſequatur.

Archana eſſe recondenda.

Qui non in tacito poterit ſecreta tenere
Pectore: & occultum condere corde ſuum:
Eſt fatuus: neſcitq; ſuam compoſcere mentem:
Triſticiam incurrit ſepius inde grauem.

Qui ſecrer
Vſorip ſu
Quid uelir
Mente mer
Samon: qu
Non oculis
Secretum
Amphiare

Qui secreta suę non uult abscondere mentis:
 Vxoriq; suę uel cunctis gentibus offert
 Quid uelit, & statuat, uel quid conceperit, ipsa
 Mente: merus fatuus docto reputatur ob omni.
 Samson: qui quondam fuerat fortissimus heros:
 Non oculis orbaretur: nec crine sacro:
 Secretum mentis si non rescisset amica.
 Amphiareus uates dum fata futura timebat
 h.iii.

Secreta tacenda.

Quę silere me
 uis: primū ipse
 fileas. Secretū
 mētis nunq̄ tu
 pande maritę.
 In secreto cubi
 culi tui nō ma
 ledixeris diuiti
 quia & aues cę
 li portabūt uo
 cē tuā. & q̄ ha
 bent pēnas an
 nūciabunt sen
 tētiā. Amico
 & inimico no
 li narrare sensū
 tuū: & si est ti
 bi delictū noli
 denudare.

Sene. de mori.
 Iob. x. viii.
 Catho.

Iudicū. xiiii.
 & x. vi.

Stati^o in theba.

Folio

- Augurii: latuit: thebanaq; prelia fugit:
 Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
- Ecclesia. x.** Historiæ recinunt ueteres, & dogmata prisca:
 q; mulier nusq; secreti sit bona custos.
- Eccle. xix.** Matronis igitur celenus pectora semper.
 Qui sua non nouit commissa archana tacere:
- puer. xxi.** Quiq; ad cuncta suum pandit secreta labellum:
 A rali caueat sapiens sibi quisq;, catulq;.
- Horatius in epi.** Percunctatorem hñc fugias, quia garrulus ipse est.
 De rebus magnis est qui se iactitat usq;:
- Prouerbi. xxviii.** Et q; res cuncte sibi sint in amore secundæ:
 Rimari si quis uellet tum uerba dolosq;:
 Rebus in his cunctis mendacem offenderet ipsum
 Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
 q; scabrum foueat cuculum, manibusq; remulcet.
- Seneca.** Condita si mentis cupias archana manere:
 Fac mihi ne dicas: quod uix abscondere possim:
 Occultumq; tuum secreto in pectore celes:
 Haud aliis pandas: sed sis taciturnus ubiq;.
- iii. Re. xxi.** Si non uxori lezabel prompsisset Achab rex
 Verba suæ mentis: Naboth non morte periret.
- pue. xxv.** Qui gestant in corde suo secreta: cari sint:
 Et caueant aliis temere ut non talia pandant:
 Sic mage securi: semper tutiq; manebunt.
- Esaie. xxiiii.** Dixit enim quondam sancta de gente propheta:
 Secretum mentis mihi met seruare studebo.

Vxorem ducere propter opes.
 Diuitias propter solas: non prolis amore:
 Vxorem ducens, coniugium ue perens:
 Hic patitur merito lites: & iurgia, rixas:
 Et pacem, & perdit commoda connubii.

Aruinam n
 Et cum
 Vxorem d
 q; nimos
 Nulla quies
 Semper
 Nulla uol
 Magna

Aruinam multi querunt sub podice aselli:
 Et cumulant trullas: ster cora uana petunt:
 Vxorem ducunt uetulam dum turpiter Eglen.
 q̄ n̄m̄os habeat, diuitiasq̄ leues.
 Nulla quies illum recreat: pax nulla fouebit:
 Semper habet rixas: litigiumq̄ frequens:
 Nulla uoluptatis spectabunt ocia ralem:
 Magnarum allexit quem male faccus opum.
 h.iiii.

**Mubere
propter di
uitias.**

Imperat ergo
 uiro. Intolera-
 bilius nihil est
 q̄ femia diues.
 Dom⁹ & diui-
 tię datur a pa-
 ritibus: a dño
 autē proprie
 uxor prudens
 Tecta iugiter
 perstrillantia li-
 rigiosa mulier.
 Si uerū ingras
 facc⁹ nō uxor
 amatur.

Iuuenalis
 i. ad cor. Vii.
 Prouer. xix.

Iuuenalis.
 Prouer. xix.

Folio

- puerb. V. Nullaq̄ speratur proles: dilectio nulla:
 in fi. Vnam pacificam uix ager ille diem.
- puer. ix. Quin sibi continuo faccus transuerberet aures:
 Quem propter stultus factus, inersq̄ fuit.
- Eccle. xix. Raro hos fortunę facies comitatur amica:
 Qui nūmis nubunt: non sibi: non pueris.
 Ducitur in thalamum funesta pecunia sola:
 Propter opes trahimus grandia aratra thori.
 Iusticia & doctrina nihil curatur: honestas
 Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
- Iuuenalis. Nam focer in primis: quid enim gener (inqt) in gre
 puer. VII. Possidet, aut nūmis: iugera quanta tener?
- Ecclesi. x. Nec patris aut proauī pbiras, uirtus, uel honestas
 Queritur: an uulgi semine prodierit?
 Protinus ad nūmos: de moribus ultima fiet
- Iuuenalis. Questio: sic fient nunq̄ in amore pares.
 puer. xxi. Inde fit, ut multis deserta habitare seorsum
 Plus leue sit: talis q̄ iuga ferre thori.
 Namq̄ loquax mulier, uerbosa: corpus adurit:
 Atq̄ animam & uires: membraq̄ cuncta terit.
- pue. xx V. Propter opes teneram uendit quicunq̄ iuentam:
 Eccl. xx V. Mercatur lites & sine fine dolos.
 Huic nihil est fidei: nihil & probitatis. ad omne
 (Spes modo sit nūmi) transeat ille nephas.
 O male prudentes: qui tam connubia seua
 Eccle. xii. Queritis: & seruum tenditis esse pecus.

De liuore & inuidia.

Inuidię telum lato torquetur in orbe:
 Et status in terris hac sine nullus erit:
 Odiā dira uolant magni per climata mundi:
 Necdum Nythardi semen abiuit atrox.

Liur edax
 Concitar: &
 Nascitur in
 Parurit: & n
 Daceris in u
 Aut mihi for
 Rerum: uel n
 Res petis at

Liuor edax: fatuos multos: animosq; malignos
 Concitat: & stultos pungit sine fine proteruos:
 Nascitur inuidiæ telum: quod liuida corda
 Parturit: & multos nusq; finit esse quietos:
 Duceris inuidia: q; ego te possideo plus.
 Aut mihi sunt plures nummi: seu maior aceruus
 Rerum: uel mihi q; plures redduntur honores.
 Aes petis atq; meum: quod nullo iure teneres.

Inuidie proprium.

Qui sibi inui-
 det nihil ē illo
 nequi⁹. & hæc
 redditio ē ma-
 licie illius. neq;
 est oculus liui-
 di. Inuidus al-
 terius rebus
 marcessit opi-
 mis. Ne come-
 das cum hoie
 iuido. & ne de-
 sideres cibos
 eius. qm̄ in fili
 rudine arioli
 & coniectoris
 estimat quod
 ignorat. come-
 de & bibe di-
 cet tibi: & mes
 ei⁹ nō est recti.

Eccle. xiiii.
 Horati⁹ i epi.
 xlvi. d. cleric⁹

Salustius.
 puer. xxviii.
 Cicero.
 Eccle. xiiii.

- Vel quia fastidis nostrum & contēnis amorem.
Ouidius Lethale est adeo uulnus liuoris acerbū:
 ii. metha. Vt nequeat penitus sanari, aut rite mederi.
 puer. xxiii Est ea proprietas liuoris semper edacis:
 Si sibi constituit quenq̄ mordere: quietem
 Nullam agitat donec facinus perfecerit illud.
 Non somnus: non ulla quies: non ulla uoluptas
 Est adeo dulcis: seu delectabilis usq̄:
 Vt possit cordis procul extirpare dolores.
- Descriptio** Pallentes ideo fauces: pallentiaq̄ ora
Inuidiæ ex Semper habet liuor: macies in corpore toto
Ouidio. Glauca sedet: uisus toruus: squallentiaq̄ ora
 Scintillant: rabidus nec plenis liuor ocellis
 Suspicit in quēq̄: furibundo pectore torpet.
- Ioseph Ge** Cuius precipuum tibi fert exemplar Ioseph:
 ne. xxxvii Quem nunq̄ intuiui sunt recto lumine fratres.
 Karo etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
 Nauibus: aut si fors perit ingens copia rerum.
- Ecc. xlviii** Verum continuo rodant licet inuida corda:
 Inuidia: ex proprio sentit sua damna dolore.
- Alanus** Nec quicq̄ nisi se ualet ardens æthna cremare.
 Maior & inuidia est fraternis cordibus orta.
- Lucanus** Fraterno primi maduerunt sanguine muri.
 Gene. iiii. Hoc Abel atq̄ Cayn: hoc Atreus atq̄ Thyestes
 Stati^o i rhe Ethiocles cum fratre suo: pluresq̄ docebunt.
 i. Petri. ii. Inuidiam iccirco fugias sapientq̄ bonusq̄.

De impatientia correctiōis.

Tibia cui fatuo, tantum solatia præber.
 Nec curat cytharam: plectra & amena lyre:
 Hic propere ascendat stultorum (posco) carinam:
 Et remos celeri concitet ille manu.

Sculpturæ inf
 In fatuo. qui
 Nam stolidus
 Audire ut ne
 Cum ramen
 Et sapere ut
 Suscipit: & se
 Fittula sed fa

Stultitię infauſtę certiffima ſigna uidentur
 In fatuo. qui non uerbis auſcultat amicis:
 Nam ſtolide illius tanta eſt correctio mentis:
 Audire ut nequeat ſapientes digna loquentes.
 Cum ramen & prudens: bona que ſunt iugiter audit
 Et ſapere ut poſſit: ſapientes ſemper honorat:
 Suſcipit: & ſequitur: ſua quo ſapientia crefcat.
 Fiſtula ſed fatuo ſolaria dulcia preber:

**Non
 velle cor
 rigi.**

In auribus
 inſipientiu
 ne loqris.
 qa deſpici
 ẽr doctnã
 elogi tui.
 Muſica in
 luctu ipor
 tuna nar,
 ratio. Cu
 dormiere
 loq̃r que
 narrat ſtul
 ro ſapiam.
 Non patif
 ſtult⁹ ſua
 uerba aut
 fctã reprẽ
 di.

puer. xxiii
 Eccle. xxii

prover. i.
 & xviij.

- puer. x. Nec curat citharę sonitus: nec barbitos illum
 Eccle. x V. Oblectat: fidibus non delectatur amēnis.
 Nil magis usq; placet fatuo: nil dulce uidetur:
 pue. xxiiii q̄ baculus crispus: q̄ rustica fistula stulto.
 &. xx Vi. Nec finit ut quisq; sibi dogmata sana ministret:
 Nec patitur quęq; qui corrigit, aut monet ipsum
 Inde fit ut magnum fatuorum crescat, & ingens
 Agmen ubiq; nimis. quid sis precor improbe stulte
 Sapie. Vii. Disce: hominem te scis mortalem: scisq; caducum:
 x. &. x V. De cęno terrę genitum: de stercore factum:
 ad Ro. Vi Ex cinere, & terra, limo, cęnoq; lutoq;
 Compositum: at sensus tribuit natura scientes.
 Eccle. xx V. Et data clara quidem ratio est: animalia bruta
 p̄f. cx Viii. Qua nobis cędunt: sed tu p̄cordia stulta
 Qui geris: acceptę rationis munera rumpis.
 Ecclesi. iiii. Quid tua te nimium iactat funesta potestas:
 &. x Vii. Quid te nobilitas: facies: quid culta iuuentus:
 Tul. in pa. Quid te diuitię molles: quid corporis artus
 Eccle. Vii. Extollunt: tibi quę damnũ & nocumenta ministrāt.
 Iob. ii. Est sapiens solus, locupletior omnibus: idem
 Iob Fortior & cunctis: hunc audi: illumq; sequaris.
 xx Viii. Est melius: prudens si dure corripiat te:
 psal. x Viii. q̄ si te fatuus mulcenti arrideat ore.
 prouer. i. Quādoqdē hic foelix homo: quisq; corde pauorē
 &. Viii. Semper habet: poenas semper meditatur acerbas.
 Math. xi. Atq; dei suffert, primis iuga dulcia ab annis.
 &. xxiiii.

De fatuis medicis & empericis.
 Artem qui medicam tremulis molitur in egris:
 Nec ramen indocta scit mēdicare manu.
 Arte carens: uires nature nescit, & herbas:
 Ludius & fatuus, ridiculusq; manet.

Hic etiam
 Et mod
 Uirat emp
 Morre la
 Atq; atrexp
 Inspiciant
 Dumq; dor
 Scrutari

Medicus indoctus.

Licet medico
euērus morta
litas iputari
nō debeat: ei⁹
tñ iperitia an,
numeraf cīpē:
si feruū malo
fecuerit aut p,
peram ei medi
camentū dede
rit. Solis igif
medicis ipune
hoiez occidif,
se fas est.

A medico ido
cto: a cibo bis
cotto: & pra,
ua muliere: li,
bera nos dñe

Hic etiam nostrum poterit conscendere currum
Et mode stultigerq̄ carbasā ferre ratis:
Visitat empericus quisquis morbo ue grauatū: aut
Morre laborantem quem uider atq̄ notat:
Atq̄ ait: expecta donec documenta librorum
Inspiciam: quo te rite iuuare queam.
Dumq̄ domum medicus redit: & concepra libelli
Scrutatur: morris hunc uera fata premunt.

Insti. de le. ac,
qui. iperitia. ff.
de re. iu. iperi.
xxix. dis. c. ff.
Seneca de cle,
men. ad Nero.
Eccf. x. & xliiii
Prouer. Vi.

- Atq; animam expirat: soluuntur corporis artus:
 - Sera nimis medici stulta medela fuit.
 Ecclesiast. xxxviii. Niruntur plures artem tractare medendi:
 Et quoq; penitus pectora nil sapiunt:
 Io. an. de sen. ex. c. i. Non uoluunt libros: aut quas Podalyrius artes
 li. vi. Inuenit: Mesues nec documenta legunt:
 Non Auicenna docet medicos tam dogmata uana:
 Nec tales medicos: docte Galene: foues:
 Sapien. xii Sed sua in herbarum discunt medicamina libro:
 Multa superstitio: dogmata falsa patent.
 Et uerulę prauam prestant medicaminis usum.
 Quas sequitur passim sedula turba ramen.
 glo. in c. fl. Profitentur enim cunctos sanare dolores:
 xxix. dif. Perq; horas cunctas, per loca, perq; dies.
 Et sua q; puero atq; seni collyria prosint:
 Quod matrem iuuat: prosit idemq; seni.
 Seneca. Non opus est causas rerum atq; elementa tueri:
 Nature uires hec medicina premit.
 Et morbos uarios una dissoluit in herba:
 Qualem forte sibi Thessala saga dedit.
 Cuculus O Cucule emplastro quis te docet, aut alabastro
 chirurgi, Ex uno cunctis posse preesse malis:
 cus. Est medicus: ueluti indoctus solet esse patronus
 Sapien. i. Consultus, qui non scit dare consilium.
 Aut te non medicum dicas: aut discite mederi:
 Aut si uis medicus: sis fatuusq; simul.

De secularis potentie exitu.

Non fuit in terris unq; tam magna potestas:
 Tempore que fragili non quoq; diffueret:
 Cuncta rapit loethum: mors ultima linea rerum est.
 Res hominum nulla condicione manent.

Quardos an
 Eleuat: & ni
 Tanq; perpe
 Nec moribur
 Magnanimu
 Marte fat in
 Et tenuit fee
 Solus: & in

O tardos animo fatuos: quos magna potestas
 Eleuat: & nimium qui munera uana sequuntur:
 Tanq̄m perperuis uita hæc sit firma columnis:
 Nec moribunda quidem capiat per tempora finem.
 Magnanimus Cæsar qui sub iuga romulum traxit.
 Marte far indomito, spaciosi climita mundi:
 Et tenuit sceptrum regni, facesq; superbos
 Solus: & incepit ciues torquere potentes:

Potētatus seculi finis.

Cūctis diebus
 suis impius su-
 perbit: & nu-
 merus annoꝝ
 incertus est ty-
 rannidis eius.
 Multit̄ yranni
 federūt i thro-
 no: & insuspi-
 cabilis porta-
 uit diadema.
 M̄tri potētes
 oppressi sunt
 valide: & glori-
 oſi tradit̄i sūt
 in manus alte-
 rorum.

Job. xV.
 Ecc. ix. & xxix
 Iunenalis i sa-
 tyra oibus in
 terris.
 Ecclesiast. xi.
 Cæsar Iulius.

Folio

Tempore sed modico tam seua potentia mansit
Horrenda cecidit tandem cum morte necatus.

- Dari⁹ Rex Sceptraq; perfarum Darius tulit: optima regna &:
Perfarum. Sed non contentus propriis: externa cupiuit
i. macha. i. Imperia: hinc proprium perdit regnum & diadema.
Xerxes. de Ipse etiam Xerxes regum ditissimus olim:
quo Iuue. Dum cupit externas bello popularier oras:
& herodo Attica regna adiens: amisit, castra, uirosq;
rus. li. V. Atq; rates pariter turritas mersit in undis.
Nabucho Et Nabuchodonosor sceptro Babilona gubernas
donosor Fortune nimium dum fidit: tentat honores
Daniel. iii. Diuinos prestare sibi: sed summa potestas
In speciem bruti regem mutauit inanem.
Alexa. m. Magnus Alexander cui uix suffecerat orbis
Iuuenalis. Immensus: grauis primus dominator in oris:
Non secum ad stygiam sua uexit regna paludem.
Cyrus He Quid Cyrum refero: lambens in morte cruorem
rodor⁹ & Sanguinis ipse sui: sic transit gloria mundi.
Iustin⁹. li. i Croesus quandoquidē regnisq; opibus uel opimis:
Crefus. he Non contentus erat: tamen hunc fortuna fefellit:
rodor⁹. li. i Euertitq; suum regnum: atq; potentia scepra.
Ecclē. x. Omnia regna cadunt: ruit & mundana potestas:
Ecclē. xlix Exemplum dat Roma potens: Carthago: Mycene:
Iob. iii. Et Solyme atq; Tyros: & Grecia tota: subibit
Apocalip. Mox latium. pereunt quia nam mortalia cuncta
x viii. Quę facimus: cunctis exitus unus erit.
Sapie. vii.

De predestinatione.

Qui precium poscit quod non meruisse uidetur:
Atq; super fragilem ponit sua brachia cannam:
Illius, in dorso cancerorum, semita stabit:
Deuolet inq; suum rictum, satis assa columba.

Sire nefas
Quid ue de
Hę farui q
Nolle: quod
Prepue ice
Ignau qui fu
Custarunt le
Esse uolunt

**Prescien
tia dei.**

Elegit nos in ipso ante constitutione mundi: ut essemus sancti & imaculati in conspectu eius in caritate. quod predestinavit nos in adoptione filiorum. Omnes qui de presciti pauci vero ad vitam predestinati. Non uult deus quod sunt eius. ex his nemo seducitur.

Scire nefas homini que sit diuina uoluntas:
Quid ue deus statuat: quis finis: que sibi merces:
Hec fatui querunt: quibus est nimis anxia cura
Nosse: quod a superis decernitur: atque probatur.
Preecipue iccirco fatuos hoc carmine uerso:
Ignauis qui sunt: qui uix elementa sacrarum
Gustarunt legum: docti tamen atque periti
Esse uolunt: librosque reuoluunt: more sinistro.
i. i.

Ad ephes. i.
de pe. dif. iiii.
c. benedictus.
ii. thimo. ii.
Ad Roma. i.
Prouer. xxvi.
Hiero. in prologo biblię.

- Exponunt falso, quod sanxit diua uoluntas.
 Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra:
 Atq; reluctantem conantur uertere sensum:
 Audi igitur fatuos: qui seuo errore trahuntur:
 Audacesq; uolunt superum depromere mentem:
 Audi que referant stulta & petulantia uerba:
 Si deus eternam requiem sedemq; bonorum
 Prescripsit cuiq;: nihil est quod uertere possit
 Aut mutare: sibi statuit quod diua potestas.
 Sed deus ad poenas si quem prescripsit auerni:
 Tartareis tenebris si quem damnauit & umbris:
 Hunc nihil eripiet. tanq; deus optimus auctor
 Omnipotens non sit: non iustus: non metuendus.
 Dat precium nulli nisi qui meruisse uidetur.
 Pro meritis reddi: debentur premia iustis:
 Iniustos poenas dignum est perferre minaces:
 Qui domino seruit sincero pectore: leges
 Et fidei obseruat: precium & uotumq; capesct.
 Desine stulte precor superum confringere fatum.
 Nos deus omnipotens ad gaudia magna creauit:
 Omnibus & nobis coelorum regna parauit.
 Non uult q; nigri subeamus tartara diris:
 At propria ruimus culpa superosq; negamus
 Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.
 Desine stulte loqui: petulans compesce labellum:
 An uigulo cacabus dicit: cur urceus haud sum?
 Sic placet artifici. bene qui bona cuncta parauit.

De obliuione suis ipsius.

Qui uolet alterius subitas extinguere flammis:
 Atq; sue patitur urere tecta domus:
 Est fatuus: decet & stultorum fistula talem
 Aduocet ut stolidos ad sua uota uiros.

Qui curas
 Veres alter
 Nec curare
 Quin sua p
 In rebus p
 Intentiq; o
 Hic legat i
 Qui sua co

Qui curas hominum tolerat: semperq; laborat
 Ut res alterius peragat, fructumq; ministrer:
 Nec curare suas properat res, commoda, fructus:
 Quin sua postponens facta atq; negocia passim
 In rebus propriis stultus dormitat & excors
 Intentisq; oculis aliena in comoda pensat.
 Hic legat interea nostri documenta libelli:
 Qui sua contemnens aliena negocia uersat.

i.ii.

Negligere propria.

Agris tuis sitiē
 ribus: alieni irri,
 gadi non sunt.
 Ordinata cha,
 ritas icipit a se
 ipsa. Qui sapi,
 ens sibi ipsi pro
 desse neq; nec
 quitq; sapir. Mi
 serere aime tue
 placens deo.

in. l. culpa est
 ff. de re. iu.
 & in c. nō est
 sine culpa, de
 reg. iu. li. vi.
 Ecclesia. xxx.

- de pe. dif. Cum tamen omnis amor: prima a se exordia sumit
 ii. qui uult Incipit a seipso: proprio nil gratius usu.
 Therétius Hoc docuere sopher: docuitq; Therentius illud:
 Hoc docuit ueteris sanctissima pagina legis
 I. p̄ses. C. Qui uult alterius res explorare frequenter:
 de ser. & Se prius inspiciat: sibi consulat: atq; labores
 aqua. Inde suos prudens proprios conuertat in usus.
 Cicero in Alterius iactum lusor qui attendit: & usq;
 epif. Negligit ille suum: stolidus rationis & expers.
 xxiii. q. V. Qui uult flámiuomas undis sedare fauillas
 si placet. Alterius tecti: proprioq; in culmine flammam
 puer. xi. Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
 & xxxi. Ille parum sapiens: sua non bene cōmoda curat.
 Alterius qui portat onus, suffertq; labores:
 Negligit & proprium: discrimina solus habebit.
 xix. q. ii. Qui causa alterius facit id: quod parturit ipsi
 due. Contemptum: rīsus, incōmoda, damna, labores:
 xiiii. dif. q. Vix nostram effugiet fatuam quin scandet in arcem:
 ait. Atq; asinum manibus ducens ludibria tollat.
 puer. V. Quid te stulte iuuat peregrinas uoluere causas:
 & xxvi. Quid ue alios curas: proprii sis tutor honoris.
 Discere domus proprie, causas, res, cōmoda, primum.
 Querere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici.
 puer. xx. Est penitus fatuus qui curat res alienas.
 Prouideas domui proprie, dispone, ministra:
 iiii. Re. xx. Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.

De uitio ingratiitudinis.

Qui sibi uult fieri officium bonitatis amicum
 Atq; operas promptas appetit alterius:
 Est tamen ingratus: nec munera prompta uicissim
 Officii prestat: nil probitatis habet.

Est fatuus q
 Officium
 Qui sibi uult
 Reddere
 Qui capiti al
 Imponit
 Dedecus est
 Accipit

Est fatuus qui multa perit: semperq; reposcit
 Officium alterius: & negat ipse uices:
 Qui sibi uult fieri quicq; debet honores
 Reddere, & æquiualens munus amicitie.
 Qui capiti alterius curas magnosq; labores
 Imponit: precium conferat ille simul.
 Dedecus est ingens: si quis benefacta laboris
 Accipit: æquales denegat atq; uices.

i.iii.

De ingratis.

Quicumq; tibi aliquid operatus fuerit: statim ei mercedem restitue. Et merces mercenarii tui apud te omni, non remaneat. Fecundos decet imitari a gros qui multo plus reddunt quam acceperunt. Omnes sapientes odere ingratos. Ingratitudo exsiccat fontem bonitatis.

C. de liber. & eo. li. i. & ii.
 xii. q. ii. o. ca.
 Tullius in of.
 Ad collo. iii.
 Leuiti. xix.
 Thobie. ii. i.
 Ecclesi. xxxiiii

ordia sumit

tus illud:

legis

nter:

ores

in usus.

sq;

espera.

uillas

ammas

e differt.

oda curat.

borea:

s habebit.

rit ipsi

labores:

nder in arcem

tollat.

ere causas:

honoris.

moda, primum

noq; amici.

es.

inistra:

odalis.

ticum

us:

a uicissim

Folio

- Plautus in ass. Qui cupit ex aliqua lucrum nanciscier arte:
Hoc sibi proponat menteq; constituat:
Eroget impensas: nec rebus parcat avaris:
Si saltem laudem poscat habere bonam.
- puer. xxii. Et si præcipuos acquirere tentat honores:
Munificus, blandus, sit pius: atq; bonus.
- Sapiē. x Vi Qui bene contentus: facto nequit esse labore:
Eccle. xxix Quem modico precio soluere, habere potest:
Non indignetur: sibi sit querimonia nulla:
Si labor, & meritum forte negetur ei.
- Eccle. VII. Qui petit alterius operas, benefacta labores:
malach. iii Ingenioq; frui: munera rursus agat.
Verum a priuatis liceat descendere rebus:
Ingratas urbes cōmemorare simul.
- Camill^o de quo Titus liuius. Roma quid ingrata quondam impietate Camillum
Tractasti: pro te qui fera bella tulit?
Tu procul emeritum pepulisti ex urbe Camillum
Quo duce fregisti gallica castra tamen.
- Solon de quo Hero dotus. Attica terra ferox, pepulisti ingrata Solonem:
Qui statuit leges & bona iura tibi:
Pro merito ingenti: pro sudore atq; labore:
Lycurgus de quo Iu stinus. Exilium dederas: Attica terra uiro.
Nec taceo ingratos ausus, q; Sparta lycurgum:
Latorem legum pellis ab arce tua.
- Scipio af. Scipio qui fuerat patrię seruator honestus:
Tir^o liuius Ingratam patriam sensit & ille suam.

Sui ipsius complacentia.

Pulmentum fatuis præsens mea decoquit olla:
Adsit stultorum sordida turba precor:
Adsit qui speculo uultum, faciemq; frequenter
Inspicit: & semper cui sua facta placent.

Hic bene p
Atq; coqui
Quis prud
Cui sola
Vt speculo
Cum tamen
Quamuis n
Hic si deber

Hic bene pulmentum posita contundit in olla:
 Atq; coquit faruis sua pulmentaria crassis:
 Qui se prudentem fors estimat, atq; decorum:
 Cui sua sola placent: & quem uesania ducat:
 Ut speculo semper se contempletur inani.
 Cum tamen: in uitio fatuum quoq; cernat inertem:
 Quamuis non uideat, capitis quas porrigit aures.
 Hic si deberet digiris iurare leuaris:

i.iiii.

Sapiētie p prie ꝛfidere

Ne imitaris pru
 detiq; tuꝛ Astu
 tus omnia agit
 cum ꝛsilio: qui
 autē fatuus est
 aperit stulticiā
 Cum sua cuiꝛ
 placēt facta at
 q; negocia soli
 Hic stultis ro,
 ta ē terra reple
 ta uiris.

Prouer. iiii.
 c. ne imitaris
 de consti.
 Ad Rom. Viii.

Prouer. xiii.
 & .xiiii.

Eccle. xx. Cum de formosis, sapientibus, atq; peritis
 Sermo foret: sese cunctis prestare putaret.
 Iob. V. & Et sibi non similem in spatio crederet orbe:
 x viii. Iuraretq; simul q; detestatio rerum
 puer. xxxi In se nulla foret: se pulchrum, seq; beatum
 Ezech. xvi. Estimaret, atq; homines auderet iurare deosq;
 Esaię. iiii. Consulit hoc speculum semperq; & fungitur omni
 Tempore: seu somno iaceat lectoq; supinus:
 Siue stet erectus: uitro suspensus inheret.
 Otho ipe, Quid speculũ memorẽ Parthici gestamen Othonis:
 rator spe, Quod secum in castris cesar gestare solebat.
 culũ sep se Quoridie barbam qui rasit, glaber ut esset:
 cũ habuit Vngebatq; cutem cum succo lactis aselli.
 Iuuenalis. Officiũ muliebrem quidem est: hos foemina querit
 Salustius. Ornatus: speculum & pendet de fronte puellę:
 Ennius. Kerolum: & mundum: contexta monilia: uestem:
 Tullii of. Ordinatur: idq; mares hodie comitantur, aguntq;
 Pygmalio Vt sibi met placeant, sese mulieribus equant.
 de quo Nostri etenim iuuenes habitus gestant muliebres
 Ouidi^o. x. Illaq; uirgo uiri: nulla est discretio rerum.
 metha. Pygmalio effigiem fertur de marmore quondam
 Narcissus Fecisse: & proprium sibi ram coluisse laborem:
 de quo Perditus ut fuerit uecors in marmora uersus.
 Ouidi^o. iiii. Fonte super uitreo periit Narcissus amore:
 metha. Dum sua forma placet fatuo quam uidit in undis:
 puer. xiii. Stultorum numerus sic creuit: & impia turba.

De choreis & saltationibus.

Qui choreis gaudet aut saltibus immoderatis:
 Ut cuculam ducat stultior ipse manu:
 Ille deum offendit: perdit quoq; tempora frustra:
 Contrahit inde etiam plurima damna sibi.

Hos quo
 Qui ch
 Vcurrant
 Thyas
 Vt Druid
 Verice
 Ceu quon
 Turba

Hos quoq; non lanos fore dicimus: imo furētes:
 Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:
 Ut currant passim: ueluti furiosa uagatur
 Thyas: ubi erectus Thyrsus in arua uocat.
 Ut Druyde saltant pulsantes tympana galli:
 Vertice in idēo: cum furor urget eos.
 Ceu quondam Saliū feridos saliere per utres:
 Turba, Cybeleios sic agit illa choros.

Choree fatuitas

Nil placet
 in tora sa,
 pientibus
 usq; cho,
 rea Quod
 iuuat, aut
 proffit: cō,
 deceat ue
 bonos.
 In circuitu
 impiū am,
 bulant.

Exo. xxxii
 Psal. xi.
 Orgia bac
 chi.
 Druide de
 qb⁹ Iulius
 ces. i com.
 Salli de q,
 bus Virg.
 ii. geor.

Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
 Efficitis: quæ merx digna labore tamen?
 Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:
 Principii causas cōmemoro esse malas.

Exo. xxxii In statua uirulum dēmon cum poneret aureum:
 i. corin. x. Contemptum faceret impius, atq; deo:
 uide nota Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:
 glo. in cle. Luderet inq; chorum turba proterua: iuber.
 i. d. cel. mis. Illecebrę tales pariunt incōmoda multa:
 in cle. attē Ad uitium prębent semina multa frequens.
 dentes de Concurrunt illic pomposa superbia: luxus:
 sta. rel. de Et petulans saltus: & furiosa uenus.
 ui. & hon. Nam uenus in primis, choreis solatur in illis:
 cler. cū de, Hanc sequitur pedibus turba peculca citis.
 corem. Ludus in orbe quidē est nullus dānosior isto:
 Prouer. ii. Contaminat stimulis pectora casta suis.
 Ludus & iste quidem: non pax, sed pugna uidetur
 Clamando currunt, uociferantq; nimis.
 Quis locus immunis: quem non uesania talis
 Contaminat: templi uix loca tuta manent.
 Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella:
 Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:
 In girum saltant pedibus: ducrantq; choreas:
 Atq; in compositis motibus usq; ruunt.
 Virgi. ii. Rusticus in circo teneram cum flectit amicam:
 geor. Non sitis hunc tota nocte, die ue premit.
 Iudith. ii.

De nocturnis ioculatoribus.

Qui cythara, aut aliis ludis de noctę uagatur:
 Ante domum stultę cantando pulsat amicę
 A dulciq; mouet lucrantia membra sopore:
 Hunc fatuum oblectat, moriatur frigore noctis.

lam fatyr
 Mouiff
 Sed mihi p
 Stultor
 Dum moll
 Dum re
 Ebria tur
 Occup

Iam satyrę finem posuiffem pene:ratemq;
 Mouiffem ad portum:çelſaq; uela fimul:
 Sed mihi propoſitum rapiunt nunc turba, cohorteq;
 Stultorum:uigili qui modo nocte uolant.
 Dum mollem capiunt animantia cuncta ſoporem:
 Dum requies animis corporib; datur:
 Ebría turba uías, uicos, ſtrata, atq; plateas
 Occupat:& clamat:ſtultaq; uerba canit.

Nocte lu/
 dere in pla/
 teis.

Quoꝝ ſunt in
 tenebris opa:
 & dicunt quis
 uidet nos? &
 q̄s nouit nos?
 Inſanię plenas,
 uigiliás hñtes
 neq; uirã neq;
 nup cras mun
 das iam custo
 diunt. Stultus
 per plateas no
 cturno tẽpore
 currit Carmen
 & exclusus
 flebile cantat
 amans.

Eſaie. xxix.
 Sapien. xiiii.

Iob. xxxiiii.

puer. Vii.

- Nocturni lemures frigiis de fontibus orti:
 Hos homines turbant: eumenidumq; cohors.
 Hi cytharas feriunt: hi dulcia barbita tangunt:
 Hi fidibus ludunt: limariaq; lyra.
 Ouidius Antè domum cantus charè modulantur amicè:
 in arte. Et stantes ululant: cantica stultra canunt.
 Lucè. V. Non abeunt: donec fundatur urina matellis:
 In caput aut donec saxa, uel olla uolat.
 Quinetiam hęc peragunt hyberno tempore stulti:
 Cum glacie & niuisbus cãdida tecta rigent.
 Sap. xvii. Omale prudentes: quid uana hęc gaudia noctis
 Iohan. xi. Delectant: quid uos currere nocte iuuat:
 Nec solum iuuenes: humili de plebe creati:
 Cantando tacite lubrica noctis agunt.
 Hoc pceres faciunt: clerus, monachi, atq; sacerdos:
 Ad ludum hos omnes fistula stultra uocat.
 Hic latrat: ille boat: balatum ructitat alter:
 Toruius exclamans: plus sibi laudis habet.
 Hac etiam in turba reperitur sepe maritus:
 Qui solet in fatuo ducere fune chorum.
 Vxoremq; suam uiduo in lodice cubantem
 Deserit: & causam dat sibi sepe mali.
 Iuuenalis. Dum cuculam pascit uir foemina sepe nouellani
 Currucam admittens: oua aliena cubat.
 Ad ephè. Vos igitur moneo facitis qui talia: uestras
 iii. Obseruare fores: seu remanete domi.
 b thess. iiii.

De mendicis & eorū uanitatibus.
 En metui ne me stultè defectio secte
 Afficeret: numerus nec satis usq; foret:
 Sed mendicorum turbas scrutatus ubiq;
 Inueni paucos (credite) ubiq; bonos.

Iner mendic
 De quorū
 Sep lures nu
 Hoc studiu
 Clericus: & m
 Mendici ex
 Paupertatis o
 Ast opibus

Inter mendicos fatuorum est magna caterua:
 De quorū ritu nostra camēna refert.
 Se plures nutrire uolunt: natoſq; tenellos:
 Hoc ſtudium multis: hec quoq; uita placet.
 Clericus: & monachus rerum qui ſeruat aceruum:
 Mendici exercet atramen officium:
 Paupertatis onus tales plerumq; queruntur:
 Aſt opibus pleni, diuitiūq; rogent.

Mendican- tes improbi.

Tot mendico-
 rū cernis frau-
 deſq; dolofq;. ut merito hos
 faruis grandi-
 bus accumulē
 Vtili⁹ eſuriēti
 panis tollitur
 ſi de cibo secu-
 rus iuſticiā ne-
 gligat q̄ eſuriē-
 ti panis frāga-
 ut iuſticię ſe-
 ductus acqui-
 eſcat.

C. de mendi-
 uali. li. xi.
 V. q. V. nō oīs
 lxxxvi. di. c.
 paſce.
 glo. ſup math.
 c. auaricie. de
 preben.
 rouer. xiii

Folio

- Luce. xi. Vsu oportuno est elemosina sacra statuta:
 Thobie Vtq; inopi solum, pauperibusq; detur.
 iiii. & xii. Hanc dedit oipotens homini ut releuamen egeno
 Eccle. iiii. Effet: sed tamen hanc plebs uitiosa rapit.
 Psal. xl. Non prior in claustro: non abbas: presbiter atq;
 Danie. iiii. Censibus in propriis cor satiare queunt.
 Plus cupiūt: faccos, capsasq; inferre per urbes
 Mādant: hisq; domus, limina cūcta premunt.
 Eccle. vii. Per plateas currunt mendici: perq; tabernas:
 Nullus ab his uacuu nunc locus esse potest.
 de pe. & re Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscūt:
 c. cū ex eo. Et questum faciunt per loca cuncta suu.
 Spirituum uendunt pennas sepe ethereorum.
 Vanaq; nō nunq; corpora, & ossa ferunt.
 Eccle. xix. Sunt alii qui cum ualidi sint corpore & annis:
 l. una. C. d. Mendicant tamen: & crimina grandia agunt.
 médi. uali. Fraude sua pueris effringūt membra parentes
 Vt morbos ululēt: uulnera grata fleant:
 Et stipem precibus poscant: manibusq; quadrātem
 uide librū Quas fraudes melius theutona scripra notāt.
 stultorū in Mendicant multi iuuenes ualidi atq; potētes:
 ligua theu Causa est: q; labor his atq; opus omne graue est
 toica lati⁹ His quia plus placuit alienis uiuere rebus:
 Pauperratis & hinc pondera grata gerunt.
 xlii. di. qef, Si mendicorum pergam memorare prophanos
 cam⁹ i glo. Ritus: & mores: pagina deficiet.

De iracundis mulieribus.

Sunt pleriq; mares, asinos equitare frequēter
 Qui cuperent: si non foemina prima forer.
 Sed quia precipitem mulier contorquet asellum:
 Foemineo hinc generi pareat usq; pecus.

Foemineum
 Nunc por
 Sinatura neg
 Foemina n
 Cōmendare b
 Sed prauas
 Ad quod secu
 Nulla q n

Foemineum laudare genus mea carmina uellent
 Nunc potius: sed me causa maligna mouer:
 Si natura negat: facit indignatio uersum:
 Foemina me patitur praua filere nihil.
 Cómendare bonas mulieres semper amabo
 Sed prauas uersu dila cerare decet.
 Ad quod securum facit, & díctare paratum:
 Nulla q̄ hanc satyram foemina docta leger.

Ira mu/ liebriſ.

Mulierē bonā
 quis inueniet
 procul de uli
 mis finib⁹ pre
 cium eius. Me
 lius est hītare
 in terra dſerta
 q̄ cum muliere
 rixosa & iractū
 da. Cómorari
 leoni & draco
 ni placebit pl⁹
 q̄ habitare cū
 muliere neq̄.
 Breuis omnis
 malicia super
 maliciā mulie
 ris. Et non est
 ira super iram
 mulieris.

prouer. xxi.
 Eccle. xxv.
 Prouer. xxi.

- Cornelia.** Gracchorum mater leget hos Cornelia nunq̄
 Versiculos: mulier nulla diserta leget.
 Propterea audaci depromam carmina uultu
 Laudabo iustas: dilaniabo malas.
- Eccle. xix.** Foemina quę sophię iucundo lacte fouetur:
 Et quam delectat cum probitate decor:
 Non facile ad crimen puridum: moresq; pudendos
 Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas.
- Eccle. xxvi** Foemina iusta quidem mulcet plerūq; maritum
 Iratum: placat seuitiamq; uiri.
- Hester V.** Rex quondam Assuerus: mandauerat ense necādos
 Hebręos cunctos, & iugulare uiros:
 Abigayl Hester sed uerbis placabat pectora regis:
 Iratum blanda molliit atq; prece.
- i. reg. xxv** Rex pius a Nabal spretus: leuiter ab una
 Abigayl: gladium continuitq; manum.
- Eccle. xl.** Consilium dat casta bonum. dat foemina mores
 Ingenuos. mala secl non pia uota parit.
- puer. vi.** Consilio Salomon mulierum infectus iniquo:
 Ut coleret falsos in sua damna, deos.
- Salomon** Linguulata est mulier: semper profundere uoces:
 Verba dira cupit: & sine fine loqui.
- iii. Reg. xi.** Pieris innumeros pullos eduxerat olim:
 Longius emisit semina pica loquax.
- Ecc. xlvii** Erue diue pater, rex coeli & conditor orbis:
 A nequam & praua nos muliere precor.
- puer. ix.** Est picis similis mulierum garrula turba
 Quę garrit: queritur, eiulat atq; furit.
- & xxv.** Foemina quę semper nocturnis litigat horis:
 Et pacem in straro non sinit esse thoro
- Eccle. xxv.** Murmurat: & tacitos blacrit malefana susurros:
 Atq; molesta uiro litigat illa nimis.
- V. metha.** Foemina sepe etenim uersuta est atq; maligna
- prouer. ii.**
- Eccle. vii.**
- Eccle. xiii.**
- puer. vii.**
- iuue. vi. sa**
- Eccle. xxvi**
- Prouer. ii.**
- & v.**

Vr sibime
 Nec poterit
 Nec uultu p
 Sepe cadit iu
 Vxor is ten
 Amphion res
 Vxor is Ni
 Sifas usq; loq
 Monstrat
 Nulla adeo i
 Quantum
 Foemina du
 Seuitiam
 Seuior hyrc
 Dum caru
 Exemplum pr
 Natos trun
 Exemplumq;
 Quę tener
 q; nisi perdo
 Crimina:
 Vellem qua
 Foemina
 Cor mulieris
 Felle tum
 Nil maner in
 Perturbant
 Et foedant th
 Has uerat
 Fida comes n
 Grande sup
 Equacuat lo cu
 Centus: atq;

Vt sibi met prudens, imperet usq; uiro:
 Nec poterit tolerare boni documenta mariti:
 Nec uult pacifici uota tenere uiri.
 Sæpe cadit iustus metuenda in damna maritus:
 Vxoris temere quæ sibi lingua parit.
 Amphion testis: Thebanæ conditor arcis:
 Vxoris Niobes crimina morte luit.
 Si fas usq; loqui foret his: Calphurnia nudum
 Monstraret clunem: & posteriora uiris.
 Nulla adeo in terris animantia, siue creata:
 Quantum foemineum concitat ira genus.
 Foemina dum insanit malefido agitata furore
 Sequitiam superat: dira læna: tuam:
 Seuior hyrcana est hæc foemina tygride: raptos
 Dum catulos sequitur: foemina seuia magis.
 Exemplum præbet nobis irata Medea:
 Natos truncauit quæ furibunda suos.
 Exemplumq; dabit nobis simul impia Progne:
 Quæ teneri nati membra necata coquit.
 Quod nisi perdoctus Iuuenalis cuncta referret
 Crimina: quæ mulier fingere sæpe solet:
 Vellem quandoquidem ritus memorare uetustos
 Foemineæ generis: & recitare dolos.
 Cor mulieris enim: cunctis spinosius herbis:
 Felle tumet semper: pectora bile dolent.
 Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
 Perturbant mores: foedera, iura, fidem:
 Et foedant thalamum sacrum: nec pronuba Iuno
 Has uerat in uetite crimina legis agunt.
 Fida comes nulli mulier uult esse marito:
 Grande supercilium foemina praua gerit.
 Euacuat oculus nūmis: & conterit omnes
 Census: atq; domus pensitat acta nihil.

l. i

Eccle. xix.
& xx V.

Eccle. vii.

Amphion
Ouidius
vi. meth.
Calphur-
nia. in. l. ff.
de postu.
Eccle. xx V.

Medea de
q̄ Seneca
in medea.
progne de
q̄ Ouidius
vi. meth.

Eccle. vii.

Eccle. xx V.
puer. ix.
Eccle. xlii

Iuuenalis.

Folio

puer. xxx. Sunt tria sollicitant quę terram, quę mare: quartum
 Quod nec terra potest: nec maria ulla pati:
 Seruus qui factus dominus, magnusq; patronus:
 Tum fatuus totiens ebrius atq; satur:
 De infuriosa quidem mulier: precordia cuius
 Liuor edax semper: iraq; seua rapit.
 Quartum quod superat cuncta hec/ ancilla superba:
 Iuuenalis. Heres quę domine sit cito facta sue.
 Agrippia At modo de tali cupio muliere filere:
 Pontia. Prebet quę poclis dira uenena uiro.
 Danaides Qualis Agrippina: aut uesanę Pontia mentis:
 Clytimne Quales & satyri pagina docta notat.
 stra. Belides occurso terrent modo corda uirorum.
 Lucretia Seua Clytimnestra: & foemina quęq; mala.
 Thais Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis:
 Portia Thais habet partes perfida in orbe suas:
 Cath. Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:
 Sabina. Nec multis nubit casta Sabina uiris.
 puer. xii. Foelix qui poterit mulierem ad uora tenere
 Eccl. xx V. Usq; sua: & castum continuare thorum.
 & xx Vi.

De potentia fatuitatis.

Stultitia extendit castra & tentoria passim:
 Et secum totus militat orbis iners:
 Precipue stulti, quos magna potentia uectat:
 Et qui diuitiis, presidiisq; ualent.

Sapien. V. Cum tibi nemo ausit prauos ostendere mores:
 pue. x Vii. Esse scitus qui contendis stultissime diues:
 & xxiiii. Hinc cęco incedens in tramite turpius erras.
 Ecclesia. Vis sapiens cunctis reputari & ditier/ horis:
 xxxiiii. Tu licet inscitie plenos effuderis orsus.

O quotiens
 Se laudar: fa
 Plurima: cū
 Laus proprie
 Fortunata m
 Omatur: que
 Tempora pa
 Singula non

O quotiens cum nemo uelit preponere stultum
 Se laudat: fatuusq; refert mauortia gesta
 Plurima: cū male sana tamen, quę prodit ab ore est:
 Laus proprio: ascribit solus sibi fortia stultus.
 Fortunata nimis tellus quę principe diuo
 Ornatur: quem uix superet uel magnus Vlysses:
 Tempora partitur prudens: cum tempore uersat
 Singula. non illum nūmus: non munera captant.

h.ii

Potentia fatuitatis.

Omnibus i ter
 ris tener insipi
 entia scepra.
 Illius & sequit
 regia rurba pe
 des. Rapinas
 meditat mens
 eorum: & frau
 des labia eorū
 loquuntur. Ic
 circo lapsi i die
 angustię minu
 ctur fortitudo
 eorū. & lucer,
 na impiorū ex
 tinguetur.

Psal. ix.
 Prouer. xxvii
 Ecclesi. x. v.
 xxii. q. ii. pri.
 Iob. xxxvii.
 prouer. xx.
 Ecclesia. x.
 Sapien. Vi.

quartum
 pari:
 tronus:

ius

superba:

itis:

rum.

mala.

s:

s:

ioni:

ere

um.

ffim:

ccat:

ores:

as:

is:

- Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regna.
 Ecclesi. V. Ve terre cuius rex est puer: illius atq;
 & .x. Consulibus tuceta placent. nocturna q; uina.
 puer. xxx. Hic etenim imperium regnū quoq; dissipat omne.
 Sapien. xi. Stultus in arce sedens palpatus munere spurco
 Ecclesi. x. Inuertit leges: confessus, rostra, uirosq;
 Alter amicitiam: prefert: infontia damnat:
 Sapiē. Vi. Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande.
 & .xii. Aequo deberent libramine iura foueri:
 Danie. xiii Sed uereor sint pseudo senes quos casta Susanna
 ii. Mac. iiii. Allicit: Andronici pro quo perimatur Onyas.
 iii. Re. xx. Vota etiam Benedab fregit dum munera uidit.
 i. mach. xii Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit.
 Iugurtha. Sic Romam quondam tetigit clamando Iugurtha
 de quo Urbem uenalem cum diceret: & perituram
 Salustius. Munere: si diues emere illam temptet iniquus.
 Oui. de ar. Munera crede mihi placant hominesq; deosq;
 Horatius Omne genus nūmum ueneratur: pectore uincit
 in epif. Fortia: inaccessum linquit nihil: omnia uastat.
 Ecclesi. x. Quo sibi concumulet numerū ingentemq; cateruā
 Eccl. x. Stultitia: & regnet cuncto & dominetur in orbe.

De cura astrologiē.

- Est fatuus siquidem, uanusq; incredulus atq;
 Ex astris cupiens nosse futura poli:
 Rusticus & quiuis indoctus: certat haberi
 Astrologus: fatuas fingit ephimeridas.
 xxvi. q. V Astrologus etiam decet huc arcessere uanos:
 non liceat christia. & p totū. & Atq; mathematicos, ariolosq; simul:
 xxvi. qst. Huc ades astronōe, atq; planetista, augur, aruspex
 Vii. nō ob feruetis. & Sortilege, & quisquis sydera sola colis.
 c. se.

Singula facta
 Exponis u
 Sultorum in
 Conatur:
 Astrorum cura
 Omne quo
 Archanas reru
 Spectant: &

Singula facta hominum parua atq; minuta recensēs
Exponis uano sydera iudicio.

Stultorum in numero plures nunc scire futura

Conantur: rebus peruigilantq; malis:

Astrorum cura est illis: & sydera spectant:

Omne quod ostendunt astra referre uolunt.

Archanas rerum causas: elementa, planetas:

Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.

l.iii

Astrologie vanitas.

Futura presci-
re soli⁹ dei est:
qui in sui cōtē
platiōe etiā an-
gelis illa p̄scire
facit. Nō liceat
igī xp̄ianis te-
nere traditiōes
gētilium & ob-
seruare & cole-
re elemētū aut
lunę: aut stella-
rū cursus: aut
inanē signorū
fallaciam. p̄ do-
mo faciēda uel
p̄pter segetes
uē arbores plā-
tādas uel cōiū-
gia sociāda.

Ad Gall.iiii.
xxvi.q.vii.qs
existimaret.

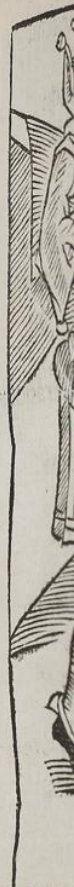
xxvi.q.ii.ipsos

Exo.xii.

- Planetiste **Errorem hic lunę uarium: solisq; labores:**
Astrorum motus: inspicit atq; uices.
- Saturnus **Hic docet immitis quid sydus triste minetur**
 Mars **Saturni: quid Mars significare uelit.**
- Venus **Hic aperit quo læta Venus se proferat astro:**
 Mercuri⁹ **Arhlanrisq; nepos: Iupiter atq; pius.**
- Iupiter **Saturno genitos ad furta & probra recensent:**
Quos tamen atq; bonos reddere fata queunt.
Et natos Martis referunt ad tristia bella:
- Ad titū. ii. **Quos pace interdum cernimus usq; frui.**
 Ptolome⁹ **Iuste age: nec dubita, sapiens dominabitur astris**
- Ad Ro. xi. **In manibus summi stant elementa dei**
 Ecclesia. i. **Iudicium siquidem & mentem uis scire tonantis**
 psal. xxxv **Stulte mathematice o: te furor unde rapit?**
 de pe. dif. **Tu facis: omnipotens tanq; sua fata reuelat**
 iiii. i. domo **Mortali cuiuis: iudiciumq; poli.**
- Ad ephe. i **Omnia linquamus supero: qui cuncta creauit**
 Ad Rom. **Qui nutu, coelum, & sydera clara regit.**
- Viii. **Astra quid aduersi possunt protendere: si nos**
 xxvi. q. v **Defendit: cuius gloria summa, deus.**
 non licet. **Quicquid ephimerides referunt: p inane laborant**
 xxvi. q. iiii. **Nil genesis: sortes, nil quoq; fata ualent.**
 admoneāt

De geographica regionū inquisitione.
Qui coelum & terram: latum metitur & orbem:
Climata describit: & memorat populos:
Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat.
Nil bonitatis habent hæc monumenta quidem:

- Plini⁹. li. ii. **Non satis est sapiens: non est ratione politus:**
 circa prin. **Sed nostra in naui carbasa plena trahat:**
Qui latera immensi mundi metitur, & orbis
Climita: stat fatua circinus inq; manu:

Nosse cup
 Huma
 Nunc orb
 Penlan
 Noscere co
 Quas c
 Stultus h
 Et que

Nosse cupit cunctas regiones & loca cuncta:
 Humano siquidem, cognita non generi:
 Nunc orbis lati metas: longosq; reflexus:
 Pensantur: fatuos sedula cura mouer:
 Noscere conantur gentes quas spectet Eous:
 Quas calor australis: occiduusq; tepor.
 Stultus hyperboreum mēsuram flectit ad axem:
 Et querit populos hac regione feros.

l. iiii

Mathemati- ce super/ stitio.

Stultior ille q,
 dē qui mēsurā
 undiq; terre
 Metitur: nec se
 nec sua scire ua-
 let. Furor ē: p/
 fecto furor e-
 gredi mundū:
 & tanq̄ iterna
 ei' cūcta iā sint
 nota: ita scruta-
 ri extera. Qua
 si uero mēsurā
 illius rei possit
 agere, q̄ sui ne-
 sciat: aut hoies
 possint uidere
 q̄ mundus ipse
 non capiat

xxvi. q. iiii. c.
 igitur.
 esa. xl. et. xlviii
 Ecclesi. iiii.
 ii. Corin. x.

Abacuc. iiii.

Mensuratq; urfam digitis quandoq; minorem:
 Quo populos tali sub regione notet.
 Europe atq; Asię spatium collustrat utruq;
 Grecos, Aeolios, Cappadocas, Cylices:
 Et Libyę gentes rutilo sub sole iacentes:
 Athlantem, & Calpen: Herculis atq; fretum:
 Semoram Thylen: querit uel in orbe Brytannos
 Extremo: & radio Theutona claustra notat
 Nosseq; uult tumido positas in gurgite gentes.
 Et causas refluui succiduiq; maris.

Strabo Pręstita cosmographi lustrat documęta Strabonis
 Intractum toto nil finit orbe quidem.

Eccle. vii. Quid geometer enim tantas in pectore curas
 Concipis: in cassum circulus ista terit.

Plinius Plinius errauit: quamuis spectabilis auctor:
 Prolomeus errores uarios & Prolomeus habet.

Sapient. iii. In uanum siquidem multorum corda laborant:

Hier. ii. Rebus in incertis quos ita sudor agit.

Ezech. xiii. Antea quę fuerat priscis incognita tellus:

Ecc. xxxiiii. Exposita est oculis & manifesta patet.

Ferdinandus Hispaniarum rex. Hesperię occidentis rex Ferdinandus: in alto
 Aequore nunc gentes repperit innumeras.

De eo qui non uult esse fatuus.

Marsia cum docto certauit Apolline: uictus

Amisit palmam: perdidit atq; cutem:

Attamen in manibus pendebat fistula stulti:

Et fatuus mansit Marsia ut ante fuit.

puerbio.

xx vii. &

x vii.

Oui. vi

merth.

oui. vi. fas

Iuuenalis.

Quilibet hanc fatuus naturam continet in se

In solita uite proprietate manens:

Rideri q; non sentit se: illudier atq;

Marsia propterea decoriatus eras.

Nam phoebu
 Ad pugnan
 Huius ad exer
 Stultorum m
 Vsfatuus quise
 Prudentem
 Nec tamen adu
 De se sic fieri

Nam phoebum cythara doctum irritauerat ille
 Ad pugnam: propter quam sine pelle facet.
 Huius ad exemplum: rantis obducta tenebris
 Stultorum mens est & ratione carens:
 Ut fatuus quisquis se tempore credat in omni
 Prudentem: sapiat cum tamen ipsa nihil:
 Nec tamen aduertit risus: hominumq; cachinnos
 De se sic fieri: nec uidet auriculas:

**Non velle
 stultitiam
 propriam re/
 cognoscere**

Si contuderis
 stultū i pila q̄si
 prifanas feriē,
 te desup pilo:
 nō auferet ab
 eo stultitia ei?
 Plus proficit
 correctio apd
 prudentem: q̄
 centum plage
 apd stultū. Ex
 pedit magis
 urse occurre,
 re raptis feti-
 bus: q̄ fatuo
 cōfideri sibi in
 stultitia sua.

Eccle. li.
 puer. xxvi.

Eccle. xx.
 Sapien. liiii.

Folio

- Eccle. xix.** Seria cuncta putat, cum risu illuditur ipse:
 Queq; audire cupit: credit & illa libens.
 Tibia dependet solitis innexa lacertis:
 Stultitię signum prebet ubiq; suę.
- oui. i. trist.** Si quis opes multas locupletis possidet arca:
puer. xix. Thesauros magnos & tenet in cumulo:
 Hunc plures uigili cursu sectantur amici:
 Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas:
- Luce. xv.** Et spoliant stultum iuuenem: uacuq; relinquunt.
 Prodigus his sociis heu bona cuncta terit.
- Tullius de** Amplius & uacua dum nil seruauit in arca:
amicitia. Nec res occulto sensit abire dolo:
 Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis:
 Et refugit fatuum perfida turba procul:
 Acclamat superos: & tristia uerba profundit:
 Penituit tandem: at sera querela nimis.
- I. ius alimē** Qui res tam multas uno consumit in anno
tor. ff. ubi Ad cursum uite quod satis usq; foret:
pup. edu. Est fatuus: uafris, res compartitur: at illi
deb. Plus nummum querunt q̄ uel amicitiam.
pu. xx. Viii Ex quo paupertas: contēptus, risus, egestas:
 Proueniunt: stultus & sine honore sedet.

De nō intelligētib; ludos.

- Qui uult cum pueris, & stultis ludere: debet
 Illorum lusus & tolerare iocos:
 Ad clauum ne sit nauis reuocandus: & alta
 Vela trahens: malum frangat, & inde ratem.
- Math. Vii** Ludere cum fatuo qui uult: tolerare nec ipsum
i. di. i. prin. Cogitat: ad fatuos cōnumerandus erit.
 Cum puero siquidem qui uult contendere: stultus
 Si non ipsius ludicra ferre potest.

Stultus & hic
 Ebrus: ob
 Qui uult cum
 Alternis ui
 Venari qui uul
 Secerur can
 Quisquis forte
 Erigar ille si

Stultus & hic pariter mouet ad cōuitia risum:
 Ebrius: obtusus, dicitur atq; puer:
 Qui uult cum pueris & stultis sepe iocari:
 Alternis uicibus ludicra uerba ferat.
 Venari qui uult: opus est ut retia ponat:
 Secretetur canibus: cumq; labore feras.
 Quisquis sorte globo cupiat subuerrere stantes:
 Erigat ille simul mox quoq; pyramides.

**Iocum nō
intelligere.**

Ludere cū fa-
 tuis q uult pu-
 eris ue beigne
 Illorū toleret
 uerbera uerba
 iocos. A facie
 uerbi parturit
 fatu⁹ tanq̄ ge-
 mitus partus
 infantis. Sagit-
 ta infixā femo-
 ri canis: sic uer-
 bum in corde
 stulti. Ludus
 aut noxius in
 culpa est.

prouer. xxvi.

Ecclesi. i.

- Ecclē. xix. Pro uerbo uerbum: pro lusu ludicra dantur:
 p̄l. xxxvii. Stultus qui poterit non ita ferre uices.
 Ad Ro. ii. Intolerabilius tamen est, & semper iniquum:
 i. ad Theſ. Pro pietate bona reddere forte malum.
 ſalo. V. Hęc fatuos natura manet, q̄ rarius uſq̄
 i. Petri. iiii. Condignas referunt pro bonitate uices.
 puer. xiii. Verſari ſapiens uir cum prudentibus optat:
 Ecclē. xiii. Cum fatuo ſtolidus querit habere locum.
 & xxviii. q̄ fatuus tolerat nullum: ſua ſola putanda eſt
 pu. xxvii. Ambitio: cunctos nam regere ipſe cupit.
 c. q̄ p̄ ābi. Eſt dolor in ſtolido uehemens: ſi preſider illi
 de elec. li. Prudens. ſe merituum nam putat eſſe uirum.
 Vi. In ſumma noſtram poteris ſic carpere mentem:
 Inſipiens ſolus ſceptra tenere petit.
 Lucant̄s. Non uult ferre parem: maiorem ferre recuſat.
 in primo Cuncta ſibi in terris inferiora putat.
 Heſter. iiii. Gaudia non Aman maleſantis tanta putabat
 q̄ cuncti colerent omnia iuſſa uiri:
 Quātus erat dolor huic, q̄ Mardocheus apella:
 Non caput atq; genu ſiectere uellet ei.
 Eccleſiaſt. Qui ſapiens igitur dici cupit atq; probatus:
 viii. & xx. Inſanos fugiat, inſipidosq; uiros.
 & xxii.

Malefacere & non expectare.

Ille quidem celerem contorquet in ethera pilam:
 Nec ſpectat lapſam quo cita pila cadit:
 Qui facit infeſtos multos ſibi: reddit & hoſtes:
 Nec lapſus ſpectat conſimileſq; uices.

- Math. vii
 In phe. de
 cre. in c. di
 lecti d̄ ma.
 & obe. ii.
 q. vi. qui
 ſe ſcit.
- Inſulſos etiam fatuos reueram qui ledere multos
 Percipiunt: ledi non tamen uſq; putant.
 Inſanum penitus fateor: qui crimina iactat
 In faciem alterius: conſpuit atq; caput.

Nec tamen h
 Nec uice co
 Quid ſis factu
 Conuenit: h
 In ſaccum qui u
 Maxilli pari
 Fecerat ut cha
 In quo mug

Multos ledere.

Heus oīz rerū
uicissitudo.
Quod tibi uīs
fieri: mihi fac.
quod nō tibi:
noli. Sic potes
ī terris uiuere
iure poli. Ab
alio expectes:
alteri qđ fece/
ris. A quo pro
cedit fraus, se/
pe reuerberet
ipsum.

Nec tamen hęc rursus fieri pateretur ab illo:
Nec uice consimili: pertolerare iocum.
Quid sis facturus bene p̄meditarier ante
Conuenit: haud facias: quod tolerare neges.
In saccum qui uult alios detrudere: sumat:
Maxilli pariter plagam aliquando sui.
Fecerat ut thaurum infoelix ex gre perillus:
In quo mugitus çderet ore nocens:

Sapien. x. Viii.

Eccle. xxxiii.
& xxxv.
Perill^o de quo
Ouidius. i. de
arte.

- Imbuat at primus uaccam quam fecerat ipse:
Criminis atq; sui p̄mnia iusta tulit.
- Math. VII Quod tibi nō fieri cupias o stulte prophane:
Ne facias aliis. ne malefacta feras.
- Psal. VII. Sēpe facit foueam fatuus, nocuumq; foramen
pue. xx Vi In damnū alterius: quo tamen ipse perit.
- Ecclesiast. Nempe crucem quondam fecit maledictior Aman:
xx VII. Qua Mardochei frangeret ille gulam:
- hester. VII In caput illa suum sed crux descēdit: & in qua
Suspensus, laqueo deperit ille suo.
- pue. x VII. Conueniet cunctis bene te confidere: sed tu
Eccle. VII. Prouideas fraudes: p̄caueasq; dolos:
Qui bene confidunt sēpe experiuntur amarum
Virus: nam quis scit in cute quanta fides?
- Eccle. ix. Non cōiua homini nequā, cui liuida corda
pue. xxiii Sunt: & secretum pectoris exitium.
Ede ait hīc hospes. nūc fercula sumito nostra:
Iam bibe: de cēnā ut possis abire satur:
Attamen aduersus te uirus, corde sinistro
Portat: liuentes aufuge docte uiros.
- Eccle. xiiii Sēpius arridet te risu forte iocoso:
Qui cuperet mentem dilaniare tuam.

De improuidentia futuri.

Quisquis in estatis foecūdo tempore: messeni
Negligit: & fructus: nec bona grana legit:
Cogitur hyberno, sub sole carere cupitis:
Vrsorum & digitos suggere more suos.

- lxxxiii. dis- Stultam p̄terea reputo qui deside uita
nihil. Viuit: & in pigro pectore torpor inest.
- Seneca. Quis non castiget fatuum hunc: qui tempore nullo
pue. Vi. Dispensat uitę cōmoda recta suę?

Non aptare p
Inceptor it
Hic nihil acqu
Omnia dilap
Est adeo demer
Rebus oport
Prouidet atq
Atq; famas

Non aptare potest animum ad quęcūq; futura:
 Inceptor stolidus: nec sua facta notat.
 Hic nihil acquirit rerum pro corporis usu:
 Omnia dilapidat: nil retinere solet.
 Est adeo demens: proprios nil cernit ad usus:
 Rebus oportunitis inuigilatq; nihil.
 Prouider atq; nihil stultus: nisi cogat egestas:
 Atq; fames stimulet: torqueat atq; sitis.

Pigricie fatuitas.

Vade ad for-
 micā o piger,
 & cōsidera ui-
 as ei⁹: & disce
 sapientiā: que
 parat in estate
 cibū sibi: & cō-
 gregat i messe
 qđ comedit.
 Formicę pp̄s
 infirmus q pre-
 paret in messe
 cibū suū. Ois
 at piger semp
 i egestate est.

Deutro. xxxii.

Eccle. xxvi.

prouer. xix.

Folio

- Temporis haud fatuus meditatatur fata futuri:
 Praesentes tantum respicit ille dies.
- puer. xiii. De naso ad fauces: hominis meditatio stulti
 Vergitur: ulterius mens sua uana tepet.
 Hunc puto prudentem: uersat quem cura futuri
- Eccl. lii. & Vnde habeant pueri forte alimenta sui:
 xxx viii. Querit & estatis calide sub tempore: fructus
 puer. xx. Ad uitam ut possit comoda habere suis.
 Sapie. x v. Ast illum penitus fateor ratione carentem:
 Ad res qui nunq̄ prouida corda gerit.
- puer. vi. Dormitat fatuus stratus sub sole calenti.
 & xxiiii. Qui nihil acquirit sed bona parua uorat.
- puer. xxi. Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet:
 Non habet ut stomachum quit sariare suum:
- puer. xx vi Et uitam miseram brumali tempore ducit.
 Mat. xx v. Qui tempestiuas non cumulauit opes.
 Eccl. xxii Qui non colligit fenum: cum Iulius ardet:
 Nec sibi quesiuit emolumenta domus:
- puer. xxii. Frigeat in bruma gelida: queratq̄ per urbem:
 Fasciculos foeni: stramina nuda terat.
- Iuuenalis. Exemplum magni prebet formica laboris:
 puer. vi. Colligit & seruat, tempore queq̄ suo.

De litigantibus in iudicio.

Litibus & rixis qui delectatur: & omni
 Tempore contendit: iudiciumq̄ perit:
 Est fatuus uehemens: nempe excecere laborat:
 Iusticiam: & legum contaminare fidem.

- i. corin. vi Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:
 puer. iiii. Quos agitant mestri iurgia uana fori:
 Eccl. viii Turba quide est ingens stultorum: copia pregnans:
 ad Titu. iiii Horum, qui litis iudiciumq̄ petunt.

Pro causa exi
 Contendu
 Iuditi amfrac
 Ergauden
 Tardo etiam st
 Conantur, lo
 Scilicet ut nocu
 Iustine lege

Pro causa exigua: minima pro re uel inani:
 Contendunt stulti: concipiuntque dolos:
 Iudicii anfractus fatuo queruntur ab omni
 Et gaudent lites que sine fine gerant.
 Tardo etiam strepitu, plures ambagibus uti
 Conantur, longis iudiciumque trahunt.
 Scilicet ut nocui fugiant decreta, sacrarum
 Iustitiamque: leges aufugiantque bonas.

li.

De rixosis.

Sicut coru⁹ fe,
 quitur cadaue
 ra: ita rixosus
 lites. Non con
 tendas aduer
 sus hoïem fru
 stra. cum ipse ti
 bi nihil mali fe
 cerit. Non iudi
 ces cōtra iudi
 cem. quoniã se
 cū dū qd iustū
 est iudicat.

ii. Thimo. ii.
 Math. V.
 puer. xvi.
 Esaie. lvi.
 Iacobi. iiii.

puer. xvii.

- Ecclesi. Vi Est qui se patitur banniri / in iusq; uocari:
 Hiere. ii. Excludiq; sacra stultus ab ecclesia:
 pue. xx Vi Nil tamen hæc curat: ius fraude laceffere tentat
 Iusticiam fuglens impietate sua:
 Ecclesia. Nec saltem id fatui meditantur: qui fora quærunr.
 xx Viii. Et lites uarias: iurgia uana mouent.
 Esa. l Viii. Inuidiam q; tunc incurrunt: quodq; dolosos
 Eccle. Viii Causidicos ditant: qui sibi dona petunt.
 Postq; te scribẽ calamus compinxit auarus:
 Ponit & in crasso codice uerba tua:
 Eccle. Viii Tu tamen insipiens tua cuncta impendere liti.
 pue. x Viii Et causę intendis quę loculum euacuet.
 puer. iiii. Corruptis nũmis: alio uel munere / iuris
 Custodes: melius ut tua causa sonet.
 Eccle. Vi. Pinguius & melius siquidem declamat / agitq;
 Causidicus: palpet quem tua larga manus:
 Sępe oratores spatiofo ex orbe uocamus.
 Quo prolongari iurgia nostra queant:
 Vtq; phaleratis uerbis diffundere causam
 Possint / & legum garrula uerba loqui.
 Eccle. xl. Causidico a tali iudex cito fallitur / is qui:
 puer. xxiii Iudicii sceptrum simplicitate regit.

De obscenis fatuis.

Colloquium prauum: & linguę lasciuia pudendę
 Verba: bonos mores contaminare solent:
 Inducuntq; malos ritus: uitamq; prophanis
 Gestibus: inuertunt ingeniumq; pium.

- Eccle. li. i.
 Esdre. Vi. Festa noui patris celebrant plures Grobiani:
 Math. V. Magna cohors uigili hunc sedulitate colit.
 i. cori. x V. Illius obscenis lustrantur ritibus arę:
 xx Viii. q. i. Non nisi pestiferos hic Grobianus amat.
 sepe.

Ad templum
 Et pariter
 Thura ferunt
 Sordidulis
 lampdor ex
 Spurcitiis
 En fatuus por
 Campanan

**De turpilo
quio stulto
rum.**

Coinquāt mo-
res bonos: fer-
mo malus. De
altitudine uen-
tris inferi: & a
lingua coinqui-
nata: a uerbo
médacii: & a re-
ge iniquo, libe-
ra nos domie.
Vemundo a
scandalo.

Ad templum mixtim currunt iuuenesq; senesq;
Et pariter mulier: uirgo, puella, puer:
Thura ferunt manibus: grobiani festa colentes
Sordidulis uerbis: rancidulisq; litant.
Iam pudor ex terris abiit: petulansq; remansit
Spurcicies: hominū qua perit usq; genus:
En fatuus porcum cenolum continet aure:
Campanam manibus concutit atq; suis.
l.ii.

Ezech. ix.
Ecclesi. xxix.
Iob. xxvii.

Oui. i. merh.
Psal. xi.

- Eccle.xx.** A porco trahitur fatuꝛ (mihī credite) n̄auis
puer.xi. Prora: per equoreum quē comitatur iter:
 Pondera ne puppis tumidis mergantur in undis
 Turbaꝛ stultorum: quam superesse sat est.
- Ecclesi. V.** Nam si non biberet uinum stultissima secta:
 Munera iam bacchi merce minuta forent.
- ii. Petri. ii.** Sus tamen innumeros porcellos parturit: inde
 Magna cohors hominū festa suina colit.
- ad eph. V.** Obsceni mores: & rurpia uerba: colendos
Psal. xl. Efficiunt homines: nil pudor ipse ualer.
 Turpibus ecce uiris primi nunc dantur honores:
- Hiere. ii.** Gloria prima datur foedilo quisq; uiris.
Esaie. xli. Iam porcus uiridem gestans in fronte coronam
 Admittit fatuos ad sua iura uiros.
- Ad Col. iii** Quidam sunt adeo obsceni, turpesq; relatu:
Ad Titū. i. In quorum saluunt uerba pudenda genis.
- Horestes.** Insanus quales si nunc spectaret Horestes:
puer. xii. Eheu clamaret: q̄ furiosa cohors.
- Eccle. xxxi** Illos delectant crapulę: tucetaq; crassa:
 Atq; cadus uini: uerbaq; mixta iocis.
- Eccē. xxxii** O grobīane tuas fatuus quicunq; per aras
esaię. lxvi Sacrificat: fatua hunc morte perire decet.

De status spiritualis abusu.

En statum multi, modo spiritalem
 Appetunt: primis iuuenes ab annis
 Penitet tandem fatuos: relicto
 Viuere mundo.

- Viii. q. l. in** Restat adhuc aliquid: qđ nostro carmine dignū est:
scriptis. & Quodq; locum in fatua puppe tenere solet.
c. moyses. Omnis homo pueros sacris modo deuouet aris:
 Visq; sacerdotem rustice habere tuum:

Non hoc prop
 Rite colat: p
 Verum ut sepo
 Duertit: ille
 Nil anime curat
 Sola placen
 Nil doctrina iu
 Sacra dei iu

**Omēs mo
do cupiūt
clericari.**

Quid romę fa
ciam: mētiri ne
scio mulos.
Qui uelequos
strigilant: pin
guia queq̃ fe
runt. Clerice q̃
nescis quid ius
& quid sit ho
nestū: Aprius
est ararrū q̃ sa
cer ordo tibi.

Non hoc proposito: supremi ut sacra tonantis
Rite colat: placeat aut sua uira deo:
Verum ut seposito uitam sudore quietam
Ducriter: illecebris inuigiletq̃ malis:
Nil anime curat fatuus, mentisq̃ salutem:
Sola placent rerum sordida lucra sibi.
Nil doctrina iuuat: funesta pecunia princeps
Sacra dei inuertit, sacrificosq̃ lares.

I iii.

xviii. dis. nos
autē. glo. i.
xxi. dis. cleros

xxiii. dis. his
igitur.
xii. q. i. quia.

Numa pom.

Ordo sacerdotum fatuo turbatur ab omni:

Labitur & passim religionis honos.

Non Numa presbyteros tales in templa sacrauit
Prisca: sed in cunctis integra uita fuit.

Pontificis culpa est: diuinos uendere honores:

xxxvi. dis.

Iam stultis solitum est, pestiferisq; uiris:

oportet.

Quis furor o miseri ad uos mystica sacra pphanos

xcv. dis. ecce.

Compellit: procul hinc tollite queso manus.

xcvi. dis. quis

Non status in terris nunc est damnosior illo:

dubitet.

O quali superos religione colunt:

xliiii. di. per to.

Quid fratres memoro subductis colla cucullis

Monachi!

Gestantes: misere o nunc facer ordo uales.

Augustinus.

Augustinus enim dederat confratribus olim

vii. q. i. nō aut.

Viuenti salubres cum pietate modos:

Moyfes

Hos monachi obseruant lasciu, more sinistro:

Deutro. xviii.

Augustine parum iam tua scripta ualent.

xxi. q. iii. hi qui

Non quales statuit pinguo tempore Mosses

& c. sacerdotū

Presbyteros: tales secula nostra uouent.

Prouer. xxi.

Indocti (fateor) nunc pingua uota sequuntur:

ii. petri. iii.

Ecclesiamq; sacram sordida turba regit.

glo. ii. q. vii.

Post sua fata tamen, quid sit rexisse uidebunt

non omnis.

Ecclesias: mores nec coluisse bonos.

xl. dis. c. fi.

De inani fastu & iactatione.

Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas

Bullas capimus: nostra hos uehet illa carina:

Gestarum rerum, falso pre conia fingunt:

Miliriam hic iactat: doctrinam iuris & alter.

xii. q. ii. glia epi

Feruida iam digito compescere labra uolebam:

xxi. q. i. omnis.

Et finem numeris ponere forte meis:

puer. xxviii.

Turba tamen stolidis frontem redimita corymbis

Percita stultigero gesta furore refert.

Alter enim m
Alter & in
Niles & ab an
lactat: & a T
Aut genus a cl
Legerat q
Forte tamen p
Fraudibus aut

Aler enim miles gettat calcaria athena:
Alter & in manibus romula iura gerit:
Miles & ab antiqua se nobilitate superbum
Iactat:& a Tullo tempora rege notat:
Aut genus a claris patribus quos Romulus olim
Legerat:atq; alios enumerare solet.
Forte tamen patres habuit, qui foenore iniquo:
Fraudibus aut aliis stemmata parta gerunt.

L.iii.

Seiactare.

Multri nūc sūt
heu doctores:
militesq; puer,
fores legis & iu
stitie. Qui se ia
ctat & dilatat
iurgia cōcitāt:
qui uero spe/
rat in domino
saluabit. Qui
genus suū lau/
dat: aliena lau/
dat. Propria
laus sorder sed
nobilis est. alie
na.

Milites
Tullius hostit.
Pres cōscripti.
Psal. lxi.
puer. xx. viii.

- Iuuenalis. Plures se faciunt ex nobilitate superbos
 Seneca. Quam uirtute sua non meruere tamen.
 i. Cori. iiii. Nobilitas uirtute bona: meritisq; beatis
 de p̄bē. ue Constat: diuitiē stemmata nulla parant.
 nerabilis. Candorem tituli: qua nam uirtute mereris?
 Ber. in. li. Aut quid gessisti: quod tibi stemma dedit?
 C. de inco En ais: externis martem diduximus oris:
 lis. li. x. Cognita sunt uariis gentibus acta mea:
 Me Solymę uidere sacrę Memphisica tellus:
 Gallia bellipotens: marticoleq; Getę:
 Atq; alias bello regiones fortis in armis
 Lustrauit: merita nobilitate feror.
- Doctores Doctoris quidam titulum nomenq; tenere
 xlix. dif. fa, Gliscunt: se iactant: & didicere nihil.
 cerdotes. De rebus fatuis uanissima uerba loquuntur:
 & glo. i. li. Esseq; prudentes, doctiloquię uolunt.
 C. de athl. Nil sapiunt penitus: tantum de cortice libri
 li. x. Sumpserunt tituli nomina uana sui.
 Cum manibus ductant fatuum: p̄conia iactant
 Que nunq̄ meritis sed peperere suis.
- pue. xxvi Sed quid multa loquar: fatuis innata superbis
 Hęc mala: quod non sunt: protinus esse uolunt.

De lusoribus.

Multos ludorum fatuos damnosa uoluptas
 Sollicitat: tantumq; iuuat
 Nil aliud curant: nec delectatio maior:
 laturam neq; pensiculant.

- In autē. de
 sac. epi. in. En iterum nostris offert se turba camoenis
 terdicim? Sordida: ludorum concominata iocos.
 Vir. d̄ lud. Initio, furiis ego sum tribus addita quarta
 Exo. xxxii Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.
 i. Corin. x.

Quidam sur
 Et ludos
 Voluere raxi
 Tres bene
 Noctes atq; d
 Alea d̄i cur
 Hinc senio d̄
 Illum sed V

Ludo intenti.

Pone me
rū & talos
pereāt qui
craftia cu-
rāt. Mors
atrē uel,
lē: uſuite
ait, uenio.
Sedit pp̄s
co medere
& bibere:
& surrexe,
rūt ludere

Quidam sunt adeo incensi certamine ludi:
Et ludos tanta sedulitate colunt:
Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa:
Tres bene currentes, gaudia sola parant:
Noctes atq; dies ludi certamina uersant.
Alea discurrit, sordida lucra petit.
Hunc senio dicit: damnosa canicula mordet
Illum: sed Venus hunc radit iniqua cito.

l. si. ff. de
alea.
glo. i. c. pe.
d. ui. & ho.
cle. xxxv.
distin. ca. i.
glo. i.

Folio

Iuuenalis. Ludus agit bilem: mentis secreta relaxat:
 de ex. pla. Inficit ingenium: sensibus atq; nocet.
 iter dilcōs Efficit iratos homines: precordia frangit:
 ubi glo. & Alea sollicitos efficit usq; uiros.
 doc. do. Nil curant aliud lusores: tota uoluptas
 Car. in cle. Sortibus infixata est: irrequieta quidem:
 ii. de ui. & Per noctem uigilant: latrant, iurantq; frequēter:
 ho. cle. Nulla fames illos: nec sitis ulla mouet.
 Leui. xxiiii Sepe furore graui diffamant uulnera christi:
 Ad Ro. ii. Torquent ad superos uerba nefanda deos:
 de cle. ma. Tanq; pestiferos lusores, conditor orbis
 le. c. i. & ii. Curet: & ad stulti turpia uerba fleat.
 De iudi. c. Spurcius tamen hoc, q; foemina ludat, iniquis
 ii. li. Vi. Intermixta uiris: & tabule usq; uacat.
 no. i. c. cle. Nobilis: & clerus, ciuis, iuuenisq; senexq;
 ri. de ui. & Cum tenui uulgo ludere sepe solent.
 ho. cle. Quem decet ut modicum ludat: sibi cōgrua sumat
 Tempora, personas eligat atq; pares.
 host. in sū. Omnipotens cunctos lusores odit iniquos:
 de ex. pla. Er ludos uetuit regula sacra patrum.
 qualiter. Nam mala proueniunt ex ludo crimina multa:
 Ludus opes minuit: & bona cuncta terit.

De suppressis fatuis.

Est (scio) turba meo fatuorum picta libello
 Magna: sub insculptis atq; locata notis:
 In tergum illorum capitosus saltat a fellus
 Depressos monstrans, stultigerosq; uiros.

puer. i. Transstra per & remos collecta est tanta caterua:
 Ecclesiast. Et numerum tantum nostra carina uehit:
 xxxiii. Ut prope stultorum sine me discederet ingens
 Copia: sed monuit noster a fellus herum.

Neuiculam me
 Sum quia q
 Esiguis pro m
 Sufficit ing
 Neme contin
 Quem piger
 si saltem paten
 Libera spera

Nauiculam merito stultis conscendo pararam:
 Sum quia quem torquent omnia facta nimis.
 Exiguus pro me locus in rate: & angulus arcis
 Sufficit inq; foris; me mora nulla tener:
 Ne me continuo calcat ue, premat uel asellus:
 Quem piger in tergo cogor habere meo:
 Si saltem patiens ad mandata illius essem:
 Libera sperarem membra abitura cito.

**Multe
 fatuorū
 pressure**

Multimo
 dos fatu /
 os pñs cō /
 torq̄t asel /
 lus. Et stul /
 tos plures /
 calcitrāt il /
 le nimis.
 Qui se spō /
 te sua per /
 aperta pe /
 ricula mit /
 tūt: Auritt /
 & pecoris /
 sub pede /
 crebro ia /
 cent.

Sapien. ii.
 ad heb. xii
 ii. q. i. mlti.

- At beat hoc unum: socios comitesq; tenemus
 Plures: qui uiuunt conditione pari:
 puer. i. Hi sunt: prudentum nunq̄ consulta sequūtur
 Qui bona: nec capiunt consiliūq; ferax:
 pu. xxvii. Hi sunt: quos irę stimulus per crimina iactat:
 Ob causam nullam: sed ratione carent.
 puer. xvi. Hi sunt qui lites mercantur: quiq; dolore
 Ecclesiast. Inuidię marcent: causa doloris abest.
 xlviii. Hi sunt: audaces, qui natos quosq; proteruos
 puer. xiii. Dum uirgis parcunt uerberibusq; parent.
 prouerbi. Hi sunt: uicinis qui seuos: quiq; molestos
 xxvii. Se prebent: uel quos pocula magna iuuant.
 Eccle. xxxi. Preterea in pedibus quos torquet calceus artus:
 Eccle. viii. Quem tolerāt: hi sunt quis bona nulla placent
 Eccle. ii. Sunt & lurcones, sua qui patrimonia perdunt:
 Qui plus consumunt: q̄ sua aratra ferunt.
 ff. de adul. Hi sunt: lenones proprias qui ad crimina mechis
 mariti. & Vxores stolidi: sacrilegiq; locant.
 l. ii. Stultus & hic pariter sua qui peccata recenser:
 de pe. di. iiii. Et poenas: uitam sed gerit usq; malam.
 ga dimissa. Hi satis a duro fatui calcantur a sello:
 & c. nihil. Sed tamen hac iuncti naue: per equor eunt.
 & ca. in fa,
 licibus.

De militibus & scribis.

Dum captant equites hominem: scribēq; maligni
 Villantem: & qui sit simplicitate rudis:
 Si saltem nummos habeat: spoliatur ab illis:
 Cogitur ut soluat rusticus ille minis.

- puer. xxi. Ad naues nostras, equites, scribasq; citamus:
 math. xxiii. Ad fatuam sectam dant monumenta mihi:
 Eccle. xli. Auriculas asini gestant: titulosq; merentur
 Lucę. iiii. Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis.

Accelerate pro
 Que uos ad
 Est labor equa
 Parq; scriba
 Hic rapit infidit
 Publicitus sc
 Sub madidis pl
 Corporis es

**De scribis
et equitib⁹.**

Rapinę impio-
rum detrahēt
eos: q̄a nolue-
rūt facere iudi-
ciū. Ve uobis
scribē: q̄ come-
ditis domos
uiduarum. ue
uobis uiri ip̄ii
Neminē cōcti-
ciatis neq̄ ca-
lumniam faci-
atis. & cōtenti
estote stipen-
diis uestris.

Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
Quę uos ad remos, rranstraq̄ longa uocat.
Est labor equalis: studium simile: atq̄ facultas
Par: q̄ scriba gerit. q̄ malefidus eques.
Hic rapit insidiis: spoliat clam p̄do per agros:
Publicitus scribē decipiunt homines.
Sub madidis pluuiis eques, & sub frigore duro:
Corporis exponit fortia membra sui.

Ezech. xxii.
Esaie. x.
Iob. xxx.

- Math. V.** Hic animam calamo infusat: perditq; salutem
Iob. xxvii Auri & nūmorū est his quia magna fames.
puer. xi. Accendit p̄redo uillas: flammisq; perurit
Mich. ii. Culmina: querit opes: exuuiasq; petit:
Pfal. ix. Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
 Cogitur in pēnas soluere cuncta suas.
Luce. xxi. Querit opes quiuis: precium quoq; caprat iniquū:
Amos. iii. Est spoliatorum turba maligna nimis.
Eccle. x. Officium si quisq; suum moderamine iusto
 Rite ministraret: laus sibi magna foret.
Iacobi. iiii. Hic eques, ut gladiis inopes defenderet: atq;
ii. Thim. ii. Cum uiduis pueros: emeritosq; senes:
 Quo duce tuta foret semper res publica: quo ue
 Latrones fugerent per fera iustra procul.
Esaie. iiii. Hic calamo iustas leges conscriberet: atq;
Math. xiii. Iustitię normam panderet arte sua.
 Sed modo pupillos inopes, uiduasq; relictas
Mat. xxiii. Ille armis: calamo hic: expoliare solent.
Sach. Vii Non dolus in terris maior: fraus turpior usq;
malach. iiii Ex scribis q̄ q̄ rot mala proueniunt.
Luce. iiii. Ast equites faciunt: q̄ semita nulla uiarum
 Tuta est: impune crimina tanta uolant.

De stulta nuntiorū legatiōe.

Cursor ego uelox longis de partibus orbis
 Aduenio: nec uas potui euacuare bibendo
 Donec has fatuis sulcantibus equora passim:
 Pręberem chartas: nauita siste ratem.

q̄lis debe,
 at eē nūci⁹
 poir spe. in
 ti. d̄ execu.
 puer. xxv
 Proposui fateor nullos uehere in rate nostra
 Cursores: agitur res quia nostra mari.
 Nauis in undosa rapitur uolat atq; carybdi:
 Nec reuocare potest nuncius ullus eam:

Attamen ex ista
 In rate: pro fa
 Qui chartas scri
 Porret in ore
 Ne fiant madide
 Ambulet & ru
 Quidam cursores
 Expediunt m

Attamen ex istis: quidam sibi tradere partem
 In rate: pro fatuis nuncius esse cupit.
 Qui chartas scriptas, cera impressasq; sigillo
 Portet in ore suo: gester & in manibus:
 Ne fiant madidę: capiant ne ue altera damna:
 Ambulet & tutam nuncius usq; uiam.
 Quidam cursores: plusq; committitur ipsis:
 Expediunt: nugas concipiuntq; meras.

Nūcius inutilis.

Sicut frigus ni
 uis i die messis
 Ira legatus fi,
 delis ei qui mi
 serit eum: aiāz
 ipsi⁹ regescere
 facit. Claudus
 pedibus & ini
 quitatē bibēs
 qui mittit uia
 per nūciū stul
 tum. Nūcie sis
 uerax, tacitus
 celer atq; fidel

Ezech. x

puer. xiii.

- pue. xx Vi** Sēpius ex magna tamen ebrietate morantur:
 Officium tardant: expediuntq; nihil:
 Atq; uias calcant infidi tempore mulro:
 Ocia longa terunt conficiuntq; moras.
- pu. xxiiii.** Caupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:
 Ut capiant dulci uasculo plena mero.
 Ter legit atq; quater chartas: manibusq; reuoluit
 Nosse uolens: quid nam littera missa canat.
- Prouerbi. xx V. in fi.** Non alia ratione tamen sic scire laborat
 Scripta: nisi ut ualeat dicere multa noua.
 Negligit interdum: nec scit cōmissa referre:
 Et sine responso perfidus inde redit.
- pue. xx Vi** Tempore ceu messis recreat nix corpora nostra:
Sapient. V. Et sicut requies quęq; cupita iuuat:
 Sic recreat dominum per quem legatus abiuit
 Nuncius: & chartę credita iussa refert.
Hic sunt: quos uolui: stulti qui nuncia uerba
 Transuectant: cuf runt nec sine uase meri.
 Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.
Ob cursus uolucres: nugilo quasq; genas.
Nuncius hic dignus precio: titulisq; decoris:
Expedi impositę qui cito iussa rei.
- pue. xx.**
Hiere. ii.
Ecclesiast.
xxxiii.

Decellariis & cocis.

En uenit aucta cohors promorum iamq; coquorū.
 Commissęq; domus cetera turba uenit:
 Ad nauem properant. & forri robore fulcant:
 Adiuta his citius carbasa nostra uolant.

Ezec. xxiiii Est damnosa nimis dominis hęc turba penatum
 Cuius iam crapulas: luxuriamq; uides.
 Est natura eoquis, & promis semper iniqua:
 Quos domini nullā sollicitudo maner.

ing uicem ia
 Porus iuc
 Edendum est
 Nos cibus
 Inuenies raros
 Aut seruos
 Sopito domin
 Atq; aperit

Coqui et cellarii.

In cella atq; pe-
nu gens hęc fu-
rit. inq; culina.
Et meliora bi-
bens, pinguia
queq; uorat.
Consumuntur
carnes & coq-
tur uniuersa
compositio &
ossa rabescunt.

Inq; uicem iactant: quoniam nos sola uoluptas
Potus iucundi confouet atq; cibi:
Edendum est igitur nobis, semperq; bibendum:
Nos cibus, & pascunt uina aliena quidem.
Inuenies raros custodes esse fideles,
Aut seruos dominis, perfida turba laris.
Sopito domino referat cellarius urnas:
Atq; aperit sapidi uasa uerusta meri.

m.i.

Prouer. xxi.
& xxiii.
Esaic. lxv.
Prouer. xix.
Math. xxiiii.

- Eccle. xxxi Oenophorum uino complet: uacuatq; lagenas
Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus.
- puer. xii. Contenti non sunt: proprio consumere luxu.
Credita quę manibus sunt bona cuncta penus.
Adducunt alios ganeones atq; bibones:
Quorum opera possint euacuare cados.
- Lucę. xvi Nulla fides illis: iacturę damna future
Treno. V. Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.
- puer. xxix In lecto recubans, censu pereunte, patronus
Nil sentit: seruos credit habere bonos.
Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lyęum:
Bombo uasa sonant euacuata grati.
- Ecccl. xxxii Est dolus in promis: est & uersutia fallax:
Lucę. xii. Infidi dominum decipiuntq; suum.
Quid coquus imundus facit: & qua fraude patronũ
Decipit: en audi: sordida gesta cano:
Ad ephę. Ista caterua quidem nulla pietate mouetur:
Vi. Edunt: consumunt, & bona cuncta uorant.
Empraq; fumosam ueniunt quęcunq; culinam:
Immundus gustat fercula prima coquus.
Inde fame si quis coquus aut cellarius unq;
Deperit: at crapula dicitur usq; mori.

De rusticorum arrogantia.

Villanę siquidem superest dementia sectę
Quę cupit in fatua ducere uela rate:
Ergo mihi parcat uillana superbia: quam nunc
Pungimus in teneris uersibus, atq; notis.

xlvi. di. in

pri. l. nup.

C. de man.

& col. pa.

glo. i. l. ser.

uis. ur. ff.

de le. iii.

Simplicitate rudis quondam natura colonum
Exiit: atq; humilis conditione fuit:
Si numerum ętatis poscas: non secula longa
Fluxerunt: in quis simplicitas nituit:

lustris foli
Virtus: ru
Nigraue si
Adq; calas
Non dolus in
Hos penes
Ardor avarit
Murabat m

Iustitię solum rurritas liquerat urbes:
 Virtus:rusticitas,cum probitate fides:
 Migrauere simul quondam ad triuialia recta:
 Adq; casas humiles;stramineosq; lares:
 Non dolus in uillis:non fraus in rure fuerunt:
 Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
 Ardor auaritię nullus:non foenore lucrum
 Mutabat mentis rustica turba rudis.

m.ii.

Rusticorū ambitio.

Nihil impudē-
 tius arrogātia
 rusticorū. Non
 oderis labori,
 oſa opa. et ru-
 sticationē crea-
 tam ab altissi-
 mo. Putresce-
 re faciā super-
 biam & popu-
 lum istum pes-
 simū qui nolūt
 audire uerba
 mea. & ambu-
 lant in prauita-
 te cordis sui.

Oui. i. fast.
& i. meth.

Iuuenalis.

Ecclesi. Vii.

Folio

- Auri nulla fames: non fastus corporis: at nec
Ornatus: quales ciuica turba gerit.
- Hiere. xlii.** Sed modo coeperunt habitus gestare superbos
Villani: quoniam pristina uita ruit.
Crines in nodum tortos, crisposq; capillos:
Et calamistratos rustica turba gerit.
Vestes partitas scutulis/ uarioq; colore
Gestant: quas cingit fimbria picta quidem
In manicis sculptas externo more figuras
Et tunicas portant cum breuitate bonas.
- Sapi. x vii.** Discit ab agricolis gens urbana, fraudibus uti
Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
- Iob. xxiiii.** Sola tenet nūmos gens rustica: solaq; saccum
Esaig. V. Ingenti ere replet: diuitiisq; studet.
Proh pudor unde uenit: tam morbida uita colonis:
Vnde sitis rudibus, improbitasq; uiris:
Hiere. li. Villanus diues: mox fit mercator auarus:
pue. xxiiii Mercatorq; studeat nobilitate frui:
Iuuenalis. Tempore sic nostro uillani: nomina clara
Nobilitatis habent: simplicitate carent.
Querere proh pudor est nimis alta & inania semper
Ecclesi. iiii. Stare nec in proprio, nec remanere statu.

De paupertatis contemptu.

- Paupertas fugitur, totoq; arcessitur orbe:
Vndiq; nūme places: pauper ubiq; iacet.
Ridetur solus pauper: solusq; fugatur:
Cedit inops cunctis: nūmus in arce sedet.
- xlii. di. si**
cut puile-
gia pau.
- Vi. i. l. si q's** Nummosos plures fatuos uehit illa carina:
ad. C. de e, Sola quibus rerum copia uana placet:
pis. & cle. Quos magis oblecrat cupidi possessio nummi:
arch. xi. q. q̄ morum probitas, egregium ue decus.
iii. pauper.

Paupertatis
Auri sacra
Haud facile e
Res angust
Amplius haud
Qui sophia
lanq; uiri iusti
Diuitibus

Paupertatis onus omnes iam ferre recusant:
 Auri sacra fames pectora cuncta quatit.
 Haud facile emergunt quorum uirtutibus obstat
 Res angusta domi: pauperiesq; grauis.
 Amplius haud titulos: clarosue meretur honores
 Qui sophiæ cultus & monumenta colunt.
 Iamq; uiri iusti postrema sede locantur:
 Diuitibus solis munera prima patent.
 m.iii.

Paupertatis contemptus.

Paupertas nō
 ē de genere ma-
 lorum. Et mu-
 nera nondum
 intellecta deū.
 Mens avari se,
 mel uiculis cu-
 piditatis astri-
 cta: semper au-
 rū semper argē-
 tum uider: sem-
 per reddit⁹ cō-
 purat. gratius
 intuetur aurū
 q̄ solem.

Sapien. V.
 Virg. iii. en.
 Iuuenalis.

Sapien. ii.
 Ecclesi. ix.
 Prouer. xxiii.
 Ecclesi. x.

- Oui. i. fast. Nam quia collectus tribuit modo census honores:
Census amicitias: pauper ubiq; iacet.
- Iuuenalis. At qui diuitias ingentes tentat habere:
Ecclesi. V. Curat opes grauidas & cumulare sibi:
Mich. VI. Hoc modo constituat uitam: sit spretor honoris:
Et fidei seruet pignora nulla sacre:
- Ecclesi. xx V. Per superos iuret: fallatia uora per aras
xxx VII. Lactitet: emineat nullus in ore pudor:
dis. nonne. Nil scelus atq; nefas: nihil & peccata peracta
Ecclesi. iiii. Estimet: & cecus ad mala cuncta ruat:
xl VII. di. Exercet rapidam usuram: digitoq; tenaci
sicut. A miseris capiat foenora dira uiris:
Ecclesi. xiii. Delatoris agat fraudes: uocesq; dolosas:
Amos. V. Auribus instillet seua uenena bonis.
Esaie. x. Infectus uiriis istis nunc uoluitur orbis
Iob. V. Totus, & ad nummos sedula turba ruit.
puer. xi. Venditur omne nefas nunc pro quadrante minuto
xi. q. iii. Venditur & uirtus iusticieq; rigor.
pauper. Plures ex merito mortemq; & fata subirent
xxiii. q. iiii. Ob scelera. & uite crimina magna suę:
ne amisso. Ob furtum plures furcasq; crucemq; subirent:
apo. x Viii. Ni sacer hos nummus a laqueo eriperet.
Ecclesi. x. Impunita manent nunc crimina multa uirorum.
Nummus ab exitio liberat atq; nece.
- Iuuenalis. Furibus ignoscit magnis censura: columbas
Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.
- Achab Contentus regno quondam non perfidus Achab
iii. Re. xxi. Cogitat atq; inopes exspoliare uiros.
- Ecclesi. V. Ortus erat Naboth, patria quem lege colebat
Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo:
Ortum hunc rex diues, a paupere habere petebat
Hunc sibi: sed Naboth cum ratione negat.
Propterea misere saxis trucidatus: & ense

Corruit
Solus inop
Truditur
At pauper
Lustrat
Parcus erat
Comunis
Omnia mai
Non ita
Panperati
Quoru
Paupera F
Atq; in
Curus in
Sub iug
Publicola
Emerit
Fabricium
Cuisari
Regulus &
Iugera
Paupertas
Hec ur
Ista magist
Inuenit
Grecia clar
Promeru
Iustus Arist
Dux equit
Et fuit insign
Dum tona
Socrates eth
Diuitis u

Corruit: at tandem rex fera fata tulit.
Solus inops premitur: saccos gestare necesse est:
Truditur in saccum pauper ubiq; grauem.
At paupertatis (quando gr̄as aurea mundum
Lustrabat) laudis gloria magna fuit
Parcus erat uictus: frugalis uita: laborq;
Cómunis: feruor, nullus auaritię.
Omnia maiores: cómuni iure tenebāt:
Non ita diuicias legerat ullus auus.
Paupertatis amor peperit preconiá priscis
Quorum perpetuo gloria parta uiret.
Paupera Roma fuit quondam: pauperq; senatus:
Atq; inopes habuit bellica Roma duces.
Curius insignis dux paupertate decorus:
Sub iuga Samnites, traxit & Ausonios.
Publicolam extollunt: qui paupertate benigna:
Emeruit laudes, & thereumq; decus.
Fabricium colimus: qui Pyrrhi munera spreuit
Cui satis exiguus census & arca fuit:
Regulus & meruit preconiá magna: decusq;
Iugera cui exiguo parua fuere loco:
Paupertas tribuit nostris primordia seclis:
Hęc urbes statuit, sceptraq; digna dedit.
Ista magistratus stabiliiuit: regnaq; mundi:
Inuenit meritis dogmata cuncta suis.
Gręcia clara quidem cum paupertate decora
Promeruit laudem perpetuumq; decus.
Iustus Aristides pauper: fuit Epamynūdas
Dux equidem pauper: fortis & indomitus:
Et fuit insignis uates quoq; pauper Homerus
Dum tonat heroo troica fata pede:
Socrates & therea sophia succinctus, & arte:
Diuitiis uacuus, non sine laude fuit.

m.iiii.

Vi. q. iiii.
 pauper.
 Iuuenalis.
 Lucanus.
 xv. q. ii. il-
 la no. dere
 scrip. sta,
 tutū. li. Vi.
 bea. tho. ii
 ii. q. clxxx/
 Viii. ar. iiii.
 puer. xix.
 xii. q. ii.
 crates.
 Roma.
 Q. Curi⁹
 dendatus.
 Publicola
 Fabritius.
 M. regul⁹
 de quo tul
 lius in of.
 Apuleius.

Gręcia

Aristides
 Epamynū
 das.
 Homerus
 Socrates

- Ecclesi. xi.** In mundo nihil est tam celsum: tamq̃ superbum:
Ex riuo quod non fluxerit exiguo:
Roma. Paupertatis honor: Tarpeias extulit arces:
augustin⁹ Atq̃ urbi titulum principiumq̃ dedit:
Pauperibus Roma est quondam pastoribus orta:
Rusticus exilis nomina tanta dedit.
Quidius Diuitiꝝ molles fregerunt regna superba:
Ecc. x. Viii. Propter opes cecidit Roma: cadetq̃: potens.
carthago Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas
puer. xxii. Paupertatis honor sed sine fine micat.
Iuuenalis. Quid tantum cupimus: funesta pecunia multos
Crēsus de Mortales damnum iussit inire graue:
quo hero Diuitiꝝ Croeso regi nocuere superbe:
do. li. i. Propter opes, mortis tristia fata tulit.
puer. xii. Sit uenerandus apud mortales pauperis usus:
Eccle. Vi. Nam coelum diues nullus inire potest.
Marci. x.

Non perseverare in bono.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrum
Accelerant: coeptum sed continuare laborem
Postponunt: quoniam nondum ratione politū:
Affidue cuculum pascunt: nidoq̃ reponunt.

- Luç. ix.** Feruet opus primum dum rusticus urget aratrum:
Ecclesia. Fit labor ardenti primus ubiq̃ manu.
xxx. Viii. Quid uelit ergo mei sententia carminis: audi.
Abacuc. i. Ut capias alacri nunc documenta manu:
ii. Cori. Vi Hos uocat ex merito fatuos stultiflua nauis
Ad heb. iiii Iure suo remos: uelaq̃ celsa trahunt:
Qui satis incipiunt bene uiuere tempore primo:
Et uitam ostendunt ducere uelle bonam:
ad heb. xii Ad sophiꝝ studium proni: documenta sequuntur
Et bona: quę sternunt foelicitatis iter:

Non tamen a
In quo supr
Virtutem posu
Qui nidi a
Sed facie auerla
Ascendunt: q
Et placet Beq̃
Multa retro

Non per-
seuerare in
bono.

Nemo mittēs
manum suam
ad aratrum &
aspiciēs retro:
apertus ē regno
dei. Qui tenet
aratrū: & qui
gloriā in iacu-
lo cor suū da-
bit ad uersan-
dos sulcos. &
uigilia eius in
sagina uaccarū.
Multi bene in-
cipiūt q̄ in ma-
lo uitā finiūt.

Non tamen ad clium: montisq; cacumina scandunt Eccle.ii.

In quo supremum cernitur usq; bonum.

Virtutem posuit sapiens in uertice collis:

Qui nitidis animis monstrat ad astra uiam.

Sed facie auersa plures, oculisq; retorsis

Ascendunt: quibus hæc inferiora placent:

Et placet Aegyptus: in qua tenebrosa patrarant

Multa: retroq; dunt: facta priora petunt:

Pythagoras
Iosue. vii.
puer. xxvi.

Exodi. xvi.
Nume. xiiii.

Mat. x V. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
 Lucę. xi. Mutatus, recidit ad scelus atq; nefas.
 Apoca. iiii. Est status illorum damnosus: nec bene tutus
 Hiere. iiii. Qui bona postponunt: & malefacta colunt.
 i. q. i. uertu. Nam ueluti egrotus tremulo qui pectore languet
 de pe. di. i. Viribus effoetus: semianimisq; iacet:
 quę peitet Corporis optatam poterit sperare salutem
 xcii. di. plu Non: nisi doctrinam uiuat ad impositam:
 rimos. x Vi Deserat aduersum uulnus: quod corpus egenum
 qst. i. in ca, Inficit: inter dnm deteriusq; facit.
 nonibus. Nil est q; iactas: nihil est q; murmure clamas:
 Eccl. x Viii Te fecisse bonum: te coluisse deum.
 Eccle. Vii Non satis est patrasse semel benefacta. sed usq;
 Sapien. V. Ad finem uite continuare iuuat.
 Math. x. Discite quęso bonum: facite & bona: continueate
 Deu. xxxii Optima quęq;: deo sic bene coepta placent.
 Eccle. ix.

De neglectu mortis.

Non generi, aut opibus, uirtuti, aut morib⁹ o mors
 Parcis ubiq; bonis: cuncta creata rapis.
 Quo magis hos stultos reor insanire profecto
 Qui tua prouideant non bene tela cito.

Seneca. Fallimur o fratres: error quoq; singula torquet
 Iob. xxi. Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes
 Iuuenalis. Terrorem mortis: & inexorable fatum
 Negligimus: nihil attenti, q; terminus instrat:
 Et si certus: at incerto uersatilis auso.
 Iob. x Viii. Quo medio: ignoras, & qualiter, aut ubi, quādo
 ii. reg. xiiii. Tu moriere tamen: fato concedere certum est.
 Ouidius Omnes transimus pariter: fluuiialis ut unda:
 x. metha. Sed quia tam uarie morimur: tu cras, hodie ue:

Serius aut citiu
 Credula decipi
 Hora incerta li
 Para tibeft: cō
 Non poterit: pec
 Nemo satis tard
 Abstinet: tibi for
 Si ualidus: forti

Serius aut citius sequitur uicinus: eo fit:
 Credula decipiat ut spes, mortalia cuncta:
 Hora incerta simul rapiat iuuenesq; senesq;
 Arra subest: cōtractus habet sua iura: rescindi
 Non poterit: peccata necem fecere nephanda.
 Nemo satis tardus: mors omnia tēpore quo uult
 Absumit: tibi forma licet sit pulchra: uenusta aut:
 Sis ualidus: fortis, nil refert, morte peribis:

Mortis neglectus.

In hoc oēs fallimur q̄ mortē non p̄uidem⁹. cū nihil certi⁹ morte: nihil in certius hora mortis. Iste mori⁹ robust⁹ & sanus diues & felix. uiscera eius plena sūt adipe. & medullis ossa illi⁹ irrigāt. Alius uero mori⁹ in amaritudine animę suę absq; ullis opib⁹. & tamē sicut in puluere dormiēt: & uermes operient eos.

Prouer. x.
 Eccle. ix.
 Sapien. ix.
 Gene. ii.
 Ad Roma. V.
 Seneca,
 Eccle. xi.
 Ad Ro. Vi.
 Iob. xxi.

- Iuuenalis.** Nec mora: ferali monstro correptus: abactis
 Viribus: exhalas. corpus sudore rigescit
 Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit:
Eccl. x vii Corda tremunt: stridor dubius: titubantia uerba:
 Vita cadit: mors instat atrox. sic sternimur omnes.
per. xi. O fatum crudele nimis: funesta profecto
Eccl. xli. Hora illis loerhi quos uana pecunia uinxit:
Virg. Vi. Et qui diuitiis soli incubuere reperitis:
enei. Delectat mundi quos gaudia: mox sed eundum est
Horatius Pallida mors: equo pulsat pede regia cuncta
Iob. x v. Vestibula (ut flaccus resonat) miseratq; tenebras
Ecclesiast. Fastus non curat: pomposaq; pectora spernit:
xl viii. Muneribus nullis placatur: florida cessant
Iob. iiii. Verbaq; rhetorico que sunt prolata boatu.
Eccl. ii. Papa sacer: uillanus iners: discrimine migrans
& .iii. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
Eccl. xiiii Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.
Nestor Cuncta rapit. si Nestorem quis uixerit euum:
Sybilla Siue sybillinum: uita aut breuiore fruatur:
 Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
 Mille hyemes uiuas: moriere tamen: tibi finis
l. fi. C. d. fa. Morte datur: rarus centum qui uiuit in annos:
fan. eccle. At tandem inuitus morietur: sepe uolensq;
Iob. iiii. Post patrem, modico uiuit quoq; tempore natus:
 Morte patrem interdum precurrat filius: unus
 post alium uadit: donec pater atq; ituentus
Apoc. xxi. Deficient: tandem flammęq; elementa repurgent.
 Cur ergo ploras: malesane. & funera planctu
In autē. de Desles horrifono. fatuum est turbare quietem
nup. dein, Sopito: uixit sua tempora: moxq; sequemur:
ceps. coll. Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes.
iiii. Adde q; ante diem multis fuit utile quondam
Iuuenalis. Posse mori: & uite miserę finire labores.

Consciure
 Ast alii laque
 Proiecere ani
 Quot capiti
 Solutur fare
 Et qui torque
 Libera fortun
 Et regum rur
 Et si paritur
 Inq; bonos se
 Id tandem q
 Quam sibi p
 Mors staruit
 Hęc precibus
 Quicquid in o
 In girum uerla
 Saltar & horri
 Non papa: ant
 Sepe prius lat
 q; credas: cant
 Sarcophagi
 Qui bonus et
 Acta errore q
 Manseolum. f
 Quod prisca a
 Exultit hinc C
 Pyramidem: qu
 Millia ter cen
 (Ut diodoru a
 Quid. q; opes p
 Quo plebem ar
 Exiguus herbis a
 Percularius alig

Consciuerē sibi plures medicamine mortem:
 Ast alii laqueo, aut ferro: uitamq; perosi
 Proiecere animas: multis res cōmoda mors est.
 O quot captiuos e carcere liberat acri:
 Solutur fatō funes: tormenta: cataste.
 Et qui torquendū fuerant sine fine flagello.
 Libera fortunę mors est. quę pauperis edes
 Et regum turres equo moderamine uersat.
 Et si partitur male opes fortuna nefanda:
 Inq; bonos sequit: tollit uel in astra malignos:
 Id tandem equali, mors horrida, lance rependit
 Quam sibi peridum, metam, seriemq; diemq;
 Mors statuit: seruat: firmo hanc adamāte ligatq;
 Hęc precibus cessura nihil: sola illa refutat
 Quicquid in orbe placet: p̄ceptaq; nulla ueretur.
 In girum uersat uestigia dira: choream
 Saltat & horridulā: cui nemo obsistere possit:
 Non papa: aut cęsar, rex, p̄sulu, ciuis, egenus:
 Sępe prius lassare pedes mors perfida cogit
 q̄ credas: cantumq; tubę obseruare ferocem.
 Sarcophagū facias quid p̄dest marmore & auro
 Qui bonus est: coelo tegitur, si non habet urnam.
 Acta errore quidem, uano Arthemissa struxit
 Marseolum, septenari inter spectacula mundi
 Quod p̄isci annumerant: auro gemmisq; relucens.
 Extulit hinc Chemnis stupidam per sęcula cūcta
 Pyramidem: qualem nec sol, neq; tellus obiuit.
 Millia tercentena hominum: per lustra quaterna:
 (Ut diodorus ait) molem hęc uix condere possunt.
 Quid q; opes pene exhausit Memphitica tellus
 Quo plebem artificum solis radicibus: atq;
 Exiguīs herbis aleret: quis cętera narret
 Fercula: uix aliquis sit uel ditissimus ipse

Virgi. Vi.
enei.

Sapient. iii.
Iuuenalis.

Horatius

Vir. d'for.

Martialis.

Ecc. xxxix
i. cori. xv.

Ecclesiast.
xlviii.

Ecclesi. ii.
& iii.

Horatius

Artheisia

de qua hie

ron. vii. a.

g. li. x.

Chemnis.

de quo di,

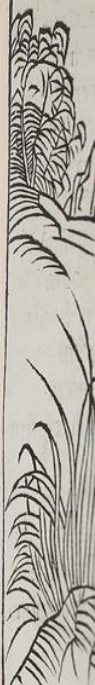
odo. li. ii.

Rhodopis. de Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa.
 q̄ herodo. li. ii. Pyramidem Rhodopis struxit: dices quoq̄ Amasis:
 Amasis herod. Quid tamen hoc? frustra est orbem diducere totū.
 do. li. ii. Est res uana quidem, quam uix hęc nostra carina
 Eccle. Viii. Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris:
 Marh. xxiii. Et cineri atq̄ luto tantam edificare speluncam.
 Lucę. xi. Interea una salus animę: contēnitur: atq̄
 Esaie. xxii. Negligitur: quīs uiuat per secula mille.
 Eccle. Vii. Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
 xiii. q. ii. ubi, Iustus habet: uel sub diuo, aut alicunde quiescat.
 cunq̄. Tempestiue igitur uenturam dirige mortem:
 Seneca. Conciliare deo: scelerati pessima mors est.
 puer. xi.
 psal. xxxiii.

Contēptus in deum.

q̄ deus ad poenas non pronus sequit amaras:
 Crimina q̄q̄ hominum sepe impunita relinquit:
 Non ideo stolidam prebet tibi uellere barbam:
 Nec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim.

Iob. xV. Quis tolerare queat fatuos: qui sepe tonātem
 psal. cViii. Contēnunt uerbis: & certant murmure cōtra:
 Eccle. Viii. Noctes atq̄ dies patris mandata superni
 Exodi. xVi. Confundunt: linguę petulātia uerbaq̄ promunt.
 Daniels. iiii. Tanq̄ de nostri generis sit semine natus:
 Sapien. xi. Aequalis nobis: nec sit metuenda potestas
 Iudicii superum: nec presens pena nocentum.
 Persius. De Ioue quid sentis: cuius sic uellere barbam
 Audes: & teneras aures impellere tentas:
 Ecclesi. Viii. Mox deus ad poenas cum te non trudit amaras.
 Ignouisse putas: quia cum tonat: ocus illex
 Fulmine discutitur rapido: q̄ tuq̄ domusq̄:
 O male fidentes: uitam sic ferre nocentem

Quid iuat u
 Cuncta uidet:
 Nonne putas u
 Ve sint ad ueni
 Ofarue enormi
 Fluctu agis: om
 Te peccare limit
 Temporis ad sp

**Contēnere
deum.**

Quid tūmet
p̄tra deū sp̄s
tuus ut p̄feras
de ore tuo hu
iusmōi sermo,
nes? Nō est in
hoīs potesta,
te p̄hibere sp̄i
ritū. nec habet
p̄tatem in die
mortis. nec si,
nitor q̄scere
īgruēte bello.
neq̄ saluabit
īp̄ieras impiū.

Quid iuuat usq̄ adeo? deus est super omnia iustus: Ad Roma.ii.
Cuncta uidet: contūdit enim sua lumina nullus.
Nonne putas uitę meram durare perennem:
Ut sint ad ueniam tibi tempora longa precanda:
O fatue enormis noli confidere rebus
Fluctuagis: omnes horrēda morte peribunt.
Te peccare sinit siquidem diuina potestas:
Temporis ad sp̄acium, parcit quādoq̄ nocenti:

puer. xxvii.
Eccle. xvi.
Hiere. xiii.
Esaie. xl vii.

Valeri. li. i. Sed grauius tandem tormentum rector olympi
 Ecclesiast. Iniungit: torquetq; magis delicta nocentum.
 xxxvii. O male prudentes: quorū sic corda tenebris
 Ad Ro. ii. Obfuscarā iacent: nequeant ut credere recte.
 Et curare deum: quo sunt elementa creata:
 psal. vii. A quo processit nitidus sol: lucida phoebe:
 & xli. Qui statuit lucem, & noctes, & tempora cuncta:
 Eccle. v. In cuius manibus spacium dependet urūq;
 Eccle. ii. Et uitę mortisq; gradus: deus omnia notit.
 Hieremię Quem peccasse puder: cui tēdia uita probrosa
 xviii. Efficir: & curat cursum emendare priorem
 Eze. xviii. Hic speret ueniam facti pacemq; benignam:
 Math. iii. Nam deus omnipotens lugentem exaudiet ipsum.
 Lucę. xiii.

De blasphemis in christum.

Proh quicūq; deo maledicis: conuictumq;
 Indignum iactas linguę & petulāria dicta:
 Dignus es ut primum moriaris corpore: honore,
 Atq; anima: ludex qui sinit ista: luer.

Math. xii. Funde pias lachrimas: fletus, moestamq; querelam:
 xxv. dist. Et gemitus tristes, docta thalia precor:
 qualis. Non sine lucrifica possum deflere camoena
 de pe. di. i. Crimina, que temere perfidus orbis habet.
 pena. Nam frustra fatuos culpauimus hactenus omnes
 Bea. tho. ii. Si minus hos stultos concumulemus eis.
 ii. q̄sti. xiii. Contenti quidam non sunt q; crimina mundi
 ar. i. Omnia pertractent: deteriora petunt:
 Leui. xxiii. Proh pudor: in christum linguę temeraria dirę
 Lucę. xii. Tela uibrant. summo nil nocitura deo.
 Marci. iii. Inuidię contra celestem uerba parentem
 Esaię. lii. Mussant: & laceri pectoris arma petunt.

Hic capiti ch
 Alter in ge
 Pericur, atq;
 Per cor: per
 Alter testar
 Ille crucem
 Hic ex spurci
 Improbati

Hic capiti christi blasphemar: murmura iactat
 Alter in ætherei membra sacrata dei:
 Per iecur, atq; genas, iurat rigidamq; coronam:
 Per cor: perq; pedes hic maledicta uomit.
 Alter testatur transfixi uulnera christi:
 Ille crucem sacram: polluit ille manus:
 Hic ex spurcideo supplantat uerba palato
 Improba: supremum torquet ubiq; patrem.
 n. i.

Côtra blasphematores.

Non sumes no-
 men dei tui in
 uanū Si qs blas-
 phemauerit in
 spiritū non re-
 mittitur ei nec
 in hoc sæculo,
 nec in futuro.
 Longe graui⁹
 est eternā q̄ tē-
 poralem læde,
 re maiestatem.
 de here. c. uer,
 gentis.

xxii. q. i. si quis
 per capillum.

in autē. ut non
 lux. cō. na. cir-
 ca me. col. Vi.

tor olympi
 centum.
 nebris
 re recte.
 reata:
 hoebē:
 ora cuncta:
 urrūq;
 moti.
 orobrosa
 orem
 gnam:
 uer diet ipsū.
 um.
 iumq;
 ita dicta:
 ore: honore,
 uer.
 oestamq; queriam
 illa precor:
 e camoona
 orbis habet.
 actus omnes
 lemus eis.
 ina mundi
 un:
 eraria dirē
 deo.
 ntem
 petunt.

ii. mach xii Immoderata nimis talis uesania: sepe
 de pe. dif. Qua superos temere ledimus atq; deum.
 iii. auctori Hoc facit immodicus ludus: certamina uini
 ras in tex. Hoc faciunt: quibus est ebrietatis honor.
 & glo. Gloria prima datur: qui scit maledicere christo.
 Ad Ro. ii. Qui iurat diuum per caput atq; pedes.
 Leui. xlx. Propterea mortes subitę: discrimina seua:
 Math. V. In nos: & coeli fulmina iusta cadunt.
 xxiii. q. V. Nos patimur tremulis horrenda pericula membris:
 quid ergo Impunita deus non sinit esse mala.
 ii. para. O pater omnipotens: veniam dato, nec tua iusta
 xxxii. Vindictę ira malos qui maledicta serunt.
 ii. mac. xV Sennacherib nam sic periit: seuusq; Nicanor:
 ii. mach. V Anthiochusq; ferus: multi aliiq; simul.

De plaga & indignatione dei.

Miratur fatuus: putat & portenta subesse
 Magna: q; interdum nos ferit ipse tonans.
 q; deus omnipotens punit mortalia facta
 Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

puer. xiii. Quid prodest stultis christi monumenta tenere:
 Treno. iii. Christicolum nomen prauus habere potest.
 in fi. Aduersus summi facimus precepta tonantis:
 Deu. xxV Nil modo curamus que statuere patres.
 Hiere. xV Nos christi ritulum rapimus: documenta negamus:
 Ecclesia. Et sequimur temere dedecus atq; nefas.
 xxxvii. Nomen habere iuuat christi, si deiq; sacrate:
 Esaie. lii. Verum opera horremus, negligimusq; bona.
 Luce. xxi. Iustitiam fugimus: uirtutis sacra fugamus
 Iacobi. Vi Dogmata: lic mundus transit, & alma fides:
 Ioh. Viii. Libertate uaga facimus peccata maligna:
 Vix maiora quidem crimina, Thurcus agit.

Heu genus h
 Eruiis: co
 Cum tamen c
 Ducam (air
 Sin leges posit
 Vos poena
 Quo fit ut ad
 Mittat: & a

**Flagel/
la dei.**

Pro mensura
peccati erit &
plagarum mo-
dus. Si steterit
Moyfes & Sa-
muel corá me:
non est anima
mea ad popu-
lum malú. Pec-
catores prose-
quitur malum
& iustis retri-
buentur bóa.
psequeris eos
in furore & có-
teres sub celis
domine.

Heu genus humanum uiolarum crimine multo:
Et uirís: contra nititur esse deum.
Cum tamen omnipotens: mea si p̄cepta tenetis
Ducam (ait) ad superi uos pia regna poli:
Sin leges positas & dogmata spernitis: atra
Vos poena afficiam: p̄este, lueq; graui.
Quo fit ut ad prauas horrenda piacula, gentes
Mittat: & ardenti tela trifulca manu.

n.ii.

Iob. x V.
Eccle. Vii.
Exodi. x V.
Deutro. xi.
Math. Vii.
Iohan. x V.
Leui. xx Vi.
Numeri. xiiii.

Ezechie. Plagas in terras uarias: seuosq; dolores
 xxxviii. Immittit iusti dextra seuera dei.
 Esaie. lix. Iam modo mauortis trepidantia bella uidemus:
 Deutro. Mortibus innumeris pestiferumq; malum:
 xxviii. Interdum patimur rabidos sub sole calores:
 ii. Reg. vii. Nonnunq; rigidi frigora dura poli:
 Lucę. xii. Fulmina dira: nitres, bolides, tristesq; cometas:
 apo. xviii. Cernimus: & summo fulgura missa Ioue:
 Qui. i. epif. Et uarios mundi casus: plagasq; timendas.
 Psal. V. Quę uenit ex merito: poena ferenda quidem est.
 & xliiii. Sepe palestinos deus a regione paterna
 Esaie. xxii. Expulit: & sedes iussit adire nouas.
 Iohel. ii. Propter peccatum: plagas sufferre coacti.
 puer. xliiii. Crimen persequitur: sic deus omne malum.
 Treno. V.
 hiero. xxix

De fatua permutatione.

Qui pro stultifona non bene tribia:
 Commutat uel equum: noliger hic, nihil
 Lucri consequitur: sic sibi & accidit
 Qui pro re fragili: perpetuum fugit.

glo. isti. q
 cū eo q in
 uer. s; erit.
 & i autē. q
 mo. na. eff
 sui col. vii
 l. pe. ff. de
 iur. et fa. lg
 Ad heb. xi
 puer. ii.
 &. iiii.
 Sapien. xli
 Eccle. ii.
 &. xxxii.
 Esaie. I vii
 Terentius

Sepe solet fatuus plures tolerare labores:
 Atq; humeris grauius sollicitare iugum:
 Quomodo tartareis animam submergat in undis.
 Et uideat stygii guttura passa canis.
 q̄ qui forte heremū colit, inter lustra ferarum
 Continuo effundit uora precesq; deo.
 Nos scelera impellunt plures subiisse labores
 q̄ uirtus: facilis ad mala cuncta uia est.
 Cernimus en quales pomposa superbia, fastus
 Exigat: atq; operis sit polienda quibus.
 Ornamenta petit capitis: frontisq; coronas:
 Vnguentum: uestes, atq; monile graue.

Ardor auaritia
 Per casus u
 Navigat hadr
 Quem studi
 Non metuit flu
 Auri sacra fa
 Nec dulces som
 Fumibus im

Ardor auaritię per seua pericula multos,
 Per casus uarios: exitiumq; trahit:
 Nauigat hadriacum pelagus fluctusq; trementes
 Quem studium nūmi, curaq; uana trahit.
 Non metuit fluctus: tempestatesq; sonoras:
 Auri sacra fames: pectora tuta facit.
 Nec dulces somnos capiunt, mollemq; quietem:
 Funibus immitis quos Cythęrea trahit

n.iii.

**Fatua
 permutatio.**

Qui uidet
 utili⁹ & su
 mit dereri
 ora: absit
 ei radi⁹ lu
 cis sine mo
 ra. Stultis
 nō succurri
 tur, sed er
 rantibus.
 Via ipioꝝ
 tenebrosa
 nesciunt
 ubi corru
 unt.

Hor. i. epi.
 Sapiē. xiiii
 Claudian⁹
 de raptu p
 serpine
 Eccle. V.
 In epist.
 Sapphus

Treno. iiii.
Iuuenalis

Semper habent curas lufiores: ſepe dolores
Noctes atq; dies pertolerare ſolent.

Sapien. V.

Quid ganeos memorare uelim: qui uentre refarto
In crapulis ſemper delitiisq; iacent?

Iuuenalis.
Eccleſi. x.

Quid referam fatuum: quem uexat cura laborq;
Coniugis: in thalamo mutua ſupra timens?

Math. Vii
Ezech. Vii.

Nemo tamen propter chriſtum ſufferre labores
Promptus: ad interitum corpora noſtra ruunt:

Optima raro placent: probitas laudatur: & alget.
Nempe homines cunctos, iam malefacta iuuant.

Virtutem ſtudeat ſapiens amplectier uſq;
Crimina proueniunt peſſima ſponte ſua.

Qui pro coelorum regno mercatur iniquas
Illecebras mundi: ſtultus inerſq; manet.

Honorare parentes.

Hos reor inſulſos fatuos: pietate parentes
Qui non præcipua uenerantur: quiq; iuuamen
His placidum præſtare negant. qui uerba dira
Iurgiaq; his referūt: tales ratis illa recenſer.

Eccleſi. iiii.

iii. q. V. oēs q.

i. Thi. V.

puer. xx.

& xx. Viii.

Beatus tho. ii.

ii. q. c. xxii. ar. V

puer. xx. Viii.

Oui. i. meth.

Ecd. iiii. & Vii.

Leui. xx.

Deutro. V.

Deutro. xxxiii

Hunc etiam eſſe puto fatuum, ſtolidumq; parentē:
Largitur natis qui bona cuncta ſuis.

Cum quibus ipſe ſuam poſſet ſufferre ſenectam:
Morte graueſcentes et recreare dies.

Improbuſ inde ſenem natus caruiſſe parentem
Sustinet: & modicum fert ſibi præſidium.

Si nimium uiuax pater eſt: ſibi triſtia fata
Exoptat natus: mortis & exitium.

Non probitate quidem: nulla pietate mouetur
pro uita eſſoeta: pro ſenioq; patris:

Stulte parens: cur tu nato bona tota dediſti:
Qui te nunc paſcit impietate truci.

Atamen ille
Maltra nec
Qui patri & m
Nec colit h
Morte mala di
Quinegare
Abſolon inſign
Contempu

Arramen iste diu non uiuet: tempora uite
 Multa nec implebit: morte repente perit:
 Qui patri & matri dignos non prestat honores:
 Nec colit hos quorum sanguine uita data est.
 Morte mala dignus: reuerenter ferre parentes
 Qui negat: est stygium dignus adire lacum.
 Absolon insignis iuuenis, formaq; decorus
 Contempsit patrem: morte quoq; interit.
 n.iiii.

Honorare
parentes.
 Qui honorat
 patre suu iocū
 dabit i filiis: &
 in die oratiois
 sue exaudiet.
 Qui honorat
 patre suu uita
 uiuet logiore.
 Qui timet do-
 minū honorat
 parentes & q̄si
 dñis seruiet his
 q̄ se genuerunt
 in opere, & ser-
 mone & oī pa-
 tiētia. Qui ma-
 ledicit p̄ri suo
 & matri extin-
 guet lumen ei⁹
 in mediis tene-
 bris.

Exodi. xx.
 Malach.
 Math. x V.
 Mar. Vii.
 Ad ephe. Vi.
 Deutro. xx Vii
 Prouer. xx.
 Absolon.
 ii. reg. x V.
 & x Viii.

lores
 ntre refarto
 ra laborq;
 a timens:
 e labores
 stra ruunt:
 r: & alger.
 sacra iuuant.
 seq:
 e sua.
 iquas
 ner.
 entes
 iuuamen
 uerba dira
 ecenter.
 olidumq; parenti:
 a suis.
 rre senectam:
 dies.
 e parentem
 abidum.
 fara
 mouetur
 s:
 dedisti
 i.

Cham ϕ Cham nudasset stultus pu dibunda parentis
 Gene.ix. A patre coelesti mox maledictus erat.
 leui.xviii. Sennacherib manibus natorum morte peremptus:
 Sennache At regnum potuit nullus habere tamen.
 rib.ii. para Balthazar ex merito ducebat tempus & annos
 xxxii. Luctiferos:securit hic quia membra patris:
 Daniel. V Nato sacra dabat senior documenta Thobias:
 Thob.iiii. Ut marem ingenti ferret honore suam.
 iii.Regũ.ii Propterea Salomon rex se de sede leuabat
 Corylaus. Regali:matrem condecorare uolens.
 Plutarch⁹ Roma Corylao lueres,penasq; dedisses:
 Si ueritus matrem non foret ille suam.
 hic.xxxv. Vnde etiam Rechab natos,deus ipse probauit:
 Eccl. xxiii. In patre q; fuerat:in quoq; matre pii.

De cauillatione sacerdotum in choro.

In choris sacris fatuos uidemus
 Prauitas oris quibus impudici est:
 Eliquant nugas.recoluntq; totum
 Gesta per orbem.

c. decet de In templis fatuos plures nunc esse uidemus:
 inmu.eccl. Stultorum in sacris stat quoq; turba choris.
 li. Vi. Qui nugas spargunt uarias,& murmura linguq;
 c. cñ deco, Atq; cauillantur uocibus assiduis:
 rē.de ui.& Consilium capiunt:quo narragonia fluctus
 ho. cle. Peruolet Ionias:plaustraq; lara parant.
 Hiero. ad O quales ritus seruat nunc sanctio quondam
 damasum. Ecclesiq;:o leue q̄ continet illa decus:
 Psal.xxx, Nil agitur totum rigido Manorte per orbem
 Viii.& Accidit externis nil quoq; grande locis:
 lxxii. Quod non in sacris reciterur sedibus:ad q;
 Ad eph.iii Peruolet extremos ultima fama choros.

Prelia gesta q
 Preliq; a T
 Ille narratur:
 Diuini cultu
 Discurret bacu
 Et noua mul
 Sepe marutinas
 Incipiant nu

Prælia gesta quidem fors in regione Britanna:
 Præliaq; a Thurco pontica gesta truci
 Illuc narrantur: quoniam reuerentia nulla
 Diuini cultus: nec pudor ullus adest.
 Discurret baculo quoq; dormentarius albo:
 Et noua multa refert, per loca cuncta chori.
 Sæpe matutinas, rerum nouitate relata,
 Incipiunt: nugas cômemorantq; nouas:

garruli talchozi

Cessent in
 ecclîis ua,
 na & mltro
 forti⁹ feda
 & propa
 na collo,
 qa. cessent
 pfabulari,
 ones qlibz
 & c. Secu,
 laria nego
 cia i ecclia
 nō debent
 tractari.

puer. V.

nota dor,
 mentariū.

Folio

Hoc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo decuit cantica sancta deo.

glo. c. si de
de. nō ref.
li. Vi.
psal. xV.
Neem. xiii.
Eccles. xxi.
xvi. q. vii
& hoc di-
ximus.
Act. xii.
xxiii. q. i.
oib⁹. & c.
qre ex sola

Feruor auaritię multos ad limina templi
Conuocat: ob nūmos carmina rauca canunt.
Tutius usq; foret sacros uitare penates:
q̄ sic sacrilego polluere ore choros.
Extra stare uelis potius sacra limina templi
Si placare deum garrulitate putas.
Simplicibus prauos mores, exempla q; praua
Pręsbiteri monstrant: scandala plura mouent.
An ne putas tali ritu te posse mereri
Pręsbiter ecclesię, & dona sacrata deo:
Nam precibus uotisq; piis laudare tonantem
Conuenit: hinc nugas pellite ab e de sacra.

Superbię ostentatio.

Sordida laus semper proprio que prodit ab ore:
Hanc sapiens refugit.
Efficit & fatuos pomposa superbia plures
Tartara quos rapiunt.

Ecclesiast.
ix. & xi.
Iudith. ix.
psal. xc. &
c. xxiii.
puer. vii.
Eccle. vii.
oui. meth.
de pe. di. ii
hinc etiā.
Esaie. xiii.
Thob. iiii.
Iacobi. iiii.
Vi. q̄sti. i.
imitare,

Efficit & fatuos insana superbia multos
Quos uehit in nostro carmine cymba leuis.
Est uirium sceleris plenum, & cunctis fugiendum:
Sordibus excedit crimina queq; suis:
Primus apud superiores nauem hęc fabricauerat olim
Nequitie inuentor perfidieq; parens.
Qui genuit fatuos quosdam: fastusq; superbi
Progeniem: ponens se procul ante deum:
Corda rapit quorū pomposa superbia: iactant
Qui quoq; quod studio non meruere suo:
Dicit enim fatuus me docra Bononia pauit:
Artibus: & sophie dogmata cultra bibi.

Hinc dignus
Atq; inter
Alter in argu
Se iactat: no
Si cuperes sacre
Carpere: suffi
Pasci & egregi
Eloqui quo

Hinc dignus primam mereor conscendere sedem:

Atq; inter claros continuare locum:

Alter in argiuis ludos celebrasse palestris

Se iactat; nouit uix elementa quidem.

Si cuperes sacre suauissima dona Minerue

Carpere; sufficeret theutona terra tibi:

Pascit & egregios iuuenes Germania pugnax:

Eloquiū quorū nunc monumenta uigent:

Superbia.

Auerte faciē
tuaz a muliere
corrupta & ne
circumspicias
spēm alienam.
propter spēm
mulieris multi
perierūt: & ex
hoc ꝑcupiscē,
tia quasi ignis
exrdescit. Gla,
dio ꝑꝑo eius
supbia āꝑutē
capiat laqueo
oculorū suorū
ī me: & ꝑcutiā
eum ex labiis
caritatis meę.

xii. q. ii. gloria
epi. in fi.

Peregrinatio
nō facit medi,
cū. nulla ars lo
co discitur. ut
ait Sene.

Iohel.ii. Hinc tumida debes non mente superbior esse:
 Ecclesi.x. Vidisti externi q̄ loca magna maris.
 &.xxvii. Sed quia principium uesana superbia coepit:
 Lucę.x. Hanc fugiat sapiens:effugiatq̄ bonus.
 xxxiii.q.iiii. Lucifer etheri clarus confessor olympi
 quidã uer. (Candor erat cuius mirificusq̄ nitor:)
 luciferiani Corruptus fastu:coeli contemnere patrem
 Iob.xl. Ausus:tartareas mersus iniuit aquas.
 puer.xv. Hunc sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
 &.viii. Ad stigas undas turba superba ruit.
 psal.xvii. Lucifer & focii:fatuis nunc retia ponunt:
 Sapient.v. Inflatas animas cum quibus usq̄ rapit.
 puer.xiiii. Virtutes cunctas,moresq̄,superbia sola
 Iob.xxvi. Destruit:indecores hæc facit esse uiros.
 Eccle.xi. Foemineum in primis genus ampla superbia uexat:
 puer.xi. Qua se continuo uestit,& usq̄ polit.
 Eccle.vii. Foemina quã fastus tumidus rapit atq̄ superbus:
 Eccle.xix. Seducit multos:inipido s̄q̄ facit.
 puer.v. Adsit in exemplum Iudith:qua dux Holofernes
 Holofer, Interit:quã foemina casta foret.
 nes. Iesabel ungebat faciem uultumq̄ fucabat:
 Iudith.ix. Dum putat insigni posse placere Iehu.
 Iesabel.iiii Est mulier uitanda procax:sapientia clamar:
 Regũ.ix. Lasciuus oculis pectora casta necat.
 Eccle.xiiii Foemina uera humilis titulos sectatur honoris.
 xxvii.q̄st. Laudibus & fruitur foemina casta bonis.
 V.nec fá, Bersabee si non nudasset crura uenusta:
 Iomon. Rex dauid:facinus non subiisset atrox.
 puer.xiiii. Plures seducit fastus:mentisq̄ superbe
 Eccle.xxv. Gloria:quę fatuos iam sine fine parat.
 ii.Reg.xi. At deus omnipotens mentes,animosq̄ superbos
 Eccle.x. Fastidit:poena persequiturq̄ graui:
 Iohel.ii. Foelix cui nondum uesani gloria mundi
 Nume.xv Imperat:aut qui non ambitione cadit.
 thobie.iiii

Cogitat eterni
 Angelici lapsi
 Rebus in extern
 Contentus p
 Luciferi calum
 Precipitant
 Dum sibi,dicq̄
 Officium us
 Scandere dum
 Deglutit u

De u
 Quos usura u
 Ad naues fatua
 Hifort qui spo
 Vendit:rursus

Peior adhuc tu
 Quam cupi
 Est nimum m
 Fit nullis op
 Pestiferam ha
 Debet:& ac
 Digna quidem
 Nudare exu
 Atq̄ uidis nã
 Frugibus ag
 In cella atq̄ pen
 Continet:& c
 Sola tenet frug
 Citibus immo
 Nil metuit super
 Per scelus at

Cogitat æterni quæ sit possessio regni:
 Angelici lapsum cogitat atq; chori.
 Rebus in externis nil sordida nomina querit:
 Contentus paucis: & moderata colit.
 Luciferi casum fatui experiuntur inertes.
 Precipitant stigiis corda superba uadis.
 Dum sibi, dūq; suis: choreq; Dathanq; Abyronq;
 Officium usurpant: ferreq; thura parant:
 Scandere dum fecit: uesana superbia stultos:
 Deglutiit uiuos terra reclusa uiros.

Iob. xli.
 Esaię. xliii.
 Nu. xvi.

psal. cv.

De usurariis & foeneratoribus.

Quos usura uorax rapit, & malus ardor habendi:
 Ad naues fatuas properent, strictosq; rudentes.
 Hi sunt qui spoliant inopes: hi foenera iactant:
 Vendūt: rursus emūt, rapiunt, sed merce dolosa.

Pior adhuc superest: fatuorum & turba probrosa.
 Quam cupiūt satyri dilaniare canes.
 Est nimium mendax: est sordida, turpis, auara:
 Fit nullis opibus hæc satura innumeris.
 Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas
 Debet: & ad meritum perdere supplicium.
 Digna quidem flagris: rapidissima turba peculi
 Nudare exutos impietate studet.
 Atq; auidis nūmis cumulat frumenta: merūq;
 Frugibus aggestis horrea plena facit.
 In cella atq; penu spumantia uasa phalerni
 Continet: & cererem, & grana uetusta nimis:
 Sola tenet frugum, uini quoq; pessima turba:
 Ciuibus innumeris quod satis usq; foret.
 Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis:
 Per scelus atq; nefas sordida lucra parat.

puer. xx.
 Luce. vi.
 Inno. in c. i
 d'usu. Bal.
 in. aut. ad
 hec C. e. ti.
 xliii. q. iiii.
 per totū.
 c. i. de ēpri.
 & uen.
 Eccle. xlii.
 Esa. xxxiii.
 Ezech. xlii
 Abacuc. ii
 xliii. q. iiii.
 c. nonū. &
 ca. se. & ca.
 pen.

Usurarii

Exigua da
bit: & mul
ta impro
bit. hodie
fenoras qf
& cras re
perit: & o
dibilis est
hō hmōi.
Mutuum
dantes: nī,
hīl ide spe
rātes. Si qs
usurā acci
pit: rapinā
facit: uīra
non uiuit.

Parturit illa famem foedissima turba sitimq;

math. xiiii Et plures inopes impietate necat.
Leui. xxv. Iustus & melior nunc est recutita caterua:
Deu. xxiii. (Usuram quis exigit illa grauem:)
Exod. xxii. At magis est foenus tale intolerabile: quod nūc
Hier. v. Nostrates rapiunt: christi columq; genus.
Pellitur a nostris iudeus finibus exul:
Sunt quia christigenis foenora uota uiris.

Quā dura nimis
Nunc homin
Quos trahit us
Ardor atar
Non secunda p
Exoprant ste
His quia frum
Mox rider: si
Sunt spurci per
Alterius da

De u
Rebus in exte
Sperat: & alter
Arsepe ante ill
Ad tumulum e

Quis fatuos re
Protinus in
Qui cupit alte
Et bona na
Expectet fatu
Successor fi
Sed quia mors
Cernimus h
Alterius morte
Sepe prius m
Nonne furor sto
Villibus in reb
Spes tua uana ni
Te sequitur pe
Narragonum in
Quem trahis

O q̄ dura nimis nudos exactio uehat
 Nunc homines: inopis perforat hasta latus.
 Quos trahit usurę questus: lucrumq; dolosum:
 Ardor auaritię quos trahit, atq; sitis,
 Non fecunda petunt telluris semina: uites
 Exoptant steriles: ut fluar inde fames.
 His quia frumenti: rerum est & copia cornu:
 Mox rider: si fors culmina grando ferit.
 Sunt spurci penitus: qui turpia lucra requirunt
 Alterius damno: diuitiasq; legunt.

De uana spe future successionis.
 Rebus in externis est qui successor haberi
 Sperat: & alterius de funere gaudet acerbo.
 At sepe ante illum mortem pregustat. & is quem
 Ad tumulum deferre putat: sepelitur ab illo.

Quis fatuos tolerare queat, quos ardor habendi
 Protinus insanos: insipidosq; facit:
 Qui cupit alterius rerum successor haberi
 Et bona nancisci, qui cupit alterius:
 Expectet fatum: quod dissolutio uite est:
 Successor fieri qui cupit alterius.
 Sed quia mors hoim manibus non ponitur ullis
 Cernimus hos fatuos sepius ante mori.
 Alterius mortem sperantibus: accidit inq;
 Sepe prius mortem ut precipitanter agant.
 Nonne furor stolidus: mortem sperare propinqui
 Vilibus in rebus heres ut esse queas:
 Spes tua uana nimis: quoniam tua funera nescis:
 Te sequitur pedibus mors properata citis.
 Narragonum in patriam te preceps ducet a sellis:
 Quem trahis: ut fatuos possis ubiq; sequi.

Lucę. xix.
 psal. lxxi.
 Ecc. xxvii

xliii. q. iiii.
 nec hoc.
 & c. se. & c
 quicūq;.

de concess.
 pbē. c. ii. et
 ca. ne cap,
 rāde. eo. ti.
 li. Vi.
 l. stipulatio
 ff. de uer.
 ob. l. qdā.
 ff. de don.
 Eccē. xxxi.
 Treno. V.
 Esaię. xxx.
 i. thim. Vi.
 puer. xx.
 Eccē. xliiii.
 Hiere. xii.
 Sapien. iiii.
 Eccle. Vi.

Optare
alioꝝ
mortē.

In mortē
altiꝝ spem
tu tibi po-
nere noli.
Hereditas
ad quā fe-
stinatur in
principio:
in nouissi-
mo bñdic-
tione care-
bit. Expec-
tatō iusto-
rū læticia:
spes autē
impiorum
peribit.

Spes est quę nutrit: spes est quę pascit iniquos:

Spes reficit dominum fallit & ipsa suum.

Ecclesiast. **xxxviii.** Quis possideas robuste membra iuuentę

puer. x.

Viuida: sis fortis, sit tibi sana curis:

Osee. ix.

Attramen expectat te formidabile lætum.

puer. xii.

Morte cadunt iuuenes - decrepitiq; senes.

Sepe pater nati mestissima funera luget:

Ergo spem fatuam crassa quota capis.

Rex Pri-
Quos
Absolon.
Non d
Heredem
Sperab
Non supe
Speran
Spes ea fr
Er non

Qui diem
Non colit
Simeq; cur

Proh pud
Ambu
Est data c
Vr not
Electiq; d
Qui ta
Sancta fid
Vix spe
Pontifices
Festaq;
In quibu
In quibu
Sed quia cu
Er plus
Negligimu
Curam

Rex Priamus natos fortes occumbere uidit:
 Quos tamen oprabat tunc superesse sibi.
 Absolon, egregii dum sperat scepra parentis:
 Non dum maturus funera mēsta dabat.
 Heredem quandoq; facit: mors pallida: quem non
 Sperabas: fatuos fata futura latent.
 Non super humanis rebus, spem ponite uestram:
 Sperandum est soli uiuere posse deo.
 Spes ea stulta nimis, semper sperare caduca:
 Et non quo randem sistere fine uelis.

Non obseruare dies festos.
 Qui diem festum meritis decoris.
 Non colit: tractans auidos labores:
 Simeq; currum, fatuamq; rhedam:
 Scandere debet.

Proh pudor in cecis nunc gens humana tenebris
 Ambulat: & sani nil modo cordis habet.
 Est data christicolis supremi gratia regis:
 Ut noscant fidei per documenta deum.
 Electiq; deo sint: ad sua regna uocati:
 Qui tamen illius dogmata nulla colunt.
 Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo
 Vix specimen priscum continet atq; decus:
 Pontifices sanctiferas statuere solennes:
 Festaq; sanctorum, sacrificosq; dies:
 In quibus eterni resonarent cantica patris:
 In quibus angelicus concineretq; chorus.
 Sed quia curamus plus uani ludicra mundi:
 Et plus fordiduli corporis illecebras:
 Negligimus fidei specimen: ritusq; decoros:
 Curamus legum mystica sacra nihil.

o.i.

Priamus
 de quo
 Iuuenalis.
 Absolon
 il. re. x. viii.
 hier. viii
 Nūe. xxv.
 Psal.
 xxxvi.
 Eccle. iiii.
 Prouer.
 xxviii.
 Eccle. x. &
 xix.
 Psal. liiii.

Exodi. xx.
 & xxxi.
 leui. xxvi.
 Iohā. xvii
 Deutr. v.

Hier. xvii
 de fer. c. i.
 & ultri.
 Ce. tl. l. oēs
 de con. di.
 iiii. c. i.
 xxxiiii. q. i.
 odi. de cō.
 dis. i. in die

**Non obser
uare dies
festos.**

Memero ut di
em sabbari scri
fices. Seprio'ei
die est sabba /
ru dñi dei. Sex
diebus opabe
ris & facies oia
opa tua. Seprí
ma dies sabba
ri est: id est re
ges dñi dei tui
Non facies in
eo quitq̄ ope
ris &c.

xxiiii. dis. cum
liceat.
xxiii. dis. his
igitur.
xliiii. dis. nō
oportet
Seneca ad lu
cil. in epistola.
xviii. c. placita
xiiii. q. iiii.

In sacris agimus conuiuia crassa diebus:
Continuis crapulis coelica festa madent.
Ocia cum dantur: feris & mortalibus, illi
Non prece, nec templo: at ebrietate litant.
Antea q̄ festis referatur porta diebus
Ecclesie: populis uncta taberna sonat
Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:
Anteq̄ templi limina sacra uider.

Que non
In celest
Dum ferit
Assum
Non nisi
Orand
Stulte lab
Conuen
Sabbata fa
Sepolit

Qui dole
Est fatuu
Prererea
Penitet: h

Quid sit la
Virtus
Mentibu
Hec u
Munera d
Donat
Laudibus
Is virtu
Ille ramen
Penitet
Sepe etiam
Pollor a
Atq; daru
Auder:
Munera p
Huic c

Que non concessis uolumus tractare diebus:
 In celebri cupimus continuare die.
 Dum ferit in templo fidei precepta sacerdos:
 Assum atq; elixum, uinaq; larga glutis.
 Non nisi thuriferas concedis potus ad aras:
 Orando ructas: euomis atq; preces.
 Stulte labor manuum sacris cessare diebus
 Conuenit impositis disce uacare bonis.
 Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina christi:
 Sepsitis rebus: hec sacra sola cole.

De cō. dif.
 iii. Irreligi/
 osa.
 i. Thef. V.
 Act. ii.
 esa. xx Viii
 Hier. x Vii
 Leui. xx V
 Marci. ii.
 Io. ix:

Largiri & penitere.

Qui dolet & meret propter, quod uertere nequit:
 Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.
 Preterea est stultus: qui dum largitur amico
 Penitet: hic donum perdit: meritumq; prophanat.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo.
 Virtus magna quidem est: si pietate facis.
 Mentibus humanis gignit solatia læta
 Hęc uirtus. si quid dexteritatis habet:
 Munera qui placidis manibus largitur amico:
 Donat & emerito premia digna uiro:
 Laudibus egregiis, fama est cantandus & acris:
 Is uirtutis item nomen habere potest.
 Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico:
 Penitet hunc missi muneris atq; dati.
 Sepe etiam donat hilari non mente bonaq;
 Pollor at in facie, tristitiefq; sedet:
 Atq; datum propter, fatuos euellere crines
 Audet: & impropereat que dedit ante, cito:
 Munera perdit iners: nam grates soluere nemo
 Huic cupit: ingrara qui bona mente facit.

glo. i. ca. i.
 de dona.
 xxiii. q. Vi.
 ex his oi/
 bus.
 ii. Cori. ix.
 Ecclesi. xii
 Iob. ultri.
 Ad col. iii.
 ad heb. iiii
 Ecccl. x Viii

Eccle. xx.

o.ii.

**Cū tri /
stivultu
donare.**

Da facie le
ra: sine leti
cia faciei
quod de,
deris pdis
re meritū,
q̄ rei. Hy,
larē dato,
rem diligit
deus. Bea,
ti⁹ est sem
per dare q̄
accipere.

Ecc̄l. xxv. Ille tamen peior: pro christi qui dat amore:
Peniter atq; operis, muneris atq; cito:
Quippe deus fatuo non semper premia, mox ue.
Transmittit: sapiunt libera dona deo:
Cantico. Nam deus omnipotens hominis nil munera curat
Vill. Ast homini donum pensitat ipse pii.
Eccle. xiiii. Leticia uultus, inopi qui donat amico:
puer. iiii. Largiturq; bonis ex pietate uiris:
Eccle. iiii.

Conseq
Opi
Pungim
Qui
Spurcid
Hoc
Vir bon
Ar fru
Sidonar
Sic da

Desidie
Segn
Corpor
Somn

Torpor
Perni
Vnde et
Ex cu
Quem p
Acci
Desidia
Sed p
Est fatu
Prest
Desidior
Lumi
Assidue
Obst
Foelix q
Et m

Consequitur laudes: & grates semper habebit
 Optima de grato munera corde fluunt.
 Pungimus interea fatuum quoque: munera semper
 Qui capit: ingratus attamen usque manet.
 Spurcius nihil est ingrato: nil quoque peius:
 Hoc uitio rapitur maxima turba nimis.
 Vir bonus & sapiens grato cito donat amico:
 At studeat gratas ille referre uices.
 Si donare uelis: fluat hoc ex corde benigno:
 Sic dabitur meritis gratia prompta tuis.

De accidię uitio.

Desidię uitium toto dominatur in orbe:
 Segnitieque hominum nunc genus omne premit.
 Corpora seruorum torpent, fugiuntque labores:
 Somnia agunt uetule: sed precium accipiunt.

Torpor sit quis mentis destructio cunctis
 Pernicies: tamen hunc sedula turba petit.
 Vnde etiam accidiam uitium pregrande putamus
 Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.
 Quem premit usque adeo torpenti in corpore languor
 Accidię. aut culus marcida membra iacent:
 Desidiam propter nequeat que uoluerit crura:
 Sed patitur lassos, igne perire pedes:
 Est fatuus uecors, & nigro stigmatum dignus
 Prestet ut exemplar desidię usque suę.
 Desidiosus homo cunctis incommodus horis
 Luminibus fumus ceu malus esse solet.
 Assidue solitus flammam seruare camini:
 Obstat enim sibi met solus ubique piger.
 Foelix qui iusto exercet sua membra labore:
 Et manibus panem querit usque suis.

o.iii.

Prouer.
 xxviii.
 Seneca de
 ingratiu.
 Tulli⁹ i of.
 Sapię. xvi
 Eccle. xxix

ii. thim. iii.
 Lucę. vi.

Beat⁹ rho.
 parte. i. q.
 lxiij. ar. ii.
 & .ii. ii. q.
 xxxv. ar.
 ii. & in. q.
 de malo. q.
 ii. ar. ii.
 puer. vi.
 Sapię. xv.
 puer. xv.
 & .xx. vi.
 pue. xviii
 puer. x.
 Eccle. x.
 puer. xx.

amor:
 dico:
 ma: mok ue.
 no:
 unca a cura
 la
 do:

Accidia:

Sōniferū semē
 spargo atq; pa
 pauer: ut inde
 Dormiat & de
 ses dormiat ul
 q; piger. Vult
 & non vult pi
 ger. aia autem
 opantiū impin
 guabit. Sicut
 acetū dētib⁹ &
 fum⁹ oculis: sic
 piger his q mi
 serūt eum. usq;
 quo piger dor
 mis: qñ confur
 ges e sōno tuo
 paululū dormi
 es paululū dor
 mitabis. & ue
 niet tibi quasi
 uiator egestas

Prouer. xxi.
 & xxii.
 Iob. V.
 Ecclesi. ii.
 Ecclesi. li.
 ii. Thessa. iii.
 ii. Reg. xi.

Sed deus hunc punit tormento sepe cruento
 Quem premit assidue torpor & accidia.
 Præmia largitur deus optimus ampla labori
 Non is manducet quiq; labore caret.
 Accidię uitium metuenda pericula mundo
 Intulit: ad facinus principumq; dedit.
 Rex Dauid torpore graui, & cum deside uita
 Factus adulter erat atq; homicida simul

Roma la
 Defic
 Postq m
 Roma
 Accidia
 Perdi
 Nam pri
 Pasce
 Sed post
 Illeceb

Hic post
 Stultitię:
 quis non
 Sunt tam

Ecce sed
 Ut pot
 Insuper o
 Que p
 Quos id
 Sepra
 Negliger
 Ad no
 Sunt a dec
 Sanari:
 Libertus fr
 Sordifl
 Tantus ire
 Stultor
 Vt neque
 Compl

Roma labore uigil/fregit Chartaginis arces:
 Desidia interiit Roma subinde cito:
 Postq̄ militia & belli sudore uacabant
 Romani:et nusq̄ bella uel hostis erat:
 Accidia & luxu,robur Romana iuuentus
 Perdidit:hoc cecidit inclyta Roma modo
 Nam prius externis pugnisq̄ & marte feroci
 Pascebat fortes bellica Roma uiros.
 Sed postq̄ luxu fracta est:ueneriq̄ parentans
 Illecebris,uires perdidit illa suas.

Augu. de
 Roma.

Appianus

Oui.in fas.

De externis & infidelibus fatuis.

Hic posui externos fatuos,qui nomina gestant
 Stultitię: nostrisq̄ fidem insipientibus addunt
 Quis non digni nobiscum soluere nauem:
 Sunt tamen ad sortem puppis numerumq̄ uocari.

Ecce sed externi fatui sub sellia ponunt
 Ut possint picte nauis habere locum.
 Insuper occurrit fatuorum maxima turba:
 Que pene & terras & freta cuncta tenet.
 Quos ideo externos reputo,quia sunt procul extra
 Septra dei:& ueram catholicamq̄ fidem.
 Negligere hos potui:tenebrisq̄ relinquere:qd nam
 Ad nos de fatuis quos foris error habet:
 Sunt adeo cęci:nullo medicamine possunt
 Sanari:ut linquant quos coluere deos.
 Liberius fuerat gentes transire silendo
 Sordifluas:quarum pectora demon agit.
 Tantus item numerus:tanta est fera turba,cohorsq̄
 Stultorum fidei que sacra iura negant:
 Ut nequeat cunctos paru membrana libelli
 Complecti:sectas est meminisse satis.

Ecclesi.x.
 ii.Corin.
 iiii.& Vi.
 Sapię. xiiii
 i. Cori. Vii
 ii. q. i. m̄tri
 de diuor.
 gaudem?

xcii. dif.
 plurimos
 x Vi. q. i. in
 canonib?

o. iiii.

De extraneis fatuis.

Generatio hæc puerſa eſt & in fideles filii. In crassa⁹ eſt: dilatat⁹ & recalci trauit. i crassa⁹ impinguat⁹ dilatat⁹. dereliquit deū factorē suū, & recessit a deo saluari suo. puocauerūt eum in diis alienis & i abominatiōibus ad iracundiam cōcitauerūt.

Thurci
Saraceni
Tartari

Scythæ
Bohemi
Morauī

Thurcorum gens prima locum stultos tenet inter
Atq; Saraceni: Tartareiq; canes.
Quos Mahumetanę legis tenet impius error:
Aphrica quo tota eſt capta: Asia atq; potens:
Magna quoq; Europę iſta eſt modo portio: nauis
Quã modo nr̄a uehit: Sarmaticosq; Scythas
Secta Bohemorum fidei ludibria tractat:
Et Morauis nolas ſtultitię illa dedit.

Qui meriti
Stulti e
Pragensis
Decidit
Comemor
Ararum
Nostra qu
Censetur
Inter eos fa
Aut laque

De fi
Vos o chr
Qui mani
Consilio m
Et mihi fru

Dum medi
Perfert:
Innumeri
Et gem
Luciferis
Feraliq;
Nemo ade
Qui non
Ecclesie uic
Quando
Roma capu
Debilib
In miseroq;
Fluctuar
Dogmata n
Decrete

Qui merito in prima fatuorum puppe locantur:
 Stulti etenim ignaui dogmata falsa colunt.
 Pragensis schola precipue, quæ fulguris instar
 Decidit a summo, sponte sciensq; gradu.
 Cōmemorasse uelim cunctos qui dogmata falsa:
 Ararumq; colunt uana ministeria:
 Nostra quibus sacra religio, uenerāda fidesq;
 Censetur mendax, falsa, prophana, leuis.
 Inter eos fatuos memorem quoq; mortę cruenta
 Aur laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam.

De fidei catholicę, & imperii inclinatioe.
 Vos o christicolę proceres, ex corde precamur
 Qui manibus uestris fidei monumenta tenetis:
 Consilio magno, rerum perpendite casus.
 Et mihi stultigeram: quā mōstro: relinquitte mitram.

Dum meditor lapsus: quales respublica christi
 Perfert: & fidei damna uerenda sacrę:
 Innumeris cogor lachrimis propere ora rigare
 Et gemitu sortem plangere sepe grauem:
 Luciferis deceat contundere pectora palmis:
 Feraliq; tuba grandē fugare nefas.

Nemo adeo durus: nemo tam saxeus usq;

Qui non hos casus lugeat atq; fleat.

Ecclesię uideat cum sic decrescere sedem:

Quandoquidem in lapsu sacra cathedra iacet.

Roma caput mundi nutat, tremit, atq; labescit.

Debilibus uehitur fors modo nostra rotis:

In miseroq; gra du christi respublica passim

Fluctuat: & subita mobilitate fremit.

Dogmata non solum fidei: legesq; sacratę

Decrescunt: sed enim sanctio quęq; ruit.

Praga

Heretici

C. de his q

sibi mor.

sci. l. una:

xxiii. q. V.

placuit.

i au. ut iud

sine q suff.

in pn. coll.

ii. In au. ut

diui ius. in

prin. coll.

Viii.

Roma de

qua Lactā

tius.

**De reipu/
blice xp̄ia /
ne interitu**

Omnes uobis
dies ac noctes
p̄rigat: cū om̄i
lucudratōe &
cogitatōe de/
gere sp̄, uolēti
bus: ut aliquid
utile & placēs
deo: subditis
p̄beaf: & nocti
bus sub equa/
litate dieꝝ ur̄i:
quo i uobis sub
iecti sub omni
quiete p̄sistat,
solicitudine li
berati: nec ces
sare inquirere
si quid sit &c.

**Causa destru-
ctionis fidei.**

Math. Viii.

In culpa proceres sunt: & torpentia corda
Regum: qui manibus bellica tela gerunt.
Hi fidei quis clypeum: sceptrum: armaq; portant
Lumine sed patulo, tristia fata uident.
Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsar:
Magnanimo nullus pectore signa gerit.
Ut modo romanam defendat marre parentem:
Nauiculam Petri uentus & unda quatit.

Vna fides
Que p
Nunc ritu
Et casu
Arma par
Ecclesia
Vix tener
Cladib
Impugna
Ecclesia
Impia iura
Gentib
Pestiferas
Arcy A
Inde Asia
In sua in
Soldanū A
Et clade
Qui Geri
Sarmat
Bosphoru
Nec fu
Perdidim
Que qu
Europe m
Hungar
Dalmata m
Marte r
Raro sed a
Deferim
Heu nichil
Decrese
Tristibus
Planga

Vna fides christi toto uenerabilis quo

Quę poris est cunctos sanctificare uiros:

Nunc titubar: lapsumq; timet: subitamq; ruinam:

Et casus metuit precipitanda truces.

Arma parant contra, peruersę Martia gentes

Ecclesiam: tumido quę tremit acta freto.

Vix tener illesam christi respública sedem:

Cladibus at tandem: mox quoq; lassa ruet.

Impugnat Thurcus, Scythicis primū ortus ab oris

Ecclesiam Petri, dilaceratq; fidem,

Impia iura dedit Mahumętus pseudo propheta

Gentibus immodicis legifer ille fuit:

Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:

Atq; Arabis primum dogmata falsa dedit:

Inde Asiam inuertit maiorem: Africę sequuti

In sua iurarunt impia uerba uiri.

Soldanū Aegypti, Maurosq; & Thartara regna

Et cladem fidei, Thurcum habet ille, sacre:

Qui Geticis niuibus quondam cōtentus: & aruis

Sarmaticis, pontum nunc habet Ionium.

Bosphorus at Thracię: septē quoq; regna Trionis

Nec fuerant Thurco regna paterna satis:

Perdidimus Lybię gentes: Asiamq; minorem.

Quę quondam coluit dogmata sancta patrum

Europę multos populos amissimus e heu.

Hungarus atrox sensit adesse manus.

Dalmata mortiferos insultus sepe, cruento

Marte rulit: Thurcos dispulit atq; truces:

Raro sed auxilium christi de milite sensit:

Deserimus fidei culmina sponte sacre.

Heu nichil accrescit nobis: sed cuncta labascunt.

Decrescit uirtus: marcet ubiq; fides.

Tristibus in lachrimis quis non hoc flebile fatum

Plangat: cesariem dilanietq; suam:

Thurcus

Mahumę
tus.

Arabia

Asia

Affrica

Thurcus

ex caspiis

mōribus.

Bosphor⁹

Thracię

Lybia

Asia mior

Hungaria

Dalmatia.

Here. ix.

Treno. ii.

orda
crunt
portant
illar:
it.
entem:
sit.

Græcia. Perdidimus Graios: fidei quos dogmata nostræ
Thracia. Continuere diu: perdidimusq; Thraces:
macedoia Sub iuga Thurcorum Macedon trásiuit: Achiuus.
Achaia. Cervicem pariter ad iuga dira dedit.
Theffalia. Perdidimus Spartam: Thebasq; & Theffala tempe
Mysia. Nos Mysias nuper perdidimusq; duas.
Cóstanti / Gallata nũc seruit: noua Romaq; cęsare digna
nopolis. Imperium amisit, cum Trapezonte, suum.
Trapezos Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas:
 Christicolis pudor est sic cecidisse fidem.
 Oia Thurcus habet: nec enim est contentus in illis
Istria. Quę male possedit: nos quoq; habere cupit.
Pannonia Non satis Istricolos, Styriosq; & Pannonia rura
Illyria. Tutari a Thurco gens modo nostra ualet.
Apulia. Illirici trepidant: insultus appula rura
Italia. Thurcorum metuunt: Irala terra tremit.
Sicilia. Vix se defendet fumantibus ethna cauernis:
 Enceladi ceruix sentiet illud onus.
danubius. Ister & indomita Suguorum ab origine natus:
 Thurcorum meruit nunc tolerare iugum.
Rhodos. Sácta Rhodos defende fidem: mahumerica sacra
 Dirrue: saluificam contueare crucem:
Bagiazit Bagiazit princeps: sua gens quem nomine dīro
Ildrimi. Ildrimi uocitant: arma seuera parat.
 Horriferis bellis nostras contendit in oras:
 Et properat sanctam uertere ubiq; fidem.
 Percitus est furiis: facies præcincta colubris
 Eumenidum: cordi bacchicus ardor inest:
 Sanguine christicolas laceratq; & morte cruenta
 Afficit, abducit: carcerat, interimit.
Esaig. lvi. Ista sitis Thurci satiatur sanguine nullo:
Ecclef. xii. Marte fores pulsat christicolumq; lares:
Roma. Roma decus fidei: Petri sanctissima sedes
 Ni caueas: lacera fronte capistra geres.

Euomit
 Et fu
 Heu lup
 Et uo
 Diripit i
 Eneca
 Torpor
 Perpe
 Nos apu
 Sunt &
 Sunt uire
 Consi
 Aramen
 Perdi
 Dormita
 Morri
 Dormita
 Turba
 Nemo ue
 Hoste
 Europę u
 Exten
 Thurcor
 Ob sco
 Diuitias
 Exulat
 Auri sacra
 In poer
 Coelica p
 Et part
 Olim Rom
 Quatt
 Sacratas
 Fortis

Euomit en rabiem toruam hęc Acherontia secta:

Et furit; ut laniet teq; sacramq; fidem.

Heu lupus innocuum passim consumit ouile.

Et uorat infontes dissipat atq; uiros:

Diripit infantes. matres castasq; parentes

Enecat: imberbes cum senibusq; rapit.

Torpor habet mentes nostras: precordia marcent

Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.

Nos apud indomiti lex est & copia Martis:

Sunt & magnanimi, signiferiq; duces:

Sunt uires animi: sunt & conamina belli:

Consilium prudens: ingeniumq; ferax:

At rament immanes patimur procedere Thurcos:

Perdimus & nostro crimine sponte fidem.

Dormitant reges, proceres: palinurus in undis

Mortiferis recubat, qui caput orbis habet:

Dormitat nunc Petre tue ditissima sedis

Turba: patet Thurco dilanianda fides.

Nemo uetat sequire trucem, per regna, per urbes,

Hostem: sponte sua quisq; perire cupit.

Europę magnam partem perfregit, habetq;

Extenuat nostram uictor ubiq; fidem.

Thurcorum rabiem iam crimina nostra merent:

Ob scelus atq; nefas poena luenda uenit.

Diuitias colimus: nummis componimus aras:

Exulat & uirtus: exulat alma fides:

Auri sacra fames: rerum quoq; nana libido:

In poenas meritas pectora nostra trahunt.

Coelica pulsa quidem terras astręa reliquit:

Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.

Olim Roma potens: patres, fideiq; sorores

Quattuor elegit: cum quibus esset honor:

Sacratas solymas: urbem a nomine dictam

Fortis Alexandri: sedem etiam Antiochi:

**xlii. dif. sit
rector. &
c. ephesus.**

**c. quis de
reg. iu. i au
Psal. lxxv
Nau. iiii.
Esaie. li**

**Oul. & in
phe. greg.
Eccle. xiiii
Ioh. xix. c.
iter q̄ttu,
or de ma.
& ob. c. ni
mis d̄ pul.
Hieroso,
lyma.
Alexádría
antiochiá**

Constāti, **Quarta soror Constantis erat noua Roma: sed oēs**
nopolis. **Has premit imperio turba nefanda suo.**
Gentiles iterum secte: pseudoq; prophete
Exurgunt nostram contaminare fidem.
Cause de, **Nemo uetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris**
solationis **Subruta: christicole lumina ceca gerunt.**
fidei. **Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros**
Leui. xx Vi **Nunc patimur: christus denegat auxilium.**
Prouerbi. **Maior in immani nunc est reuerentia thurco:**
xx viii. **Maiori cultu dogmata falsa colit:**
q̄ nos christicolę legemq; fidemq; beatam.
Foedera rupta cadunt: pax quoq; nulla malis.
Impieras: usura placet: spoliūq; bonorum:
In ciuem ciuis: filius inq; patrem.
Quilibet alterius gliscit contingere terras:
Eiicit atq; alium, sede locoq; suo.
puer. x vii **Christicolas proceres uexat cōcordia discors.**
Hiere. xv **Priuata utilitas uertit ubiq; fidem.**
Mirandum iccirco non est si perdimus urbes
Innumeras: terras, regna uerusta simul.
Nil restat: thurcus martem mox ducet in oras
Nostras: nil thurcum classica nostra uerant.
Romane **Porta pater: uia facta palam: Roma inclita Roma**
urbis prin **Vix tandem euades: seua procella uenit.**
cipia. **Condidit initio te rex: te consul adauxit:**
Hier. xxxi. **Mox retigit summos uertice Roma deos.**
ad he. viii **Cesareis tandem sceptris subiecta: sed inde**
Exhorta° **Libera facta nimis: mox quoq; scepra feres.**
Cōcordia **Nemo uetat: minuitq; fidem iam noxia culpa**
parue res **Nostrorum scelerum: conscia pena subest.**
crescūt. dis **O proceres latii: tuq; o Germania fortis:**
cordia ma **Vos rigidi Galli: Pannoniusq; ferox:**
xime dila **Et tu papa facer: Christi defendite nomen:**
buntur. **Bellica uictrici stringite tela manu.**

Inter uos p
 Sacra fi
 Vnus & al
 Iuncta f
 Possumus
 Finibus
 Spes quoq
 q̄ scepr
 Afflicti p
 Et soly
 Viribus A
 Cesaris
 Nil mihi F
 Laudan
 Cesareo d
 Ecclesi
 Victrices
 Constit
 Mox soly
 Restitu
 Sed uos C
 Admo
 Quādoq
 Autor
 Dormita
 Ecclesi
 Cūcta uid
 Nec uo
 Ergo per
 Addit
 En aderit
 Coele
 Maximili
 Rex fr

Inter uos pietas: sit pax, constantia, firma
 Sacra fides: nexu perpetuatus amor:
 Vnus & assensus: concordia fida: manusq;
 Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito.
 Possumus e nostris procul hinc expellere Thurcum
 Finibus: & christi sic stabilire fidem.
 Spes quoq; adest nostris firmissima gentibus una
 q; sceptrum imperii Maxmilianus habet:
 Afflictis poterit solus succurrere rebus:
 Et solymas propria nunc reparare manu.
 Viribus Alcidem superat: precellit Achillem:
 Cæsaris, hoc uno est principe: fama minor.
 Nil mihi Pompeius magnus: nil Silla: Camillus
 Laudandi: mea laus Maxmilianus erit:
 Cæsareo dignus princeps diademate: sedem
 Ecclesie firmer: imperiique sacri.
 Victrices aquilas: uictricia signa per orbem
 Constituet: Thurci dissipet atq; minas:
 Mox solymas: signumq; crucis: tumulūq; sacratum
 Restituet: regi cælica turba fauet.
 Sed uos Germanos proceres, gentesq; potentes
 Admoneo: precibus inuigilate meis.
 Quandoquidem latii dominos dormire uidemus:
 Ausonidum torpent membraq; lassā ducum.
 Dormitant Siculi reges: gallusq; superbus:
 Ecclesie dormit negligit atq; cohors.
 Cuncta uidemus enim, scimus quoq; possumus atq;
 Nec uolumus: cunctos sponte perire iuuat.
 Ergo per immanes ducatis classica gentes:
 Addite Tarpeio corpora uicta iugo.
 En aderit uobis presentī numine christus:
 Coelesti franget impia castra manu.
 Maxmilianus adest: quo maior tempore nullo
 Rex fuit: a digno stemmate sceptrā gerens.

Salustius

Maximili,
 anus impe
 rator sc̄tis
 simi: roāni
 imperii.

Apostro,
 pha ad ger
 manos.

Apo. x Vii
 Maximili,
 anus Rex
 romanorū

Follo

Inuideat quicūq; uelit: non iustior illo
Principe: non heros clarior ullus eo:
Cæsareum profert uultum: in ceruice nitescit
Maestas: mores nobilitatis habet:
Fraudibus attentat nihil hic: nihil ille dolosum
Concipit: at plano tramite uita meat:
Hunc non insani fastus: sed candida uirtus
Eleuat: hic solus foedera pacis amat.
Hoc duce crescet honos terris: hoc principe sancto
Possumus in tuta pace manere diu.
Liuida corda cadent: quæ nutu sepe superbo
Impediunt regem, consiliumq; bonum.
Exitus hos tandem tristes, tormenta manebunt
Et sua: qui cupiunt per scelus arma sequi.
Nullus in orbe uiget princeps qui cæsare nostro
Sit melior. iustis seruiat ergo suis
Quilibet: & capit is mandata fidelia sacri
Perferat: & domino seruiat usq; suo.
Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
Euxinum pelagus: histoniosq; lares.

De assentatoribus & parasytis.

Subdolū equum quisquis manibus palpare putabit
Lambere uel discos: blanditq; potentibus. ille
Assentator ut est: sequitur sic atria regum: &
Nobilium mensas: agit & fatuum parasytum.

puer. xxiix
Bea. tho. ii
ii. q. cxv.
glo. xxv.
dis. c. unfr.
Teren. in
enu.
xlii. di. ec
ce quare.

Melior his etiam fatuis adiungere classem
Per mare qua uehitur aulica turba procul:
Hæc etenim propriam cupiens cōscēdere puppim
Kostratq; dedimus uela cupita ratis.
Nobilium serui cupiunt fulcare seorsum:
In turba nequeunt continuare dolos.

Doctus a
Cum d
His igitur
Ne frau
Assentato
Primus
Alter enim
Auribu

Doctus adulator solus cupit esse, potenti
 Cum domino: & solus noscere cuncta cupit.
 His igitur fatuis lembum hunc cōstruximus amplū:
 Ne fraudis caperent impedimenta suę.
 Assentatores pascit nunc curia regum:
 Primus apud dominū quilibet esse cupit.
 Alter enim tacitum uirus falsosq; susurros
 Auribus infundit: illecebrasq; serit.

p.i.

De assenta toribus.

Princeps qui
 libenter audit
 uerba mēdacii
 oēs ministros
 habet impios.
 Sunt qui se pri
 mos oīm rerū
 esse uolūt: nec
 sūt, hos conse
 ctor simul qcq̄
 dicūt laudo. id
 rursus si negāt:
 laudo. postre
 mo imperaui
 egomet mihi
 oīa assentari. is
 quest⁹ nūc est
 multo uberi⁹.
 hęc nomen ē
 aucupium

Horari⁹ in epi.

Leuitici. xix.

Eccle. vii.

xliii. dis. c. ul.

puer. xx. vi.

i. Theffa. ii.
Ecclesi. xx. viii.

Iuuenalis
ff. de her. insti.
l. capratorias.
lxxxiii. di. nihil
xi. q. iii. nemo
perit.

Eccle. xxi.
glo. in l. i. C. si
q. aliquē ref. p.
Ad Roma. i.

Pfal. xl.
Ecclesi. xii.
xlvi. dist. sunt
nonnulli de his
que fi. a. ma. p.
c. que siuit. &
in glo.

xi. q. iii. non
solū. xxx. q. v.
nullū. glo. pe.
xvi. q. ii. c. i.
lxxxvi. dist. si
quid
Ecclesi. xix.

Alter ab excultis, sparsas, scit uellere plumas
Vestibus: & domino complacuisse suo.

Est alius mulcens sermonem mente dolosa
Prolatum: & fraudem miscet ubiq; suam.
Dulcibus eloquiis, & uano murmure, stultus
Palpat herum: ut citius uera relata putet.

Delectat multos aliena uiuere quadra:
Diuitis uncta quibus nempe culina sapit.

Efficiunt plures mendatia sordida dites:
Quisquis adulator primus in arce sedet:
Doctus & ad flatus uentorum obducere pallam:
Scit quoq; se cunctis assimilare dolis.

Iam datur insignis locus his: qui uoce bilingui
Per patulas aures spargere uerba sciunt.

Multi assentando preconiā clara merentur:
Nam domini ingentes fallier usq; uolunt.

Nemo iam gratus: nisi qui proferre susurros
Occultos didicit, & noua multa loqui.

Sed quia peccatum comitatur noxia poena:
Calcitrat hos tādē fraus sua, & ungula equi.

De delatoribus & obloquutoribus.

Hic animum leuitatis habet, qui credere uerbis
Omnibus usq; solet: patulasq; accomodat aures.
Nam nebulo mēdax: balatro quoq; perfida fundit
Verba: parant hominū lites plerūq; molestas.

Vix ego presentes fatuos ad transtra uocassem
Si uicina ratis non petiisset eos:
Hoc genus indignum primam nunc occupat arcem
In mundo: quoniam credula uerba canunt.
Sed ramen est fatuus: facili qui concipit aure
Quicquid multiloqui prodit ab ore uiri.

Stultitē si
Auricu
Stultus em
At sapie
Magnan
Percuti
Hic etenim
Presidi

Stultitię signum crasso de pectore profert:
 Auriculę cuius ad mala uerba patent.
 Stultus enim patulas uerbis accōmodat aures:
 At sapiens stulti subdola uerba fugit.
 Magnanimus non est alium qui uerbere duro
 Percutit a tergo: nec monitum ante: ferit.
 Hic etenim incautus, nescit sibi ferre salubrę
 Pręsidium: in dorso nam quia uulnus habet
 p.ii.

Facile credere.

Nimia facilitas credēdi uituperatur. Nō solū ille reus est qui falsū de alio p, ferr: sed etiā is q aurē cito criminib⁹ preber. Nullū añ uerā iustāq, pbario nē iudicare aut damnare debemus. Mala ira, q̄ audita nullū moueant: aut passim dicta absq̄ certa p, barōe q̄sq̄ unq̄ credat: sed āre audita diligenter inquirat.

Hester. xvi.
 puer. xiiii.
 Iosue. vi.
 puer. xxiii.

Folio

Dulce magisterium est uerbis nunc prodere falsis:
 Et iustum insidiis deprimere ore uirum.
 Hoc uitium quicumq; cupit tractare: prophanus
 Proditor: iniustus & maleficus erit.

Eclsec.
 xx viii. i fi.
 ii. Thef. ii.
 pue. x viii
 Eccle. xiii.
 Sapien. ii.
 Eccl. x viii
 puer. xx: x

Delatoris enim fugiat mendacia, quisquis
 Viuere perpetua cum probitate uolet.
 Lingua nocens tacitis precordia casta uenenis
 Inficit: & tremuli conerit ossa uiri.

Hester. iii.
 miphibo /
 serh.
 Reg. x vi
 i. Mach. x.
 esa. xx viii

Hoc uitio absentis, parti turbantur honores:
 Hoc uitio siquidem crimina multa fluunt.
 Heu super alterius causam sententia fertur
 Septius iniuste: lex quoq; falsa nocet.

Accusatus enim falso: non ante citatus
 Tutari causam quomodo rite potest:
 Hoc Mardocheum uitio, olim perfidus Am. an
 Detulit: at tandem premia digna tulit.

Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
 Nam delatoris crediderat uitio.
 Magnus Alexander faciles non prebuit aures
 Verbis: credulitas nam celerata nocet.

De falsariis & frudulentia.

Alchimia docet fallax: corruptio uini &:
 Quas fraudes hominum perfidus orbis agat.
 Omnibus in rebus fraudis falsiq; doliq;
 Cuncta scatent uitio: tuta nec ulla fides.

Côtra Al,
 chimistas.
 uide rex. i
 c. epi circa
 fi. xx vi.
 q. V.

Iam nisi centenas tribuant in carmine uoces
 Castalix: totidem linguas: uiresq; potentes:
 Dictandi: nequeam falsos componere stultos:
 Copia magna quidem est illorum: magna caterua.
 Inde opus est raribus, plures superaddere classes:

Uper l
 Et sparg
 Sed gen
 Falsus a
 Nempel
 Falsi eti
 Fraudib
 Que lon

De fallari/ is rerū oīm

Valeant alchi,
mist: eqm̄ spēs
rerū trāsmuta,
ri nō pnt. Quis
qs ergo credit
posse fieri ali,
quā creaturam
aut i meli⁹: aut
in deteri⁹ imu,
tari, aut transf,
formari in aliā
speciē uel in ali
am similitudi,
nē: nisi ab ipso
creatore q oīa
fecit et p quem
oīa facta sūt: p
culdubio infi,
delis ē & paga
no deterior.

Vt per longinquas sulcent me remige terras:
Et spargant passim merces, fraude seq̄ dolosas.
Sed genus est uarium quod fraudibus inficit orbē:
Falsus amor fallit multorum credula corda:
Nempe latens gestat, sub lingua sepe uenenum.
Falsi etiam & ficti nunc inueniuntur amici:
Fraudibus immixtis qui dulcia quęq̄ loquuntur:
Quę longe a uero & sincero pectore distant.
p.iii.

p.uer. xi. &
xxix.
Ecclesia. Vi.
Ecclesi. xxxvii

- puer. xii. Consilium falsum largitur præmia multis:
 Eccle. viii Decipiunt multos simulata & credula uerba.
 & xxxvii Nemo cōmunes res curat: publica facta
 Marcent: in propria & mentimur cōmoda passim.
 Ouidius Germanus fratrem: fallit natusq; parentem:
 Aut fraudare cupit: nullum est iam pignus amoris
 Religio falsos cultores sustinet: atq;
 Math. vii Clericus & monachi hipocrisi, falsisq; laborant.
 Mentibus: exterius redolent: sed sub cute quid non?
 Atq; lupi plures, ouium nunc uellera portant.
 Ezech. xiii Simplicitas extra fulget. sub pectore uulpis.
 Lucæ. xiii. Contraminat totum & nunc falsa pecunia mundum:
 pue. x viii Argentum minuunt: miscent quodcunq; metallum:
 Auri confundunt speciem: gemmasq; dolosas
 Hieremię Pro ueris uendunt: nūmus sua pondera nescit.
 V. & vii. Est fraus in numero: mensura, & pondere rerum:
 Ecclesi. In uino fraus est: merx est nunc omnis iniqua.
 xx vii. Nulla fides hominum: fraudes sibi quisq; latentes
 Virgilius Tractat: & in rebus fallatia nomina querit.
 iiii. enu. Foelix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:
 puer. xx. Pauci inq; fidi nunc sunt: minimiq; fideles.

De antichristo.

- Deutr. xiii Iam nauem celeri cursu præmissimus altam:
 xxvi. q. v Qua uehitur tacitis fraudibus acta cohors.
 in fi. Nauis adhuc plures circum subsellia currunt
 Stulti: qui cupiunt soluere uela manu:
 Qui sint: & quales, q̄ plures forte requiris:
 Quos coner meritis dilacerare notis:
 Pace loquar: ne fors uerborum turba malorum
 In teneram pergat tendere tela ratem:
 Mat. xxiiii Christicolas falsos refero: pseudoq; prophetas
 Marci. xiii Qui christi, falso pectore, sacra colunt.

ix. dif. ego
 c. si ad sa/
 cros.
 xxiiii. q. iiii.
 heresis.
 Act. xxvii
 puer. xxx.
 Marci. iiii.
 math. viii
 Hiero. i p
 logo bibl.
 xxxvii. di.
 relatum
 Apoca. xx
 ii. thim. iiii.
 ix. dif. quis
 nesciat.
 ii. Petri. iiii.
 Hie. xxiii.
 Mich. iiii.
 xlvi. dif.
 hoc h3.
 xxiiii. q. iiii.
 here. xxx/
 vii. dist. c.
 relatu &
 c. uino.
 xxiiii. q. i.
 nō affera/
 mus.
 Ezech. ii.

Quicq; aliter sacras leges & dogmata uersant
 q̄ textus planus edocet atq; sonat:
 Clauigeri petri nauem, lacerosq; rudentes
 Frangunt: remigium dilaniantq; sacrum.
 Fluctuat ergo raris tumidas agitata per undas:
 Inuastocq; freto naufraga uela iacent.
 Interpres falsus: leges, & pseudo propheta
 Diuinas uiolant: contaminantq; fidem.
 Nec sese tantum falsis erroribus implent:
 Nec propriam in faciem dogmata spurca uomūt:
 Decipiunt alios: & legum semina spargunt
 Passim: sed tales noxia poena manet.
 Sunt nobis fidei lepido monimenta nitore
 Pręstita: quę mentes saluificare queunt:
 Planasq; sunt: uerbis non interfusa dolosis:
 Non fraudes: legum pagina sacra: tenet.
 Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi
 Consuetudo mali: nō ininis aq; labor:
 Quos & doctrine premit arrogancia parte
 Obscurant hominū pectora nuda malis.
 Scripturas sacras aliter q̄ spiritus illas
 Depromit, recitant: gloria uexat eos.
 Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas
 Leges: atq; alios sic superasse uiros?
 Concupis at cultus diuinos, more sinistro
 Voluere: muratur (te duce) nostra fides.
 Spiritus etherea quondam dimissus ab arce
 Protulit ad nostros hec documenta patres.
 Hi falsam trutinam manibus gestare uidentur:
 Dogmata qui falso sacra docere solent.
 Hoc leue nunc faciunt: nunc illud pondere magno
 Pensant: sic sacram uoluimus usq; fidem.
 Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostre:
 Nunc Antichristo preuia castra locant.

Thesaur
 Ad
 Conuoc
 Qui
 Qui fal
 Per
 Hineq
 Spor
 Abduc
 Quo
 Adq; n
 Tan
 Sed no
 Illa:
 Corru
 Et u
 Nauicu
 Et q
 Iam titu
 Ne r
 Scriptu
 Do
 Ipse An
 Cur
 Et fals
 Pre
 Id quo
 Nam
 Gratia p
 Que
 Copia
 Atq;
 Sunt &
 Pref

Thesaurosque parant: quibus insatiabilis error
 Ad se prauorum pectora uicta trahat.
Conuolitant multi, Antichristi signa ferentes: i. Ioh. i.
 Qui tentent sacram contaminare fidem.
Qui falsas etiam secum dispergere leges
 Per mundum properent: falsidicosque deos.
Hi neque uerberibus tracti, seuis uel flagellis:
 Sponte sua illius quisque satelles erit.
Abducet fatuos funesta pecunia multos: Eccle. x.
 Quos antichristi libera dona trahent.
Adque ministerium plures mercabitur ille:
 Tam foedum nummis: fraudibus atque malis.
Sed non durabit longeuo tempore classis Apoc. xiii.
 Illa: sed in tumidis fluctibus acta ruet.
Corruet: & cantus rhedarum, & plaustra quiescent:
 Et ueri remanet lex, & honesta fides.
Nauiculam petri tempestas turbida iactat: Marci. iiii.
 Et quatit exructam dira procella rarem:
Iam titubat malus: titubant quoque carbasa celsa:
 Ne ruat, exitio puppis operta graui:
Scripturas sacras interque pretamur iniquo
 Dogmate: ueridicam mergimus usque fidem. i. Iohan. i.
Ipse Antichristus spaciosum misit in orbem Eccle. ii.
 Cursores celeres: qui sibi castra locent. ii. Iohan. i.
Et falsos fidei cultus: & semina spargant
 Preuia: per gentes, christicolisque uiros.
Id quod presenti uolumus sermone notare:
 Nam tria sunt: falsa est in quibus alma fides:
Gratia pontificis que sacro funditur ore:
 Que tamen ad nihilum, sprete, redacta iacet.
Copia librorum: qui falso interprete marcent:
 Atque bono legis expositore carent.
Sunt & doctrine: quibus & nunc gloria nulla
 Prestatur: tenebras discimus usque meras. Inno. in. c.
 que autem, de
 pe. & re. &
 i. cle. fi. e. ti.
 Eccle. xvi
 puer. xvi

xciii. di. legi⁹. Copia librorum totum est iam sparsa per orbem:
 Pauperis & libros bibliotheca tener.
 Nemo tamen ueri sinceram diligit artes:
 Dogmata nemo colit nunc nisi solus inops.
 Prouer. xxiiii. Nobilibus pudor est doctos uersare libellos.
 Ecclesiast. ii. Heu laceris Pallas in gremio ubiq; comis.
 Hier. xiiii. Gloria nulla datur studiosis: premia nulla:
 Eccle. Vii. Incassum studii perditur usq; labor.
 Ezech. Vii. Tempus adest: uenit tempus quo pseudo prophete
 Omnia subuertent: tempora praua patent.

Veritatem obricere.

Quisquis amore, metu, precio: atq; fauore, minis ue
 Non loquitur uerum: sed bene facta fillet:
 Qui populo ut placeat: supplantat uera palato:
 Hic Antichristi, cursor, amicus erit.

xxx Viii. dist.
 sedulo.

Psal. xxx V. Est animus multis sincerus: mensq; parata
 prouer. xii. Ut possint leges christi uerumq; fateri:
 Eccle. xii. Blanditiis tamen hi: uerboq; aliquando minaci
 Math. x. Terrentur: linquntq; sacri conamina ueri.
 xi. q. iii. qd me, Non recte sapiunt qui ueri dogmata: amore
 tu. xl. d. si papa Abscondunt: trepidantq; minas. terrena potestas
 xliii. d. sit rctor Est minor ethereis rebus, iustiq; deorum.
 Actuu. x. Ingenii dotes tribuit cui rector olympi,
 xxiiii. q. iii. Infuditq; animum: cur docta mente uacillat:
 transferunt. Et trepidus ueri metuit predicere leges:
 Ecc. iiii. & xix. Sed quia blanditię multorum pectora soluunt:
 xi. q. iii. nemo. Donaq; missa uetant uerum quandoq; fateri:
 xxii. q. ii. ne Propterea fatuus compresso sepe labello
 quis arbitre. In populum cessat transfundere dogmata ueri:
 Virgilius de Sed sapiens (qualem depinxit musa Maronis)
 uiro bono.

Impauide
 Auder: &
 quis in Si
 Cervicem
 Nam uere
 Horre: a
 Non istur
 Sed christi

Impavidus fortisq; bonum, & prædicere uerum
 Audet: & humani generis trutinare furores.
 Quis in Siculo crucientur corpora tauro:
 Cervicemq; super præceps dependeat ensis.
 Nam uere sapiens non uana pericula mortis
 Horret: at in fixo stabiluit limite uitam.
 Non istum dominus: non uerba minãtia terrent.
 Sed christi leges infracto pectore promit.

Tacere ue- ritatem.

Doctrina sua
 noscitur uir. q. at
 uan⁹ & excors
 est: patebit cõ
 rēptui. labium
 ueritatis firmũ
 erit i pperuũ.
 Qui p timorẽ
 occidat uerita
 tem: prouocat
 in se iram dei.
 Meli⁹ est eni p
 ueritate sup
 plicium pati: q̃
 bñficiũ hñe p
 falsitate. Qui
 confitebit me
 corã hoibus:
 confitebor &
 ego eũ coram
 patre meo.

Iuuenalis de
 thauo phala
 Dionisius.

Thobie. iiii.
 prouer. xii.

- Iohannes:** Vitabat populi cursus, & uana Iohannes
 Murmura: secessus animi querebat honestos.
 xx V. q. ix. Hinc deus ad baprisma suum descendit in undas
 ca. si. Blandidulis uerbis alium qui corrigit: unde
 puer. ix. Exemplum capiat uite, normamq; salubrem:
 Eccle. vii. Si te non audit: si uultu forte minaci
 Ecclesiast. Aspicit: at tempus ueniet quo soluere grates
 xxx vii. Dignetur: laudesq; tibi & benefacta rependet.
 Eccle. xxi. Mundanas propter qui res, abscondere uerum
 Hiere. li. Tentat: & eternis preponit comoda rebus
 Corporea: hic tenebris morietur stultus in atris.

Retractio a bono.

Qui uult esse ueritatis
 Cultor & beatitatis
 Semper hic aduersitatis
 Sentiet obstacula.

- Mat. xvi. Est merus hic fatuus, stolido quoq; sanguine plenus
 marci. viii Impediens iustos a bonitate uiros.
 pue. xxiiii Est aliquis tentans mores componere rectos
 Ad Ro. i. Et uitam sacris fortificare bonis:
 Psalmo Tu tamen hinc retrahis manibus petulantibus: atq;
 xxxvi. Propositum tentans contaminare bonum:
 puer. xiiii. In promptu ratio est: similes sibi poscit habere
 Eccle. xiiii. Et numero plures, stultus & improbulus.
 Persequitur fatuus, dignos, iustosq; bonosq;
 Eccle. xx. Odit & egregios: deteriora placent.
 Est studium fatui: multos ut contrahat, ad se:
 Ne solus fatui nomen inane gerat.
 Consilium prebet falsum: manibus pedibusq;
 Allicit: & sanos impedit usq; uiros:

Inde, b
 Ille
 Corin
 Iudic
 Esse
 Vitu
 In chr
 Ten

Inde, bonus si uult, positis bene uiuere mundi
 Illecebris: racita & cui loca sola placent:
 Cōtinuo exclamat stultus: damnat' quoq; iniquo
 Iudicio iustum: cōmaculatq; bonum:
 Esse (ait) ille putat sapiens sibi solus: amatq;
 Viuere secessu: singula sola placent:
 In christo & sanctis desperat: gaudia mundi
 Temnit: & hypocrisis hunc male sana rapit.

Retrahere a bono.

Cauete a fer-
 mēto pharise,
 orū. q ueniunt
 ad uos in pelli-
 bus ouinis: &
 intrinsecus sūt
 lupi rapaces.

Ne emuleris
 uiros malos:
 nec desideres
 eē cū eis. qa ra-
 pinas meditat
 mens eorū: &
 fraudes labia
 eorū loquunt.

Noli emulari
 ut maligneris.
 Qm q malig-
 natur, extermi-
 nabuntur.

Sapien. V.
 Lucę. xii.
 i. Thimo. iiii.

Math. V. Nos socios inter uiuemus: & insuper alti
 ii. thim. ii. Speramus tandem premia habere poli.
 Ecclef. Vi. Qui bonus esse cupit, christiq; ad regna uenire:
 & Vi. Audiet a stultis talia multa uiris.
 xx viii. q. i. Vir bonus & sapiens mundi uitare laborat
 sepe. Illecebras: anime & noxia damna fugit.
 Lucę. xxi. Eheu uana nocet modo conuersatio mundi:
 puer. xiiii. Quę ducit cunctos ad scelus atq; nefas.
 Ecclesiast. Ergo si probitas: si uirtus: si bona uita:
 xxx vii. Non possunt in te forsan habere locum:
 He. xxix. At saltem iustos homines seducere noli:
 Ad coll. iiii. Parce bono: uerum qui, sine, transit iter.

Omissio bonorum operum.

Lampades accendunt oleo quicūq; flagranti:
 Quiq; tenent rutilo flagrantibus igne lucernas.
 Dulcia perpetui capient solatia regni:
 Ianua pandetur simul his pulsata repente.

Boetius Eheu precipiti mortalia corda profunda
 mat. xxv. Mersa: salutarem querite posco uiam.
 Lucę. xiiii. In tenebris densis mens est humana sepulta
 psal. vi. Nullus enim superum tela trifulca timet.
 xii. q. i. ois. Vita malis hominum sordescit consita rebus:
 Ad he. xii. Mergimus & tumido lautia corda mari.
 De cle. nō Quid prodesse tibi poterit, q; feceris olim
 resi. relatū Sinceras operas, & benefacta quidem?
 Lucę. xii. Quid tibi thuricremas prodest q; struxeris aras:
 de renū. c. i. Frugum primitias obtulerisq; deo:
 de eta. & Quid prodest iuuenem primos micuisse per annos
 qua. intel. In uirtute sacra: & degenerasse senem?
 leximus. Quid iuuat & fidei sacre documenta sequutum:
 Math. x. Qui non continuat nec bene facta colit?

Cum de
 Mor
 Quilibet
 Facta
 Qui cup
 Mens
 Stultus e
 Iudic

Cum deus omnipotens extrema iudicet hora
 Mortales: cunctos & tuba magna uocet:
 Quilibet exacte cogetur reddere uite
 Facta: quibus capiet premia digna quidem.
 Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas:
 Mens sua dum nutat: spiritus atq; fugit:
 Stultus erit speratq; nimis: nec tristia uerba
 Iudicii extremi cogitat atq; timet.

Bonorum
 operū ne /
 gligentia.
 Quinq; fatuę
 acceptis lāpa /
 dib' nō sūpse,
 rūt oleū secū.
 prudētes uero
 acceperūt oleū
 in uasis suis cū
 lampadibus.
 Nouissime ue
 ro ueniunt &
 reliq; dicentes:
 dñe dñe aperī
 nobis, & clau /
 sa est ianua. A
 men dico uo /
 bis nescio uos
 discedite a me
 oīs q opamī
 iniquitatē. Ire
 maledicti in ig
 nem etnū &c.

i. q. vii. fugge,
 sūt. i. Reg. xii.
 Math. xxiiii.
 i. Corin. xiiii.

xxvi. q. vi. si
 p̄sbitur. in glo.

- Mat. xx V. Si subito moritur sapiens, subitoq; labascit:
 Sapien. iiii. Mors tamen illius non miseranda uenit:
Hic operas quoniam iustas premissit: ad illum
 Quem penes eterno lumine uita manet.
 Eccle. xi. Sed fatuus uecors. cui sunt precordia ceca:
 deutr. Viii Iudicii horrendam spectat adusq; diem:
 Ad heb. ii. Illius eterno tumulentur membra sepulchro
 Seneca. In cineres densos mens quoq; praua ruet.
 Eccle. Vii. Proh res mortales sequimur: fatumq; futurum
 Math. xi. Negligimus: fatuos impia cura rapit.
 de pe. dist. Non deus extrema uenientes spernit in hora:
 Vii. nemo. Intutum, incertum, sed fatuum atq; nimis.
 Eze. xxxiii

De premio sapientie.

Possumus ad dextram palme spectare coronam:
 Ad leuam mitre cernimus auriculas.
 Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba
 Pergit: & exitii premia iusta capit.

- puer. xvi O stulti (ueniam petimusq; damusq; uicissim)
 Math. Vii Parcite si uos nunc nostra thalia ferit:
 Iob. xx Vii Iam cano iustitie que premia: quanta sophie
 Thob. iiii. Munera largiri constituiq; decet.
 xl. dist. c. si. Plures sunt: auido studio qui nomina querunt
 Vide glo. Et titulos uanos: famigerumq; decus:
 xliii. dist. in Hic etenim titulum doctoris gestit habere:
 sum. Ille magisterii nomen habere cupit:
 xli vi. di. h3 Non ut christigenas doceat: nec dogmata sacrę
 h° De ma. Spargat scripturę: fortificet ue fidem:
 & obe. hu Laudibus at trahitur, uanaq; cupidine fame:
 milis. Ambulat exese sic quoq; rupis iter:
 Viii. qsti. i. Cogitat haud rectas, animos quibus imbuat, artes
 qualis. Que nectar tribuant Ambrosieq; cibos.

Est apu
 Nulla
 Plures s
 Adq;
 Que per
 Ad se
 Sed tam
 Ad d

Est apud æternum patrem, sapientia mundi
 Nulla: sed hanc stolidam stultitiamq; uocat.
 Plures se credunt ad dextrum pergere cliuum:
 Adq; salutarem posse uenire uiam:
 Quę per continuos traducit corda labores
 Ad sedem ætheream pacificumq; locum:
 Sed ramentis ob mentis cęcas fatuasq; tenebras
 Ad dextram nequeunt tendere rite manum.
 q.i.

De uia felicitatis.

Est uia q̄ uidef
 homi recta: &
 nouissima eius
 ducit ad mor/
 rē. Spatiosa est
 uia q̄ ducit ad
 pditionē: An/
 gusta uero &
 arta quę ducit
 ad uitā & pau/
 ci iueniūt eam.
 Inirium bonę
 uię facere iusti/
 ciā. cum placue/
 rit dño uię ho/
 minis inimicos
 quoz ei⁹ puer/
 ter ad pacem.
 Meli⁹ est parū
 cum iusticia q̄
 multi fruct⁹ cū
 iniquitate.

Abdie. i.
 Corinth. i.

Iudith. viii.
 Actruū. xiiii.

- Luce. xiii. Est uia stricta nimis: ducens ad regna polorum:
Ad stygios ducit latum iter interitus.
Amphytrioniadem magnis imitabere coeptis
Dió de re, Si fugis illecebras: uisq; uidere bonum.
gno. Stultitiam quicumq; etenim comitatur: habebit
Et uitii & sceleris premia iusta sui:
Ecclē. vii. Et meritis sapiens non indoratus abibit.
Et capiet fausto premia clara sinu.
Plato de Sic Plato post habitis fatuis, documenta sophiæ
quo hiero. Lustrauit: famam & posteritatis habet.
in plogo Sed modo foelicem nullum prudentia mundi
bibliç. Efficit: gtheream ni colat ille uiam.

Neglectus infortunii.

Hic fatuus certe est, qui fortunam male faustam
Sentit: & in manibus fata sinistra suis:
Attamen in casu multum est improuidus isto:
Negligit & nunq̄ quod reparare potest.

in autē. de
non alie.

- aut per. ec. Rebus in humanis q̄ sit constantia nulla:
col. ii. Nec sit certa fides: perstabilis ue gradus:
puer. xi. Hoc monstrant hominū casus & fata caduca.
Sapiē. iiii. Hoc te fortunę mobilitasq; docet.
Tullius. Nam res externę foelicem reddere nullum
Seneca. Possunt: cum fragili conditione ruant.
Horatius Nulla manus tantis cum uiribus: atq; labore
in arte. Format opus: quod non tempore & intereat.
ff. de dona Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui sors
cā. mor. l. Displicet instabilis: atq; ruina grauis:
senat. C. Attamen inuigilat sitibundo pectore rebus
d neg. ges. Fortunę: cautus nec fera fata cauet:
l. iiii. Hic non mirari debet si fluctibus altis
Hiere. li. Et laceris remis mergitur uncta ratis:
Eze. xxvi.

Sitibi p
Con
Pruden
Et sur
q̄ mala s
Est fa
Adlit in
Lapsi

Si tibi principiis forte infortunia paruis
 Contingunt: tamen hæc sunt comitata malis.
 Prudentum nobis ueterum prouerbia dicunt:
 Et sunt hæc digito rite notanda meo:
 Quod mala fors crescat: crinis quoque nocte dieque:
 Est fati incertus exitus: estque grauis:
 Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit
 Lapsibus assiduis: fors peritura fuit,

q.ii.

Periculum non vitare.

Qui amat periculum in illo peribit. Iusticia simplicis dirigit uiam eius: & in impietate sua corruet ipius. Propter peccata labiorum ruina proximo malo. effugiet autem iustus de angustia. Via stulti recta in oculis eius. Iter autem impiorum decipiet eos. In semita iustitie uita. Iter autem deuium ducit ad mortem.

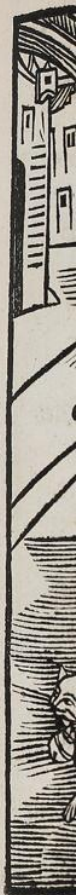
ff.como.l.sicut.

- puer. vii. Prouideat tamen hanc qui tutus uiuere gliscit:
Irrepat tacito fors metuenda pede.
Eccle. lxiii Aequora qui tumidi sulcat spumantia ponti:
puer. xxiii Audet & in fragili tangere naue fretum:
&.xxx. Est opus ut uentos habeat flatusq; secundos:
Luce. viii Ne puppis uastis fluctibus acta ruat.
Ecclesi. iiii Nam fatuus, remis rapidas sulcare per undas
Esaie. xxiii Qui nescit: facile hic tristitia damna capit.
Soph. ii. Sed sapiens, qui non semper confidit iniquis
Iob. iiii. Sortibus: atq; animo fata futura cauet:
Sapie. xiiii Is poterit foelix rabicm uitare furentis
Aequoris: & portum prendere naue bonum.

Detractio bonorum.

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno
Ore: ligans nolam gutture murilegi.
Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere
Hinc putat: at tactus clamat ab osse canis.

- puer. i. Gaudia concipiunt: plausus linguaq; manuq;
Eccle. vii. Prudentes edunt: constrepitantq; pede:
Eccle. xxi. q; modo tot fatuos libro collegimus uno:
q; quadrirremem struximus arte nouam.
Non ad diffames culpas conuitia: crimen:
Carbasa nostra uolant: per mare, perq; solum:
Nec cupimus calamo uite proscindere famam:
Gaudeat at iustus: sed malus intereat.
Inde salutaris dedimus medicamina uite:
Et dedimus morum dogmata culta quidem.
Qui leget hec nostri purus documenta libelli:
Stultitie nebulam & retia stricta fugit.
Econtra plures fatuos mea pagina ledit:
Pingendo nostrę quos tetigere manus.

Nec tam
Nec r
Nec tam
Inten
Si sunt ec
Cui p
Hos si lit
Salren

Nec ramen audacter mea scripta reuellerē possunt
 Nec temere hęc contra uerba proterua loqui.
 Nec ramen addubito, quin sint qui uerbere duro
 Intendant nostros contaminare iocos:
 Si sunt edocri: iuueni mihi parcere debent:
 Cui p̄ceptoris uertere scripta placet.
 Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis:
 Saltem operi parcant quod bona multa docet.
 q.iii.

**Obloqui
 bene ope/
 rantibus.**

Nō op^o ē cattī
 pēdere in gut,
 rure nola: Bel,
 la gerēt mures
 prin^o absq; me
 tu. Tāge mon,
 res & fumiga
 būr. Verbū sa,
 piēs quodcūq;
 audierit sciūs
 laudabit: & ad
 se adiiciat. Au
 diuit luxuriōs^o
 & displicuit il,
 li: & piiciet il,
 lud post dor
 sum suum.

P̄ceptorem
 appellat
 S. Brant

Folio

Ledere si quosdam nunc pagina nostra uidetur:

Discedant taciti. murmura nulla iuuant.

Sentio quorundam criticorum sibila: sed me

Solantur gracili carmina facta pede.

Horatius Scribimus indocti doctiq; poemata passim:

Vtilis hec saltem sit mea musa precor.

Nil fatuos curo: resonant nil cymbala a fello

Dulcia: tum stolido non sapit illa seges.

Lectores igitur moneo: deponite frontis

Grande supercilium: perlegite illud opus:

Cessent & uocis latratus: rancida uerba

Cessent: & placeat quod modo finit opus.

De immoderata mensę turpitudine.

Obscenos mensę ritus depingere fas est

Illius & fatuos connumerare modos.

Non pudor in uerbis: non est reuerentia mensę:

Porcorum ritu gens modo uiuit ibi.

puer. iiii.

& .xiii.

psal. lxviii

Eccle. xxix

i. Corith. x

Eccle. ii.

iiii. distin.

deniq;

esa. xxviii

xliiii. di. c. i

ff. de ori.

iu. li.

Math. xv

Actuū. vi

Sperabam fatuis satis hunc suppleffe libellum

Et finem satyris imposuisse meis:

Altera turba sed hunc fatuorum scandere nauem

Aduolat: & mecum poscit inire fretum.

Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi

Aut aliquis questus ad mea uela trahat:

Sunt tamen obsceni fatui quos impius usus

In tabula pascit absq; pudore bono:

Irreuerenter agunt, panesq; & fercula mensę:

More suum bibunt: pocula lata uorant.

Castigo in primis solitos contingere mensam

Illoris manibus: mentibus atq; malis.

Reddere nec grates solitos pro munere christo:

Votaq; pro tantis sacrificarę bonis.

Sordid
In n
Ex nat
Ex
Maxill
Sor
Hic sa
Qu

Sordida labra tenent fatui manente salua:
 In manibus crassis stercora spurca gerunt.
 Ex naso stillant pluuie: nyinbiq; madentes:
 Ex oculis lypis sordida gutta fluit.
 Maxille squallent: nigra rubigine dentes
 Sordent: mundities corporis omnis abest.
 Hic sabuli rex est: porcorum more solutus
 Qui uorat & grūnit: qui bibit atq; uomit.
 q.iiii.

Facecia mense.

Nōne meli⁹ est
 comedere & bi
 bere & ostēde
 re aię suę bona
 de laborib⁹ su
 is: Fiat mēsa eo
 rū corā ipsis in
 laqueū, & i re,
 tributionē & i
 scādālū. Come
 dūt panē ipie,
 ratis & uinum
 iniq̄tatis bibūt
 Iust⁹ comedit
 & replet aiām
 suā. uēter autē
 impioꝝ insatu
 rabilis.

xliiii. dif. pro re
 uerentia.
 de con. dif. V.
 in omnibus
 Plinius. li.
 xliiii. circa fi.

c. a crapla. Et uocat ad sortem Cereris, donumq; lyei
 de ui. & Confortios: quorum pocula plena madent.
 ho cle. Rucrant: exhaustum donec spumare falernum
 Horatius Possint: & uino sordida mensa fluit.
 in epif. Inq; uicem bacchi madido certamine sese
 Persus Sollicitant: haustus continuantq; meri.
 de reli. & Polluit hic animam ritus: corpusq; lacessit.
 ue. san. c. i. Assidua est peius ebrietate nihil:
 xxx V. dif. Inducit morbos uarios: & corpora soluit:
 luxuriosa. Et frangit neruos: contaminatq; caput.
 Eccle. xxxi Omores turpes: quorsum reuerentia mensę
 Osee. iiii. Pertinet: ubi nunc heu moderatus honor:
 Lucę. xxi. Quo Curius frugi: quo parsimonia prisca:
 puer. xii. Migravit uictus quo decus atq; nitor:
 & xxii. Quorsum mundities mensę, cultusq; decorus:
 Curius Heu ritus tabulę nunc moderatus abest.
 Lucę. xiiii. Est aliud uitium: tabulam quod more sinistro
 pue. xx V. Turpat: sinceros cohtaminatq; gradus
 Leui. xix. Sedibus in primis fatui subsellia ponunt:
 Insti. de iu. Sordidulus iuuenis uult prior esse sene.
 na. glo. fi. Amplius haud primas sedes conscendit honestas:
 & Insti. de Turpibus usq; uiris pocula prima damus.
 bo. poss. Est personarum neq; enim discretio: nullus
 de off. cus. Est pudor: & tabulas irreuerenter habent.
 c. i. Cum manibus peccant: cum gutture: cūq; labellis
 Irreueren/ Hic offam glutit: at ebrius ille uomit.
 tia mensę. Hic digyto primus sordenti fercula mensę
 Attingit: naso conspuat atq; dapes.
 Hic calicem siccant labris: uacuatq; lagenę
 Oenophorum: rursus quod bibit ipse uomit.
 Cantant: & latrant, magno clamore fatigant
 Aera: thyrifigeri & sacra nefanda dei.
 Hos furor usq; rapit: confundit pectora bacchus
 In tabulis partes improbus omnis habet.

Nunc ca
 Nunc
 Sepe ma
 Gusta
 Sardanap
 Assidu
 Sed quia
 Illeceb
 Viuendi
 Omni
 Nempe a
 q̄ uiua
 Sauroma
 Atq; a
 Sunt hon
 Sunt u
 Quilibet
 Porco
 Atq; aga
 Exopt
 Nec diuin
 Ad po
 Nec sum
 Assidu
 Sed potu
 Corpo
 Spiritus e
 In secco
 Sed modu
 Quem
 Iccirco cra
 q̄ gladi
 Curia ma
 Vrban

Nunc calices frangunt: nūc rumpitur urceus albus:

Nunc uitrum e mensa, cantharus atq; cadunt.

Sæpe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:

Gustamus lapidum: dulcia fercla simul.

Sardanapalus habet comites: quos foeda uoluptas

Affidue reficit: immoderata placent.

Sed quia non opis est nostræ: depingere cunctas

Illecebras mensæ: stultitia sçq; graues:

Viuendi ritus non est sapientibus unus

Omnibus: equalis mos neq; cuncta regit:

Nempe aliter Graui uiuunt: aliterq; latini:

q̄ uiuat ritu Theutona terra suo.

Sauromatq; alio celebrant conuiuia more:

Atq; alio Thureus: Aethiopusq; modo.

Sunt hominū mores uarii: disparq; uoluntas.

Sunt uarii uictus: uita nec una uiget.

Quilibet in mensa deuitet turpia uerba:

Porcorum mores pellat ab ore procul.

Atq; agat æterno grates ex pectore patri:

Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.

Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit

Ad potum atq; cibum: corporeas ue gulas:

Nec sumus iccirco nati comedamus ut usq;

Affiduo aut fument corpora nostra cibo.

Sed potum atq; cibum pro uita sumimus: atq;

Corporis ad podium, sanguineosq; lares.

Spiritus est anima nostra: inde habitare nequibit

In sicco: sedem sanguinis illa tenet.

Sed modus est rebus: est & mensura decorq;

Quem citra atq; ultra, uita, anima atq; fugit.

Iccirco crapula atq; gula, plures moriuntur:

q̄ gladio, aut telis, ingenita, ue nece.

Curia magnatum, mores quādoq; probatos,

Urbanos, dignos, tradidit atq; bonos.

Sardana,

palus.

Insti. li. i.

De sepul.

certificari

c. q̄a diuer

siras. de cō

preb.

Terētius.

Persius.

quintilian⁹:

l. ii. ff. ad

treb. quia

poterat.

puer. xxx.

Ad coll. iiii

Thob. ii.

Esaie. li.

i. Thessal.

ii. & V.

Aristotel.

ii. de aia.

Eccle. V.

xxxii. q. ii.

moyles.

Horatius;

glo. Insti.

p̄ quas p.

no. ac. i p̄n.

Ecclesiast.

xxxvii.

Curialiras
anriqua.

Folio

Curia nobilium nunc est corrupta, maligna
Ebria, multibiba, garrula, fēdiloqua:
Perdidit atq; uetus nomen, famamq; fidemq;
Amplius in toto nec uiget orbe decus.

De laruatis fatuis.

Risit Democritus stultos, & inania mundi
Gaudia q̄ laruis pergeret omnis homo.
Cynicus econtra casus defleuit in omnes:
Et quia tot fatuis terra repleta foret.

De gaudio larue.

Risus dolore
miscbit: & ex
trema gaudii
luct⁹ occupat.
Stultitia gau,
diuz stulto. &
uir prudēs di,
rigit gressusu
os. Perperuo
risu pulmonē
agitar̄ solebat
Democritus
sapiens fleuit
cōtrari⁹ alter.
Facies que ad
silitudinē pul
chritudinis ce
lestis ē figura,
ta: minime ma
culetur.

Viuere
Rider
Et Crassu
Quem
Precipue
Larua
His fatui
Ad sce
Concira
Vexar
Cum fur
Cum n
Induit h
Ille lin
Hic gerit
Hic de
Parthoru
Hic ha
Hic facie
Tarta
Musica o
Audia
Ante do
Consu
Fausta p
Que s
Seducit o
In facie
Corda pu
Vngu
Quicquid
Hoc la

Viueret in nostro si iam Democritus quo
 Rideret toto crimina nostra die:
 Et Crassus pariter rideret ludicra mundi:
 Quem risisse semel carmina prisca canunt.
 Precipue nostra si tempestate, uideret
 Laruatos fatuos: stultiloquosq; uiros.
 His fatuis nullum uitium nunc turpe putatur
 Ad scelus hos etenim uita petulca trahit.
 Concita gallorum tanto uix membra furore
 Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt.
 Cum furia tractant uix Menades orgia tanta:
 Cum recolit lemtres stulta caterua malos.
 Induit hic laruam. turpes hic sumit amictus.
 Ille linat faciem: contaminatq; fuco.
 Hic gerit in fatua conductos fronte capillos.
 Hic dentes emptos. hunc regit alba toga.
 Parthorum ad morem cupit alter sumere uestem.
 Hic habitus Gericos, Sarmaticosq; petit.
 Hic faciem rurat: quo sic deformior ille est
 Tartara qui terret murmure cerbereo.
 Musica comportant fatui instrumenta: canuntq;
 Audiat ut fatuos queq; puella suos.
 Ante domum notę domine uestigia figunt:
 Consumunt totos, sicq; boando dies.
 Fausta puella quidem, fatuis tutatur ab illis
 Que se: laruati turpia queq; petunt.
 Seducit castos animos laruata caterua:
 In facie demon quem gerit ore, patet.
 Corda puellarum manibus discerpit aduncis:
 Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.
 Quicquid enim sceleris totus non perficit annus
 Hoc laruatorum tempore conficitur.

puer. xliii.
 Iuuenalis.
 l. si qe. C.
 de pe.
 Plinius. li.
 Vii.
 Solinus.
 Crassus.
 De ui. &
 ho. cle. cu
 decorem.
 Druyde.
 de quibus
 Iucanus.
 Menades.
 Persi⁹. sa. i.
 Lemures
 de quibus
 Oui.

Ecccl. xx V.

C. de epi.
 & cle. l. mi
 nime.
 In autē. de
 san. epi.
 col. ix.

Folio

Sepe tuas: larua contecta subintrat in eedes:
 Quę tibi gallinas uulpis iniqua uoret.
 Tu quia nil curas laruate crimina genis:
 Contaminas thalami foedera sepe tui.
 Quid refero mores: quid turpia uerba: iocosq;
 In quibus assidue stulta carerua furit:
 saturnalia Larua representat nunc saturnalia festa:
 Compita, Aut salios nudos: māmuriūq; fabrum.
 litia. Quodq; magis credo: tali sub tempore, ditis
 Māmuri? Emissos lemures: terrificasq; deas.
 Faber. Loethiferi quoniam pendent de frōtib; hydri:
 C. de pe. l. Abscondunt faciem: quam deus ipse dedit.
 si q; de' cri. Naturam turpant: tenebroso pectora cultu
 fal. ad au, Vera tegunt: uultus cōmaculantq; fuco.
 dientiam. Se facit hic claudum: se cęcum clamitat ille:
 De con. d. Larua tegit p̄ceres: magnificosq; uiros.
 V. fucare. Id tamen est peius: trahimus ludibria larue
 Paschatis ad festos sacrificosq; dies:
 Ducimus & choreas: Veneris certamina mollis
 Pessima uersamus: nil sacra festa uerant.
 Passio quo christi meditatur tempore: laruam
 De cō. dif. Accipimus: sceleris pabula quęq; placent.
 V. quadra Surgimus heu tarde cum christo: crimina mundi
 gesima. Vana: iubent solitam continuare uiam.
 Fraterno lemures hos nunc sermone precamur
 Ut tandem sapiant destituātq; nefas.
 Esse nefas quis nam dubitat: q; uertimus ora
 Naturamq; simul: turbidus error abi.
 Fama uolat quendam occisum quem larua tegebat
 Quem mox cum larua dęmon ad ima tulit:
 Iure quidem: nam cuius erat n̄missima & imago:
 Effigiem & pignus abstulit ille sum.

Vir bon
 Dicta
 Consciu
 Et uir

Prudenter
 Qualer
 Socraris e
 Dicitur

Viri prudentis descriptio.
Vir bonus & sapiens reprehēdit turpia facta:
Dicraq; castigans impia:iusta docet.
Consciūs ipse sibi:mala cuncta & inania uitat:
Et uitam querit diligit atq; bonam.

Prudentem cecinere uirum documenta Maronis
Qualem uix hominem secula nostra tenent.
Socratis egregii maestas, iudice phēbo
Dicitur emeritos promeruisse gradus.

Sapientia

In sumis excel-
 sisq; uerticib⁹
 supra uiam in
 mediis semitis
 stās iuxta por-
 ras ciuitatis in
 ipis forib⁹ loq-
 tur sapia dices
 O uiri ad uos
 claito: & uox
 mea ad filios
 hoiz. Intelligi,
 te puuli astuci-
 am:& insipien-
 tes aiaduerrite
 Audire qm̄ de
 rebus magnis
 locutura sum.
 Veritatē medi-
 tabif guttur
 meum:et labia
 mea d̄testabū-
 tur impium.

puer. viii.
 & .xx vii.
 Sapient. vi.
 Eccle. x.

- Sōcrates** Talis erat sōphię diuinę Socrates alter:
 Qualem Virgillii carmina docta canunt:
 Ex se pendeat rotus: perfectus ad unguem
 Constans: & dexter, prouidus atq; bonus.
- Seneca epi** Vir bonus & sapiens doctus in pectore multas
 sto. cV. Continet: & clara nobilitate micat.
- Tul. impe.** Iudex ipse sui: nec uani murmura uulgi
 Curat: securus tempora grata terit.
- Eccle. iiii.** Rebus ab externis neq; mercem aut crimina sumit
 Est frugi semper: & moderata petit.
- Sapien. Vi** Pectus habet solidum: propellit inania uota.
Ecclef. Vi. Continet & stabili pectora recta gradu.
- puer. x.** Non prius a molli rapiuntur membra sopore
Ecclesiast. Omnia q̄ uitę sint reputata suę.
- xviii.** Utile cum sancto sapiens coniungit honesto
- Eccle. xii.** Omni aliquid laudis & gerit ipse die.
Ecclesiast. Outinam nostro tam consona turba sōphię
 xxxvii. Tempore fulgeret: tam nitidęq; scholę:
 In quibus illustris uirtutis semina, prudens
 Funderet: & thereum concineretq; decus.
- Eccle. i.** Mirandum non est: q̄ tam numerosa caterua
 Stultorum: totidem seruat in orbe uices.
- puer. iiii.** Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa
 Exulat: & mundum saucia facta fugit.
- Eccle. x.** Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat
Esaię. V. Tempore: uesanus dicitur atq; rudis.
- puer. xxix** Callidus & uaser qui nunc est atq; dolosus:
Aristides. Hic titulum sōphię: & nobilitatis habet.
- Curius.** Iustus Aristides quid tempestate ualeret
Fabritius. Nostra: quid Curius, Fabritiusq; bonus?
 puer. ix. Quid Cato diuinus: celebris quid turba Platonis:
Sapien. V. Prudentes rident secula nostra uiros.
 His tituli candor datur & nunc gloria presens:
 In quibus est fraudum stultitięq; uigor.

Ascendit
 Stultitia
 Si modo
 Et dar
 Non sic d
 Parra
 Si gradus
 Non u
 Sed censo
 Nemo
 Stultiger
 Impos
 Ergo pru
 Virgili
 Prorinus
 Transu
 Carneq; n
 Coelest
 Ad sōphi
 Et dar
 Quapro
 Er pac
 In primis
 Gaudia
 Sit tibi, mi
 Theda
 In
 In precio no
 Sed spu
 Doctiloqu
 Sub ped

Ascendit celebres stultorum turba cathedras:

Stultitia mentes quę niolare solet.

Si modo prudentes aleret Germania pugnax

Et daret ingenuis premia digna uiris:

Non sic deserta fluerent præconia fama.

Parta quidem: quę nunc Theutona terra premit.

Si gradus insignis sophię cultoribus esset:

Non ueheret fatuos tot modo nostra ratis.

Sed cenfor nunc nemo sui se explorat ad unguem:

Nemo animum musis imbuuit ingenuis.

Stultigeras igitur tunicas, fatuosq; cucullos

Imposui multis: quos mea scripta notant.

Ergo prudenter stultus qui uiuit: agitq;

Virgilii ut diui pagina sacra canit:

Prorinus æthereas hic celsior usq; sub auras

Transuolet: & nitidi lactea signa poli:

Carneq; mortali posita, captare quietem

Coelestem poterit: Ambrosiaq; frui.

Ad sophiam teneros igitur succingite lumbos:

Et date conspicue thura benigna deę:

Quapropter doctis optat Philomusus honores

Et pacem musis poscit adesse suis.

In primisq; suo Titioni magna precatur

Gaudia: constructa est quo duce nostra ratis.

Sit tibi, mi præstans animi præceptor, amice

Theda, salus ingens: Brant uenerande uale.

In commendatiõem philosophię.

In prædio non est hodie doctrina bonorum:

Sed spuit ad doctas stultus ubiq; togas:

Doctiloquos tentat uulgus detrudere sacco.

Sub pede stultorum philosophia iacet.

Germanie
defectus.

puer. xiii.

Virgilius.
Eccle. iii.
Sapien. Vi

Titio &
Theda. qui
& Brant.

Bonorum hominum persecutio.

Ne paeas re,
pentino frore
& irruētes tibi
potērias impi
orū. dñs ei erit
in latere tuo :
& custodiet
pedem tuū ne
capiaris. Qm̄
nō in finē obli
uio erit paupe
ris. patientia
pauperum nō
peribit. Cōsci
disti sacco me,
um: & circūde
disti me lēritia

Psalmo. xxix.

Iohel. i.

Apoca. Vi.

Sapient. i.

Tullius pro
archia poeta.

Eccle. iiii.

Quisquis ad æthereas sacratę pallados arces

Tendit: in hac requiem uel cupit esse suam:

Hic manibus purus ueniat linguaq; pudicus:

Vt sophię foculis fumida thura ferat.

Philosophia sacris animos collustrat ocellis:

Ingeniū dotes: prebet & eloquium:

Lucretificas huius solamur dogmate mentes:

Hęc animi motus pellit & illecebras.

Hęc bene
Hęc in
Possumu
Possun
Hanc de
Vt no
Illius in co
Per ge
Membra
Sub p
Seruiat h
Corda
Et libera
Hac d
Hęc scelo
Explo
Hanc pro
Hęc a
Possumu
Fida
Hac sine
Est fi
Palladis
Ex gr
Currite t
In face

Concer
Aspice co
Deind
Legimus
Vidit
Ambaru
Scruta

Hęc bene uiuendi præstat documenta uiasq̃.

Hęc iter ætherel pandit ad astra poli.

Possumus hac mentis tristes auertere casus:

Possumus hac lapsus exuperare graues.

Hanc deus omnipotens coelesti misit ab arce

Vt nobis coeli semina clara daret.

Illius in collo pendent redimicula sacra:

Per genus humanum quę modo sparsa micant.

Membra regit peplo:pallaq̃ induta Minerua:

Sub pede purpureas spargit ubiq̃ rosas.

Seruiat huic sapiens quisquis:nam nectare diuo

Corda hominis potat:Ambrosiaq̃ cibatur:

Et libertatis ueros concedit honores.

Hac duce perpetuo libera corda manent.

Hęc scelus atq̃ nefas pellit:moresq̃ profanos.

Explodit uitium:premia laudis habet.

Hanc propter sapiens nitidum conscendit olympũ:

Hęc aperit iustis regna serena poli.

Possumus hac scuos facile extirpare tyrannos:

Fida comes uirgine est,& benedicta quies.

Hac sine non princeps:nō rex:sua scepra gubernat Sapiē. Viii

Est fidei mater:iustitiaeq̃ parens.

Palladis ad munus iuuenes properate senesq̃

Ex gremio cuius fons scaturit irriguus:

Currite uos doctri:uestram obseruate mineruam:

In saccum trudit dogmata uulgi iners.

puer.ii.
Ecclesi. l.

Sapien. Vi
& ix.
Ecclesi.
xxvii.

puer. Viii
& xvi.

puer. Vii.

puer.iii.

Concertatio Virtutis cum Voluptate.

Aspice conflictum uirtutis:atq̃ perulcę

Deinde uoluptatis,gaudia uana uide:

Legimus Alciden somno cum forte iaceret

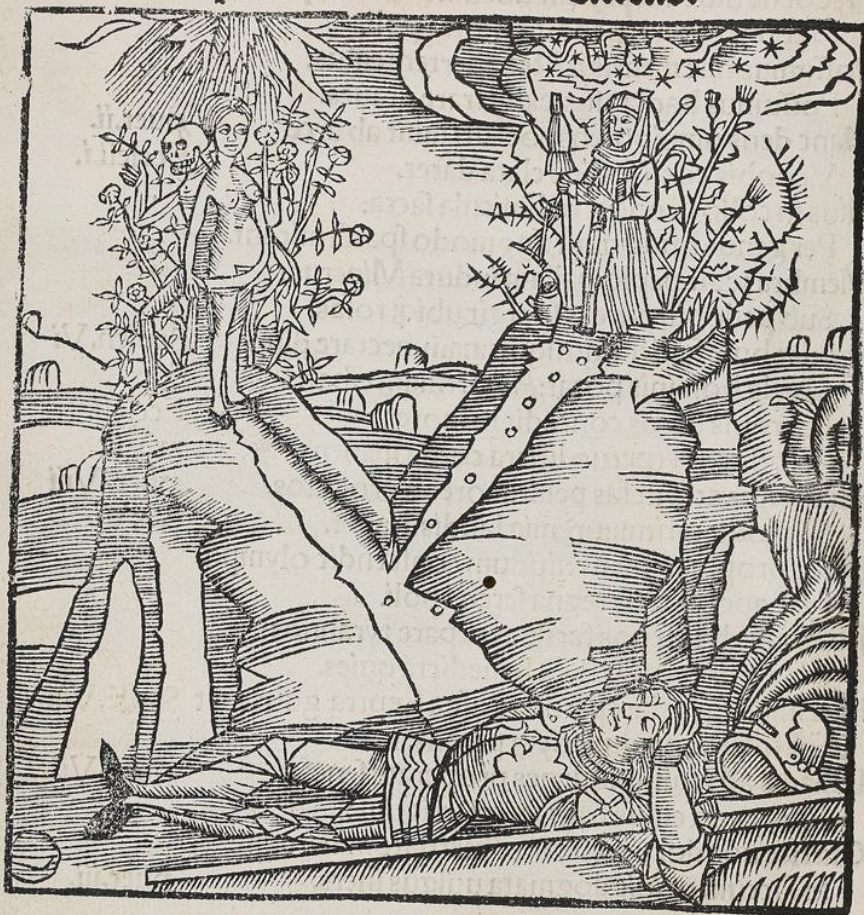
Vidisse ambiguas,difficilesq̃ uias:

Ambarumq̃ statum,finem,uitamq̃,modumq̃

Scrutans:uirtutis cepit inire uiam.

S.Brant.
Argumentũ

r.i.

Epigramma ad lectorem.

Virtutis quicumq; colis sacra dogmata lector:

Aspice quos fecimus pollice & cre modos.

Tu tamen in primis frontem depone seueram:

Aut fuge: si nasum rhion cerotis habes.

Horatius
in arte.

Nos ueniam scriptis dabimus: perimusq; uicissim
Si peccat numeris pagina nostra suis.

Frangit
Et spu
Sed uirtu
Suspe
Hanc an
Duca
Illecebra
Hec a
Foedat
Destru
Oiuuen
Possi

Auerte p
nouit dñ

Obiect

En ego
Adsum
Signa m
Semper
Et redol
In niueis
Et uestes
Est facies
Inuidios
Ostendo
Delicias
Ut capia
In manib

Frangitur hic puro dicramine blanda uoluptas:

Et spurce Veneris marcida castra iacent.

Sed uirtus niueo uictritia tela triumpho

Suspendit: coelo seq̄ suosq̄ beat.

Hanc amat imerbis iuuenis: uiteq̄ magistram

Ducat: & eterno munere formet opus.

Illecebras fugiat: quas spondet uana libido.

Hęc animos frangit: pectora casta terit:

Foedat & ingenii cultus: sensusq̄ pudicos

Destruit: & semper blanda uenena uomit.

O iuuenes spectate probi: quid candida Virtus

Possit: quid noceat luxuriosa Venus.

Tulli^o i of.

De duplici uite humane uia.

Auerte pedē tuū a malo. Vias enī que a dextris sunt puer.iiii.
nouit dñs: peruerse uero sunt que sunt a sinistris.

Obiectio uoluptatis criminātis uirtutē.

En ego sincere uirtuti inimica uoluptas

Adsum uictrici lauro redimira: per orbem

Signa mei fulgent castris suffulta triumphi:

Semper Achemenios spirant mea tempora flores:

Et redolet uiolas collecti fascia crinis.

In niueis soleo manicas gestare lacertis:

Et uestes tyricę fulgentia brachia uelant.

Est facies lasciuia nimis: stant lumina multo

Inuidiosa ioco: petulantes frontis ocellos

Ostendo: mallem frangunt qui sepe iuentam:

Delicias effundo meas: & mella per orbem:

Vt capiant iuuenum teneras mea retia mentes:

In manibus cytharam teneo: plectrumq̄ sonorum

r.ii.

Ecclesi.ii.

Sapien.ii.

Uoluptatis via.

Nec prohibui
cor meū qui oī
uoluptate frue
rei & oblecta,
ret se in his que
preparauerāt.
Quis ita deuo
rabit & delici
is affluet ut e,
go? Venite er,
go & fruamur
bonis q̄ sūt: &
utamur creatu
ra tanq̄ in iuue
rute celeriter.

Turba sedet iuxta mollis: blandiq; choraules:
Ante meam statuam dulcissima carmina pangunt.
Pectine facundo mulier stat psalteria iuxta:
Nam soror ipsa dei: cui sacra solennia reddunt
Menades insanę frontem crinemq; rotantes:
Qui mea prosequitur miles uexilla: labores
Nullos: & liber discrimina nulla subibit.
Cogitur haud seuis caput obiectare procellis:
Non strepitus pugne: non tristia classica Martis
Audiet: armisonus lituus nec pectora franget.
Sed qui me comitem sequitur: non tramite duro
Ambulat: at dulces hic experietur amores.
Qui mea spreuerūt quondam monumenta: periclis

Immerfi g
En dea fu
Imperium
Delitig:ri
Et sub me
Viq; uige
Quonda
Signa tulu
Indulstiq;
Et mihi so
Blanditia
Africa m
Me Num
India del
Educunt
Me duce
Sarmata
Non Hiff
Nostraq;
Nostra s
Scripta n
Nam sine
Et gula r
Non me
Corpora
Me nisi d
Luxuries
Castra: q
Sardanap
Corporis
Bellica R
Mollibu
Non frig

Immerſi grauibuſ: uitam clauſere dolore.
 En dea ſum cuiuſ ſpatioſo noſcitur orbe
 Imperium: & noſtro manant de pectore molleſ
 Delitię: riſuſ: & cantica plena iocorum:
 Et ſub me ſanę longiſſima fata ſenectę
 Vſq; uigent: albiq; dieſ: horęq; ſecunde.
 Quondam Priamideſ quo Troia ceſſit achiuiſ
 Signa tulit noſtri manibuſ florentia regni.
 Indulſitq; boniſ: quorum eſt mea magna poteſtas
 Et mihi ſeruiuit cultu Cleopatra ſuperbo:
 Blanditiãſq; meã canopea ad moenia duxi.
 Africa me noſcit: me noſcit corniger Hammon:
 Me Numideſ infrenes: colit & Mauriſſuſ athlaſ.
 India delitiãſ noſtraſ ueneratur: & omneſ
 Educunt rutilo qui candida membra ſub ortu:
 Me duce ſobrietãſ toto pulſatur ab orbe.
 Sarmata non tutuſ: non parthuſ, non Geta pugnaſ:
 Non Hiſter: non traxiſ: ſemper criſpuſq; Sycamber
 Noſtraq; per uariãſ mittuntur ſpicula genteſ.
 Noſtra ſophi ueteres coluerunt numina: quorum
 Scripta manent poſitę me defendentia ſectę.
 Nam ſine corporeo profunt bona noſtra labore:
 Et gula nobiſcum, ſeruẽſ quoq; gloria menſę.
 Non mea ſub galeiſ uita eſt: non ſtramine duro
 Corpora noſtra cubant: ſed prebet pluma quietem:
 Me niſi delitię molleſ ſequerentur, & omniſ
 Luxurię: tanti non reges blanda ſubiſſent
 Caſtra: quibuſ toto uictrix dominabor in orbe.
 Sardanapaluſ enim regalia facta relinquent:
 Corporiſ illecebraſ coluit. florentibuſ anniſ
 Bellica Roma quidem noſtro ſudauit amore.
 Mollibuſ in pluuiiſ dantur ſua gaudia multiſ:
 Non friguſ, dirãmq; famem iuuenilia captant
 r.iii.

Paris

Cleopatra

Numideſ

Maurita
nia.

India

Ecc̄. xxxi.

Sarmate

Parthi

Getę

Hiſter

Sycamber

Epicurei

Iuuenaliſ

i ſatyra. oi

b^o in terriſ

Sardana-

paluſ de

quo Dio

doruſ &

Iuſtinuſ

Roma

Hiere. Vii

aules:
 a pangunt.
 tra:
 ddunt
 ntes:
 ras
 ellis:
 nariſ
 get.
 duro
 s.
 tra: pericliu

Pectora: sed requies semper blandissima nobis.
 Ora quandoquidem non perturbata fouemus.
 Ergo uos iuuenes quorum sunt mollia corda:
 Atq; senes pariter quorum est annosior etas:
 Porrigite huc aures: currit mortalibus euum:
 Et currunt sine fide dies: libate uel escis
 Mellifluis genio: post mortem nulla uoluptas.

Verba Sarda
 napali.
 Sapien. ii.

De uia uirtutis.

De⁹ creatit de
 terra hoïem &
 secū dū imagi,
 nē suā fecit il/
 lū. & iterū con
 uertit illū in ip
 sam. & secū dū
 se uertit illū
 uirtute. nume/
 rū dierū & tē/
 pus dedit illi.
 & dedit illi po
 re frate oēm q̄
 sunt sup terrā.

Responsio uirtutis carmine Elegiaco.

Eccle. x. vii.
 Sapiē. vi. & i.
 Baruth. iiii.

Carmine nugoso quid me malefana uoluptas
 Ledis: & imbelli pectore bella paras?

Quid fa
 Illece
 Quid so
 Laud
 Aebrie
 Circu
 Es (fatec
 Sunt
 In capir
 Sert
 Te chla
 Et re
 Non ga
 Allic
 Te iuxta
 Et pu
 Dextra
 Leu
 Fronti
 Non
 Te duc
 Te d
 Te duc
 Mar
 Te duc
 Ad
 Tu faci
 Infic
 Inte de
 Cor
 Ex te lo
 Et g
 Tu faci
 Te c

Quid fallax miseris, age perfida, decipis arte?
 Illecebris mundus cur ruit usq; tuis?
 Quid sordes:luxusq; tuos:lancesq; uoraces
 Laudas:blanditiis gloria nulla tuis.
 Aebrieras tibi fida comes:infamia pennis
 Circum te uolitat:& tua castra premit.
 Es(fateor)pulchro semper laqueata capistro:
 Sunt oculi molles:fronsq; petulca nimis:
 In capite insignis fulgor:redimicula:uitte
 Sertaq; dependent:purpureusq; color.
 Te chlamydes tyriq; uelant:te balteus ornat:
 Et te Sidonio purpura tincta fuco.
 Non galeas armata geris:sed corpore nudo
 Allicis imbelles in tua uota uiros.
 Te iuxta Veneris stant atq; Cupidinis arcus:
 Et pueri ceci dira sagitta iacet.
 Dextra tenet speculum quo splendet turba maloru:
 Læua tenet luxus:& genus omne mali.
 Fronti nullus inest candor:sed spurca libido.
 Non pudor in uerbis,ingenuusq; iocus.
 Te duce per mundum gemini tractantur amores:
 Te duce languescunt fortia membra ducum.
 Te duce nobilitas perit:& ueneranda iuuentus
 Marcescit uotis dedita adusq; tuis.
 Te duce morborum patimur discrimina:mortes.
 Ad stygiosq; cadunt corpora nostra lacus.
 Tu facis ingenium torpens:tu pectora casta
 Inficis:& sensus non finis esse bonos.
 In te decrescunt animi:soluuntur & arrus:
 Corporis & semper esca doloris eris.
 Ex te loethales morbi:genus omne malorum
 Et gula manauit:deliriumq; malum.
 Tu facis imbelles iuuenes:petulansq; senecta
 Te duce concrefcit:bestia spurca nimis.

Pellicis in fraudes multos, uiteq; tenebras:
 Nil castum impura conspicuumq; doces.
 In te non ratio: non purę semina mentis:
 Ingenium nullum, sed mala lingua quidem.
 Multorum claros egisset dextra triumphos:
 Et multos caneret fama superba duces:
 Si non blanditias: si non tua uota subissent:
 Et simul impositis nigra uenena cadis.
 Moenia dardanidum: uertisti & pergama Troię:
 per te Parthorum regna superba iacent.
 Regna iacent Asię luxu consumpta uoraci:
 Luxibus & squalent Attica regna tuis.
 Obruta sunt Danaum fortissima moenia per te:
 Atq; urbes Sodomę morte rigante iacent.
 Excidium per te dirum est experta Corinthos:
 Atq; Tarentinę sic periere domus.
 Lapsa etiam per te sordent Nilotica regna:
 Assirii per te sic cecidere duce.
 Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos
 Et uarias gentes contaminasse palam est
 Tu Sordos: Thracesq; truces: tu blanda Getasq;
 Corruppis: diris inficis atq; malis.
 Sors mea nunc melior: quoniam me uita perennis
 Spectat: & eterno gloria parta gradu.
 Degeneres animos patienti extollo labore.
 Coeli porta patet (me duce) aperta uiris.
 Amphitroniades metuenda pericula uicit
 Me duce: cęlestis incolit astra dei.
 Iuli⁹ cęsar⁹ Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis
 Iulius: & foelix sydera clara premir.
 Magna Alexander nostros comitatus honores:
 Ingenii pugnas, & fera bella tulit.
 Sic Paulus consul regem qui Persea uicit
 Me duce Romanis clara trophęa dedit.

Troia
Parthi
Asia
Gręcia

Sodoma
Corinth⁹
Tarentū
Egyptus
Assyria
Sybaris
Rhodus
Miletus
Thracia
Gęte

Hercules

Iuli⁹ cęsar⁹

Alexāder
magnus
Paul⁹ emi,
lius.

Me duce
 Et Ma
 Doctus
 Et Pla
 Candida
 Ingeni
 Ad laude
 Fama
 Aspice (q
 Gloria
 In te luxu
 Et put
 In me diu
 In me c
 Casta mil
 Hos ta
 In uirtute
 Atq; q
 Siue uelis
 Armis
 Seu res ci
 Hęc a
 Quem la
 Aerthe
 Virtus so
 Diuid
 Oiuene
 Corpus
 Imbuite a
 Ut sapi
 Innumero
 Hacter

Me duce facundi fulgent Ciceronis honores:

Et Maro Romanę gloria magna togę.

Doctus Aristoteles nra hec monumera sequutus:

Et Plato: quo nusq̄ maior in orbe fuit.

Candida me coluit doctorum turba sophorum:

Ingenium per nos eloquiumq; ualet.

Ad laudes genitos & dulcia munera diuum:

Fama trahit nostri nominis atq; decus.

Aspice (quid mīros repetam) stat nostra per orbem

Gloria, fama, salus, laus, honor, atq; decus.

In te luxurię, fastus, cōmercia foeda:

Et putidum semper stillat ab ore malum.

In me diuitię: iustum, rectumq; piūq;.

In me consilium: gloria sola mea est.

Castra mihi domus est: stant celso colle penates:

Hos tamen ingenuus scandit ubiq; labor.

In uirtute labor: sed & in sudore uoluptas:

Atq; quies: magnis semper amanda uiris.

Sive uelis famam ingenio sectarier almam:

Armisonę ue iuuat uoluere signa deg:

Seu res ciuiles merito tractare fauore:

Hęc animo infracto (me duce) cuncta facis.

Quem labor & sudor torquet, uirtutis amore:

Aetheri tandem scandet ad astra poli.

Virtus sola regit terras: dominatur in alto.

Diuidit & nutu dona beata suo.

O iuuenes dum fata sinunt: expellere uanas

Corporis illecebras: loeriferumq; nefas.

Imbuite ast animos uirtutis dogmate uestros:

Vt sapiant rectam pectora uestra fidem.

Latina nauis seu barca socialis.

Innumeros classes, fatuos sine fine furentes

Hactenus in nostra ducere classe iuuat.

Cicero.

Virgilius.

aristoteles

Plato.

puer. Viii

Sapient. iiii

puer. ix.

puer. Viii

Plau. in

amphi.

puer. Vii

Si quis forte locum potuit minus accomodatum
Nancisci: huc ueniat cum sociisq; uehat.

Societas fatuorū.

Gaudiū est mi
feris socios ha
bere penarū. Is
nō min⁹ arde,
bunt: q cū mul
tis ardēt. Qui
inter huiusce,
modi letāt: &
esse sub senti⁹
delirias cōpu
rant: filii sunt
stroz & igno
bilitū oppressi
quasi fluctib⁹
semitis suis: fra
res sūt draco
nū & socii stru
ctionum. Sic
fuit, ē, & erit:
similis similem
sibi querit.

ii. q. i. mult.
Ecclesiast. xiii.
& .vii.
Iob. xxx.
i. Esdre. V.
Sapien. iiii.
Eccle. i.

Currite fulcamus festinis equora remis:
Et premit immensum carbasa nostra fretum.
En socialis adest classis: properate sodales:
Et fatui pariter nunc properate meri.
Nam nostrę numerus sectę est immensus: & aures
Ad uarias gentes tendit: & ad populos.

Nostra coh
Pauci su
Ex Asia uen
Strulti: n
Finibus e L
Mausirin
Migrant H
Prorsus
Ad nauem
Finibus
Eruenunt
Eruenit
Arctophy
Transm
Sauromat
Atq; Th
Eruenunt
Quatq;
Cum senit
Intractu
Ad classen
Currit
Tempus a
Currit
Maxima n
O faru
Narragon
Cogim
Nos tamen
Plurim
Veliferiq;
Fortun
Per uario
Currin

Nostra cohors equidem totū complectitur orbem.

Pauci sunt quos nō fēdera nostra premūt.

Ex Asia ueniunt rutilo sub sole creati

Stulti:nobiscum qui cita uela trahūt.

Finibus e Lybię ueniunt terraq; calenti

Mausirii imbelles, Ethiopesq; nigri.

Migrant Hesperii:migrat quoq; Gallia tota:

Prorsus & a Bactris, sedula turba ruit.

Ad nauem ueniunt gentes quas ultima Thyle

Finibus extremis quasq; Britannus habet.

Et ueniunt Cymbri torui: flauiq; Sycambri:

Et uenit ex latio turba procera quidem.

Arctophylax gentes rigido sub sydere natus

Transmittit: prębet subsidiumq; rati.

Sauromate ueniunt: pugnax quoq; turba Getarum

Atq; Thraces ueniunt: Argoliciq; uiri.

Et ueniunt omnes gentes, quas conspicit orbis:

Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:

Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella.

Intactus nullus hic gradus esse potest.

Ad classē celerem fatui properate sodales.

Currite: nauiculę, nam mora cuncta nocet.

Tempus adest sulcare fretum: & nūc pandere uelum

Currite: iam pergit fluctibus acta ratis.

Maxima nunc regio superest penetranda: sodales

O fatui: pedibus currite quęso citis.

Narragonū ad patriam & pmissas tendimus oras

Cogimur & stolidum sponte subire solum.

Nos ramen in tumido iactant discrimia ponto

Plurima: sollicitas & quatit unda trabes:

Veliferiq; maris seuo clamore ciemus

Fortunam: nil nos impia uota iuuant.

Per uarios casus: per seua pericula ponti

Currimus: & uite non modus ullus adest.

In oēm ter
ram exiuit
son' eorū.

de hac ma
teria. uirgi
lius in. i. &
iii. cnei.

comodarum
uehat.

Narragonia

creamus oēs

fretum.

es:

es: & aures

os.

- Et patimur lapsus, tempestatesq; sonoras:
 Et patimur medio naufraga fata mari.
 Scylla Scyllæam rabiem siculis spectamus in undis:
 Charibdis Atq; caribdego gurgite transtra uolant.
 Syrtes. per Syrtes lybicas remo sulcamus inertî:
 Spectamus tumidi tristia monstra maris.
 Syrenes Delphinos: phocas, Syrenes, atq; uidemus
 Triton Tritonas: inuisum prodigiq; genus.
 Torpenius cantu: quo nostras inficit aures
 Syren: languenti nosq; sopore premit.
 Cyclops Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro
 Vlystes Dulychius princeps quem timuisse potest.
 Quis locus est tutus: quo nunc cõsidere stulti
 Possunt: & certos edificare lares:
 Vsq; adeo humidis prostrati mergimur undis
 Et portus tutus carbasa nostra fugit.
 Ha merito: quoniam nullo sapientia cultu
 Nos fouet: & stolta figimus arma manu.
 Circe Heu dea stultitię nobis nunc pocula Circe
 Prebuit: & cantu pectora lassâ ferit.
 Eheu quid miseri prodest errare sodales:
 Querite sed stabili littora tuta pede:
 Neptunia Ne rapiant fragiles Neptunia monstra carinas:
 Sorbeat & nostras equoris unda rates.

Excusatio Jacobi Zocher. Philomusi.

- puer. xliiii. Vertimus naues fatuas latinis
 & xix. Versibus: plectro siquidem strepenti:
 Job. xii. Gudimus normas modo perbenignas:
 psalmo Plaudite musę.
 xxxvi. Gratias docto dabitis magistro.
 Sebastião Atq; doctori titulos merenti
 Brant: gra Candidos: nostros legitis modos qui:
 res agit. Plaudite musę.

Ad salutar
 Atq; since
 Vertimus
 P
 Non decus
 Nominis t
 Ad salutar
 P

**Derisio bo-
ni operis.**

Ambulās rec-
to itinere & ti-
mēs deū: despi-
citur ab eo q
ifami graditur
uia. Querit de-
risor sapiētiā
& nō inuenit.
Doctrina pru-
dentiū facilis.
Qui deridet:
inuocabit deū
& exaudiet eū
Deridetur enī
iusti simplicitas.

Ad saluāres quoq; disciplinas:
Atq; sincerę documenta uitę
Vertimus stultos numeros iocosos:

Plaudite musę.

Non decus mundi: titulusq; clari
Nominis traxit, uolucrisq; fama

Ad saluāres philomusa cantus:

Plaudite musę.

Folio

Non honos: laudes: precium ue molle:

Nec fames auri philomusa traxit

Ad sacri fontes nemoris beatos:

Plaudite muse.

Nil superborum cupimus uirorum

Stemma: nec claros capitis corymbos:

Nec sacre lauri cupimus corollam:

Plaudite muse.

Qui leget nostri titulum libelli:

Gratias nullas referat libello:

Eleuet sed Brant rogo perdifertum:

Plaudite muse.

Præbuit nostris alimenta nymphis

Brant: & heroes tribuit beatos:

Estq; scriptorum uenerandus auctor:

Plaudite muse.

Gratæ dulces: lepideq; uoces:

Et lepos blandus: lyricusq; neruus

Ex sinu illius fluitant scatentq;:

Plaudite muse.

Sermo facundus: locuplexq; uena:

Structilis candor: calamus latinus:

Nil sonat quod sit latio indecorum:

Plaudite muse.

Sed modo ditos superos precamur

Præbeant nobis ueniam benignam:

Pinximus q; sic fatuos inertes:

Plaudite muse.

Me locus naui: fateor: requirit:

Calceos nondum fatuos remoui:

Stultus & nondum posui cucullum:

Plaudite muse.

Sunt quibus

Sunt quibus

Displicet: de

Pla

Nostra sic fa

Peruigil sud

Fecit: haud

Pla

Scriberem f

Sponte sed

Barbarum

Pla

Gratulor no

Gratulor de

Qui mihi su

Pla

Seculo nost

Gratulor: de

Et chorus u

Pl

lam fouet p

Theutonun

Laudibus q

Pla

Quid magis

Ritibus cul

Atq; sublim

Pla

Ergo certati

Naui & pic

Et iuuentur

Lee

Sunt quibus nostrę placere curę.
Sunt quibus nostrę satyrę grauedo
Displicet: dextram ueniam precamur:

Plaudite musę.

Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor neq; me disertum
Fecit: haud magnos capio labores:

Plaudite musę.

Scriberem formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canori:
Barbarum qui me faciunt poetam:

Plaudite musę.

Gratulor nostrę siquidem iuuentę:
Gratulor docto pariter magistro:
Qui mihi suaues tribuit camoenas:

Plaudite musę.

Sęculo nostro siquidem diserto
Gratulor: doctę sileant Athenę:
Et chorus uatum sileat latinus:

Plaudite musę.

Iam fouet passim celebres poetas
Theutonum sydus, gelidusq; Rhenus,
Laudibus quorę monimenta fulgent:

Plaudite musę.

Quid magis fingit latialis orbis
Kitibus cultis: colimus platona!
Atq; sublimen colimus Maronem:

Plaudite musę.

Ergo certatim teneris camoenis:
Nauis & pictę rudibus figuris:
Et iuuenturi foueas precamur:

Lector amice.

Folio
Socialis nauis mechanicorum.

Stultorum
 Qui m
 Artificis
 Quid
 Adfunt n
 Cum c
 Cur rame
 Carba
 Cuncto
 Temp
 Artificu
 Hos f
 Hoc uiri
 Esse cu
 Artifices
 Stultit
 Alter in a
 Se ram
 Vendit o
 Incitat
 Arramen
 Paup
 Hires m
 Hi pre
 Alter in a
 Affole
 Qui mo
 Vendu
 Omnes q
 Fraud
 Mechan
 Turpa
 Decretu
 Merca

Stultorum trahitur collecta caterua uiroꝝ

Qui manibus querunt sepe alimenta suis.

Artificis quisquis signum pretendit: & effert

Quid sciat: & foueat qua ratione domum:

Adsunt moechanici: quorum uela ampla leuata:

Cum celeri remo per freta uasta uolant.

Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa uocari

Carbasa: iam causas cum ratione canam.

Cunctorum ueluti status inmutatur, in omni

Tempore: nec stabili conditione manet.

Artificum pariter sic fit mutatio semper.

Hos fatuos merito nostra carina uehit.

Hoc uitium primum est: q̄ seruus quisq̄, magister

Esse cupit: callet & tamen ipse nihil:

Artifices multi fatuiq̄ sine arte uagantur:

Stultitia merces diminuuntq̄ sua.

Alter in alterius damnum sudore laborat:

Se tamen in primis decipit expolians.

Vendit opus magna forsan mercede paratum:

Incitat & uexat hunc quia liuor edax.

At tamen artificum deformis abusus secte

Paupertate graui corpora multa premit.

Hi res mox uendunt positas pre merce minuta

Hi precio uendunt pro liuore suas.

Alter in alterius damnum contemnere lucrum

Affoler: & uendit tunc male facta palam.

Qui modico uendunt precio: res non bene factas

Vendunt. artifices hec mala culpa norat.

Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis

Fraudibus: hi certe se quoq̄ decipiunt.

Mechanici culpas & stigmata nigra merentur

Turpantes operas, artificesq̄ manus:

Decrescunt omnes mercatus: nemo fidelis

Mercator: qui uis ditior esse cupit.

puer. xi.

de elec. cu
i magistrū
lxi. dif. mi/
serum.
xlix. dif. sa/
cerdos.

Ezech. Vii

Leui. xxV

Ecclesi.
xx Vii.

s. i.

Rebus in humanis mutatio tanta laceffit
 Multos: atq; inopes reddit ubiq; uiros.
 Non opus est multis facinus componere uerbis
 Artificum: liuor pectora cuncta trahit.
 Temporibus nostris qui constans esse laborat:
 Hunc stultum uulguſ inſipidumq; uocat.

**De Nicolao Renner: acuphago
 Argeſi. Sebastianus Brant.**

Finis adest operis, nec te Nicolae uidere
 In noſtra potui Renner amice rate.

Comedit
 mltas ac⁹
 ſimul

Qui tamen innumerof fatuos facis: & tua multi
 Ora uident, acubus que tibi plena ſcatent.

Quas comedis, rursuq; uoras, uomis, imbibis atq;
 Preſtigio hoc ſtultos fallis ubiq; tuos.

Saluator
 ludoru pa
 ſchalium

Tu deus interdum ſcandis ſuper æthera: rursum
 Decidis: & bibula cum grege paſcha tenes.

Simea mater adest buccas deditq; illa, genasq;
 Et linguas multas: ingeniumq; citum.

Addubito iccirco ſi te Gallos: uel Iberos:
 Inter Germanos, Italicoſue locem.

Hic poſui artifices inter, uariuq; negoci
 Te turbam: nunq; ſolus enim eſſe potes.

Argeſi.
 plures iue
 nier ſocios

Narragonu in patriam tecum proficiſcar: in una
 Naue: dabit ſocios urbs tua ſtultiuagos.

**Epistola Jacobi locher Philomusi ad hu
 maniffimu fautorẽ ſuũ. D. Iohãne Bergmanũ de Ol
 pe. Archidiaconũ Grãdiſuallis: hui⁹ opis p̄motorẽ.**

Et ſi non dubito amice iucundiffime: plures naſu
 ros Criticos: nebuloneſq; prophanatos, noſtris lu
 cubratiuiculis, iamiam de extincta ſauilla ſuſcitatos
 eſſe: tamen iuuentus noſtra, qua ſuauioribus ac po
 litioris doctrine muſulis ſemper adheſimus: facile

import
 ceproris
 barici g
 medio c
 ad airu
 iuuenili
 qdẽ iuc
 ritari ſac
 billius iu
 tritus: i
 cras caſ
 podafq;
 amar: ſu
 pellit de
 cõpecti
 q; reddi
 ſuas ded
 gues: qu
 guãq; T
 M, Cicer
 fugere r
 tias ac ſ
 latratu
 ber etiã
 Cicero.
 audariẽ
 mei equ
 tus efflã
 rice tellu
 rarit: tan
 di cogni
 nio rete
 rore per

importunos occurfus larratiū ſupabit. Si nobis præ- Brant.
 ceptoris noſtri faciſſima man⁹ affuerit nullus bar-
 barici gregis contumelias formidabimus. Quis enī
 mediocriter doct⁹: adoleſcētis, & nati & cōtendētis
 ad uirtutē: litterariā iſtāc audatiā iprobabit: Aetas
 iuuenilis Tibullū ſuū illaudatū nō reliquit: cui⁹ ipſe
 qdē iucūdiſſima elegiacę ſcriptiōis monimēta poſte-
 ritati ſacrauit. qd enī mai⁹: qd præſtāt⁹: qd ue lauda-
 bilis iuuenis ſub rigido ſydere nat⁹: glādibus enu-
 tritus: ī pagis Suetie ablactat⁹, attētare potuit: q̄ ſa-
 cras caſtalis undas lambere: cortinā phoebados tri-
 podaſq̄, ore parū diſerto cōtingere: Sed me phoeb⁹
 amat: ſunt huic mea carmina cure. Barbaricaſq̄ meo
 pellit de pectore uoces. Dat cytharā: lyricosq̄ ſacro
 cū pectine neruos. Et pharetras: q̄ me tutū fors undi-
 q̄ reddūt. Sed quā nemo unq̄ ad umbilicū tā pfecte
 ſuas deduxit paginas: aut adeo demorſos ſapuit un-
 gues: qui non ſuorū operū titulis hiantes fauces: lin-
 guāq̄ Timonianā puocaret. Aſinii pollionis notam
 M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloquētia ef-
 fugere nō potuit Maronis argutiſſima muſa: ſtigma-
 tias ac ſibila ſenſit. Sed q̄ in cineres mortuorū impios
 latratus uomūt: cū laruis luctari cenſent. Carere de-
 bet etiā uitiis oībus: q̄ in aliū paratus eſt dicere: inq̄t
 Cicero. Parcāt itaq̄ per deos imortales oro, tenellę
 audatię litterariū greges: & mediocritatem īgenioli
 mei equa lance penſitent rhinocerotisq̄ nares: latra-
 tus efflātes, ferro peſſulo obſtringant. Et ſi barba-
 rice telluris ſterilitas me ad litterarū ſtudia uix cōci-
 tarit: tamen q̄a mortales oēs, natura quadā ad ſcien-
 di cognitionē accēdimur: p̄pterea exploſis ab inge-
 nio terribilibus ignorantię tenebris: animū Heliconis
 rore peruncrum, ad ſcribendum appuli. Vrīnam dii

Folio

immortales primitiis nostris auras salubres: uetosq;
trâquillū spirâtes: benigne tribuerēt. Vt semina men-
tis nostrę, splendidissimo uirtutū globo fulcita: do-
ctrina (quā pfitemur) coalescerēt. & editis litterarū
monimētis speciosissime efflorescerent. Tu tñ in pri-
mis: Iohānes Bergmane: dignus mihi uideris: qui hu-
manitate (quę potissimū mortales oblectat) & singu-
lari munificentia: qua in oēs tibi pares uteris littera-
rū studia adeo extollis: ut ab inferis litteras squalo-
re lurido obsitas: in Germaniā reuocare uidearis. qd
enī magis in te mirari solemus? q̄ alacritatē istā tuam
q̄ studiosos hoies ad scribēdū puocas. Tuis enī fecū
dissimis sumptib⁹ egregios libros emūcto characte-
re, ac graphice exaratos in lucē pferis. Quod enī lau-
dis & glorię, ceteri scribēdo cōsequūtur: hoc tu bo-
nas pmouēdo litteras assequeris. Igit̄ has litterulas
nostras, ī testimoniū indelebilis amicitię: in fine libri
imprimi iussimus: ut optimus qsq; tuā in me humani-
tatē, māsuēdudinē, familiaritatē, liq̄do cognosceret.
Vale ex Castello Erāco Germanię: Anno Millesimo
quadringentesimo nonagesimoseptimo.

Ad eundem Iohannem. B. de Olpe.

Me rogo commendes nostro iucunde Iohannes

Thędigens; hunc saluum me rogante iube.

Sī quid forte agitem quęrat meus ille magister?

Dicito me saluum uiuere, & esse suum.

Proinde sibi incolumen uiram, famamq; precabor

Perpetuam. ualeat Brant meus ille diu.

Nihil sine causa.

Olpe.

Ad numeros suos ut Iohannem
Bergmanum festine adeant.

Ite rudes
Bergm
Vos eren
Accipie
Exarmatu
Vos mo
Ludit & a
Blandi
Hoc duce
Indoct
Impia nil
Murm
Seu uos f
Conti
Seu uos p
Sive pe
Sive molo
Ire detu
Sive char
Immar
Carmina
Iam pl
Mirantes
In uob
Hoc duc
Princi
Abitiet
Atq; n
Gorgoni
Aegidi
Indocti d
Atq; g
Ite procu
Scribu

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes
Bergmano: ad nitidos & properate lares:
Vos etenim fido trepidantes corde tuetur:
Accipietq; pio munera nostra sinu.
Exarmatus enim pharetris comitatur Apollo
Vos modo: cum fidibus auricomaeq; lyra:
Ludit & arguta modulos testudine dulces:
Blandidulos saltat concinit atq; choros:
Hoc duce foelices numeri procedite: uulgus
Indoctum uobis nec nocumenta dabit.
Impia nil rabies fatuorum: nulla nocebunt
Murmura: fortunam dexter Apollo feret.
Seu uos fumificas ethne penetrare cauernas
Contingat: siluas lestrygonumq; truces:
Seu uos per lybicas fors inuida uoluat harenas:
Sive per angusti saxa sonora freti.
Sive molorchum nemus: aut per caspia regna
Ire detur: scythicas aut penetrare niues:
Sive charybdeos scopulos contingat adire:
Immanes Thurcos: sive uidere Getas:
Carmina uos sacro uibratus lumine phoebus:
Iam pharetra cinctus concomitatur iter.
Mirantes oculos radiis illuminer: atq;
In uobis tenebras non sinit esse truces
Hoc duce: magnatum celsas conscenditis arces.
Principis & uobis ianua magna pater.
Abiiciet clypeum miles dum carmina uoluit:
Atq; minas ponent martia tela truces.
Gorgonis aspectus numeris mulcerur amoenis
Aegidis atq; angues suauia dicra stupent.
Indocti doctiq; simul dictata reuoluent:
Atq; genis lepidis oscula blanda dabunt.
Ire procul: nec uos pudeat sic esse tenellos:
Scribuntur teneri simplicitate ioci.

Quanta uis
carminis

Qui canit Aeaciden fortem: qui ue hectora sequuntur:

Qui ue canit lybicos argolicosque duces:

Scipiadas geminos uel qui: duo fulmina belli:

Et Curios sanctos: fabritiosque canit:

In cute festiua numeros deditat: & apte

Nectar ad heroes uerba soluta pedes:

In uobis fulgent tyriis non illita succis

Munera: sed splendet simplicitatis honos:

Ite rudes numeri millenas ferte salutes

Bergmano: ad nitidos & properate lares.

Dicite: uos primum Tirioni ostendat amico:

Vosque idem uideat peruideatque uelim.

Illius in laribus: doctoque sub hospite: noctem

Linqvite: & in lucem pergite liberius.

Vos hilari excipiet fronte ille: dabitque benignam

Et solitam musis perplacidamque domum.

Ille patrocini iuris defendere multos

Vt solet: accipiet uos ira presidio.

Vestram ager ille libens causam: & rotabitur omnem:

Quin propriam dicet remque agere inde suam.

NIHIL SINE CAUSA. OLPE.

Finis stul-
tiferena,
uis.

De singularitate quorundam nouorum fa- tuorum additio Sebastiani Brant.

Te nostram accepi uertisse Iacobe carinam:

Atque illam latium nunc sapere eloquium:

Psal. lxxix.

xl. dist. qsq;

Cauendum

est a begui-

nis de frig.

fraternita-

ris p^o prin-

glo. in cle.

i. de re. do.

Gaudeo. Lolhardos quos pretermisimus olim:

Beguinasque iuuat his nec abesse suas.

Est operis precium non ignorare Begutas

Begardosque suos: hipocritumque genus.

Quos nimis arra prius complexa est cymba: liburnum

Nunc proprium: & laxis transra parabo foris.

Currite lolhardi, beguine, siue begutre,

Currite begardi: spiritus ire iubet.

Vos hon-
Perfec-
Vigadec-
Crimen-
Perfectus
Expect-
Currite n-
Ne sine

Vos hominem ex toto presenti in carne putatis
 Perfectum: & summū tangere posse gradum
 Vsq̄ adeo, ut nunq̄ deinceps mortale patrare
 Crimen: & ut nequeat proficere ulterius.
 Perfectus igitur tantos quoq̄, classis abacra
 Expectat comites: stultu agosq̄ uiros.
 Currite naus ear: fatuosq̄ sequamur euntes:
 Ne sine beguinis tanta caterua ruat.

s.iiii.

Singula- ritas.

Singularis fer⁹ de
 past⁹ ē eā. Quis
 qs reb⁹ p̄tereū
 tib⁹ restrictus
 uti⁹ q̄ sese h̄nt
 mores eorū cū
 qbus uiuir: aut
 intēperans aut
 sup̄stiriosus ē.
 Quisquis uero
 sic eis utitur: ut
 metas cōsueru
 dinis bonorū i-
 ter quos uersa
 tur excedat
 aut aliqd signi-
 ficat: aut flagi-
 tiosus est. In oī
 bus enī talibus
 nō usus rerum
 sed libido ī cul-
 pa est.

in cle. ad n̄m
 de here.

Cernitis ut stulti totum mare & æquora complent:
 Nec modus aut numerus nauibus aq; uiris.
 Sæpe oculos hominū morientū clauditis: ante
 q̄ mortis tempus uel necis hora uenit.
 Claudite presentis perituræ lumina turbæ:
 Atq; operi nostro ponite quæso modum.
 Sit satis hunc fecisse prius uobis uel honorem
 q̄ non uulgari uos rate composuit.
 Ne populus si uestra nolet mala crimina: forsan
 Non prauos modo, sed pellat ab orbe bonos.
 Nec uos de populo uultis, neq; plebe uideri:
 Nec cleri in sortem uos deus ipse uocat.
 Iccirco dignam uobis sedem ipse nequiu:
 Theutonica in nostra ponere naue prius.
 Cum tum in patria Germana, & theutonico orbe
 Pullulet, & uigeat uestra ea secta nimis.
 Collige attempo turbam dumtaxat iniquam:
 Este procul fratres, quos bona uita tenet.
 Qui normam uiteq; modum, sanccitæq; patrum
 Seruatis: non uos ledere pergo bonos:
 Sed turbam indoctam: quæ cum nil discere possit:
 Nec uoluit: longam querit habere togam.
 Ne si uulgus erit: cogatur ferre laborem
 Artificum: & manibus querere forte cibum.
 Inde est q̄ querunt tranquillam habuisse quietem:
 Atq; uacare graui posse labore rament.
 Non is est animus, non mens, sint ut Magdalene
 Verum ut bufonem lena suum inueniat:
 Ocia sectantur, torporem & desidiæq;
 Hinc hosti antiquo nequitie arma parant.
 Proinde sibi reputant, credunt quoq; cuncta licere
 Humano neq; sub uiuere & esse iugo:
 Libertas (aiunt) ubi spiritus esse probatur:
 Spiritus at spirat, liberiora licent.

cle.i. de re.
do.

dic. cle. ad
nostrum.

Protesta
tio nihil di
cere uoleñ
contra bo
nos aut ap
probatos.
ii. Theff. iiii
Ut dicere
possint id
Ecc̄. li. de
cele. miss.
cū marthe
c. nisi cum
pridem de
renuu.

dic. cle. ad
nostrum.
ii. Cor̄. iiii

Inde putant
 Acephali
 In grege cõu
 Puniat ut
 Quineriam i
 Confitent
 Oscula mort
 Officium
 Hinc passim
 Querunt
 Signaq; dan
 Responso
 Tum procul
 Lolhardi
 Grandibus e
 Beguine
 Tunc opera
 Hos opera
 Si qua casta
 Et quæ fr
 Carpitur: &
 Sit nume
 Illi cõmune
 Subuenit
 Quineriam
 Quo fera
 Hunc ego p
 Dicam: qu
 Nequitiam il
 Atq; bone
 Quos uel ap
 Vel quos
 Ast quidam
 Absq; op

Inde putant nulli capiti se subdere posse:
 Acephali cupiunt uiuere & esse palam.
 In grege cōueniunt: uiuunt sine rege locustę:
 Puniat ut nemo corrigat atq; nefas.
 Quinetiam interdum laico sua crimina fratres
 Confitentur: agunt alterutrūq; uices.
 Oscula mortali dicunt damnanda reatu:
 Officium carnis sed ueniale ferunt.
 Hinc passim fratres per compita cuncta: sorores
 Querunt, solantur, concrepitantq; fores.
 Signaq; dant dygitis pulsantibus: atq; recepto
 Responso: admittit ianua queq; suum.
 Tum procul abiectis mantellis, atq; cucullis
 Lolhardi in rurpi ueste, breuiq; patent.
 Grandibus exutis sotularibus atq; cothurnis:
 Beguinę incedunt: calceolosq; mouent.
 Tunc opera incipiunt cōmunia. tunc labiorum
 Hos operit labor: & facta sororia agunt.
 Si qua casta soror uelit, atq; pudica uideri:
 Et que fraternos abnuat accubitus:
 Carpitur: & normę uiolatrix dicitur: extra
 Sit numerum: & careat funditus alloquio:
 Illi cōmunes neq; enim uenię ue, preces ue
 Subueniunt: urnam hęc fregit, & urceolum.
 Quinetiam arguitur maiori crimine: pęnam
 Quo ferat, & subeat fratris ad arbitrium.
 Hunc ego peruersum Lolhardum seu goliardum
 Dicam: qui uentri uiuit & umbilico.
 Nequitiam illorum carpunt mea carmina: sanctos
 Atq; bonos fratres carpere nemo uolet.
 Quos uel apostolicę sedis mandata probarunt:
 Vel quos cōmendat tita laborq; bonus.
 Ast quidam bullas producunt sepe, quibus sint
 Absq; opere: humanis delitiisq; uacent:

xciii. disti.
 nulla.
 puer. xxx.
 glo. xxv.
 dist. unum.
 glo. de of.
 ordi. past.
 glo. de fur.
 c. ii. dic. cle.
 ad nostrū.
 glo. in cle. i.
 de reli. do.
 ptra. c. dif.
 finimus.
 x. viii. q. ii.
 & c. perni.
 ciosam.
 Actū. x.
 Psalmo
 cxxxix.

cle. i. de ui.
 & ho. cle.
 Protesta.
 puer. xi.

- Et quibus impune possint quecūq; patrare
- C. de epif.** Non bona: & a nullo uindice habere metum.
& cle. deo Seq; pares faciunt monachis: Vesteq; sacratiss
 amabiles. Virginibus: quibus est regula grata deo.
Ezech. xlii Canonicos habitus, nomen, uestemq; pudicam
Math. vii Vstirpant: sed enim sub cute uulpis inest.
 Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;
 Intus qui rapida tygre, luposq; scatent.
- Ouidius.** Nomine diuorum subiere cubilia multi
 Casta: sed incesto mox rediere gradu.
Iunena in Quis rogo summe pater, ualet explicare: nefanda
 saty. ultra Crimina: que fiunt sub specie usq; bona:
Sauroma, Liberius poterit nemoq; licentius: usq;
 ras. Fallere credentes q̄ genus hipocritum.
Esaie. ix. In troitu Curios simulant: sed Clodius exit,
 Sub christi specie, demon inique lates.
- Mat. xxiii.** Ve tibi ue maledicta cohors: que nomen inane
i. Thi. iiii. Religionis habes: quod tua facta negant.
puer. xx. Nempe opera effingis sathanę: quibus esse probaris
Ioh. viii. Progenitus sathanę: luciferiq; puer.
Iohā. ii. iiii. Quisquis enī est genitus summo a genitore, deoq;
& . V. Hic mandata dei seruat, & efficit.
Ad coll. iiii Qui uero e terra genitus: terraq; sepultus
Luce. vi. Semper erit: queuis terrea sola placent.
Iohan. iiii. Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus:
ii. Petri. iiii. Mitraq; uix ueterem deicit ille rogam.
Apostro, Hic precor, exhortor, moneo, rogo, flagito cūctos
 pha ad Preuideant: linqunt qua statione ratem.
philomū, Nostri etenim portum querunt lynthresq; phaseli:
 sum. Cedo libens: meritum doctre Iacobe feres.
 Qui mea uertisti uulgaria plaustra, reuidi
 Illa ego: per legi: sat placet atq; labor.
 Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:
 Quo queq; excerpti dicta decora loco:

Iccirco a
 Noscer
 Qui tamen
 His qu
 Nempe ma
 Signauit
 Sed tamen
 Plurima
 Que si for
 Dat uer
 Criticus a
 Perlegit
 Sufficiet se
 Compl
 Nec mihi p
 Scribere
 Nec tibi pro
 Prudent
 Iccirco stu
 In cuius
 Singula qu
 Nec qu
 Ille ferus, n
 Huncq;
 Hos operi
 Omnia
 Nil satis egr
 Quod cu
 Viciisti prec
 Me: tua q
 Quod poru
 Discipuli
 Perge bonis
 Olpigena

Iccirco ascripsi loca concordantia: lector
 Noscere quo ualeat: singula quæq; cito.
 Qui tamen & ueniam dabit impressoribus oro:
 His quia festinum nil satis esse potest.
 Nempe manu propria semel atq; iterum illa reuidi.
 Signaui: in uersa multa subinde manu:
 Sed tamen illoꝝ præceps labor: atra reliquit
 Plurima, quæ nollem: quæ mihi displiceant.
 Quæ si forte uidet lector bonus atq; peritus:
 Dat ueniam: erratum nec putet esse tuum.
 Criticus at si quis (cui sueta calumnia cordi)
 Perleger: in sannas incidet ille: scio.
 Sufficiet sed enim doctis fecisse laborem
 Complacitum: stultis nil satis esse potest.
 Nec mihi principio mens subfuit, atq; uoluntas
 Scribere: uel stultis complacuisse uiris.
 Nec tibi propositum fuit: ut satis esse putarem
 Prudenti: & fatuo tam bona scripta uiro.
 Iccirco stultis linguam linquamus inanem:
 In cuius manibus uir atq; morsq; sedet.
 Singula qui carpunt, cupiunt doctiq; uideri:
 Nec quicq; norunt, sed sua sola placent:
 Ille ferus, multos agros depastus amenos.
 Huncq; Ioseph patri surripuisse ferunt
 Hos operis nostri statui mihi sistere finem
 Omnia qui carpunt: cum nihil efficiant.
 Nil satis egregium, dignum, præstantiq; bonumq;
 Quod cunctis possit (crede) placere uiris.
 Vicisti precibus (fateor) suauissime frater
 Me: tua quo uideam, carmina peruideam:
 Quod potui effeci: gaudet tuus ille magister
 Discipuli ingenium tam ualuisse sui.
 Perge bonis cęptis: rogat id tuus atq; Iohānes
 Olpigena: fausto fine, diuq; Vale.

q̄re Seba. Brāt
 cōcordantias
 huic operi ap/
 posuerit.

Parcendū im/
 pressoribus.

Eccle. viii.

Eccle. xxxvii.

puer. xviii.
 Ecclesiast. x.

Psal. lxxix.
 Ecclesi. xx.
 Sapien. ix.
 Iohan. xv.
 Ad Gala. i.
 xl vii. di. q̄ ad.
 cōclusio opis.

Olpe.

De corrupto ordine viuendi pereuntibus
Inuentio noua. Sebastiani Brant.

Stultorum
Et studi
Qui cymba
Merlere
Corbita no
Turari a
si sedulio
Scruten
Perspicim
Traxiffa
Atq; ideo
Vortice
Equibus, i
Inuenio
q; pretergr
Quam d
Omnia qu
Ordine
Quem si d
Contine
Ordine ni f
Ordiner
Ordo est n
Estq; su
Ordinis h
Cunca g
Atq; ut qu
pareat: a
Hunc prim
Ordine

**¶ inordinatio causa fuerit
destructionis oim rerum.**

Stultorum ingentes culpauimus hactenus ausus

Et studia, et mores, interitusq; graues:

Qui cymbas, lintres, parcas, st. laraq; liburna

Mersere, et gaulos, profumiasq; mari.

Corbita non illos, horia, aut myaparo, phaselus

Tutari, aut celox: nec potuere rates.

¶ si sedulius causas fortasse pericli

Scrutemur: laqueos interitusq; sui:

Perspiciamus cunctos sine lege atq; ordine, remos

Traxisse: & uelis non posuisse modum

Atq; ideo in Scyllā, Syrtes, breuia, atq; charybdim

Vortice detrusos: naufragiumq; pati.

Equibus, in summa, repetendo ab origine stultos

Inuenio cunctos hoc periisse modo:

¶ pretergressi legemq; modumq; uiamq;

Quam deus & rerum dicitat ordo decens.

Omnia que in celo, aut terris, uel in equore uisunt:

Ordine seruantur: stantq; uigentq; suo

Quem si destituant: si uiuere in ordine cessent:

Continuo intereunt, in nihilumq; ruunt.

Ordine ni firmo starent elementa, perirent:

Ordinem habēt certum, tempus, & hora, suttm.

Ordo est nascendi: & uitę certissimus ordo:

Estq; suum mortis tempus, & ordo placens.

Ordinis hęc uirtus: ut certa lege modoq;

Cuncta gubernentur: subpedirata deo.

Atq; ut quisq; minor, maiorem obseruet: & illi

pareat: atq; libens iussa petita ferat.

Ordo angelice Hierarchie.

Hunc primum instituit rerum pater atq; creator

Ordine, dum posuit queq; creata bono:

Causa uni
uersalis pe
riculi.

Osee. Vi.

& .Viii.

Hier. xxxi.

Iob. xxx,

Viii.

Iudicū .V.

Ordinatioe

tua pseue,

rant dies.

Psa. cx Viii

Eccle. iiii.

i. ad corin.

xiiii. & .xv

Ad Ro. x.

De cęs. ois

aia.

Ad Hebre. ii. Principio per eum dum condere cuncta parabat
De pe. dif. ii. c. Spiritibus superis ordo modosq; datur.
principium. Ipsi etiam inter se certa statione, chorisq;
Iob. iiii. & xv. Celicole starent: maior is: ille minor.
De pe. dif. ii. Mox sed in angelica sensit deus ipse ruinam
hinc etiam. Natura: equalis dum cupit esse deo.
De sum. tri. c. j. Sic bonus ille prius demon: mox ordine rupto
Math. xx V. Dum caput abiecit: trusus ad ima ruit.
ii. Petri. ii.

Ordo humani generis.

Eccle. xvii. At reparare uolens lapsum deus optimus illum
Gen. ii. Condidit humanum, constituitq; genus.
De pe. dif. ii. Inq; uoluptatis paradysum deputat illud:
primus homo Ordine dum certo uiueret, atq; modo:
ii. Mach. ix. Ut caput agnoscens summum: precepta sequedo
i. Corint. xv. Illius: ipse feris rex foret atq; caput
Psal. viii. Omnia subiiciens hois quoq; sub pede: saltem
Ad Hebre. ii. Se quoq; subiectum nosceret esse deo.
Gene. iiii. Indoluit sed enim desertor transfuga demon:
De pe. dif. ii. Inq; suum inuidit posse hoiem ire locum:
princeps. Protinus ut caderet pthoplaustus ab ordine iusso
da. ii. Corin. xi Suadet: ut excuteret frena iugumq; docet.
De pe. dif. ii. a Sic heu prime parens: uix sex tua regna per horas
xl. dif. quelibz. Integra seruabas: pulsus ab inde cito,
& c. adam. Quoq; die primum factus: rebusq; creatis
I. dif. in capite. Prefectus: regis nomen habere sinis.
Gene. iiii. Utq; tuo panem queras sudore: labori
i. Corint. xiiii. Subderis assiduo: perpetuoq; iugo.
De pe. dif. ii. Causa fuit: recto quia cedis ab ordine: nec uis
rursus. Subditus esse deo: spernis habere caput.
Luce. x. Sic factum: ut Sathanam celum retinere nequiuit:
Ezech. x viii. Nec paradyfus Adam: sed mox uterq; ruit.

Ordo regni uniuersalis.

Cumq;
 Ordine
 Ierarcha
 Serua
 Regna sibi
 Regal
 Nec deim
 Regia
 Ceu belli
 Perdit

At noua
 Vstrp
 De quibu
 Me fec
 Dum uiol
 Ordine
 Continu
 Merit
 Gentibus
 Octo a
 Hunc de
 Tutari
 Sed mox
 Dum p
 Ordinem
 Aparre
 Quo duce
 Seq; pu
 Quos deim
 Ordine

Cumq; deus uidit celum, terrasq; relicto
 Ordine pollutas: deseruisse modum:
 Ierarcham celi: terrę & cecidisse monarcham:
 Seruasse & neutrum, tradita in arce, locum:
 Regna sibi soli deliberat orbis habenda:
 Regaliq; sua uelle tenere manu:
 Nec deinde Adamo: nec cuiq; postea, mundi
 Regia comisit scepra, uel imperium.
 Ceu belli dux: signa uidens sub milite forti
 Perdita: mox reparat: seruat & illa manu.

Usurpatione regnorum.

At noua regna Cayn, cum posteritate maligna
 Usurpare sibi cogitat, atq; suis.
 De quibus ipse deus testatus: penitet inquit
 Me fecisse hoïem: perdere eumq; placet.
 Dum uiolant capitis legem: & seruare recusant
 Ordinem eum, statuit quem deus, atq; modum:
 Continuo cunctos hoïes, Neptunus in undis
 Mersit: & absorbens corpora cuncta rapit.
 Gentibus innumeris de milibus: unus in archa
 Octo animas Noe seruat ab interitu.
 Hunc deus ut uidit seruantem ex ordine iussa:
 Turatur: natos incolumesq; facit.
 Sed mox infelix Cham us, pudibunda reuelat
 Dum patris: infregit iura paterna nimis:
 Ordinem & egressus, meruit maledicier: isq;
 A patre in exilium migrat ab inde procul.
 Quo duce celipete turrim struxere gigantes:
 Seq; putant fluuiis subtrahere atq; deo
 Quos dein linguarum confusio facta: probabat:
 Ordine corrupto non placuisse deo.

Assyriorum monarchia.

Inno. in. c. licet
 ex suscepto de
 ro. ix. do. alexã
 in. c. i. x. dis. &
 xc Vi. dis. cum
 ad uerum.

Gene. liii.
 Enoch ciuitas
 cõdita: & eius
 regnũ usurpa-
 rũ. de hoc Au-
 gustin^o. li. x V.
 de ciui. dei.
 Gene. Vi.
 Iosephus. li. i.
 c. V.
 Gene. Vii.
 i. Petri. liii.
 Ad Hebre. xi.
 Gene. Viii.
 Gene. ix.

Gene. x. & xi.
 Iosephus. li. i.
 c. V.

Iustinus. li. i.
 Augustin⁹. li.
 x. viii. c. ii.
 Usurpare dici
 tur q apponit
 manum rei nō
 subiecte sue
 prāti. glo. pe.
 ii. q. i. multi.
 Augusti. li. iiii.
 c. vi. s; ibi nō
 a belo s; nino
 inchoet.
 Tul. V. tuscul.
 Aug. li. ii. c. xx.

Danielis. vii.
 Iusti. li. i.
 Orosius. li. i.
 Danielis. v.

Curcius. li. ii.
 Regnum uero
 uniuersale.
 Deutro. x. vi.
 Ioseph⁹. li. iiii.
 c. iiii.
 Iudicum. ii.
 Psal. xc. viii.
 x. vii. di. c. por
 ro.
 i. Reg. viii.
 Ioseph⁹. li. vi.
 c. iiii.

Hinc & in Assyriis, Belo duce, prima tyranni
 Atq; monarchie sunt data principia:
 Usurpata tamen: neq; enim sumpsit sua Belus
 Sceptra sibi, aut Ninus constituente deo.
 Quo moriente: fuit terre corruptus inique
 Ordo: modum & legem liquit homo, atq; deum.
 Idola sculpebat: uaria quoq; imagine mundus
 Errabat: placuit nec modus ille deo.
 Sic quoq; mille, tricentenos: ter quinq; per annos
 Hoc regnum, excreuit: sceptraq; lara tulit.
 Subq; iugum illius misit deus omnia regna
 Quę sine lege, datum deseruere modum
 Sed luxum sequitur: dumq; ordine Sardanapalus
 Neglecto uiuit: desit imperium.

Id quoq; ceu fuerat primum: sic solis ab ortu
 Proximus: finem regna leonis habent.

Huius enim euulsę sunt alg. quādo reliquit
 Et domini abiecit iussa, iugumq; dei:
 Transtulit arabes occiso Sardanapalo
 Imperium in Medos, atq; orientis opes.

Medorum monarchia.

Sic ursi incepit regnum, sceptrum, atq; potestas
 Quę bis centum annis: sex deciesq; stetit.
 Terrarum interea: uerum regnum & ditio omnis
 In manibus stererat solius usq; dei
 Qui patribus, moysi q; suo: sanctisq; prophetis:
 Iudicibusq; suas iussit habere uices.
 Non reges: sed tutores, iurisq; ministros:
 Atq; sacerdotes hos iubet esse suos.

Iudeorum regnum.

Qui licet israheli regem populo unxerit: & Saul
 Legerit: at modici rex fuit ille soli.
 Uniuersalem neq; enim hūc iubet esse monarcham

Sola pa
 O quorier
 Dum le
 Pretereo b
 Claustre
 Ordo his u
 Dum m
 Regali pri
 Durius
 Quin trac
 Perpetu
 Vixq; qua
 Hoc reg

Sicq; sub h
 Perfaru
 Ordo tripl
 Hoc ste
 Sed Dariu
 Extulit
 Victor, &
 Ordine
 Ante hun
 Fusus a
 Quicq; adi
 Instar m
 Et bis mille
 Ordine
 A
 Mox sed A
 Transu
 Et pardi er
 Corpor

Sola palestine his prædia parua dedit.
 O quotiens reges illos quoq; mutat: acerbis
 Dum leges spernunt, afficit atq; plagis.
 Prætereo bisquinq; tribus: quæ calpîa nunc gens
 Clausura colens: fregit nuper & illa fores.
 Ordo his uiuendi bene dum peruertitur: atq;
 Dum mandata sui deseruere dei:
 Regali primum se subduxere coronæ:
 Durius & grauius mox subiere iugum.
 Quin tracti in mædos, ubi seruitute molesta: &
 Perpetua: pecoris more modoq; iacent.
 Vixq; quadringentis, octoginta simul annis:
 Hoc regnum Iudæ, quattuor atq; stetit.

Regnum persarum.

Sicq; sub hoc urso regnum Babilonis adauctum:
 Persarumq; sua lege modoq; fuit.
 Ordo triplex oris sic creuit: & ordine terno
 Hoc steterant dentes carniphagæ usq; feræ.
 Sed Darius insignis uis, atq; potentia postq;
 Extulit: & fecit non sua regna sequi:
 Victus, & occisus: uitamq; & persica regna:
 Ordinis euerfor finit: & imperii.
 Ante hunc & Xerxes, dum militat ordine nullo:
 Fusus ab exigua, disperiitq; manu:
 Quiq; adiit grauos fremebundi more leonis:
 Instar mox leporis fugerat attoniti:
 Et bis mille rates submersit in equore: gentes
 Ordine dum caruit perdidit innumeras.

Alexandri monarchia.

Mox sed Alexander uictor, sic persica scepra
 Transtulit in grecos: Macedonumq; lares.
 Et pardi erexit, duo bis diademata, in uno
 Corpore: eiq; alas, bis dedit esse duas:

t.i.

i. Paralip. ix.
 Ioseph⁹ li. viii
 ca. iiii.
 Iosephus. li. xi.
 c. v.
 iii. Reg. xii.
 Esaiç. xiii.
 Iosephus. li. x.
 c. xi.
 Iosephus. li. x.
 c. x. de non in/
 genis. xiiii. di/
 cit annis

Babilionorū
 Hiere. xxvii.
 Danielis. vii.

Darius
 Iosephus. li. xi.
 c. viii.
 Iusti. li. xi.
 Xerxes
 Herodo. li. vii
 Iuuenalis in sa
 tyra. omnibus
 in terris.
 Iustinus. li. ii.

i. Mach. i
 Danielis. vii.
 Iosephus. li. xi.
 c. viii.

Iusti. li. xii. Sed nimis excedens legem. dumq; ordine uiuit
 Ioseph⁹ li. Contempto: mortis pocula dira bibit.
 xii. c. i. Fertq; monarchiam dumtaxat quinq; per annos:
 Augu. li. In duodena sed hæc postea regna cadunt.
 xV. c. V. Sic tria regna quidem hæc / fraterna morte sacrata
 Cayn Principium & finem tunc habuere suum.
 Gen. ii. Nempe Cayn primum fraterno sanguine / regnū
 Sardana / Incepit: quod post migrat ad Assyrios.
 palus. Vltimus Assyrius per funera / Sardanapalus:
 Iusti. li. i. Imperio Mædo principia atra dedit.
 Cyrus Primus apud persas Cyrus: propriaq; parentans
 Herod. li. i. Cæde: dat horreni principia Imperii.
 Darius Maximus & Darius / persarum grandia regna
 Iusti. li. x. Transtulit in grecos morte sua indecori:
 in fi. Cognatis etenim a propriis / notisq; & amicis
 curci⁹ li. iiii. Cæsus: Alexandro tradidit imperium.
 Alexāder Grecus Alexander propria num morte ueneni
 magnus Cognata occubuit: interitq; manu:
 Curcius Fraterno primi madere sanguine muri:
 li. ul. Sic urbs Roma suum / cæde habet / auspiciū.
 Romulus Deinde Monarchiam qui Cæsar uendicat: an non
 de quo lu- Cæde sua. tanti culminis auctor erat:
 canus. In fati (superi auerrant quod longius) atq; est:
 Iuli⁹ Cæsar (Principio: ut finis par sit ubiq; suo)
 Suetoni⁹ q; Romanorum rex ultimus / ipse suorum
 Vltim⁹ rex Funereas tandem perluet insidias.
 romanus.

Romanum imperium.

At medio / uaria fortuna / tempore Roma
 Extulerat sese / principiumq; capit:
 Regibus in primis: dein consule: Cæsare demum
 Ordine & in summo creuit ad usq; deos.
 Fundamenta locans regno / sceptrisq; futuris:
 Atq; monarchiæ principia ampla sue.

Oui. i. fal.

Mox Rom
 Imperiu
 Prebuerat
 In uerit
 Sic etenim
 Gregori
 Neq; mon
 Plurima
 Non tamen
 Nec sua
 R
 Donec ue
 Iure suc
 Qui cunct
 Ad solu
 Totius est
 In celo &
 Sic quoq; e
 Cuncto
 Et merito:
 Reges a
 Hinc sequ
 Cum ul
 Siue igitur
 Illa sibi
 Sic titulu
 Tempore
 Siue a carn
 Soli deb
 Rege sub h
 Nemo al
 Nec nos co
 Qui reg

Mox Romę regum diadema:decemq; uiratus
 Imperium extinctum est: sperus ut ordo fuit.
 Prębuerat primum speciemq; tyrannidis: ut se
 In uetitum Cęsar iecerat imperium.
 Sic etenim ablata pardi ditione, & achiua:
 Gręcorum Romam sceprum, & habena uenit.
 Neq; monarchię cuncte licet ordine certo:
 Plurima sub scepris regna habuere suis.
 Non tamen in toto dominatę prorinus orbe:
 Nec sua tam late fluxit ubiq; manus.

Regnum christi.

Donec uerbigena rursus sub principe christo:
 Iure suo, rediit machina tota deo.
 Qui cunctis regnis cessantibus, atq; monarchis:
 Ad solum christum regio scepra tulit.
 Totius estq; ad eum mundi reuoluta potestas:
 In celo & terris sunt data cuncta sibi.
 Sic quoq; cessarunt regna usurpata tyrannis:
 Cunctorum regum nam titulum ipse tulit
 Et merito: domini terra est: per eumq; gubernat
 Reges: atq; ad eum pertinet omne solum.
 Hinc sequitur: q; pręscripsit sibi nullus ubiq;
 Cum uitio, atq; mala, iura aliena, fide.
 Siue igitur prima penses ab origine regna:
 Illa sibi dederant principium absq; deo:
 Sic titulum, iustamq; fidem tenuisse nequibunt:
 Temporis excusat nec bene cursus eos.
 Siue a carnigero repetemns principe: christo
 Soli debentur regia scepra soli.
 Rege sub hoc potuit, regis nomen, titulum ue
 Nemo alius iusto: sumere principio.
 Nec nos commoueat Cęsar cum posteritate
 Qui regna & terras detinueret diu.

t. ii.

I. ii. ff. de orig.
 iur.
 de hoc Paulus
 Orosius &
 Suetonius

xxxv. dist. ab
 exordio.
 Esaię. iiii. & v.
 Daniel. ii. ad fi.
 Math. x.
 Ad heb. ii.
 Sach. ix.
 p sal. lxxi.
 Math. xxii.
 Luce. i. &. xxiiii
 p sal. xxiii.
 Prouer. viii.
 c. uigilanti. &
 c. fi. de pscrip.
 Danie. iiii.
 c. quis. xxi. dif.
 pb. p. l. cum he
 res. ff. de diuer.
 pscrip.
 Ad ephe. v.
 i. pe. iiii. in fi.
 xxi. dif. i nouo.
 xxiiii. q. i. loqf.
 l. cū querebaf
 C. unde ui.

I. uicia. C. de
 ac. poss.
 Inno. in c. bo
 ne. ii. de post.
 pla. archi. in c.
 uolum^o. xvi.
 q. iiii.
 Esaie. xii.
 i. Corin. x.
 Gen. ix. & xiiii
 xxiiii. q. i. quod
 cunq;
 xix. dist. c. ita
 dñs. c. ubi picu
 lu de elec. li. vi
 Ioh. xx.
 Math. xvi.
 xxii. dist. omnes
 xl. dist. tria.
 xcvi. di. costã,
 tinus. de elec.
 fundamenta
 li. vi.
 in aut. ut deter
 sit nu. cle. post
 prin.
 xxxv. dist. ab
 exordio.
 l. si unus. ff. de
 pact.
 in extrauagan.
 bonifa. viii.
 unã sanctam.

Usurpata etenim fuerant: possessa nephande
 Absq; bono titulo: legitimoq; modo.
 Siue ideo Augustum repetas: omnem uel Iuli
 Progeniem: aut flauios, Anthonios ue pios.
 Hi Constantini magni usq; ad tempora: christi
 Regna: usu illicito preripuerunt sibi.
 Christus nempe fuit solus rex uerus: eiq;
 Debetur mundi fabrica iure suo.
 Ipse futurorum faciens pontem: ipse sacerdos
 Ordine Melchisedech. pregenitusq; deo.
 Quo fit, ut ad christum, celi terreq; potestas:
 Pertineant soli, regnaq; cuncta sibi.
 Qui petro, atq; aliis sibi successoribus: illas
 Commisit totas, tempus in omne, uices.
 Quodcunq; in terris aut optime petre ligabis:
 Hoc etiam in celis uincula firma geret.
 Solueris & si que nexu: nodum ue relaxes:
 Hec eadem in celo (crede) soluta manent.

Constantinus magnus.

Id Constantinus cognouerat induperator:
 Atq; bonam agnouit, constituitq; fidem:
 Dum capit a petri sibi successore coronam: &
 Imperium: regni tum redit ordo boni.
 Tum uero effectus christus regnare: caputq;
 Cunctoru cepit esse hominum, atq; ducum:
 Tum cum principio, finis quadrabat: & alpha
 Omega coniunctum: lexq; modus rediit.
 Compertumq; fuit Christum caput esse: habitumq;
 Atq; actu gladium porrigere ancipitem.
 Sic ueri regesq; duces: quiscunq; fuere
 Interea: a petro sceptrata tulere sua.
 q; si forte aliquis, petro sine, regna recepit:
 Ille usurpator, predoq; furq; fuit.

Non etenim
 Ordine se
 Sic iam mille
 Romana
 Rex sit ut in
 Esse hunc
 Atq; ab eo in
 Tutorem
 Vngitur icc
 Pontific
 Hec sunt ill
 Magna:
 Maius quip
 Atq; an
 Quodq; m
 Corpora
 Hic ordo r
 Maioria
 Quicq; pote
 Displice
Ro
 Vir desider
 Cuncta h
 Quando le
 Deinde e
 Que tamen
 Ordo fui
 Bestia quart
 Vifa est: cu
 Dissimilis rel
 Rictus era
 Cornua mag
 E medio i

Non etenim intravit ad ouile per hostia uera:

Ordine sed foedo: more modoq; lupi.

Sic iam mille quidem, quingentenosq; per annos

Romana hoc steterant ordine scepra modo:

Rex sit ut inferior pape: simul & fateatur

Esse hunc cunctorum spirituale caput:

Atq; ab eo imperium capiat: iuretq; fidelem

Tutorem Petri se fore, & ecclesie.

Vngitur iccirco: datur & gladius sibi, ab ipso

Pontifice: ut prauos cedat: ametq; bonos.

Hec sunt illa, deus que fecit, lumina bina

Magna: quibus mundum lustret & irradiet.

Maius quippe diem, ceu lampas solis, obambit:

Atq; animam inflammat lumine: resq; sacras.

Quodq; minus, noctem illustrat: terrena gubernat

Corpora: & a magno lumine lumen habet.

Hic ordo rerum est: modus hic: lex summa tonantis:

Maiori, inferior subsit ubiq; suo.

Quicq; potestari seu contrait: siue resistit:

Displicet huic summus quem dedit ordo deus.

Romana monarchia.

Vir desiderii, Daniel sanctissimus olim

Cuncta hec preuidit: postq; futura canit:

Quando leam primum: mox ursum dentibus atris:

Deinde etiam pardum regna priora, norat.

Que tamen exiguo durarunt tempore: naq; his

Ordo fuit nullus: lex neq; cura dei.

Bestia quarta igitur mirabilis, horrida, fortis,

Visa est: cuncta uorans, comminuentq; nimis:

Dissimilis reliquisq; feris: cui ferreus oris

Rictus erat: pedibus cuncta animata terens.

Cornua magna decem capitis: cornuq; minutum

E medio illorum prodiit horridulum.

t.iii.

xxiii. q. V. non

solum

de pui. ex ore

c. nouir. de iu.

Iohan. x.

Host. p⁹ Inno.

in. c. q. super.

de uoto.

c. solite de ma.

& obe.

x. di. suscipit.

de elec. uenera

bilem

cle. i. de iu. iu.

lxiii. di. ribi

de sa. unc. c. i

Gene. i.

dic. c. solite

i. Corinth. Vi.

hanc conclusi.

phat. rho. in

tract. de rege

& regno. c. xv

de ma. & obe.

cum inferior

xcvi. di. duo

Ad Roma. xiii.

Danie. Vii.

quarta bestia.

Idq; oculos habuit turpes: contraq; tonantem
Verba loquebatur grandia: dira nimis.

Hęc fera, Romanum regnum signabat aperte:

Atq; monarchiam, Cesareumq; iugum:

Quod maris occidui posuit prope littora sedem:

Angulum & Europe continet exiguum.

Id quoq; successu diuisum temporis: ex se

Regna decem fecit: particulasq; decem:

Sic capiti abstraxit sua subdita membra, fidemq;

Quilibet: & dominum spreuit habere suum.

Ille armis: hic ui: sese prescripsit & alter:

Hunc papa exemit prorsus ab imperio.

Cernimus hoc pacto nullam sub Cesare terram

Stare diu: paret rex quia nullus ei:

Atq; instar regum: populiq; urbescq; fideles

Imperio quondam: libera abire student.

Nemo magis curat regni defendere honorem:

Sed priuata magis commoda cuiq; placent.

Acephalos sine fine uides: pedibusq; leuatis

In celum: supra perplacet ire caput.

Ordine peruerso currus precedit: equiq;

Postpositi, extremo substituere loco.

Proinde leuem uoluit, agit atq; Germania cancrū

More meant cancri multa agitata retro.

Figura celi. M. CCCC. iii.

Credite Germani mox tempora plena periclis

Ventura: & magnis cuncta replenda malis.

Heu quantum uereor ne nos fata impia tangant

Et sceptrum a nobis imperiumq; trahant.

Aspicite hanc celi quā cernitis (oro) figuram:

Se cancro fungunt sydera scua nimis:

Saturnum, Martem atq; Iouem: uariabile signum

Coniungens cancri: friget & humet aquis:

Cōiunctio
triū supio
rum plane
tarum.

Indicat atq;

Et cleru

Queq; age

Prorepe

Inde graue

Et mala

Multa quic

Cogitat

Tempus er

Longiu

Quis mihi

Cōmun

Conti

Postea q̄ R

Et Conti

Pontifices

Interea q

At Consti

Circum

Atq; arcen

Et uallu

Nomine d

Vrbs q

Gregorum

Hinc qu

Sed cum p

Tollitur

Atneq; sic

Curat: &

Nam sua du

Brachia,

Hęc Scyth

Insidiis

Indicat atq; senes, iuuenesq; & Martia corda:

Et clerum, instabili mobilitate frui.

Quæq; agere incipient: quicquid placet: ocius illud

Prorepet Cancrî more/modoq; retro.

Inde graues clades: patriæ & cõmunis Erynnis

Et mala prouenient: dii prohibete minas.

Multa quidem nobis astra, & fera fata minantur:

Cogitat at nullus tam prope adesse diem.

Tempus erit: sceptrum a nobis tolletur, & ibit

Longius: ah saltem theutona terra dole.

Quis mihi, quis lachrymas dabit: ut deflere ruïnam

Cõmunem possim: uel gemere interitum!

Constantinopolitanũ Imperium.

Postea q̄ Romam ueterem, pius ille reliquit

Et Constantinus Thracia regna nouat:

Pontifices medio tulit inclyta Roma beatos:

Intereaq; horum paruit imperio.

At Constantinus firmat sua regna: duobus

Circum septa fretis, bosphoreosq; mari.

Atq; arcem Europę posuit fortemq; bonamq;

Et uallum, lybię contra, Asięq; minas:

Nomine de proprio uocat hanc: Byzantia quondã.

Vrbs quę dicta fuit: clara potensq; nimis.

Gręcorum retinens sceptrum per tempora multa:

Hinc quoq; ad occiduum prospicit imperium.

Sed cum pontifici summo parere recusat:

Tollitur a gręca gente corona uetus.

At neq; sic legem ecclesię, seruare modum ue

Curat: & iccirco funditus interriit.

Nam sua dum capiti subducere colla putabat:

Brachia, colla, manus, perdidit atq; pedes.

Hęc Scythica nuper ueniens Orthomãnus ab arcto

Insidiis cepit: subdidit atq; dolis.

r.iiii.

Constanti
nopolisca
put Thra/
cię.

Causa qua
re imperiũ
translatũ.

Comperit & tandem græcus, quid ab ordine proffit
 Cedere, uel proprium nolle tenere caput:
 Perdiditq; graui fortuna, aciq; periclo:
 Quo deus acephalos puniat exitio.

Translatio imperii.

Carol⁹ ma Translato imperio a græcis: Germana repente
 gnus Ger, Natio, suscepit regia sceptrâ, & opus.
 man⁹ ex In Germanus quia nam, nostro quoq; natus in orbe
 gelnheym Carolus: & uero semine theuton erat.
 nat⁹ nō lō Nempe orientalis francus fuit: unde recepit
 ge a magū Francia gallorum, quod modo nomen habet.
 ciaco. Germani sic nos annis prope sepringentis:
 Diurni, Sceptrâ sacra, & uitras gessimus imperiū.
 ras Germa Quo liquido pater, in terris q; secula tanta
 norum Nulla monarchiæ gens tulit imperium.
 Regum Nam Babel, Assyrius, Chaldeus, Parthus, Achæus
 Ultro citro instabili regna tulere loco.
 Romanus At nos Romanum nomenq; urbemq; sacratam
 Impator Continuo in nostro reximus imperio.
 Quodq; magis dignū est, reliqui quia iure paterno
 Heredisq; loco regna habuere sua.
 Electores At rex Romanus, legitur per uota tuorum
 Imperi Integra prestantum, nobilitumq; ducum:
 Quare me Eligit hunc nullus qui non sit cæsare dignus:
 lior electō Et qui non sceptrum iure suo ipse ferat.
 Regis q̄ Tradit⁹ hic modus est, ordo quoq; Cæsare Orhone
 successio. Quo regnum melius constet & imperium.
 Quorum Sæpe etenim ignauus uel iners, uel inutilis excors
 noia habē Nascitur: at legitur, frugi homo & eximius.
 rur p glo. Sex ita principibus legitur Rex: atq; Bohemus
 i. c. ad apli, Rex paribus uotis sæpe uocatus adest.
 cedere. iu. Carolus his quartus dedit electoribus, amplum
 li. Vi. Rheni uectigal, grandia dona satis.

Centur
 Qui
 Vnde e
 Con
 Et mer
 Nam
 Imperi
 Pen
 Omifer
 Qu
 Horu
 Sen
 Cumq
 Qu
 Sed qu
 Sem
 Queq
 Part
 Dumq
 Nil
 Quicū
 Scir
 Inde et
 Ger
 Causa
 Prin
 Queris
 Con
 Verum
 Incip
 Is non
 Sed
 Hoc F
 Tar

CXLIX

Centum mille quidem n̄imos capit inde quot annis

Quisq; horum auratos: rex habet inde parum.

Vnde etiã imperium defendere iure tenentur

Consilio, atq; armis, corpore, p̄sidio:

Et merito: imperii penes hos substantia maior

Nam residet: ad eos cõmoda tota fluunt:

Imperium sed eget: uix nunc Aquila illa decora

Pennigera est: rapiunt uiscera cuncta fere,

O miser actõn: cui non tam dura fuit mors:

Quã lacer a canibus q; foret ille suis.

Horum consilio Rex singula facta peregit

Semper: & illorum res steterit arbitrio.

Cumq; illis tractat cõmitia: cuncta reuoluens:

Quod sacro in primis imminet imperio.

Sed quã p̄gnãtes Germania nostra dietas

Semper habet: binas una retensa parit.

Queq; fuit pridem noua: iamq; puerpera: prolem

Parturit: hæc eadem mox quoq; mater erit,

Dumq; diu trahimus conuentus conciliando:

Nil reliquit: ni q; comparuisse sat est.

Quicũq; huc ueniunt: quæ sit conclusio, tandem

Scire petunt: alio fertur abacta dies.

Inde etiã insultat nobis gens quæq; dietas

Germanas grauidas: & sine fine uocans.

Causa pater: q̄ si uerbis effarier ausim:

Principibus nostris nam mora longa placet.

Queris aquas in aquis improuide Tantalus: sed nos

Consilio ex uno plurima inire iuuat.

Verum ait historicus (quisquis fuit ille) priusq̄

Incipias factum: consule: deinde age opus.

Is non consilium persuaserat esse perhenne:

Sed quo consiliis perficiatur opus.

Hoc Fabius quintus, dictator, fecerat: is qui

Tardus erat: sed non sic quoq; deses erat.

Carolus
q̄rt^o theo,
lonia rhe,
ni electori
bus distri,
buit.

Oul.ii.me.

de õmittis
germaõrũ
Enea sil,
uius i epi.

Tantalus.

Salusti^o in
cathel.

Q.Fabius

- Seneca Nec nos aut præceptum factum laudamus: & expertum
 Consilium: iuge nec consilium usque placet:
 Scis quid forte uelim: medium tenere beati.
 Qui post consilium: facta iniere tamen:
 At nos, ah miseri ingenio, meritoque gemendi
 Germani: longas querimus usque moras.
 Et nihil aut facimus: aut precipitanter aguntur
 Res nostre: nec adest ullius ordo modi.
- Thurci irruptio.**
 Dum nos consulimus: Thurus sua littora græca
 Post habet: Illyricos, Pannoniasque rapit.
 Quisque Istrum prius obtinuit: mox littora adibi
 Rheni: & Germanis inferet exitum.
- Socordia Inde alio (timor est) regni traducere sceptrum
 xpianorum Cernemus: nostrum & deficere imperium.
 & torpor. Tradimus interea tam fortia corpora uino:
 Et iuuat ignaue uiuere luxurie:
 Noxius obiectus ludus: iacta alea pernix.
 Senio displicuit: unio seua cadet.
 Dii melius: uates utinam sim falsus: at illud
 Fata canunt: monstrant tempora, & astra docent.
 Nec mirum nobis si cancer forte minetur:
 Iam nuper Cancris cepimus ire uiam.
- Germano Germanos uero genitos de germine, quondam
 rum origo Ac uere fratres, fama fuisse canit.
 glo. xxiiii. Nulla sed o superi est hodie concordia nostris
 distin. ca. i. Germanis: nec pax: lex nec amicitie:
 Strabo. Sed cuncti inter se grassantur more leonum:
 Raptorisque student uiuere more lupi.
- Intestina Heu quantum uereor bella horrida, bella nephanda:
 germano, Intestina simul surgere, & ire procul,
 rum bella. Nam rhenum (metus est) undandum sanguine multo:
 Neue Istri fontes, stagna cruoris agant:

Dii sup
 Preli
 Longiu
 Hec
 Regna
 Perfa

Sed qui
 Vnan
 Qui sta
 Redo
 Foelix
 Con
 Per quo
 Ord
 Iudicium
 Iusq
 Presertim
 Preli
 Qui iur
 Attra
 Illi, mar
 Affi
 Turba
 Inq
 Rostra
 Seu p
 Iudicio
 Atq
 Quin &
 Fama
 Inde etia
 Chri

Dii superi, talem Germano auertite pestem:

Prælia pellatis Theutonicoq; solo.

Longius in Thurcos, Arabesq; & Achaica regna

Hæc bellona ferox pulsa, & abacta ruat.

Regna etenim diuisa cadunt: aditus datur hosti

Perfacilis. dispar uertit aratra iugum.

Conclusio vvozmaciensis.

Sed quid nostra queror tam pspera sæcula: quæ nunc:

Vnanimes regi constituere duces:

Qui stabili imperium: & concordia pace ligarunt:

Reddere iudicium, iusticiamq; parant.

Foelix Vågionū locus, urbs faustissima Rheni:

Conclusum hoc tandem q̄penes, extat opus:

Per quod fama uetus aboletur, & incipiunt nunc

Ordine, Germanæ res, coalere bono.

Iudicium deinceps inopi datur, atq; pupillis:

Iusq; ministratur pauperi, & indigenæ.

Prefertim cum tam iustus, doctusq; modestus

Præsideat princeps: iudiciumq; regat:

Qui iunior fuerit quibus ætate: latinus

Attamen: humanis: moribus atq; comis:

Illi, maturus, uenerabilis atq; senatus

Assidet: & prudens, iusta, senumq; cohors:

Turbaq; tam celebris: q̄ totus colligere orbis:

Inq; unum posset uix statuisse locum:

Rostra puras Romæ: seu uicum Martis Athenæ:

Seu parlamentum Gallia quale colit.

Iudicio hoc, leges & plebiscita uigebunt:

Atq; mali mores frena seuera ferent:

Quin & libertas Germani nominis: ampla

Famaq; durabit perpetuanda diu.

Inde etiam fidei sequitur tutela sacratæ:

Christicolæq; aderit præsidium ecclesiæ.

Math. xii.

Luce. ix.

Salustius.

Palinodia

Comēdat

principū &

ciuitatum

iperiū obe-

dientia.

Iacobi

Marchio,

nis baden

Iudicis cō-

sistorianæ

cameræ cō-

mēdatio.

Hinc propelluntur Thurci: atq; iniuria quæ eius:
 Sæua cohercentur crimina: uisq; filet.

Inde parens speret pueris conuiuere lætus:

Hærebit coniunx coniugis inq; sinu.

Agros quisq; suos, reparareq; prædia, sacro hoc
 Iudicio Cameræ: iusticiaq; potest.

Omnibus hinc terris pax: & tranquilla parantur
 Ocia: seruantur sceptraq; & imperium.

ad diuum Hæc fortuna quidem tibi enim tibi Maximiliane
 Maximili, Desuper a summo uenit, adestq; deo:

anũ regem q; tam deuotos, claros uirtute, benignos,

apostro, Præstantesq; duces nactus es imperii:

pha. Consensu parili qui regni extollere honorem:

Iurandoq; uolunt iure, subesse tibi:

Quis non tam sancto, tam iusto, tamq; beato

Proposito faueat: pareat atq; libens:

Certe aiã & corpus decet his impendere rebus

Que, pro iusticia, sunt bene cepra, sacra.

Det modo foelicem finem, opratũq; probatis

Anspiciis: iusto principioq; deus.

Ad prin, Utq; palam uobis loquar: illustrissima turba:

cipes elec, Conscripti patres principis: atq; duces:

tores. Tempora uestra deus foelici sydere obumbrat:

Irradiant uestrum fata benigna diem:

q; tam preclaro: iustoq; pioq; subesse

Vos decuit Regi: magnanimoq; uiro:

Consilio uestro regnum tutabitur ille:

Et uestro, extender scepra sua auxilio.

Ille gubernator: uos remi, atq; anchora nauis:

Præsidio uestro, portus & aura tenit.

Ad ciuita, Vos quoq; Germanæ gentes: populiq; potentes:

res germa, Imperii uobis sit rogo cura frequens.

niq; exhor, Astra licet nobis contraria multa minentur:

ratio. Dira simul: quæ sydera sæua micent:

Sydera
 Er c
 Parua
 Post
 Est aliq
 Re q
 Sepe u
 Sple
 Rurhus
 Diru
 In cine
 Ord
 Ordo
 Ordo
 Horro
 Ord
 Theut
 Resp
 Sic erer
 Tut
 Nec uo
 Qu
 Felix p
 Con
 Ille obu
 Qui
 Nec pri
 Solut
 Regibus
 Sub o
 Indis du
 Exeg
 Persis lo
 Impo

Sydera uincemus: maneamus in ordine saltem:

Et capiti subsint, membra minora, suo.

Parua licet nobis sit copia: uincere gentes

Possumus oigenas: affit ut ordo tamen:

Est aliquid modico, bene uiuere posse paratu:

Re quoq; de tenui posse leuare domum.

Sæpe uides modicas ex ordine pauperis ædes

Splendere: & nitidis crescere ubiq; modis.

Rursus cernis item sæpe alta palatia regum

Diruta: & e summo pror'us abacta loco:

In cineremq; suum uersa & disiecta, reguntur

Ordine dum nullo: dum sine lege meant.

Ordo est qui cunctas res crescere cogit in horas:

Ordo est qui paruos tollit in astra lares.

Horror adest: errorq; frequens: ubi deficit ordo:

Ordine peruerso: nil placet usq; deo.

Theutones ad uestram iccirco: patriæq; salutem

Respi cite: & regis suscipite imperium.

Sic etenim terre, res, oppida uestra, domusq;

Tuta sub incolumi stant satis imperio.

Nec uos perturbent, moucant ue indicta tributa:

Quæ leuia, & facili sunt soluenda modo.

Felix pars, quota sit, seu porcio quæq; seorsum:

Conseruet totum, quæ retinetq; suum.

Ille obulus bonus est, faustosq; exponitur usu:

Qui libram domino seruat ab interitu.

Nec primum hoc uobis indicitur: antea multæ

Soluerunt gentes, & populi armigeri.

Regibus, Assyrii semper soluere tributum:

Sub dominis Babylon maxima censa fuit.

Indis dum uoluit certare Semyramis: ante

Exegit: domuit sicq; orientis opes:

Persis longimanus Artaxerxesq; tributa

Imposuit: dictus non minus ille pius:

Ordo oim
rerum cõ,
seruator.

Iob. x.

q̄ oportu,
na sit ipe,
rio q̄drien
nis institu
ta cõtribu
tio.

qui prima
tributa sol
uerint re,
gibus.
Herodo?
li. ul.

Folio

- Quin & seruator patrię, pacisq; et amari
 A cuncto populo non minus emeruit.
Curcius Macedonesq; prius q̄ gręcia uicta, Philippo:
 Deinde & Alexandro contribuere suo.
Lucę. ii. Exiit edicrumq; a Cęsare: mundus ut omnis
 Per capita hunc censum solueret imperio.
 Quis uel apud Gallos (qui libertate fruuntur
 Franca) non censum pendere semper habet:
 Adde uel hispanos: uel totum prorinus orbem:
 Italiam, & calabros, Sarmaticosq; lares:
 Quos metus, atq; timor, regumq; potētia, adegit
 Soluere compulsos: magna tributa nimis.
 At nos liberius, nostra quoq; sponte, uolentes:
 Rem simul in nostram: soluimus exiguum.
 Id quod nec census dici poterit, ue tributum.
 Libera sed potius munera pręsidii:
 Nec minor inde manet libertas prisca, decusq;
 Quo semper fretus theutonius orbis erat.
 Sed nos imperii rebus succurrimus: ut nos
 Tutari imperium protegere atq; queat.
 Credatur nec eni parsum mihi. solui ego pensum:
 Perq; libens, dudum: nec rehabere uelim:
 Publica quo impediam tam sancta negocia regni:
 Vnde salus patrię pendet, & imperii.
peroratio Theutona terra igitur capiti patienter obedi:
 Mandatis pare: & fer sacra iussa libens.
 Sic tua stare diu poterunt foelitia sceptrā:
 Sic uirtute tua uincere cuncta potes.
leui. xx Vi q̄ si uerba dei contemnis: subilcieris
 Qui tete oderunt: hisq; tributa dabis.
Luce. xx. Cęsar is ille iubet que sunt: dare Cęsari: & ipsi
Marci. xii. Soluere deinde deo: sunt bona si qua dei:
 Ordine sic currus noster procedet op̄ mo:
 Temonemq; trahent ordine rursus equi:

Sic quo
 Vr ca
 Iupiter
 Firm

Sic breu
 Qui
 Dumq;
 Peru

Ep
 adolesc
 Brant: u
 Argent
 Augesc
 Iam p
 Cędere
 Aufe
 Istic iur
 Cęli
 Pythag
 Hic
 Hic quo
 Et m
 Vnum se
 Pegal
 Quem le
 Carm
 Opatrię
 Brant
 Italicas r
 Iura t

Sic quoq̄ uerremus cancri tam mobile signum:

Vt cauda obtorta scorpio proueniat:

Iupiter aspiciet uultu nos forte sereno:

Firmior Alcocothen Mars quoq̄ noster erit.

Oui. xV.
metha.

Sic breuiter stultos transcurrimus ordine rupto:

Qui fuerat regni magna ruina sui:

Dumq̄ modum & normam bene uiuēdi atq̄ beate

Peruertunt: patriam, regna, perdidērunt:

Vale inclyte lector.

Epigrāma Thome beccadelli Cymbr̄i

adolescētuli primarij & impuberis ad D. Sebastianū

Brant: utriusq̄ iuris doctorem: poetā Argutissimū!

Argentinen̄.

Augescit merito foelix Germania fama:

Iam poterit laudes scribere docta suas:

Cedere iam poterit, poterit quoq̄ tradere palmam

Aufonia: & cędet gręcia magna sibi.

Istic iura nitent: astręaq̄ uirgo gubernat:

Cęlitagisq̄ patent sydera quęq̄ uiris.

Pythagore hi celebrant: hi docti dogma Platonis

Hic reperis uires o medicina tuas:

Hic quoq̄ & Aonio reuocantur uertice musę:

Et multis capiti est delia laurus honos.

Vnum sed uolitans extollit fama poetam

Pegaseo merlit qui bene fonte caput

Quem leges nec iura latent: sic iura nitere

Carminibus poterunt, pieris q̄ modis:

O patrię columen, nostre quoq̄ gloria gentis

Brante: tuę uates firma columna domus.

Italicas nunq̄ uenisti miror ad oras:

Iura tamen calles: Aoniumq̄ melos.

Thomas
Beccadel;
lus. Bono
nie studēs

Folio

**Ciuidē Thome ad Johānem
Bergmanum de Olpe.**

Ad Ioh.
Olpe.

O cui posteritas nunq̄ debere negabit
Olpe: hoīm qui non scripta perire sinis
Imprimē conspicuē diuina poemata fame
Branti: diuina hęc condere mente solet.

Finis Stultifere nauis.

Finis Narragonicę nauis per Sebastianum Brant
uulgari sermone theutonico quōdā fabricatę: atq̄
iam pridem per Iacobum locher cognomēto philo-
musum in latinum traductę: perq̄ præactū Sebastia-
num Brant denuo reuisę: aptissimisq̄ concordantiis
& supplerionibus exornate: Et noua quadā exacta
q̄ emendatione eliminatę: Atq̄ supadditis quibusdā
nouis admirādisq̄ fauorum generibus suppletę: in
laudatissima urbe Parisiensī: nup̄ opera & p̄mōtiōe
Gofridi de marnes. Anno salutis nostre. M. CCCC.
XC. Viil. die. Viil. Martii.

Stultifere
Epigram
Epistola
Carmen
Saphico
uitatem.
Epigram
ctores
Idem per
Ad Ioh
Iacob
Ad Iaco
gonic
bastia
In narrag
Prologu
Hecatol
ragon
Argume
De inuti
De bonis
De auari
De noui
De antio
De doct
De delat
Non seq
De incor

Index libri

Registrum Stultifere nauis.

Stultifera nauis Folio	I
Epigramma Iacobi locher ad lectorem	I
Epistola Iacobi locher ad Sebastianū Brant	I
Carmen eiusdem ad Schaffianum Brant	iii
Saphicon Iacobi locher excusantis ingenii sui par- uitatem. Folio	iiii
Epigramma in narragoniam Iacobi locher ad le- ctores. Folio	V
Idem per psalmistam ad narragoniam. Folio	V
Ad Iohannē Bergmanū de Olpe decatostichon Iacobi locher folio	V
Ad Iacobum locher subeundę perfectionis narra- gonicę e barbaria in latiale solum exhortatio Se- bastiani Brant.	Vi
In narragonicā pfectionē celeusma S.Brant	Vi
Prologus Iacobi locher in narragoniam	Vii
Hecatostichon in prologium auctoris & libelli nar- ragonici.	Viii
Argumentum in narragoniam	X
Incipiunt fatul.	
De inutilibus libris folio	x & xi
De bonis consiliis	xi & xii
De auaritia & prodigalitate	xii & xiii
De nouis ritibus	xiii & xiiii
De antiquis fatuis	xiiii & xv
De doctrina filiorum	xv & xvi
De delatoribus & litigiosis	xvii & xviii
Non sequi bona consilia	xviii & xix
De incompositis moribus	xix & xx
	v.i.

Index libri

De lesione amicitie Folio	xx & xxi
de contemptu scripturarum	xxi & xxii
de improvidis fatuis folio	xxii & xxiii
de amore uenero	xxiii & xxiiii
De peccatis sup misericordia dei	xxiiii & xxv
de fatuis edificandi incoeptibus	xxv & xxvi
de potatoribus & edacibus	xxvi & xxvii
de inutilibus diuitiis Folio	xxvii & xxviii
De obsequio duorum dominorum	xxviii & xxix
de nimia garrulitate Folio	xxix & xxx
Inuenire re aliena & non reddere	xxx & xxxi
de eo qui alios aduertit & mer peccat	xxxi & xxxii
De contritione sapientie	xxxii & xxxiii
Iactatio & confidentia fortune	xxxiii & xxxiiii
de nimia curiositate mortalium	xxxiiii & xxxv
Mutuuum accipere	xxxv & xxxvi
de inutilibus uotis & petitionibus	xxxvi & xxxvii
De inutili studio Folio	xxxvii & xxxviii
Temere loquentes contra deum	xxxviii & xxxix
Qui alios iudicat Folio	xxxix & xl
De pluralitate beneficiorum	xl & xli
de eo qui querit exceptiones ad emendandum se	xli & xlii
de custodia mulierum	xlii & xliii
De adulterio Folio	xliii & xliiii
Semper fatuus	xliiii & xliv
De iracundia ex leui causa	xliv & xlv
de fortunę mutabilitate	xlv & xlvi
De egrotante inobediēte	xlvi & xlvii
de nimium apertis consultationibus	xlvii & xlviii
Fatuorum dano sapientes nos fieri conuenit	xlviii & xlix
	xlix & l

Nil curare
De subfanti
Contempru
Tumultus
De proteru
De uia foel
Prana maic
De uolupr
Archana e
Vsorem d
De liuore
De impari
de fatuis n
de seculari
De predest
de obliuio
de uitrio ing
Suiptus co
De choreis
de nocturn
de mendic
De iracun
De poten
de cura ast
de geogra
de eo qui
de non intr
Malefacer
De impro
De litigant

Index libri

Nil curare detractioes hoim	folio	1. et li.
De subannatoribus & calumniatoribus		li. et lii.
Contemptus eternorum gaudiorum		lii. et liii.
Tumultus & cofabulatio in ecclesia		liii. et liiii.
De proteruo ac spontaneo periculo		liiii. et IV.
De uia foelicitatis & futura pctōꝝ pena		IV. et IVi.
Prana maiorum exempla		IVi. et IVii.
De uoluprate corporali		IVii. et IViii.
Archana esse recondenda		IViii. et lix.
Vxorem ducere propter opes		lix. et lx.
De liuore & inuidia		lx. et lxi.
De impatientia correctionis		lxi. et lxii.
de fatuis medicis & empericis		lxii & lxiii
de secularis potentie exitu		lxiii & lxiiii
De predestinatione		lxiiii & lxv
de obliuione fuiipſus		lxv & lxvi
de uitio ingratitudinis		lxvi & lxvii
Suiipſus complacentia		lxvii & lxviii
De choreis & saltationibus		lxviii & lxix
de nocturnis ioculatoribus		lxix & lxx
de mendicis & eorum uanitatibus		lxx & lxxi
De iracundis mulieribus		lxxi & lxxii
De potentia fatuitatis		lxxiii & lxxiiii
de cura astrologie		lxxiiii & lxxv
de geographica regionū inqſitione		lxxv & lxxvi
de eo qui non uult eſſe fatuus		lxxvi & lxxvii
de non intelligentibus ludos		lxxvii & lxxviii
Malefacere & non expectare		lxxviii & lxxix
De improuidentia futuri		lxxix & lxxx
De litigantibus in iudicio		lxxx & lxxxi

Index libri

de obscenis fatuis	lxxxii & lxxxiii
de status spiritualis abusu	lxxxiii & lxxxiiii
de inani fastu & iactantia	lxxxiiii & lxxxv
de lusoribus	lxxxv & lxxxvi
de suppressis fatuis	lxxxvi & lxxxvii
De militibus & scribis	lxxxvii & lxxxviii
de stulta nūciorū legatione	lxxxviii & lxxxix
de cellariis & cocis	lxxxix & xc
de rusticorum arrogantia	xc. et xci.
de paupertatis contemptu	xcii. et xciii.
Non perseuerare in bono	xciii. et xciiii.
De neglectu mortis	xcv. et xcvi.
Contemptus in deum folio	xcvi. et xcvii.
De blasphemis in christum	xcvii. et xcviii.
de plaga & indignatione	xcviii & xcix
de fatua permutatione	xcix & c
Honorare parentes folio	c. & ci
de cauillatione sacerdotum in choro	ci & cii
Superbię ostentatio folio	ciii
de usurariis & foeneratoribus	ciiii
de uana spe futurę successionis	cV
Non obseruare dies festos	cVi
Largiri & penitere folio	cVii
de accidię uitio folio	cViii
de externis & infidelibus fatuis	cix.
de fidei catholicę & imperii inclinatione	cxii & cxiii
de assentatoribus & parasytis	cxiii & cxiiii
de delatoribus & obloquentibus	cxiiii & cxv
de falsariis & fraudulentia	cxv & cxvi
de antichristo folio	

Veritatem
 Retracto
 Omisio b
 De premie
 Neglectus
 Detractio
 De imoder
 De laruari
 Viri prude
 Incomen
 Concertat
 Epigram
 Obiectio u
 Responso
 Latina nau
 Excusatio
 Socialis na
 De Nicola
 Epistola l
 fauore
 Ad numer
 Adean
 De singul
 Addit
 De corrup
 q inordina
 folio
 Ordo ang

Index libri.

Veritatem obtinere folio	cxvii. et cxviii.
Retractio a bono folio	cxviii. et cxxix.
Omissio bonorum operum	cxxix. et cxx.
De premio sapientie folio	cxx. et cxxi.
Neglectus infortunii folio	cxxi. et cxxii.
Detractio bonorum folio	cxxii. et cxxiii.
De imoderata mensurâ turpitudine	cxxiii. et cxxiiii.
De laruaris fatuis folio	cxxv.
Viri prudentis descriptio	cxxvii.
In comendationem philosophie	cxxviii.
Concertatio uirtutis cum uoluptate	cxxix.
Epigramma ad lectorem folio	cxxix.
Obiectio uoluptatis criminantis uirtutem	cxxx.
Responsio uirtutis carmine elegiaco	cxxx.
Latina nauis seu barca socialis	cxxxiii.
Excusatio Iacobi Locher philomusi	cxxxiiii.
Socialis nauis mechanicorum	cxxxvi.
De Nicolao Kenner Argen.	cxxxvii.
Epistola Iacobi Locher philomusi ad humanissimum fautorem suum D. Iohannem B. de Olpe.	cxxxvii.
Ad numeros suos ut Iohannem Bergman festine Adeant. folio	cxxxix.
De singularitate quorundam nouorum fatuorum Additio Sebastiani Brant.	cxxxix.

Noua inuentio. S. Brant.

De corrupto ordine uiuendi pereuntibus	cxlii.
quod inordinatio causa fuerit destructionis oim rerum folio	cxliii.
Ordo angelice Ierarchie	cxliii.

Index libri.

Ordo humani generis	folio	cxliiii.
Ordo regni uniuersalis		cxliiii.
Vfurpatio regnorum		cxliiii.
Affyriorum monarchia		cxliiii.
Medorum monarchia		cxliiii.
Iudeorum regnum		cxliiii.
Regnum perfarum		cxlv.
Alexandri monarchia		cxlv.
Romanum imperium		cxlv.
Regnum christi		cxlvi.
Constantinus magnus		cxlvi.
Romana monarchia		cxlvii.
Figura coeli M.CCCCIII.	folio	cxlvii.
Constantinopolitanū imperium		cxlviii.
Translatio imperii		cxlviii.
Thurci irruptio		cxlix.
Conclusio VVormacieñ.		cxlix.
Epigráma Thome beccadelli Cymbri adolescentuli		
Primarii studeñ. Bononieñ. ad S. Brant		clii.
Eiusdem Thome ad Ioh. Bergmanū de Olpe		clii.
Einis stultifere Naui	folio	clii.

FINIS.

Dam
Et u
Destin
Nec
Et qui p
Prec
Cura, fi
Et u

Fatuus mundanus.

Dum me cura tenet sublimia forte petendi:
Et uigil expecto det mihi digna labor:
Destituit fortuna pedem, nixum q̄ fefellit:
Nec potuit lapsus pes retinere gradum.
Et qui pressus erat non paruo robore ramus:
Precipitem effractus rettulit ecce solo.
Cura, fides, probitas (fueris nisi preditus astu
Et uastro ingenio) paruiputata iacent.

cxlii.
cxliii.
cxliiii.
cxliiiii.
cxlv.
cxlv.
cxlv.
cxlvi.
cxlvii.
cxlviii.
cxlviii.
cxlix.
cxlix.

descentu
chii.
chii.
chii.

A. D. 1511
24

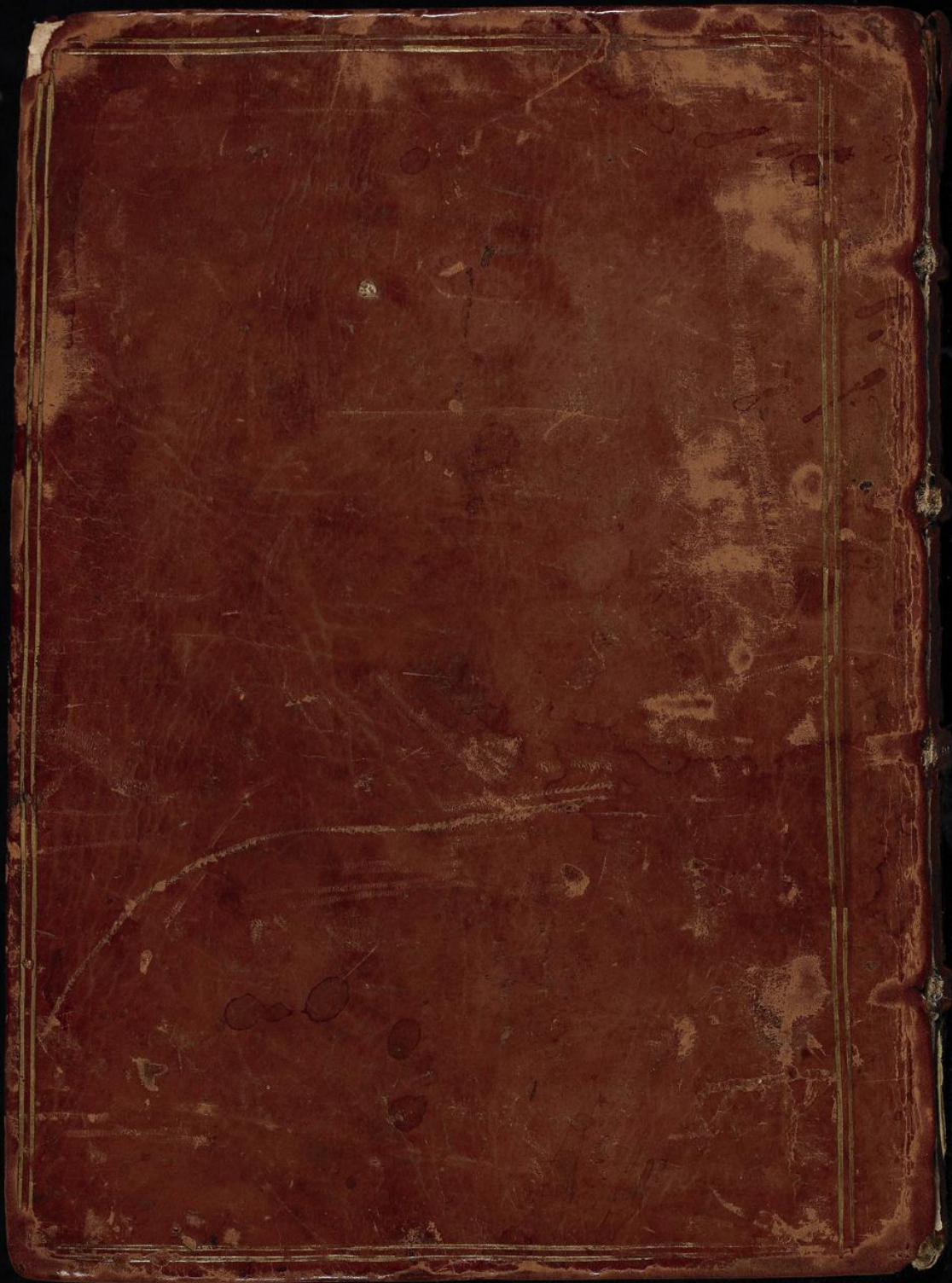

Vena

Joh. Caspary in p[ro]mille, T[er]to signa
 mea inveni h[ic] apponit[ur] Acta Dec. 1706
 Die nov[em]be[m]bris

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

Jacobus
 Larib[us] p[ro]nat[ur] Jacobus
 p[ro]nat[ur] p[ro]nat[ur]
 p[ro]nat[ur] p[ro]nat[ur]

John Curpney the first
was made his sign
the name of the

WAT
John Curpney
1612

